၁၆၇၃၁

အဘိဓမ္မပိဋကတ်

နန္ဒမေဓာဘိ သိရိသဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိ ရာဇဂုရု

ထန်းတပင်သာသနာပိုင်ဆရာတော်

အရှင်နန္ဒမေဓာ

စိရင်တော်မှုအပ်သော

ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ဆဋ္ဌသံဂါယနာမှ နှင့် ညွှန်ထားသည်။

တတိယတွဲ

ဓမ္မာစရိယ ဦးထွန်းသိန်း, ဦးဝင်းဖေတို့ ကြပ်မတ်ကြည့်ရှု
ပြင်ဆင်ကြသည်။

ဂုဏ္ဌာသယ

ဂုဏ္ဌာသယ ပိဋကတ်စာပေနှိပ်တိုက်
၁၁၃၊ ၂၄-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

သာသနာ-၂၅၁၆ (က) ၃၀၃ ခေါစော-၁၃၃၇

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၃၆၅၉)

ကျမ်းပြုဆရာတော်— အရှင်နန္ဒမေဓာ။

ပါဠိဆရာများ — ဦးထွန်းသိန်း, ဦးဝင်းဖေ။

ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူ — ဦးသန်းမောင်

ပုံနှိပ်သူမှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၇၉၄)

ထုတ်ဝေသူမှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၄၇၉)

ဣဒ္ဓိဘာသယ ပိဋကတ် စာပုံနှိပ်တိုက်

၁၁၃၊ ၂၄-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊

ဒုတိယအကြိမ် စာအုပ်ရေ-၂၀၀၀။

၁၃၃၄-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလ။ ၁၉၇၂-ခု၊ နိုဝင်ဘာလ။

အဘိုး ၄-ကျပ် ၅၀-ပြား။

ဇုဠာသယ နိဒါန်း

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် မာရ်ငါးအင်ကို အောင်မြင်တော်မူ၍ ဗုဒ္ဓအဖြစ်သိုရောက်တော်မူပြီးသည်နောက် စတုတ္ထမြောက် သတ္တာဟ ရတနာဃရရှေအိမ်တွင် တည်ငြိမ်သောပညာမြှင့် သိမ်မွေ့သော အဘိဓမ္မာ တရားသဘောတို့ကို နစ်နှောဆင်ခြင်တော်မူရာ ဓမ္မသင်္ဂဏီအစ ယမက အဆုံးရှိသော အောက်ခြောက်ကျမ်းတို့မှာ ဥာဏ်ပန်းမဝင့်သာ၍ ရောင်ခြည်တော် မပွင့်ရှာခဲ့ချေ။ အနန္တနယ သမန္တ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီးသို့ ရောက်မှ သဗ္ဗညုတဥာဏ်ပန်းသည် အလိုကျ ပွင့်လန်းနိုင်ခဲ့ပေရာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဟဒယ ဝတ်သည်လည်း တလျှပ်လျှပ် ကြည်လင်ဝင်းပခဲ့လေသည်။ ကို့ကြောင့်ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ကိုယ်တော်အပိုင်းအစိတ်မှ တဖိတ်ဖိတ် လွှန်လူး၍ ခြောက်သွယ်သောရောင်ခြည်တော်တို့သည် ကွန်ပြူးကြလေကုန်၏။ ရောင်ခြည်တော်အထူးကိုကွန်ပြူးရာပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီးကို မြန်မာတိုင်းရင်းသူ တိုင်းရင်းသားတို့အတွက် ရှေးပညာရှိတို့သည် ဘာသာဋီကာခေါ် မြန်မာပြန် နိဿယကျမ်းများကို ရေးသားစိရင်တော်မူခဲ့ကြရာ၌ပဋ္ဌာန်းနိဿယသည်နန္ဒပေဝေဘိသိရိသဒ္ဓမ္မဝေ မဟာဝမ္မရာဇာမိရာဇဂုရု ဘဲတံဆိပ်တော်ရ ထန်းတပင် သာသနာပိုင်ဆရာတော် အရှင်နန္ဒပေဝေ ထေရ် စိရင်အပ်သော ကျမ်းဖြစ်လေသည်။

သမိုင်းဆရာ၏ မှတ်တမ်းစာအရ ဘာသာဋီကာခေါ် ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် နိဿယများမှာ-

၁။ တိပိဋကာ လင်္ကာရ မဟာရာဇဂုရု ဘဲဟံဆိပ်တော်ရ တောင်ဟိလာဆရာတော် စိရင်အပ်သော နိဿယ

၂။ အဋ္ဌ ဝမ္မာလင်္ကာရ မဟာ ရာဇဂုရု ဘဲတံဆိပ်တော်ရ နုန်းကျောင်းဆရာတော် စိရင်အပ်သော နိဿယ

၃။ အနန္တဓာ မဟာရာဇဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ တောင်ဘီလူး ဆရာတော် စိရင်အပ်သော နိဿယ

၄။ နန္ဒမေဓာဘိ သိရိသဒ္ဓမ္မဓာ မဟာဓမ္မရာဇာဓိ ရာဇဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ထန်းတပင် သာသနာပိုင် ဆရာတော် စိရင်အပ်သော နိဿယ

၅။ ညောင်ကန် ဆရာတော် ဦးပိုနှင့် ဦးဗုဒ္ဓိတို့၏ ဆွေမျိုး အမည်မသိ မထေရ် စိရင်အပ်သော နိဿယ

၆။ ဇမ္ဗူဒီပဓာ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော်စိရင်အပ်သော နိဿယ

ဟု ခြောက်စောင်မျှ ရှိလေသည်။ ၎င်းနိဿယများကိုပင် သမိုင်းကျမ်းပြုဆရာက ပဌာန်း အရကောက်ကျမ်းများဟု ကင်ပွန်းတပ်လေသည်။

ထန်းတပင် ဆရာတော် ရေးသားသော ပဌာန်းနိဿယခေါ် ကျမ်းနှင့် ၎င်းဆရာတော်ရေး ယခုစာသင်ယူတို့ ဆိုရိုးပြုနေသော ပဌာန်း အရကောက် ကျမ်းကို တိုက်ဆိုင် ကြည့်ရှုသောအခါ နိဿယခေါ် ပဌာန်းကျမ်း၌ ဥဒ္ဓေသ,ကဏ္ဍာ ဖြည့်စွက်၍ အခြေပြု ဆိုရိုးများကို ထည့်သွင်းပြီထားသည်မှတပါး အခြားသောအချက် အလက်များသည် အရကောက်နှင့် အလုံးစုံတူလေသည်။ ထို,ကြောင့်ပင် သမိုင်းဆရာ၏ (ပဌာန်းနိဿယ သည်ပင် အရကောက်၊ အရကောက်သည်ပင် ပဌာန်း နိဿယ) ဟူသော ပြောဆိုချက်သည် မှန်,ကန်သည်ဟုပင် ဝန်ခံရပေမည်။

ပဌာန်းနိဿယခေါ် အရကောက်ကျမ်းများတွင် ထန်းတပင် သာသနာပိုင် ဆရာတော် ရေးသားသော အရကောက်ကျမ်းသည် အခြားသော နိ,သယခေါ် အရကောက် ကျမ်းများထက် တိုကျဉ်း၍ ဆောင်ယူလွယ်ရကား ပဌာန်းအရကောက် ဂန္ဌဝင်ဌ

စာသင်သားတို့ အသုံးများသော ကျမ်းဖြစ်လေသည်။ အပရဝုရ ညဝါဋိုဝ်ချသော တူမောင်းတိုက် မဂ်လာတိုက်ဟောင်း မဂ်လာ တိုက်သစ်များတွင် အမြဲတစေ ချိုနေသော အရကောက်ကျမ်း သည်လည်း ဤထန်းတပင် အရကောက်ကျမ်းပင် ဖြစ်လေသည်။

မြန်မာပြည်၏ပဋ္ဌာန်းသာသနာကိုကြည့်ရှုပါလျှင် ထန်းတပင် နိဿယခေါ် အရကောက်ကျမ်းပေါ်မှာ တည်ရှိနေသည်ကို တွေ့ ရပေလိမ့်မည်။ ထန်းတပင်နိဿယ သန့်ရှင်းသလောက် ပဋ္ဌာန်း သာသနာသည် သန့်ရှင်းမည် ဖြစ်လေသည်။ ထန်းတပင် နိဿယ ခေါ် ဘာသာဋီကာသည် အနှစ် နှစ်ရာကျော်မျှ အဘိဓမ္မာ ခရီး တာကို ဖြတ်သန်းကာ လာခဲ့ရသော်လည်း ပဋ္ဌာန်းသင် ဆရာ အရှင်မြတ်တို့၏ လက်တွင်းဝယ် မွမ်းမံခြင်းအရပ်ရပ်ကို ခံယူခဲ့ရ သဖြင့် သာသနာဝင် အရှင်တွေ ပြောင်းသော်လည်း အရည် အသွေးကောင်း ပတ္တမြား သဘွယ် စင်စင်ကြယ်ကြယ်ပင် တည်ရှိ နေရလေသည်။

မူလ,အနု,မဋ,ဂဏ္ဌိဟူသော အညီညွှတ်ဘွယ်အသွယ်သွယ်သော ပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်း တို့ကလည်း ဆစ်ဝိုင်း ကျအောင် သဘာဝပုဒ်မြောက်၍ ထုတ်ဖော်လျက်ရှိသည်ဖြင့် ခေတ်အလျောက် သိမ်မောက်ကျော်မော် ဆရာတော် ဘုရားများကလည်း ကြံ့အား အဆင့်ဆင့် ဉာဏ်သွား တမြင့်မြင့်ဖြင့် သင့်တင့်သော အဓိပ္ပါယ် သဘာဝကို စာချရင်းပင် ပြင်ဆင်လျက် ရှိပြန်ရာ ဤပဋ္ဌာန်း အရကောက် ကျမ်းသည် ခရီးတာ ချိန်ကြာညောင်းသော်လည်း ပဟောင်းနိုင်တဲ့ကာ ဖြစ်ခဲ့ပါချေသည်။

သို့ရာတွင်ပဋ္ဌာန်းနိဿယနှင့်အရကောက်ကို ကားဟလောင့်စိ ခဲခြားထားသဖြင့် စာသားချင်းတူညီပေမဲ့ နိဿယမှာ ကျမ်းအိပ်, အရကောက်မှာ ကျမ်းနိုးဖြစ်လျက်အမျိုးမျိုးသောဘက်မှသာ လွန် နေသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ဤသို့ ဖြစ်ရခြင်းမှာ ကျမ်းနိုးဖြစ်သော

အရကောက်ကို ဥပေက္ခာပြု၍ နိဿယကို ရိုက်နှိပ်သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ယခုကျွန်ုပ်တို့ ရန်ကုန်မြို့ ၂၄-လမ်း၊ အမှတ် ၁၁၃၊ **ဗုဒ္ဓဘာသယ ဝိဒူဂတ် ပုံနှိပ်တိုက်**မှ ရိုက်နှိပ်အပ်သော ပဋ္ဌာန်း နိဿယ ကျမ်းသည်ကား ရှေးရိုက်နိဿယများ၏ ဥပေက္ခာပြုချက်များကို ခြင်းလျက် မထားဘဲ အရကောက်ကျမ်းများ အဋ္ဌကထာ ဋီကာအနုမဝုဂဏ္ဍိတ္ထိနှင့်ညီလျက် မှန်ကန်စေအောင်အပြန်အလှန် ကြည့်ရှု တိုက်ဆိုင်ကာ ရိုက်နှိပ်ထားသည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

ပဋ္ဌာန်းနိဿယသည် ပဋ္ဌာန်းအရကောက်ပင်ဖြစ်၍ ဤနိဿယကို (ပေါဏ္ဍကပူရဏ) ဝိဒူဂတ် သုံးပုံ နိဿယပြည့်စုံရုံမျှ အသုံးပြုဘို့မဟုတ်ဘဲ အရကောက်နေရာတွင် စင်စင် ကြယ်ကြယ် ချုပ်ပို့ သင်ကြားနိုင်ကြောင်းကို စာချ စာသင် အရှင်မြတ်တို့အား ပန်ကြားတင်ပြအပ်ပါသတည်း။

(ဝမ္ဘာဝရိယ)ဦးထွန်းသိန်း
ဗုဒ္ဓဘာသယ။

မာတိကာ

ကြောင်းအရေ	စာမျက်နှာနံပါတ်
ဝေဒနာတ္တိက	
ဝေဒနာတ္တိက ပဋ္ဌိစ္စဝါရ	၁
ဗီဘင်္ဂဝါရဟေတု	၁
အာဝရဏတ္တိက	၄
အဓိပတိ	၇
အနန္တရသမနန္တရ	၈
သဟဇာတ အညမညဝိပ္ပယုတ္တ	၉
နိဿယ ဥပနိဿယ	၁၀
ပုရေဇာတ အာသေဝန	၁၁
ကမ္မ	၁၂
ဝိပါက	၁၃
သုဒ္ဓသင်္ခေါဝါရ	၁၄
ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုဗီဘင်္ဂဝါရ	၁၉
အာဝရဏတ္တိက	၂၁
အဓိပတိ	၂၃
အနန္တရသမနန္တရ	၂၆
သဟဇာတ ဥပနိဿယ	၃၃
အာသေဝန	၃၄
ကမ္မ	၃၆
ဝိပါက	၃၈
အာဟာရ ဣန္ဒြိယ	၃၉
ဈာနမဂ္ဂ	၄၀
သုဒ္ဓသင်္ခေါဝါရ	၄၁
မိဿကသင်္ခေါဝါရ သဘာဝ	၄၃
ဃဋ္ဋနာ	၄၃

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာနံပါတ်
အာရုံမဏ္ဍစသည်	၄၅
ပဠာဝါရ ပစ္စနီယုဒ္ဓါရ	၅၂
ပစ္စနိုက သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ	၅၆
အနုလောမပစ္စနိုက	၅၇
ပစ္စနိယာနုလောမ	၅၉

ဒိပါကတ္တိက

ဒိပါကတ္တိက ပဋ္ဌိစ္စဝါရ	၆၀
အနုလောမဝိဘင်္ဂဝါရ ဟေတုစသည်	၆၀
အနုလောမ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ	၆၄
ပစ္စနိယ ဝိဘင်္ဂဝါရ နဟေတု	၆၅
ပစ္စယဝါရ	၆၇
ပဠာဝါရ ဝိဘင်္ဂဝါရ	၇၀
သင်္ချာဝါရ	၇၁

ဥပါဒိန္နတ္တိက

ဥပါဒိန္နတ္တိက ပဋ္ဌိစ္စဝါရ	၇၂
သင်္ချာဝါရ	၇၃
ပစ္စနိယ ဝိဘင်္ဂဝါရ	၇၃
ပစ္စယဝါရ	၇၅
ပဠာဝါရ ဝိဘင်္ဂဝါရ	၇၇
သင်္ချာဝါရ	၁၀၃

သံကိလိဋ္ဌတ္တိက

သံကိလိဋ္ဌတ္တိက ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဝိဘင်္ဂဝါရ	၁၁၁
ပဠာဝါရ ဝိဘင်္ဂဝါရ	၁၁၂
သင်္ချာဝါရ	၁၁၉

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာနံပါတ်
ဒီဃဂ္ဂိုက	
ဒီဃဂ္ဂိုက ပဋ္ဌိစ္စဝါရ	၁၂၂
သဟဇာတဝါရ	၁၄၅
သံသဋ္ဌဝါရ	၁၄၆
ပဌာဝါရ	၁၄၇
ဒီတိဂ္ဂိုက	
ဒီတိဂ္ဂိုကပဋ္ဌိစ္စဝါရ	၁၇၀
ပဌာဝါရ	၁၈၃
ဒဿနဂ္ဂိုက	၁၉၄
ဒဿနဟေတုဂ္ဂိုက	၂၀၂
အာစယဂါမိဂ္ဂိုက	၂၀၄
သေက္ခဂ္ဂိုက	၂၀၅
ပရိဇ္ဇာဂ္ဂိုက	၂၀၆
ပရိဇ္ဇာဝရမ္မဏဂ္ဂိုက	၂၁၄
ဟိနဂ္ဂိုက	၂၂၉
မိဿဇ္ဇာဂ္ဂိုက	၂၃၀
မဂ္ဂါရမ္မဏဂ္ဂိုက	၂၃၆
ဥပ္ပန္နဂ္ဂိုက	၂၄၄
အတီတဂ္ဂိုက	၂၄၇
အတီတာဝရမ္မဏဂ္ဂိုက	၂၅၀
အဇ္ဈတ္တဂ္ဂိုက	၂၇၀
အဇ္ဈတ္တာဝရမ္မဏဂ္ဂိုက	၂၇၈
သဒ္ဓိဒဿနဂ္ဂိုက	၂၉၀

မာတိကာပြီး။

ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

တတိယတွဲ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုद္ဓဿ

ဝေဒနာတို့က ပဋ္ဌိစ္စဝါရ

ဒိဘင်္ဂဝါရ ဟေတု

နမောမိရတနတ္တယံ။ ။ကုသလတိုက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝေဒနာတိုက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝေဒနာတိုက်၌ တုံ့သော်လည်း ပဋ္ဌိစ္စဝါရ။ သဟဇာတဝါရ။ ပစ္စယဝါရ။နိဿယဝါရ။ သံသဋ္ဌဝါရ။ သမ္ပယုတ္တဝါရ။ ပဋ္ဌာဝါရအားဖြင့် ခုနစ်ပါး အပြားရှိ၏။ထိုခုနစ်ပါးတို့တွင်ပဋ္ဌိစ္စဝါရကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ထိုပဋ္ဌိစ္စဝါရ၌ တုံ့သော်လည်း ပစ္စည်းအနုလုံပစ္စည်းပစ္စနိုက် ပစ္စည်းအနုလောမပစ္စနိုက် ပစ္စည်းပစ္စနိယာ နုလောမအားဖြင့် လေးပါး အပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် ပစ္စည်း အနုလုံကို

(၂) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပစ္စည်း အနုလုံ့ တုံသော်လည်း ဝိဘင်္ဂဝါရ သန္ဓိဝါရအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ထိုတွင် ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏၊ ထိုဝိဘင်္ဂဝါရ၌တုံသော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ အာဝရဏပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။ (ပစ္ဆာဇာတကိုမရ) ဤနှစ်ဆဲ့သုံးပါးတို့တွင် ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဌာတုံသော်လည်း သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒ အစရှိသောအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတွင် သုခါယ ဝေဒနာယသမ္မယုတ္တပဒကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ထို သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒသည် သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တပဒါဝသာနအားဖြင့်တပါးသာတည်း။ဝိဓိအနုဝါဒအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဝိဓိကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ ဟူသည်တည်း။ ဝိဓိကိုဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အနုဝါဒကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တံ ကော်ခန္ဓံ ပဋိစ္စ ဒွေခန္ဓာ ဒွေခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဧကော ခန္ဓော ဟူသည်တည်း။ ။ကော်၊ တပါးသော။ ခန္ဓံ၊ သညာအစရှိသော ခန္ဓာကို။ ပဋိစ္စ ပဋိဂန္ဓာ၊ တကွဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော တူသော အဖြစ်ဖြင့် ရောက်၍။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ အစရှိသော်ခန္ဓာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဧကော၊ တပါးသော။ ခန္ဓော၊ သညာအစရှိသော ခန္ဓာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တံဓမ္မံ ပဋိစ္စ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တော ဓမ္မော ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒ ပါဠိတော်ပါဠိ၌ ပဝတ္တိအခါ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တော ဓမ္မောဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား သဟိတ် သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ်။ဝေဒနာ ဒေါသ ဇုသာ မဏ္ဍရိယ ကုက္ကုစ္စဝိစိကိစ္ဆာ

ပဋ္ဌိစ္စဝါရ (၃)

ကြဉ်သောစေတသိက် ဆစတ္တာလိသ.အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သုခသဟဂုတ်ခြောက်ဆယ် စေတသိက် ဆစတ္တာလိသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။

ဟေတုပစ္စယာဟူသော ဟိတ်ပါဠိ၏အရကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ အားတပ်သော သဟိတ် သုခသဟဂုတ်နာမကွန္ဓာ စိတ္တကွဏတခု တခုဟူ၍သော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ် ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသအမောဟာ။ လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘ မောဟာ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးပစ္စည်း တရားတို့၏ ဟေတုသတ္တိ ရ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အရကား ပဓာနအားဖြင့် ကတ္တားသာ တည်း။

ခန္ဓာဝါရကား ခြောက်ဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ခြောက်ဝါရ ဟူသော်ကား ဧကကသုံးဝါရ ဒုကသုံးဝါရဖြစ်သတည်း။ ဧကက သုံးဝါရဟူသော်ကား ကံခန္ဓာပဋ္ဌိစ္စဒွေခန္ဓာဟူ၍ ဟောတော်မူ အပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠိ၌ ကံခန္ဓာ၏အရကို သညာယူ၍ ဒွေခန္ဓာ၏ အရကို သဒ္ဓါရဝိညာဏ်ယူ၍ တဝါရ။ ကံခန္ဓာ၏အရကို သဒ္ဓါရယူ၍ ဒွေခန္ဓာ၏အရကို ဝိညာဏ်သညာယူ၍ တဝါရ။ ကံ ခန္ဓာ၏အရကို ဝိညာဏ်ယူ၍ ဒွေခန္ဓာ၏ အရကို သညာသဒ္ဓါရယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့ ဧကကသုံးဝါရဖြစ်သတည်း။ ဒုကသုံးဝါရဟူသော် ကား ဒွေခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ ဧကောခန္ဓောဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠိ၌ ဒွေခန္ဓေ၏အရကို သညာ ဒဿဒ္ဓါရယူ၍ ဧကောခန္ဓော၏ အရကို ဝိညာဏ်ယူ၍တဝါရ။ ဒွေခန္ဓေ၏အရကို သညာဝိညာဏ်ယူ၍ ဧကောခန္ဓော၏အရကို သဒ္ဓါရယူ၍ တဝါရ။ ဒွေခန္ဓေ၏အရကို သဒ္ဓါရဝိညာဏ်ယူ၍ ဧကောခန္ဓော၏ အရကို သညာယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့ ဒုကသုံးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ဤသို့လျှင် ဧကကသုံးဝါရဒုကသုံးဝါရအားဖြင့်ခန္ဓာဝါရကားခြောက်ဝါရ ဖြစ်သတည်း။ (ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ သောမနဿ ပဋ္ဌိသန္ဓေ ရှစ်ခု ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက် စတုတ္ထိ သကိုကောက်။ ။ဒုတိယ ပဒ၌ ဒေါသမူဒွေးကိုကောက်၊ ခန္ဓာဝါရနည်းတူ)။

(၄) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

တတိယပဒ္ဓ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သဟိတ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်လေးဆယ့်တခု။ ဝေဒနာ ဝိတိ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ။ လ။ ရ၏။

ဟိတ်ပါဠိ၏အရကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော သဟိတ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘ မောဟ။ မောဟမူ ဖြစ်အံ့ မောဟ။ ဒွိဟိတ် ဖြစ်အံ့ အဲလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ။ ဤဟိတ်တပါး. နှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဟေတုသတ္တိရ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အရကား ပဓာန အားဖြင့် ကတ္တားသာတည်း။ ခန္ဓာဝါရကား ခြောက်ဝါရ ဖြစ်သတည်း။ (ဆိုမြ)။ ပဋိသန္ဓေအခါသဟိတ်ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝေဒနာ ဝိတိကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ။လ။ရ၏။ (ဟိတ်ပါဠိ ခန္ဓာ ဝါရလွယ်ပြီ)။ ။ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်ဝါရပြီးပြီ။

အာရုမ္မဏ

ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်ဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ဝိဘင်ဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ 'အထက် (ဆိုမြ)။ ။ပဌမပဒ္ဓ-ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား (သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခု စေတသိက်ဆစတ္တာလီသ အကုန်ကောက်)။

ဟိုက်ပါဠိ၏ အရကား သုခ သဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခု နာမက္ခန္ဓာအားတပ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက် ဒွေပညာသ ရုပ်အင်္ဂဝိသ နိဗ္ဗာန်ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံ ခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏ သတ္တိရ၏၊ (ဤကား အကျဉ်း)။

အကျယ်တနည်းကား သုခသဟဂုတ် ကာယ ဝိညာဏ်အား တပ်သောပစ္စုပ္ပန်ဖောဌဗ္ဗာရုံ သောမနဿသန္ဓိရဏဟသိတုပ္ပါဒ်

ပဋ္ဌာန်းဝါရ (၅)

မဟာဝိပါက် သောမနဿသဟဂတ်လေးခုအားတပ်သော ကာမ
စိတ် စတုပညာသ။စေ။ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသဟု ဆိုအပ်သော
အာရုံခြောက်ပါး။ လောဘမူ သောမနဿသဟဂတ် လေးခု
မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာဉ္ဇာဏဝိပ္ပယုတ် သောမနဿသဟဂတ်
လေးခုအားတပ်သော လောကီစိတ် ကောသိတိ စေတသိက်
ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ နိဗ္ဗာန် ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံ
ခြောက်ပါး။ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿသဟ
ဂတ် နှစ်ခုအားတပ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်သော
စိတ် ရှစ်ဆဲ့ခုနစ်ခု စေတသိက် ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ နိဗ္ဗာန်
ပညတ်ဟုဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ မဟာကြိယာ ဉာဏ
သမ္ပယုတ် သောမနဿသဟဂတ် နှစ်ခုအားတပ်သော စိတ်တခု
ယုတ်ကိုးဆယ်။စေ။ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ နိဗ္ဗာန်ပညတ်ဟုဆို
အပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ ရူပါဝစရ ပဌမဈာန်စိတ်အားတပ်
သော ကသိုဏ်းပညတ်ဆယ်ပါးအသုဘပညတ်ဆယ်ပါး ကာယ
ဂတာသတိ၏ အာရုံဖြစ်သော ဆံအစရှိသော ကာယ အစုပညတ်
အာနာပါနာသတိ၏အာရုံဖြစ်သော ထွက်သက်ဝင်သက်ပညတ်။
မေတ္တာ ကရုဏာ မုဒိတာဟူသော ဗြဟ္မဝိဟာရတရားသုံးပါး၏
အာရုံဖြစ်သော အတိုင်းမသိသော သတ္တဝါပညတ်။ ဤနှစ်ဆဲ့
ငါးပါးသောပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော မမှာရုံ။ ရူပါဝစရဒုတိယ
ဈာန်သုံးခု တတိယဈာန်သုံးခု စတုတ္ထဈာန်သုံးခုအား တပ်သော
ကသိုဏ်းပညတ် ဆယ်ပါး။ အာနာပါနာသတိ၏ အာရုံ ဖြစ်
သောထွက်သက်ဝင်သက်ပညတ်။ မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာတည်း
ဟူသောဗြဟ္မဝိဟာရတရားသုံးပါး၏အာရုံဖြစ်သောအတိုင်းမသိ
သောသတ္တဝါပညတ်။ ဤတဆဲ့လေးပါးသော ပညတ်ဟု ဆိုအပ်
သော မမှာရုံ။မဂ်သောမနဿသဟဂတ်တဆဲ့ခြောက်ခုဖိုလ်သော
မနဿသဟဂတ် တဆဲ့ခြောက်ခုအားတပ်သောနိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်
သော မမှာရုံ။ ဤအာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏အာရမ္မဏ
သဘော်ရ၏။(ခန္ဓာဝါရကိုလည်းမြဲ။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ သောမနဿပဋ္ဌိ

သန္တေ ရှစ်ခုကိုကောက်။ ဟိတ်ပါဠိကား ကံ ကမ္မနိမိတ် ဂတိ နိမိတ်တည်း။ အကျယ်ကို အောက်ကနည်းကို မှီ၍ကောက်)။

ဒုတိယပဒ၌ ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု ဝေဒနာ ပီတိ လောဘဒိဋ္ဌိ မာန ဝိစိကိစ္ဆာ ကြည့်သော စေတသိက်ကေဝိသ။ လ။ ရ၏။ ဟိတ်ပါဠိ၏အရကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်အားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ။ ဒေါသမူဒွေး အားတပ်သော လောကီစိတ် ကောသိတိ။စေတသိက်ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ နိဗ္ဗာန်ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏ သတ္တိရ၏။ ။(ခန္ဓာဝါရကို လှည့်မြဲ)။

တတိယပဒ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆဲငါးခု ဝေဒနာ ပီတိ ဒေါသ ဇုသာ မဏ္ဍရိယ ဂုက္ကုန်ကြည့်သောစေတသိက် ဆစတ္တာလီသ။ လ။ ရ၏။ ။ဟိတ်ပါဠိ၏ အရကား ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးဆဲငါးခုအားတပ်သော စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ်။စေ။ ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ နိဗ္ဗာန်ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏ သတ္တိရ၏။

အကျယ် တနည်းကား- စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေးအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ။ (ဤသို့အစရှိသောနည်းနှင့်အကျယ်ကို ပဌမပဒကို မှီ၍ ကောက်လေ)။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေတဆဲတခု ဝေဒနာပီတိကြည့်သောစေတသိက်ကေတိ သ။ လ။ ရ၏။ ။ဟိတ်ပါဠိ၏အရကား ကံ ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ် သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏသတ္တိရ၏။ (အကျယ်ကိုအောက်ကနည်းဟု မှီ၍ကောက်လေ)။ ।အာရမ္ဏ ပြီးပြီ။

ပဋ္ဌိစ္စ်ဝါရ (၇)

အဓိပတိ

အဓိပတိဒ္ဒ သုခါယ ဝေဒနာယ။လ။ကား အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု မဟာ ကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ်ရှစ်ခု ကေန်ရသော ရူပါဝစရ ကုသိုလ် ကြိယာ မဂ်ဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးဆယ်။ စေ။ ဆစတ္တာဝလီသ။လ။ရ၏။

ဟိတ်ပါဒ္ဒကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားကပ်သော အဓိပတိတရား ကိုယ်သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတာ ဓိပတိ သတ္တိ။၏။ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ သော မနဿ သဟဂုတ်အားတပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဇဋ္ဌမြစ်သော နိပ္ဖန္နရူပ် အဌာရသ။ ဒေါသမူဌေး မောဟမူဌေး ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော လောကီစိတ်ခုနစ် ဘဲ့ခြောက်ခု ဒေါသ ဇူဿာ မဏ္ဍရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော။စေ။လေးဆဲ့ခုနစ်ခုဟုဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ အလေး အမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏ ဝိပ္ပယုတ် သောမနဿသဟဂုတ်အားတတ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ် သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ။အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္မယုတ် သောမနဿသဟဂုတ် အားတပ် သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောကီ ကုသိုလ်သတ္တရသ။ အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ မဟာ ကြိယာ ဉာဏသမ္မယုတ် သောမနဿသဟဂုတ် အားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ မဂ်ဖိုလ်သောမနဿ သဟဂုတ် အားတပ် သော နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏာဓိပတိ သတ္တိရ၏။

ဒုတိယပဒ္ဒ ကတ္တားကား (အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ ဒေါသမူဌေးကိုကော်)။

(၈) ပဌာန်း ပါဠိတော်နိဿယ

တတိယပဒ၌ ကံတွားကား အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ ဥပေက္ခာ သဟဂတ်လေးခု မဟာကုသိုလ် မဟာ ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂတ်ရှစ်ခု ဧကန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာမဂ်ဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂတ် တဆဲ့ရှစ်ခု။ ဝေဒနာ ဒိဋ္ဌိ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စကြဉ်သော ဧဝတသိက် ဆဓတ္တာလီသ။လ၊ရ၏။

ဟိတ်ပါဠိ၏အရကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သောအဓိပတိ တရားကိုယ်သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟ ဇာတာဓိပတိသတ္တိရ၏။ ။(အာရမ္မဏာဓိပတိမှာ ပဌမပဒကို မှီ၍ကောက်လေ)။ ။အဓိပတိပြီးပြီ။

အနန္တရသမနန္တရ

အနန္တရ ပဌမပဒ၌ ကတ္တားကား (အာရမ္မဏအတိုင်း)။ ။ ဟိတ်ပါဠိ၏အရကား သုခသဟဂတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော နောက်နောက်သော သုခသဟဂတ် အားတပ်သော ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော သုခသဟဂတ် နာမကွန္ဓာ။ သော မနသဟပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုအားတပ်သော ဥပေက္ခာသဟဂတ် စုတိ တဆဲ့တခု။ သောမနသ သဟဂတ် ပဌမဇော အားတပ်သော ဝုဋ္ဌောမနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း။သုခသဟဂတ်ကာယဝိညာဏ်အားတပ် သော ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော သုခသဟဂတ် နာမကွန္ဓာ။သောမနသ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခုအားတပ်သော ဥပေက္ခာ သဟဂတ် စုတိတဆဲ့တခု။ သောမနသ သဟဂတ် ပဌမဇော အားတပ်သော ဝုဋ္ဌောမနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း။ သုခသဟဂတ် ကာယ ဝိညာဏ်အားတပ်သော ပဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း။ သောမနသသန္တီရဏ အားတပ်သော သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း။ သောမနသ ဘဝင်အားတပ်သော ဥပေက္ခာတဒါရုံ။ သောမနသတဒါရုံ ဘဝင်စုတိအားတပ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဖိုလ်ကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂတ် အဆုံးဇော

ပစ္စည်းတရားတို့၏ အနန္တရသတ္တိရ၏။ ။ဒုတိယပဒဠာ ကတ္တားကား (ဒုက္ခသဟဂုတ်သုံးခုကိုကောက်)။ ။ဟိတ်ပါဋ္ဌကား ဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဏ်အားတပ်သော ပဋ္ဌာန်ရာဝဇ္ဇန်း။ဒေါသမူဒွေးပဌမဇော အားတပ်သော ဝုဋ္ဌောမနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း။ဒုတိယဇော အားတပ်သော ပဌမဇော။လ။သတ္တမဇော အား တပ်သော ဆဋ္ဌမဇော ပစ္စည်းတရားတို့၏ အနန္တရသတ္တိရ၏။ ။တတိယပဒဠာ (ကတ္တားကို အာရမ္မဏအတိုင်း အကုန်ကောက်။ ဟိတ်ပါဋ္ဌ၏ အရကား သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေး ကြဉ်သော နောက် နောက်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် အားတပ်သော ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသောဥပေက္ခာသဟဂုတ် နာမက္ခန္ဓာ ဥပေက္ခာပဋ္ဌိသန္ဓေတဆဲတခုအားတပ်သော သောမနဿ ပဋ္ဌိသန္ဓေရှစ်ခု။အာဝဇ္ဇန်းဒွေးအားတပ်သော သောမနဿဘဝင်ပဋ္ဌာဒရှစ်ခု။ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေးအားတပ်သော ကာယဝိညာဏ်ဒွေး။ဝုဋ္ဌော အားတပ်သော သောမနဿသန္တီရဏ။ ဥပေက္ခာဘဝင်အားတပ်သော သောမနဿဒုတိယတဒါရုံ ဥပေက္ခာတဒါရုံ ဘဝင်စုတိ အားတပ်သော သောမနဿ သဟဂုတ် ကုသိုလ် ဖိုလ်ကြိယာ အဆုံးဇောပစ္စည်းတရားတို့၏ အနန္တရသတ္တိရ၏။ ။အနန္တရပြီးပြီ။ ။သမနန္တရလည်းတူပြီ။

သဟဇာတ အညမည

သဟဇာတ ပဌမပဒဠာ(ကတ္တားကို အာရမ္မဏအတိုင်း အကုန်ကောက်။ ။ပဝတ္တိအခါဟိတ်ပါဋ္ဌကားအချင်းချင်းအားတပ်သော သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲသုံးခု။စေ။ဆစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတသတ္တိရ၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ဟိတ်ပါဋ္ဌကား အချင်းချင်းအားတပ်သော သောမနဿ ပဋ္ဌိသန္ဓေရှစ်ခု ဝေဒနာကြဉ်သော။စေ။စတုတ္ထိ သ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ သောမနဿ ပဋ္ဌိသန္ဓေအစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ

(၁၀) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

အားတပ်သော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတသတ္တိ ရ၏။ ။(ဒုတိယပဒ တတိယပဒတို့၌လည်း နည်းတူကောက်။ ။ အညမညလည်းနည်းတူ၏)။

နိဿယ

နိဿယပဋ္ဌမပဒ၌ ကတ္တားကား (သဟဇာတ ဟိတ်ပါ၌နှင့် တူ၏)။ပုရေဇာတနိဿယ၌ဟိတ်ပါ၌ကား သုခသဟဂုတ်ကာယ ဝိညာဏ် အားတပ်သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြုင်သော ကာယဝတ္ထု။ ပဋ္ဌမဘဝင် အစရှိသော နောက် နောက်သော သောမနဿသဟဂုတ်အားတပ်သော ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယ ဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ စုတိမှ ပြန်၍ ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက် မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း တရားတို့၏ ပုရေဇာတနိဿယသတ္တိရ၏။ ။(ဒုတိယပဒ တတိယ ပဒ၌လည်းနည်းတူကောက်လေ)။ ။နိဿယပြီး၏။

ဥပနိဿယ

ဥပနိဿယပဋ္ဌမပဒ၌ (အာရမ္မဏအတိုင်းကောက်။ဟိတ်ပါ၌ မှာ အာရမ္မဏူပနိဿယကိုအာရမ္မဏာဓိပတိ အတိုင်းကောက်။ အနန္တရူပနိဿယကိုအနန္တရအတိုင်းကောက်)။ ပကတူပနိဿယ ၌သုခသဟဂုတ် နာမက္ခန္ဓာ အားတပ်သော ဗလဝဖြစ်သောစိတ် တခုယုတ်သုံးဆယ် စေတသိက် ဒွေပညာသ ရူပ်အဋ္ဌဝိသ ပညတ် ပစ္စည်းတရားတို့၏ ပကတူပနိဿယသတ္တိရ၏။ ။(ဒုတိယပဒတို့၌ လည်း နည်းတူကောက်)။

ပုရေဇာတ

ပုရေဇာတပဌမပဒဋ္ဌ ကတ္တားကား ပဠုဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲသုံးခု။ စေ။ ဆစတ္တာလီသ ရ၏။ ဟိတ်ပါဒ်၏အရကား သုခသဟဂုတ် ကာယ ဝိညာဏ်အား တပ်သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့်အတူ ဥပါဒါပြိုင်သော ကာယဝတ္ထု။နောက်နောက်သောပဌမဘဝင်အစရှိသော သောမနဿသဟဂုတ် အားတပ်သော ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒါသော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာ-သန္နအခါ။လ။ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဝတ္ထုပုရေဇာတသတ္တိ၊၏။ ။သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်အား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ဖောဌဗ္ဗာရုံ။ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု သောမနဿသန္ဓိ၎ဏဟသိတုပ္ပါဒ်ကာမာဝစရသောဘန သောမနဿ သဟဂုတ်တဆဲနှစ်ခုအားတပ်သောပစ္စုပ္ပန်နိုဗ္ဗန္ဓရုပ် အဌာရသပစ္စည်းတရားတို့၏ အာဝရမ္မဏပုရေဇာတသတ္တိရ၏။ ။(ဒုတိယပဒ တတိယပဒတို့၌လည်း ပဠုဝေါကာရကိုကော်။ ဟိတ်ပါဒ်ကိုလည်း နည်းတူမှီ၍ ကော်လေ)။ ။ပုရေဇာတ ပြီးပြီ။

အာသေဝန

အာသေဝနပဌမပုဒ်၌ ကတ္တားကား လောဘမူသောမနဿ သဟဂုတ် ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် ဒုတိယာဒိဇော ရူပါဝစရကုသိုလ်ကြိယာ မဂ်သောမနဿသဟဂုတ်။စေ။ဆစတ္တာလီသ။လ။ ရ၏။ ဟိတ်ပါဒ်၏ အရကား ပဌမဇော်ကြဉ်သော နောက်နောက်သော သောမနဿသဟဂုတ် ဇောအားတပ်သော အဆုံးဇော်ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူ လောကီသောမနဿသဟဂုတ် ဇော ပစ္စည်း တရားတို့၏ အာသေဝနသတ္တိရှိ၏။

(၁၂) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ဒုတိယပဒဋ္ဌကတ္တားကားဒေါသမူ ဒုတိယာဒိဇောစေတသိက် ကေဝိသ။ လ။ရ၏။ ။ဟိတ်ပါဠိကား အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေး ရှေးသော ဒေါသမူနှေးပစ္စည်း တရားတို့၏အာသေဝနသတ္တိရ၏။

တတိယပဒဋ္ဌကတ္တားကား လောဘမူ မောဟမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ဒုတိယာဒိဇော မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ မဂ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် စေတသိက် ဆစတ္တာလိသ။ ရ၏။ ။ဟိတ်ပါဠိ၏ အရကား ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော လောဘမူ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် မောဟမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အား တပ်သောအဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူလောကီ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဇော ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာသေဝန သတ္တိ ရ၏။ ။အာသေဝနပြီးပြီ။

၈မ

ကမ္မပစ္စည်း ပဌမပုဒ်ဌ ကတ္တားကားသုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့ သုံးခု။ စေ။ ဆစတ္တာလိသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သုခသဟဂုတ် မြောက်ဆဲ့သုံးခု ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာ စေတနာကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလိသ။ လ။ရ၏။ ဟိတ်ပါဠိ၏ အရကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော သုခသဟ ဂုတ်၊ စေတနာပစ္စည်းတရားတို့၏သဟဇာတကမ္မသတ္တိ။ သုခသဟ ဂုတ် ကာယဝိညာဏ် သောမနဿ သန္တီရဏအား တပ်သော မဟာကုသိုလ်စေတနာ။ မဟာဝိပါက်သောမနဿသဟဂုတ်အား တပ်သော မဟာကုသိုလ်စေတနာ။ ပဌမဈာန် ဝိပါက်အား တပ် သော ပဌမဈာန်ကုသိုလ် စေတနာ။ လ။ စတုတ္ထဈာန်ဝိပါက်အား တပ်သော စတုတ္ထဈာန် ကုသိုလ်စေတနာ။ ဖိုလ်သောမနဿ သဟဂုတ်အားတပ်သော မဂ်သောမနဿ စေတနာပစ္စည်းတရား တို့၏ နာနာကွဏိက ကံမ္မသတ္တိရ၏။

ပဋ္ဌိစ္စဝါရ (၁၃)

ဒုတိယပဒဋ္ဌ ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ်သုံးခု။စေ။ကေဝိသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဒုက္ခသဟဂုတ်သုံးခု။ ဒေါသမူဌေး စေတနာ ကြဉ်သော။လ။ကေဝိသ။လ။ရ၏။ ။ဟိတ်ပါဠိ၏အရကား သမ္ဗယုတ္တ ခန္ဓာအားတတ်သော ဒုက္ခသဟဂုတ်သုံးခု စေတနာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတကမ္မသတ္တိ။ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်အား ကပ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ စေတနာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ နာနာက္ခဏိက ကမ္မသတ္တိရ၏။

တတိယပဒဋ္ဌ ကတ္တားကား ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခု။ စေ။ဆစတ္တာလီသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခု။ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာ စေတနာကြဉ်သော။စေ။ဆစတ္တာလီသ။အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဟိတ်ပါဠိကား သမ္ဗယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စေတနာပစ္စည်းတရားတို့၏သဟဇာတ ကမ္မသတ္တိ။အကုသလ ဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခုအား တပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသစေတနာ။ အဟိတ် ကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခု။ မဟာဝိပါက် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်အားတပ်သော မဟာကုသိုလ်စေတနာ။ ရူပါဝစရ ပဌမဈာန်အားတပ်သော ပဌမဈာန် ကုသိုလ်စေတနာ။အရူပဝိပါက်လေးခုအားတပ်သော အရူပကုသိုလ်စေတနာ။ ဖိုလ်လေးခု ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်အားတပ်သော မဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စေတနာပစ္စည်းတရားတို့၏ နာနာက္ခဏိက ကမ္မသတ္တိရ၏။ ။ကမ္မပြီးပြီ။

ဝိပါက

ဝိပါက ပဌမပုဒ်ဌ ကတ္တားကား သုခ သဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် သောမနဿ သန္တီရဏ မဟာဝိပါက် သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု။ရူပါဝစရဝိပါက် သောမနဿသဟဂုတ်လေးခု။ ဖိုလ်သောမနဿသဟဂုတ် တဆဲ့ခြောက်ခု။စေ။ ဆစတ္တာလီသ။

လ။ရ၏။ ။ဟိတ်ပါဠိကား အချင်းချင်းအားတပ်သော သုခသဟဂတ်ဝိပါက်။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာပစ္စည်းတရားတို့၏ ဝိပါကသတ္တိရ၏။ ဒုတိယပဒဠ် ဒုက္ခသဟဂတ် ကာယဝိညာဏ် ဝေဒနာကြဉ်သော သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက်ခြောက်ခု။လ။ရ၏။ (တတိယပဒဠ် ဥပေက္ခာသဟဂတ် ဝိပါက်ကိုကော၎)။ ဝိပါကပစ္စည်းပြီးပြီ။

အမှာ

အာဟာရမှာ ပုဒ်အရ အကုန်ကော၎။ ဟိတ်ပါဠိမှာ နာမ်အာဟာရ သုံးပါးကိုကော၎။ ။ဇုန္ဒြိယမှာ ပုဒ်အရအကုန်ကော၎။ ဟိတ်ပါဠိမှာ သဟဇာတိန္ဒြိယ ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်းကိုကော၎။ ။ဈာနပစ္စည်းမှာ ဒွေပဏ္ဍိတ ဝိညာဏ်ကို သုံးပုဒ်ခု ယထာရဟကြည့်၍ကော၎။ ။မဂ္ဂမှာ သဟိတ်စိတ်ကိုကော၎။ ။သမ္မယုတ္တပုဒ်အရ အကုန်ကော၎။ ။ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းမှာ ပဏ္ဍေဝေါကာရ နာမကွန္ဓာကိုကော၎။ ။အတ္ထိအဝိဂတသည် သဟဇာတနှင့်တူပြီ။ ။ဟိတ်ပါဠိကို ယထာရဟကော၎။ နတ္ထိဝိဂတသည် အနန္တရနှင့်တူပြီ။ ။ဝိဘင်္ဂပါရပြီး၏။

သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ

ဝိဘင်္ဂပါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ထို၌တုံသော်လည်း သုဒ္ဓဒုကာဒိအားဖြင့်နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၌ တုံသော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။

ထိုဟေတုပစ္စည်း၏သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ သဟိတ်စိတ်ကေသတ္တိတိ မောဟမူဌေး၌ မောဟ။ ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ။ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း၏ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ နယသို

လိုက်၍ လည်းကောင်း ဝါရသို့လိုက်၍လည်းကောင်း တိုက်ပုဒ်၏ အရသို့ လိုက်၍လည်းကောင်း ကံကတ္တားနေဟန်သို့ လိုက်၍ လည်းကောင်း ဟေတုယာတိဏိဟု သန်ရှာတပ်၍ ဟောအပ် ကုန်၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၏သုဒ္ဓသန်ရှာဝါရ၌ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် ဝေဒနာကြဉ်သော။ စေ။ကေပညာသ။ လ။တိဏိ။၏။

အဓိပတိသုဒ္ဓ၌ အဓိပတိ တရားကိုယ် ဝေဒနာ ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးထဲ့နှစ်ခု နာမကွန္ဓာ။လ။တိဏိ။၏။

(အနန္တရ။ သမနန္တရ။ သဟဇာတ။ အညမည။ နိဿယ။ ဥပနိဿယ အာရမ္မဏအတိုင်း)။

ပုရေဇာတသုဒ္ဓ၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပ ဝိပါက်လေးခု။ဝေဒနာကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာလေးပါး။လ။တိဏိ။၏။

အာသေဝနသုဒ္ဓ၌ ပဌမဇော ဖိုလ်ဇော ဝေဒနာကြဉ်သော နောက်နောက်သောဇောကေပညာသနာမကွန္ဓာ။လ။တိဏိ။၏။

ကမ္မသုဒ္ဓ၌ကုသိုလ်ကြိယာစေတနာ။ဝေဒနာကြဉ်သော အလုံး စုံသော ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမကွန္ဓာလေးပါး။လ။တိဏိ။၏။

ဝိပါကသုဒ္ဓ၌ ဝေဒနာကြဉ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက် ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာလေးပါး။ လ။တိဏိ။၏။ ။(အာဟာရဋ္ဌေယ် အာရမ္မဏနှင့်အတူ)။

ဈာနသုဒ္ဓ၌ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် ဝေဒနာကြဉ်သော အလုံး စုံသောပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာလေးပါး။ မဂ္ဂသုဒ္ဓ၌ ဝေဒနာ ကြဉ်သော သဟိတ် ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ။လ။ တိဏိ။ ၏။ (သမ္မယုတ္တသုဒ္ဓ၌ အာရမ္မဏနှင့်တူပြီ)။

ဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓ၌ အရူပဝိပါက်လေးခု။ ဝေဒနာကြဉ်သော ပဉ္စ ဝေါကာရပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ။ လ။ တိဏိ။ ၏။ (အတ္ထိ အစရှိသည် အာရမ္မဏတူပြီ)။ ။သုဒ္ဓပြီးပြီ။

---

(၁၆) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ

သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဒုကာဒိ သင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၌ တုံသော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ ဒုကာဒိအစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဟေတုပစ္စည်း၏ဒုကာဒိ သင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို၌ တုံသော်လည်း ဒုက တိက စတုက။ လ။ တေဝိ သကအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။ထိုတွင် ဒုကကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ထို၌တုံသော်လည်း ဟေတုမူ အာရမ္မဏ ဒုက အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဟေတုမူ အာရမ္မက ဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ထိုဟေတုမူ အာရမ္မဏဒုက၌ မောဟမူဒွေး၌မောဟ။အဟိတ် ပဝတ္တိ ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာလေးပါး။လ။ တိဏိ။ ၏။

အမှာ ပဌမပဒ၌ သုခသဟဂတ် ကာယဝိညာဏ် သော မနသ သန္ဓိရဏ ဟသိတုပ္ပါဒ်ကိုကောက်။ ဝိဘင်းကို အဟေတု သုခသဟဂတံ ထည့်၍ရှတ်။ ။ဒုတိယပဒ၌ ဒုက္ခသဟဂတံ ကာယဝိညာဏံ ထည့်၍ရှတ်။ ။တတိယပဒ၌လည်း ပစ္ဆိမ်ဝ် ဝိဘင်းအတိုင်းရှတ်။။အာရမ္မဏတွန်းမရှိ။ ။ပစ္ဆိမ်ဝ်လည်း မရှိ။ ။အနုလုံမှာ ဟေတု သုဒ္ဓအတိုင်း။ ။အဓိပတိဒုက၌ ဟေတုတွန်းမရှိ။

အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါမောဟမူဒွေး၌မောဟဝေဒနာကြ၌ သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သတိတ် လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမကွန္ဓလေးပါး။တိလိ။ ၏။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ် ပဝတ္တိ ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာလေးပါး ပစ္ဆိမ်ဝ်။တိလိ။၏။ ။အနန္တရ။ လ။ ဥပနိဿယ ဒုက၌ အာရမ္မဏဒုကအတိုင်း)။

ပုရေဇာတ ဒုကၠဋ် ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟ မူဌေး၌ မောဟ။ ဝေဒနာကြဉ်သော အဟိတ် ပဝတ္တိ ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာလေးပါး။တိကိ။၏။ ။အရူပ ဝိပါက်လေးခု။အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဌေး၌ မောဟ။ ဝေဒနာ ကြဉ်သော လောဘမူ မောဟမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ။အရူပကုသိုလ် အရူပကြိယာ အထက်မဂ်သုံးခု ဖိုလ်လေးခု။ သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ ။လ။ ပုရေဇာတတွန်း။ တိကိ ။၏။ ။အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဌေး၌မောဟ။ဝေဒနာကြဉ်သော မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း။အဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေနာမကွန္ဓာလေးပါး။ ပစ္စနိက်။ဌေ။ ၏။ (ဤနည်းကိုမှီ၍ ကုသလတိကအတိုင်း ဝေဒနာနှင့် ရုပ်ကိုချ၍ တွန်းလေ)။ ။အနုလုံပြီး၏။

ဘမှာ ပစ္စနိက်၌ ပဌမပုဒ် အရကား အဟိတ် သုခသဟ ဂုတ် သုံးခုကိုကောက်။ ။ဒုတိယပုဒ်၌ ဒုက္ခသဟ ဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကို ကောက်။ ။တတိယ ပုဒ်၌ အဟိတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် တဆဲ့လေးခုကိုကောက်။ ။နဟေတု ပြီး၏။ နာရမ္မဏာမရ။

နာမိပတိပဌမပုဒ်၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကားအမိပတိပစ္စည်း ကိုရသောအခါ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု။ မဟာ ကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် ရှစ်ခု။ ဧကန် ရသော မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ မဂ်ဖိုလ်သောမနဿ သဟဂုတ်၌ရှိသော အမိပတိတရားကို။ အမိပတိပစ္စည်းကို မရ သောအခါ ဝေဒနာကြဉ်သောလောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု။ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် သောမနဿသန္ဓိရဏ ဟသိတုပ္ပါဒ်။ကာမာဝစရ သောမနဿသဟဂုတ် တဆဲ့နှစ်ခု။လ။ ရ၏။ ။(ဒုတိယ တတိယ ပုဒ်တို့၌လည်း ဤနည်းကို မှီ၍ ကောက်လေ)။

နပုရေဇာတ ပဌမ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သော

မနုဿသဟဂုတ်။ အထက်မဂ်သုံးခု ဖိုလ်လေးခု သောမနုဿ သဟဂုတ်။လ။ ရ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ သောမနုဿပဋိသန္ဓေဂ္ဂစ်ခု ။လ။ရ၏။ ဒုတိယမရ။တတိယဌာ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား အရူပ ဝိပါက်လေးခု။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်လေးခု မောဟမူဌေး မနောဒ္ဓါဏာဝဇ္ဇန်း။မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ရ၏။ အရူပကုသိုလ် အရူပ ကြိယာ အထက်မဂ်သုံးခု ဖိုလ်လေးခု ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်။လ။ ရ၏။ (နပဋ္ဌာဇာတမှာ အာရမ္မဏအတိုင်း)။

နာသေဝန ပဋ္ဌမပုဒ်၌ ကတ္တားကား လောဘမူ သောမနုဿ သဟဂုတ်။ဟသိတုပ္ပါဒ်မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနုဿ သဟဂုတ် ပဋ္ဌမဇော။ဝိပါက် သောမနုဿသဟဂုတ် နှစ်ဆဲ့ငါးခု။ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်။လ။ရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ သော မနုဿ ပဋိသန္ဓေဂ္ဂစ်ခု။ဒုတိယပဒ၌ဒေါသမူ ပဋ္ဌမဇော ဒုက္ခသဟ ဂုတ် ကာယဝိညာဏ်။လ။ရ၏။ ။တတိယ၌ လောဘမူ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် မောဟမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ပဋ္ဌမဇော။ အဟိတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် တဆဲ့လေးခု။ မဟာဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု။ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးခု။ဖိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်လေးခု။လ။ရ၏။

နကမ္မ၌ ပဋ္ဌမပုဒ်ကတ္တားကား ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာ သောမနုဿသဟဂုတ် သုံးဆဲ့ခုနစ်ခု အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စေတနာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ဒုတိယ၌ ဒေါသမူဌေးစေတနာကိုကော်)။ ။တတိယပဒ၌ ကတ္တားကား အကုသိုလ် ကုသိုလ်ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သုံးဆယ် အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သောစေတနာ။လ။ရ၏။ ။နကမ္မ ပြီး၏။

ဆမ္ဘ? နဝိပါက ပဋ္ဌမပုဒ်၌ ကတ္တားကား မဟာကုသိုလ် ကြိယာ သောမနုဿ သဟဂုတ် သုံးဆဲ့နှစ်ခုကို

ကောက်။ ။ဒုတိယမှာ ဒေါသမူဌေးကိုကောက်။ ။တတိယမှာ ကုသိုလ်အကုသိုလ် ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သုံးဆယ်ကို ကောက်။ ။နဝိပါကပြီး၏။ ။နစျာန ပဌမပုဒ်၌ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်။ ဝေဒနာကြဉ်သော သဗ္ဗစိတ္တ သာဝေရဏ စေတသိက် ခြောက်ခုကို ကောက်။ ။ဒုတိယမှာ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကိုကောက်၊ ။တတိယမှာစတုဝိညာဏ် ရှစ်ခုကို ကောက်။ ။ဝိဘင်းမှာ စတုဝိညာဏသဟဂတံ ရှိတ်။ ။နမဂ္ဂမှာ နဟေတုနှင့် နည်းတူ။ မောဟမူဌေးနှင့်မောဟကို မကြဉ်သည်သာ ထူးသည်။နဝိပဿယုတ္တာ၌ အရူပဘုံမှာ ဖြစ်သည့် စိတ်ကိုကောက်။

နဟေတုယာတိဏိ။ နာမိပတိယာ တီဏိ။ နပုရေဇာတေ၌။ နပစ္ဆာဇာတေတိဏိ။နာသေဝနေတိဏိ၊နကမ္မေတိဏိ၊နဝိပါကေ တိဏိ။ နစျာနေတိဏိ။ နမဂ္ဂေတိဏိ။ နဝိပဿယုတ္တေတိဏိ။ ။ဒုက တိက စသည်တို့လည်းလွယ်ပြီ။ ။ပစ္စနိက်ပြီးပြီ။ ။အနုလောမပစ္ စနိက် ပစ္စနိယာနုလောမတို့လည်းလွယ်ပြီ။ ရသင့်သည်အလျောက် နာမကွန်ရာကို ကြည့်၍ဟောလေ။ ။ပဋ္ဌာန်ဝါရပြီးပြီ။ ။သဟဇာတ ဝါရအစရှိသော ငါးဝါရလုံးသည် ပဋ္ဌာန်ဝါရနှင့် တူပြီ။ အဘယ့် ကြောင့်တူသနည်း ဟူမူကား ဤဝေဒနာတို့ကဲ့ နာမကွန်ရာ ကိုသာ ရသောကြောင့် တိက်ပုဒ်၏ အရအားလျော်စွာ တူလေ သတည်း။ ။ဆဝါရပြီး၏။

ပဠာဝါရ

ဟေတု ဝိဘင်ဝါရ

သမ္မယုတ္တ ဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ပဠာဝါရ ကိုဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံသော်လည်း (ပစ္စည်း အနုလုံစသည် ကိုစစ်မြဲ)။ ဝိဘင်ဝါရ သန်ချာဝါရအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဝိဘင်ဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို၌ တုံသော် လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်ဝါရ အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ

တပါးအပြားရှိ၏။ထိုတွင်ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဌာနတုံသော်လည်း ပဌမပဒ ဒုတိယပဒ တတိယပဒ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ပဌမပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ဟောဟန်ကား သုခါယဝေဒနာယ။ လ။ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တာ ဟေတု သမ္မယုတ္တ။လ။ယော။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ။လ။ ယောဟူသည် တည်း။ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော သဟိတ်သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ်ဌာရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘမော၀ဟ။ ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ အမော၀ဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးပစ္စည်းတရား ရ၏။ သမ္မဒါန်ပုဒ်၏ အရကား သဟိတ် သုခသဟဂုတ်ခြောက်ဆယ် သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ ကရိယာပါဠိ၏အရကား ဟေတုသတ္တိရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ သော၀မနဿ ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုကိုကောက်။ ဒုတိယပဒဌ ဒေါသမူ ဒွေးဌ ဒေါသမော၀ဟတိတ်ကိုကောက်)။

တတိယပဒဌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော သဟိတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဒေါသခဲ့တခုဌာရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့လောဘမော၀ဟ။မော၀ဟမူဖြစ်အံ့မော၀ဟ။ ဒွိဟိတ် ဖြစ်အံ့အလောဘ အဒေါသ။တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ အမော၀ဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္မဒါန်ကား မော၀ဟမူဒွေးဌ မော၀ဟကြဉ်သော သဟိတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဟိတ် ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝေဒနာ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုတ္ထိသ စိတ္တက္ခဏတခုတခုဌာရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ အမော၀ဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္မဒါန်ကားသဟိတ် ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေကိုးခု သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ဟေတုပစ္စည်းပြီး၏။

အာရုမ္ဘဏ

အာရမ္ဘဏပစ္စည်းခ်ီ ပဌမပုဒ်ပဌမော ပဌမသုတ်ခ်ီ ကတ္တားကား သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။တနည်းကား သောမနဿသန္ဓိရဏ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာဝိပါက်သောမနဿသဟဂုတ် အားတပ်သော ကာမသုခသဟဂုတ် တဆဲ့ကိုးခု။ လောဘမူသောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု မဟာကုသိုလ် မဟာကြိုယာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ် အားတပ်သော လောကီသုခသဟဂုတ်သုံးဆဲ့တခု။ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿသဟဂုတ် အားတပ်သော လောကီသုခ သဟဂုတ် သုံးဆဲ့တခု။ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ်အားတပ်သော လောကီသုခသဟဂုတ်သုံးဆဲ့တခု။ အောက်မဂ်အောက်ဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ဆဲ့လေးခု။ မဟာကြိုယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿသဟဂုတ် အားတပ်သော သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခုပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။(သမ္မဒါန်ကောက်မြ။ အနုဝါဒ ကုသလတိုက်ကို နည်းမှီ၍ ဆိုလေ)။

ပဌမော ဒုတိယသုတ်ခ် ကတ္တားကား ဒေါသမူဌေးအားတပ်သော လောကီသုခသဟဂုတ် သုံးဆဲ့တခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္မဒါန်ကား ဒေါသမူဌေးပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဌမောတတိယသုတ်ခ်ကတ္တားကား သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခုပစ္စည်းတရားရ၏။သမ္မဒါန်ကား အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ခြောက်ခု ဥပေက္ခာ သန္ဓိရဏ နှစ်ခု မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းကာမာဝစရ သောဘန ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆဲ့နှစ်ခု။ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုသတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ အဘိညာဏ်ခွေးပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အကျယ်ကား ဥပေက္ခာသန္ဓိရဏနှစ်ခု မဟာဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အားတပ်သော ကာမသုခသဟဂုတ်တဆဲ့ကိုးခု။ အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခု မဟာကုသိုလ် မဟာကြိုယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဉာဏ

(၂၂) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ဝိပ္ပယုတ် အားတပ်သော ဧလောကီသုခ သဟဂုတ် သုံးသွဲ့တခု။ မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အားတပ်သော လောကီသုခသဟဂုတ် သုံးဆဲ့တခု အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ဆဲ့လေးခု နာမကွန္ဓာ။ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းအဘိညာဏ် ဌေးအားတပ်သော သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခု နာမကွန္ဓာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။(သမ္ပဒါန်ကောက်မြှ)။

ဒုတိယော ဒုတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဒေါသမူဌေး နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယောပဌမသင်္ခ် ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ်သုံးခုပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား ကာမ သောမနဿသဟဂုတ် တဆဲ့ရှစ်ခု နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော တတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ်ပစ္စည်းတရားရ၏။သမ္ပဒါန်ကား အကုသိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ခြောက်ခု ဥပေက္ခာ သန္တီရဏ နှစ်ခု မနောဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်း ကာမာဝစရ သောဘန ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆဲ့နှစ်ခု အဘိညာဏ် ဌေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော တတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခုပစ္စည်းတရားရ၏။သမ္ပဒါန်ကား အကုသိုလ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ခြောက်ခု။ ဥပေက္ခာသန္တီရဏနှစ်ခု။ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမာဝစရ သောဘန ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် တဆဲ့နှစ်ခု။ အဘိညာဏ်ဌေးဝိညာဏဌာ။ လ။ စိတ်သုံးခု။ နေဝသညာ။ လ။ စိတ်သုံးခု။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တနည်းကား ဥပေက္ခာသန္တီရဏနှစ်ခု ပဟာဝိပါက် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် အားတပ်သော ကာမဥပေက္ခာ သဟဂုတ် သုံးဆဲ နှစ်ခု။ အကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ခြောက်ခု မဟာကုသိုလ်

မဟာကြီးယာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်အားတပ်သော လောကီ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု။ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်အား တပ်သော လောကီ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု။ အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ခြောက်ခု မဟာကြီးယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းအားတပ်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ငါးဆဲ့ငါးခု။ အဘိညာဏ်ခွင်းအားတပ်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခု။ ဝိညာဏဥာယတန စိတ်သုံးခုအား တပ်သော အာကာသာနဉ္စာယတနစိတ်သုံးခု။ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ်သုံးခုအားတပ်သော အာကိဉ္စညာယတန စိတ်သုံးခု နာဝမက္ခန္ဓာပစ္စည်းတရားရ၏။ (သမ္ပဒါန်ကောက်မြဲ)။

တတိယောပဌမသင်္ခ်ကတ္တားကား ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးဆဲ့ငါးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား ကာမ သောမနဿ သဟဂုတ် တဆဲ့ခုစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(အကျယ်ရှေးနည်း ကိုမှီ၍ကောက်)။

တတိယော တတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား လောကီ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခုပစ္စည်းတရားရ၏။သမ္ပဒါန်ကားဒေါသ မူခွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အာရမ္မဏပြီးပြီ။

အဓိပတိ

အဓိပတိ၌ ပဌမော ပဌမသင်္ခ် အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကားအလေးအမြတ်ပြုတတ်သောလောဘမူသောမနဿ သဟဂုတ်အားတပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော လောကီ သုခသဟဂုတ် သုံးဆဲ့တခု။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာ ကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ် အားတပ်သော လောကီကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ်ရှစ်ခု။ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿသဟဂုတ်အား တပ်သော လောကီ

ကုသိုလ်ရှစ်ခု။ အောက်မဂ်အောက်ဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ဆဲ့လေးခု။ မဟာကြိုယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ်အားတပ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ်ရှစ်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု မဟာ ကုသိုလ်သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု။ မဟာကြိုယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ်နှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

သဟဇာတာမိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အမိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ သော မနဿသဟဂုတ်လေးခု မဟာကုသိုလ် မဟာကြိုယာသောမနဿ သဟဂုတ်ရှစ်ခု ကေန်ရသောမဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိုယာ သောမနဿသဟဂုတ်ရှစ်ခု၊မဂ်ဖိုလ်သောမနဿသဟဂုတ်သုံးဆဲ့ နှစ်ခု။ စိတ္တက္ခဏ တခုတခုဌိတိရှိသော အမိပတိတရားကိုယ် သုံးပါး လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။သမ္ပဒါန်ကား အမိ ပတိ တရားကိုယ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ပဋ္ဌမောဒုတိယသမရ)။

ပဋ္ဌမော တတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုတတ် သော လောဘမူ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခုအား တပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောကီသုခ သဟဂုတ် သုံးဆဲ့တခု။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏ ဝိပ္ပယုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်နှစ်ခုအားကပ်သောလောကီကုသိုလ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ရှစ်ခု။မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် နှစ်ခုအားတပ်သော လောကီကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် ရှစ်ခု။ အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် နှစ်ဆဲ့ လေးခု။ မဟာကြိုယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် နှစ်ခု အားတပ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿသဟ ဂုတ် ရှစ်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။

သမ္မဒါန်ကား အလေး အမြတ် ပြုတ်သော လောဘမူ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု။ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်နှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရေ။

ဒုတိယောဒုတိယသင်္ခ် ကတ္တားကားသမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဒေါသမူဌေး စိတ္တကွဏတခုတခုဌိသော အဓိပတိတရား ကိုယ်သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်းတရားရေ။ သမ္ဒါန်ကား အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စုပ္ပန်တရား ရေ။ (ဒုတိယော ပဌမ၊ ဒုတိယော တတိယမရ)။

တတိယော တတိယသင်္ခ် အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခုအားတပ်သောမေတ္တာမူဌေးကြဉ်သော လောကီဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးဆဲ့ငါးခု။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာ ကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်နှစ်ခုအား တပ်သော လောကီကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ကိုးခု။အလေးအမြတ်ပြုတတ် သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် နှစ်ခု အားတပ်သော လောကီကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ကိုးခု။ အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ခြောက်ခု။ မဟာ ကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် နှစ်ခုအားတပ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ပစ္စည်းတရားရေ။

သမ္ဒါန်ကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်လေးခု မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် နှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရေ။

သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘမူ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်လေးခု။မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟ

(၂၆) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ဂုတ်ရှစ်ခု ကေန်ရသော မဟာဂျုတ် ကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခု မဟာဂျုတ် ကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးခု မဂ်ဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ရှစ်ခု ဓိတ္တက္ခဏာ တခုတခု၌ ရှိသောအဓိပတိ တရားကိုယ်သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္မဒါန်ကား အဓိပတိ တရားကိုယ် ကြဉ်သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော ပဌမသည် ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော မောဟမူဌေး ကြဉ်သော လောကီ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်လေးဆယ်ငါးခု။မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ခုအားတပ်သော လောကီကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ကိုးခု။ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿသဟဂုတ်နှစ်ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောကီကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ကိုးခု။ အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ခြောက်ခု။ အလေးအမြတ်- ပြုတတ်သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ခုအား တပ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် နှစ်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။

သမ္မဒါန်ကား အလေး အမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်လေးခု မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။(တတိယော ဒုတိယသမရ)။ အဓိပတိ ပြီး၏။

အနန္တရ သမနန္တရ

အနန္တရ ပဌမသည် ကတ္တားကား သုခသဟဂုတ် ကာယ ဝိညာဏ်ကြဉ်သော ရဟန္တာတို့ စုတိစိတ်နှင့်တကွ နောက်နောက်

သော သုခသဟဂတ် ခြောက်ဆဲ့နှစ်ခု အားတပ်သော ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော သောမနဿသဟဂတ် ခြောက်ဆဲ့နှစ်ခု နာမကွန္ဓာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္မဒါန်ကား သုခသဟဂတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော နောက်နောက်သော သုခသဟဂတ် ခြောက်ဆဲ့နှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တနည်း ကတ္တားကား သောမနဿသဟဂတ် ပဌမဘာ၀င် အားတပ်သော သောမနဿသဟဂတ် ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ။ သောမနဿသဟဂတ် ဒုတိယဇော အစရှိသော နောက်နောက်သော ဘာ၀င် နာမကွန္ဓာအား တပ်သော သောမနဿသဟဂတ် ပဌမအစရှိသော ရှေးရှေးသော ဘာ၀င်နာမကွန္ဓာ။ သောမနဿသဟဂတ် ဒုတိယဇောအားတပ်သော ပဌမဇော။ လ။ သတ္တမဇောအားတပ်သော ဆဋ္ဌဇော။ လောဘမူ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂတ် ဇောနှောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့ သောမနဿကဒါရုံ၀ါးခု။ မကျသည်ဖြစ်အံ့ သောမနဿဘာ၀င် ရှစ်ခုအားတပ်သော လောဘမူ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂတ်အဆုံးဇော။ သောမနဿ ဒုတိယတဒါရုံအားတပ်သော ပဌမတဒါရုံ။ ကာမ သောမနဿဘာ၀င်လေးခုအားတပ်သော သောမနဿသဟဂတ် ဒုတိယတဒါရုံ။မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂတ်လေးခု မဂ်သောမနဿ သဟဂတ် တဆဲ့ခြောက်ခု အောက်ဖိုလ်သော မနဿ သဟဂတ် တဆဲ့နှစ်ခုအားတပ်သော ဂေါ်တြဘူ ဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဇွေး။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ သော မနဿ သဟဂတ်လေးခု အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿ သဟဂတ် လေးခုအားတပ်သော ဂေါ်တြဘူ အနုလုံ ကိစ္စတပ်သောမဟာ ကြိယာပဌမဇွေး သမာပဇ္ဇနဝိထိ၌နောက်နောက်သောမဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာသောမနဿ သဟဂတ်အား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာသော မနဿ။ဇောတူ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကြိယာ သောမနဿသဟဂတ်

(၂၀) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

တိဟိတ် ဘဝင် ခြောက်ခုအားတပ်သော ရူပါဝစရ ကုသိုလ် ကြိုယာ သောမနဿ သဟဂတ်အဆုံးဧော။ သောတာပတ္တိဖိုလ် သောမနဿ သဟဂတ်အားတပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် သောမနဿသဟဂတ်။လ။အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿ သဟဂတ်အား တပ်သော အရဟတ္တမဂ် သောမနဿသဟဂတ်။ နောက်နောက် သော ဖိုလ်လေးခု သောမနဿသဟဂတ်အားတပ်သော ရှေး ရှေးသော ဧာတို့ ဖိုလ်လေးခု သောမနဿသဟဂတ် လေးခု။ သောမနဿ တိဟိတ်ဘဝင်ခြောက်ခုအားတပ်သောဖိုလ်လေးခု။ သောမနဿသဟဂတ် အဆုံးဧော၊ မရဏာသန္နအခါ တဒါရုံ နောင်စုတိ ဖြစ်အံ့ သောမနဿသဟဂတ် စုတိလေးခုအားတပ် သော သောမနဿ တဒါရုံဝါးခု။ ဧာနောင် စုတိဖြစ်အံ့ သော မနဿသဟဂတ် စုတိ၌ခုအားတပ်သောသောမနဿသဟဂတ် ပဋ္ဌမဧော။ ဘဝင်နောင်စုတိဖြစ်အံ့ သောမနဿ သဟဂတ် စုတိ ရှစ်ခုအားတပ်သော သောမနဿဘဝင်ရှစ်ခု။ သောမနဿ ပဋိ သန္ဓေ ရှစ်ခုအားတပ်သော သောမနဿ စုတိရှစ်ခု ပစ္ဆည်းတရား ရ၏။ သမ္ပဒါနိကား သုခသဟဂတ် ကာယဝိညာဏ် ကြင့်သော ရဟန္တာတို့စုတိစိတ်နှင့်တကွ နောက်နောက်သော သုခသဟဂတ် ခြောက်ဆဲနှစ်ခု နာမကွန္ဓာ ပစ္ဆယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ပဌမော ဒုတိယသမရ)။

ပဌမော တတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေတဆဲ တခုအားတပ်သော သောမနဿ စုတိ ရှစ်ခု။ အာဝဇ္ဇန်းခွေးအား တပ်သော သောမနဿ ဘဝင်ပဋ္ဌေဒ ရှစ်ခု။ ကုသလ ဝိပါက် သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းအားတပ်သောသုခသဟဂတ်ကာယဝိညာဏ်။ဝုဋ္ဌော အားတပ်သောသောမနဿသန္တီရဏ။လောဘမူ မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂတ် ဧာနောင် တဒါရုံကျသည် ဖြစ်အံ့ ဥပေက္ခာ တဒါရုံ ခြောက်ခု။ မကျသည်ဖြစ်အံ့ ဥပေက္ခာဘဝင် တဆဲဘခုအားတပ်သော လောဘမူ မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂတ်အဆုံးဧော။ ပဌဝေါကာရ တိဟိတ် ဥပေက္ခာဘဝင်

သုံးခုအား တပ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ် အဆုံးဧော။ တိဟိတ် ဥပေက္ခာဘဝင်ခုနစ်ခုအားတပ်သောမဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် အဆုံးဧော။ ကာမ ဥပေက္ခာ ဘဝင် ခြောက်ခုအား တပ်သော သောမနဿ တဒါရုံ။ ပဋ္ဌဝေါကာရ တိဟိတ် ဥပေက္ခာဘဝင် သုံးခုအားတပ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ် ကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် အဆုံးဧော။ တိဟိတ် ဥပေက္ခာဘဝင် ခုနစ်ခုအားတပ်သော ဖိုလ်သောမနဿ သဟဂုတ်အဆုံးဧော။ မရဏာသန္နအခါ တဒါရုံ နောင်စုတိဖြစ်အံ့၊ကာမ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စုတိခြောက်ခုအားတပ်သော သောမနဿ တဒါရုံ။ ဧော နောင်စုတိ ဖြစ်အံ့ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် စုတိ တဆဲ့တခုအာ တပ်သော သောမနဿသဟဂုတ် ပဋ္ဌမဧော (ဘဝင်နောင် စုတိကို မရသင့်) ပစ္စည်းတရားရ၏။

သမ္ပဒါန်ကား အကုသလဝိပါက် သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း စတုဝိညာဏ် ကြဉ်သောနောက်နောက်သော ကာမဥပေက္ခာ သဟဂုတ်နှစ်ဆဲ့ သုံးခု မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ် ကတ္တားကား အဆုံးဧော ကြဉ်သော ဒေါသမူဒွေး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပဌမဧောကြဉ် သော ဒေါသမူဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ဒုတိယောပဌမသ မရ)။

ဒုတိယော တတိယသဒ္ဒ် ကတ္တားကား အကုသိုလ် အကျိုး သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းအား တပ်သောဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဏ်။ ကာမ ဥပေက္ခာ ဘဝင်စုတိ ဥပေက္ခာတဒါရုံ ခြောက်ခုအား တပ်သော ဒေါသမူ အဆုံးဧော ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အကုသိုလ်အကျိုး သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း ကာမဥပေက္ခာ ဘဝင်စုတိ တဒါရုံ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

တတိယော တတိယသဒ္ဒ် ကတ္တားကား ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့် တကွ နောက်နောက်သောဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခုအား

တပ်သော ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆဲ့ ငါးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ရဟန္တာတို့စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား**ရ၏။**

တနည်းကား ဥပေက္ခာဘဝင် တဆဲ့တခု အားတပ်သော ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေနှာမက္ခန္ဓာ။ဒုတိယအစရှိသော နောက်နောက်သော ဥပေက္ခာဘဝင်အားတပ်သော ပဌမအစရှိသော ရှေးရှေးသော ဥပေက္ခာဘဝင်နှာမက္ခန္ဓာ။အာဝဇ္ဇန်းဒွေးအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ဥပေက္ခာ ဘဝင်ပဋ္ဌာနငါးခု။ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းအားတပ်သော အရူပဘဝင်ပဋ္ဌာနလေးခု။ စတုဝိညာဏ်အားတပ်သော ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း။ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းအား တပ်သော စတုဝိညာဏ်။ ဥပေက္ခာ သန္တီရဏနှစ်ခုအား တပ်သော သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း။ ဝုဋ္ဌောအားတပ်သော ဥပေက္ခာသန္တီရဏနှစ်ခု။ပရိတ္တာရုံ ဖြစ်အုံ့။ ဒုတိယဝုဋ္ဌောအားတပ်သောပဌမဝုဋ္ဌော။ပဉ္စဝေါကာရ ဥပေက္ခာ ဘဝင် ခုနှစ်ခုအား တပ်သော ဒုတိယဝုဋ္ဌော၊ အတိမဟန္တာရုံ မဟန္တာရုံ ဝိဘူတာရုံ အဝိဘူတာရုံ ဝိထိဖြစ်အုံ့ လောဘမူရှစ်ခု။ မောဟမူမဟာကုသိုလ်မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ရှစ်ခု ပဌမဇော အားတပ်သောဝုဋ္ဌောမနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း။ ဒုတိယဇော အားတပ်သော ပဌမဇော။လ။သတ္တမဇောအားတပ်သော ဆဋ္ဌဇော။ ဥပေက္ခာတဒါရုံ ခြောက်ခု ဥပေက္ခာဘဝင် တဆဲ့တခုအား တပ်သောလောဘမူမောဟမူဥပေက္ခာ မဟာ ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော။ ဒုတိယ တဒါရုံ အားတပ်သော ပဌမတဒါရုံ။ကာမဥပေက္ခာဘဝင်ခြောက်ခုအား တပ်သော ဒုတိယတဒါရုံ။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခု မဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်လေးခု အောက်ဖိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်သုံးခုအားတပ်သော ဂေါ်တြဘူ ဝေါဒါန် ကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေး။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခု အရဟတ္တဖိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်တခုအား တပ်သော

ဂေါတြဘူအနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကြိယာတတိယဒွေး။သမာ ပဇ္ဇနဝိသိဋ္ဌ နောက်နောက်သော မဟာဂျုတ်ကုသိုလ် မဟာဂျုတ် ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အားတပ်သော ရှေးရှေးသောဇော်တူ မဟာဂျုတ်ကုသိုလ် မဟာဂျုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်။ တိဟိတ် ဥပေက္ခာဘဝင်ခုနစ်ခုအားတပ်သော မဟာဂျုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်အဆုံးဇော။နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာ ဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အားတပ်သော နေ့ဝ သည်ာ နာသည်ာယတန ကုသိုလ်ကြိယာအဆုံးဇော။ သောတာ ပတ္တိဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အား တပ်သော. သောတာပတ္တိမဂ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်။လ။အရဟတ္တဖိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်အား တပ်သော အရဟတ္တမဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်။နောက်နောက်သော ဖိုလ်လေးခုဥပေက္ခာ သဟဂုတ် အားတပ်သော ရှေးရှေးသော ဇော်တူ ဖိုလ်လေးခု ဥပေက္ခာသဟဂုတ်။ တိဟိတ်ဥပေက္ခာဘဝင် ခုနစ်ခုအားတပ်သောဖိုလ်လေးခုဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော။ မရဏာသန္နအခါ တဒါရုံနောင်စုတိဖြစ်အံ့ ကာမဥပေက္ခာ စုတိ ခြောက်ခုအားတပ်သော ဥပေက္ခာဒုတိယတဒါရုံ။ဇောနောင်စုတိ ဖြစ်အံ့ ဥပေက္ခာစုတိ တဆဲ့တခုအားတပ်သောဥပေက္ခာသဟဂုတ် ပဋ္ဌမဇော။ ဘဝင်နောင် စုတိဖြစ်အံ့ ဥပေက္ခာစုတိ တဆဲ့တခု အားတပ်သော ဥပေက္ခာဘဝင် တဆဲ့တခု။ ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေ တဆဲ့တခုအားတပ်သော ဥပေက္ခာစုတိ တဆဲ့တခု ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ရဟန္တာတို့စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက် သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

တတိယော ပဌမသည် ကတ္တားကား သောမနဿ ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုအားတပ်သော ဥပေက္ခာစုတိတဆဲ့တခု။ လောဘမူ သော မနဿသဟဂုတ်လေးခု ဟသိတုပ္ပါဒ်မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် ပဌမဇော အားတပ်သော ဝုဋ္ဌောမနော ဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း။ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်အားတပ်သော ပဌ ဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း၊သောမနဿသန္တီရဏာအားတပ်သောကုသိုလ်အကျိုး

သမ္ပဋ္ဌိစ္ဆုံ၊ ။သောမနဿတဒါရုံ၊ ဝါးခုအား တပ်သော လောဘမူ မောဟမူ မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အဆုံးဇော။ သောမနဿဘဝင်ရှစ်ခုအားတပ်သော လောဘမူ မောဟမူ မဟာကုသိုလ် **မဟာ**ကြီးယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော။ ကာမသောမနဿဘဝင်လေးခုအားတပ်သောဥပေက္ခာတဒါရုံ၊(တဒါရုံသည် ဘဝင်အား ကျေးဇူးပြုသည်ကိုရည်၍ ဘဝင်ံ ဘဝင်ံသဟုဟောတော်မူသတည်း)။သောမနဿ တိဟိတ်ဘဝင် ခြောက်ခုအားတပ်သော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် မဟာကြီးယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော။ နိရောဓသမာပတ်မှထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿသဟဂုတ်အားတပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ် ကြီးယာအဆုံးဇော။ သောမနဿ တိဟိတ်ဘဝင် ခုနစ်ခုအားတပ်သောဖိုလ်လေးခုဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော။ မရဏာသန္နအခါ တဒါရုံနှောင် စုတိဖြစ်အံ့။ သောမနဿစုတိအားတပ်သော ဥပေက္ခာတဒါရုံ။ ဇော နှောင် စုတိဖြစ်အံ့ သောမနဿစုတိရှစ်ခုအားတပ်သောဥပေက္ခာသဟဂုတ် ပဋ္ဌမဇောပစ္စည်းတရားရ၏။ (ဘဝင်နှောင်စုတိမရ)။ သမ္ပဋိစ္ဆာန်ကား ကာမသုခသဟဂုတ် တဆဲ့ကိုးခု ရူပါဝစရဝိပါက် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု။ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဝေါတိယော ဒုတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဒ္ဌါရာဝဇ္ဇန်းဒေါသမူဒွေး ပဌမဇော အားတပ်သော ဝုဋ္ဌေါမနောဒ္ဌါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပဋိစ္ဆာန်ကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ဒေါသမူဒွေး ပဌမဇော ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။အနန္တရ နှစ်ချက် ပြီး၏။ ။ (သမနန္တရလည်း နည်းတူ)။

သဟဇာတ

သဟဇာတပစ္စည်း ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမသင်္ခ် ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား အချင်းချင်းအားတပ်သော သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခု စေတသိက်ဆစတ္တာလိသ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ သမ္မဒါန်ကား သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခု စေတသိက်ဆစတ္တာလိသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ (ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ သောမနဿ ပဋ္ဌိသန္ဓေရှစ်ခုကို ကောက်။ ဒုတိယောဒုတိယသင်္ခ် ဒုက္ခသဟဂုတ်သုံးခုကိုကောက်မြ။ တတိယောတတိယသင်္ခ် ပဝတ္တိအခါ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခုကိုကောက်။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ဥပေက္ခာပဋ္ဌိသန္ဓေ တဆယ့်တခုကိုကောက်။ ။ သဟဇာတ ပြီးပြီ။ ။အညမညဿ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတ အလုံးတူ)။

ဥပနိဿယ

ဥပနိဿယ ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမသင်္ခ်ပကတူပနိဿယဖြစ်အံ့ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သုခသဟဂုတ်ခြောက်ဆဲ့သုံးခု နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (အနုဝါဒကို ကုသလတိုက်ကိုမှီ၍ ဆိုလေ)။ ။ပဋ္ဌမော ဒုတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော သုခသဟဂုတ်ခြောက်ဆဲ့သုံးခုပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်သုံးခုပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်အား သုခသဟဂုတ် အကုန်ပစ္စည်းဖြစ်သင့်၏။ ဒေါသမူအားကားလောကီသာပစ္စည်း ဖြစ်သင့်သည်)။

ပဋ္ဌမောတတိယသင်္ခ် ပကတူပနိဿယဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

(၃၄) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ဒုတိယောဒုတိယသည် ပကတ္တုပနိဿယဖြစ်အံ့ ကတ္တာ၏ပုဒ်၏ အရကား ဗလဝဖြစ်သော ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဒုက္ခသဟဂုတ်သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ဒုတိယော ပဌမသည် ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော ဒုက္ခ သဟဂုတ်သုံးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲသုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော တတိယသည် ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော ဒုက္ခ သဟဂုတ် သုံးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆဲငါးခုပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။တတိယော တတိယ သည် ပကတ္တုပနိဿယ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကားဗလဝဖြစ်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆဲငါးခုပစ္စည်းတရားရ၏။။သမ္ပဒါန်ကားဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆဲငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော ပဌမသည် ကတ္တားကားဗလဝဖြစ်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆဲငါးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သုခ သဟဂုတ် ခြောက်ဆဲသုံးခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

တတိယော ဒုတိယသည် ကတ္တားကား ဗလဝ ဖြစ်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးဆဲငါးခုပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဥပနိဿယ ပြီးပြီ။

(ဟုရေဇာတပဋ္ဌာဇာတမရ။ ။ဟုရေမှာ ပစ္စည်းရှိ၏။ပဋ္ဌာမှာ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သောကြောင့် မရသတည်း)။

အာသေဝန

အာသေဝန် ပဌမောပဌမသည် ကတ္တားကားနောက်နောက် သော လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာ ကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ်အား ကပ်သော် အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဟသိတုပ္ပါဒ် လောဘမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ်။ မဟဂ္ဂုတ်

ကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ်လေးခု မဂ်သောမနဿသဟဂုတ် တဆဲခြောက်ခုအားတပ်သော ဂေါတြဘူဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး။မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် လေးခုအားတပ်သော ဂေါတြဘူကိစ္စ တပ်သော မဟာကြိယာ ပဌမဒွေး။ သမာပဇ္ဇနဝိထိ၌ နောက်နောက်သော မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ်အားတပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူသောမနဿ သဟဂုတ် မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္မဒါန်ကား ဟသိတုပ္ပါဒ်, လောဘမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် ဒုတိယာဒိဇော မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ မဂ်သောမနဿ သဟဂုတ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဒေါသမူဒွေး ပစ္စည်းဟရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပဌမဇောကြဉ်သောနောက်နောက်သောဒေါသမူဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော တတိယသ၌ ကတ္တားကားနောက်နောက်သော လောဘမူ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် မောဟမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာဥပေက္ခာသဟဂုတ်အားတပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောဘမူ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် မောဟမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်။ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးခု မဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်လေးခုအား တပ်သော ဂေါတြဘူဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေး။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခုအားတပ်သော ဂေါတြဘူ ကိစ္စတပ်သော မဟာကြိယာ တတိယဒွေး။သမာပဇ္ဇနဝိထိ၌ နောက်နောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် အားတပ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူ

(၃၆) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

မဟာဂျုတ် ကုသိုလ် မဟာဂျုတဲကြောယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ဗစွည်း တရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား နောက်နောက်သော လောဘမူ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် မောဟမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြောယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဒုတိယာဒိဇော မဟာဂျုတ် ကုသိုလ် မဟာဂျုတ် ကြောယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အာသေဝနဿုံးချက်ပြီး၏၊

ကမ္မ

ကမ္မပစ္စည်း ပဌမော ပဌမသည်၌ သဟဇာတ ကမ္မဖြစ်အံ့ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲသုံးခု၌ ရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား စေတနာကြဉ်သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ။လ။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခု။လ။ဝေဒနာ။လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား စေတနာကြဉ်သော။လ။ရ၏။ ။နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် သောမနဿ သန္တီရဏ မဟာဝိပါက် သောမနဿသဟဂုတ်အားတပ်သော မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ်စေတနာ။ပဌမဈာန် ဝိပါက်အားတပ်သော ပဌမဈာန်ကုသိုလ်စေတနာ။လ။ စတုတ္ထဈာန် ဝိပါက်အားတပ်သောစတုတ္ထဈာန် ကုသိုလ်စေတနာ ဖိုလ်သောမနဿသဟဂုတ်အားတပ်သော မဂ်သောမနဿ သဟဂုတ် စေတနာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္မဒါန်ကား သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် သောမနဿသန္တီရဏမဟာဝိပါက်သောမနဿသဟဂုတ်လေးခု ရူပါဝစရဝိပါက် သောမနဿသဟဂုတ်လေးခု။ဖိုလ်သောမနဿ သဟဂုတ် တဆဲခြောက်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဌမော ဒုတိယသည်၌ ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်အားတပ်သော လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ်၌

ရှိသော စေတနာပစ္စည်း။လ။၏။ ။သမ္မာဒါန်ကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဌမော တတိယသ္ဓိ ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော အကုသလ ဝိပါက် ခြောက်ခုအားတပ်သော လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် စေတနာ။ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် သောမနဿ သန္တီရဏ ကြဉ်သော အဟိတ် ကုသလဝိပါက် ခြောက်ခု မဟာဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခုအားတပ်သော မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် စေတနာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မာဒါန်ကား သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် သောမနဿ သန္တီရဏကြဉ်သော အကုသလ ဝိပါက်ခြောက်ခု မဟာဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

(ဒုတိယော တတိယသ္ဓိ သဟဇာတဖြစ်အံ့ ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု စေတနာကိုကော်)။ ။နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်အား တပ်သော ဒေါသမူဒွေးဒ္ဓရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မာဒါန်ကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော တတိယသ္ဓိ ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော အကုသလဝိပါက်ခြောက်ခုအား တပ်သော ဒေါသမူဒွေးဒ္ဓရှိသောစေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။။သမ္မာဒါန်ကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ကြဉ်သော အကုသလဝိပါက် ခြောက်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

(တတိယော တတိယသ္ဓိ သဟဇာတကို ကော်မြ)။ ။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော အကုသလ ဝိပါက်ခြောက်ခုအား တပ်သော လောဘမူဥပေက္ခာသဟဂုတ် မောဟမူစေတနာ။ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် သောမနဿ သန္တီရဏ ကြဉ်သော အဟိတ် ကုသလဝိပါက် ခြောက်ခု မဟာဝိပါက်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်အား

တပ်သော မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂတ်စေတနာ။ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက်ဥပေက္ခာသဟဂတ် ငါးခုအားတပ်သောမဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂတ်ငါးခု စေတနာ။ ဖိုလ်ဥပေက္ခာ သဟဂတ် လေးခုအားတပ်သော မဂ်ဥပေက္ခာ သဟဂတ်လေးခု စေတနာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အဟိတ် ဝိပါက် ဥပေက္ခာ သဟဂတ် တဆဲ့နှစ်ခု မဟာဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂတ် လေးခု မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂတ်ငါးခုဖိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂတ် လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော ပဌမသဿ်ကတ္တားကား သုခသဟဂတ် ကာယ ဝိညာဏ် သောမနဿသန္ဓိရဏ မဟာဝိပါက် သောမနဿသဟ ဂုတ်လေးခုအားတပ်သော မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂတ် စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။။သမ္မဒါန်ကား သုခသဟဂတ်ကာယ ဝိညာဏ် သောမနဿသန္ဓိရဏ မဟာဝိပါက် သောမနဿသဟ ဂုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော ဒုတိယသ်ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂတ် ကာယ ဝိညာဏ်အားတပ်သော မောဟမူ လောဘမူဥပေက္ခာ သဟဂတ် စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကားဒုက္ခသဟဂတ် ကာယ ဝိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ကမ္မပြီး၏။

ဝိပါက

ဝိပါကပစ္စည်း ပဌမော ပဌမသ်ကတ္တားကား ဝိပါက်သုခ သဟဂတ် နှစ်ဆဲ့ခြောက်ခု ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက်ပဋ္ဌ တိ်သ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန် ကား ဝိပါက်သုခသဟ်ဂတ် နှစ်ဆဲ့ခြောက်ခု။ လ။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသ်ကတ္တားကား ဒုက္ခသဟဂတ် ကာယ ဝိညာဏ် ဝေဒနာကြဉ်သော သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ခြောက်ခု။ လ။၏။

တတိယော တတိယသည် ကတ္တားကားဝိပါက်ဥပေက္ခာသဟဂတ်နှစ်ဆဲ့ငါးခု ဝေဒနာဝိတိုက္ကြည်သော စေတသိက် စတုတ္ထိ သ။ လ။၏။

အာဟာရ

အာဟာရ ပဌမော ပဌမသည် ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာအားတပ်သော သုခသဟဂတ်ခြောက်ဆဲ့သုံးခုဌိသော ဖဿ စေတနာ ဝိညာဏ်ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာ။လ။၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသည် ဒုက္ခသဟဂတ်ဌိ ရှိသော နာမ်အာဟာရသုံးပါး။လ။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာ။ လ။၏။

တတိယော တတိယသည် ကတ္တားကား ဥပေက္ခာသဟဂတ် ငါးဆဲ့ငါးခုဌိသော နာမ်အာဟာရသုံးပါး။လ။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာ။လ။၏။ ။အာဟာရပြီး၏။

ဣန္ဒြိယ

ဣန္ဒြိယ ပဌမော ပဌမသည်ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာအားတပ်သော သုခသဟဂတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခုဌိသော ဝေဒနာကြည်သော နာမ်ဣန္ဒြေခုနစ်ပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာ။ လ။၏။

ဒုတိယောတတိယသည်ကတ္တားကားသမ္မယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဒုက္ခသဟဂတ်သုံးခုဌိသော ဇီဝိတ စိတ် ဝိရိယ ကေဋ္ဌတာ ဟူသော နာမ်ဣန္ဒြေလေးပါး။ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ ။(တတိယော တတိယသည် ဝေဒနာကြည်သော နာမ်ဣန္ဒြေခုနစ်ပါး)။ ။ဣန္ဒြိယ ပြီး၏။

ဗျာန

ဗျာန ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသော် ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော သောမနဿ သဟဂုတ် ခြောက်ဆဲနှစ်ခု၌ ရှိသော ဝေဒနာကြည့်သော ဗျာနင်တရားကိုယ်လေးပါး ပစ္စည်း။၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ။လ။၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသော် ဒေါသမူဒွေး၌ရှိသော ဝိတက် ဝိစာရ ကေဋ္ဌတာဟူသော ဗျာနင် သုံးပါး။လ။ရ၏။

တတိယော တတိယသော် ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော စတုဝိညာဏ်ကြည့်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု၌ရှိသော ဝိတက်ဝိစာရကေဋ္ဌတာဟူသောဗျာနင်သုံးပါး။ လ။၏။ ။ဗျာနပြီး၏။

မဋ္ဌ

မဋ္ဌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသော် ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော သဟိတ် သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ်၌ရှိသော မဋ္ဌင် တရားကိုယ်ကိုးပါးပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သဟိတ် သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ။လ။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသော် ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သောဒေါသမူဒွေး၌ရှိသောဝိတက်ဝိစာရကေဋ္ဌတာ ဟူသော မဋ္ဌင်သုံးပါး။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဒေါသမူဒွေး။လ။၏။

တတိယော တတိယသော် ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သော သဟိတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးဆဲ့တခု၌ ရှိသော မဋ္ဌင် တရားကိုယ်ကိုးပါး ပစ္စည်း တရား၏။ သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ။မဋ္ဌ ပြီး၏။ (သမ္ပယုတ္တ ပစ္စည်းသည်သဟဇာတနှင့်တူပြီ။ ။ဝိပ္ပယုတ္တမရ။ ။အတ္ထိအဝိဂတ သည် သဟဇာတနှင့်တူပြီ။ ။နတ္ထိဝိဂတသည် အနန္တရနှင့် တူပြီ)။ ဝိဘင်္ဂါရပြီး၏။

သုဒ္ဓသန်္ဘာဝါရ

ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သန်္ဘာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဒ္ဒတုံသော်လည်း သုဒ္ဓသန်္ဘာဝါရ မိဿက သန်္ဘာဝါရ အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် သုဒ္ဓ သန်္ဘာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုဒ္ဓသန်္ဘာဝါရ၌ တုံသော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသန်္ဘာဝါရ အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့တပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ဆဲ့တပါးတို့တွင် ဟေတု ပစ္စည်း၏သုဒ္ဓသန်္ဘာဝါရကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဟေတု ပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသန်္ဘာဝါရ၌ သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဟိတ် ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း တပ်သောတရား မည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဟေတုယာဝတိဏီ။ လ။၏။

အာရုံရမ္မဏသုဒ္ဓ၌ ဒွေပဏ္ဍိတာဝတ်ပ ဆယ်။ မနောဝေတ်သုံးခု ကြဉ်သော ကာမစိတ်လေးဆဲ့တခု၊ အဘိညာဏ်ခွေး။ ဝိညာဏ်ဟု ယတနစိတ်သုံးခု နေ့ဝသညာ နာသညာယတန စိတ်သုံးခုအား တပ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် ဝေဒနာကြဉ်သောစေတသိက် ဧကပညာသ။ ဤတရားတို့သည် အာရုံရမ္မဏ ပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤအနုလုံ၌။ လ။နေ့။၏။

အဓိပတိသုဒ္ဓ၌ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော ဇေယျာဓိပတိ ရှစ်ခု မဟာဂုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုအား တပ်သောအလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဒေါသမူဌေးမောဟမူဌေး ခုကွသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ် သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့လေးခု ဒေါသ ဇူသာ မဏ္ဍ ရှိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိ ကိစ္ဆာ ဝေဒနာကြဉ်သောစေတသိက်လေးဆဲ့ခြောက်ခုဟု ဆိုအပ် သောအာရုံရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါး လေးပါးတို့တွင်တပါးပါးဟု ဆိုအပ် သော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ လ။အဓိပတိယာ ပဏ္ဍ။၏။

အနန္တရသုဒ္ဓ၌ ရဟန္တာတို့ စုတိစိတ်နှင့်တကွ နောက်နောက်သော နာမကွန္ဓာအားတပ်သော ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ဝေဒနာကြဉ်သော နာမကွန္ဓာသုံးပါး။လ။ အနန္တရေ သတ္တ။ ၏။ (သမနန္တရေသတ္တ)။

သဟဇာတသုဒ္ဓ၌ အချင်းချင်းအား တပ်သော ဝေဒနာကြဉ်သော နာမကွန္ဓာသုံးပါး။ သဟဇာတေတိ ကိ။ ။(အညမညေတိ ကိ။ ။နိဿယေတိ ကိ)။

ဥပနိဿယသုဒ္ဓ၌ အာရမ္မဏူပ အနန္တရူပ ဆိုမြဲ။ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် ဝေဒနာကြဉ်သော။ စေ။ကေပညာသအား တပ်သောဗလဝဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်ဝေဒနာကြဉ်သော။ စေ။ ကေပညာသ။လ။ နဝ။၏။

အာသေဝနသုဒ္ဓ၌ ပဌမဇော ဖိုလ်ဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဇောကေပညာသအား တပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောကီဇော သတ္တစတ္တာလီသ။ လ။ တိကိ။ ၏။

ကမ္မသုဒ္ဓ၌ သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော စေတနာဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတကမ္မပစ္စည်း။ ဝိပါက်ဆတ္တိ်သအား တပ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ လ။ ကမ္မေအဋ္ဌ။၏။

ဝိပါကသုဒ္ဓ၌ အချင်းချင်းအား တပ်သော ဝေဒနာကြဉ်သော ဝိပါက်ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမကွန္ဓာသုံးပါး။လ။ဝိပါကေ တိ ကိ။၏။

အာဟာရသုဒ္ဓ၌သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သောနာမ်အာဟာရသုံးပါး။လ။တိကိ။၏။

ဣန္ဒြိယသုဒ္ဓ၌ သမ္မယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေခုနစ်ပါး။ လ။ တိကိ။၏။

ဈာနသုဒ္ဓ၌ သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သောဝေဒနာကြဉ်သော ဈာနင်လေးပါး။လ။ တိကိ။၏။

မဂ္ဂသုဒ္ဓ၌ သမ္မယုတ္တာ။လ။ မဂ္ဂင်ကိုးပါး။တိကိ။၏။ ။သမ္မယုတ္တာ သုဒ္ဓ၌။လ။ တိကိ။၏။ ။အတ္ထိယာတိကိ။၏။ ။နတ္ထိယာသတ္တာ။ ဝိဂတေသတ္တာ။ ။အဝိဂတေတိကိ။၏။ ။သုဒ္ဓပြီး၏။

မိဿကသန္ဓာဝါရ သဘာဂ

သုဒ္ဓသန္ဓာဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ မိဿကသန္ဓာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုမိဿကသန္ဓာဝါရ၌ တုံသော်လည်း ဟေတုမိဿက။လ။ အဝိဂတမိဿက အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့တပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ဟေတုမိဿကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ထို၌တုံသော်လည်း သဘာဝ ဃဋ္ဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် သဘာဝကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံသော်လည်း ဟေတုမူ အမိပတိ သဘာဝ·အစရှိသောအားဖြင့် ဆယ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် အမိပတိသဘာဝကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို၌ သမ္မယုတ္တာခန္ဓာအား တပ်သော ဝိမံသာမိပတိ။လ။ဟေတုဟစ္စယာ အမိပတိယာ ဒွေ။၏။

သဟဇာတ သဘာဝ၌ သမ္မယုတ္တာခန္ဓာအား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။လ။သဟဇာတေတိကိ။ အညမညေတိကိ။ နိဿယေတိကိ။ ဝိပါက သဘာဝ၌ သမ္မယုတ္တာခန္ဓာအားတပ်သော ဝိပါက်ဟိတ်သုံးပါး။လ။ဝိပါကေ ဒွေ။

ဣန္ဒြိယသဘာဝ၌ သမ္မယုတ္တာခန္ဓာအားတပ်သော အမောဟ။ ဣန္ဒြိယေ ဒွေ။ မဂ္ဂေ ဒွေ။ သမ္မယုတ္တေတိကိ။ အတ္ထိယာတိကိ။ အဝိဂတေတိကိ။၏။

ဃဋ္ဋနာ

သဘာဝကို။လ။မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဃဋ္ဋနာ၌ တုံသော်လည်း သာမည ဃဋ္ဋနာ သဣန္ဒြိယ မဂ္ဂဃဋ္ဋနာ သာမိပတိ ဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋ္ဋနာအားဖြင့် သုံးပါး။လ။၏။

ထိုတွင် သာမည ဃဋ္ဋနာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ထို၌တုံ သော်လည်း အဝိပါက ဃဋ္ဋနာ သဝိပါက ဃဋ္ဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါး။၏။ ထိုတွင် အဝိပါက ဃဋ္ဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ထိုအဝိပါက ဃဋ္ဋနာ၌ သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဟိတ် ခြောက်ပါး။ ဟေတု သဟဇာတ အညမညနိဿယ အတ္ထိ အဝိ ဂတန္တိတိဏိ။၏။ ။ထိုနောင် သဝိပါက ဃဋ္ဋနာကို ဟောတော် မူ၏။လ။ သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဝိပါက် ဟိတ်သုံးပါး။လ။ ဟေတု သဟဇာတ အညမညနိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ။၏။

ထိုနောင် သဋ္ဌေယျမဂ္ဂ ဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံ သော်လည်း အဝိပါကဃဋ္ဋနာ သဝိပါကဃဋ္ဋနာအားဖြင့်နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ထိုတွင် အဝိပါက ဃဋ္ဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ ထို၌ သမ္မယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အမောဟ။ ဟေတု သဟဇာတ အညမညနိဿယ ဋ္ဌေယျ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ။ ၏။ ။ထိုနောင် သဝိပါက။လ။ သမ္မယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော အမောဟ။ ဟေတု သဟဇာတ အညမည ဝိပါက နိဿယ ဋ္ဌေယျ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ။၏။

ထိုနောင် သာမိပတိ ဋ္ဌေယျ မဂ္ဂ ဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၌တုံသော်လည်း အဝိပါက ဃဋ္ဋနာ သဝိပါကဃဋ္ဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ထိုတွင် အဝိပါက ဃဋ္ဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟော တော်မူ၏။ ထို၌ သမ္မယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဝိမံသာဓိပတိ။ လ။ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဋ္ဌေယျ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ။ ထိုနောင် သဝိပါက ဃဋ္ဋနာကို။လ။ သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသောဝိမံသာဓိပတိ။ ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက ဋ္ဌေယျ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ။၏။ ။ဟေတု မိဿကပြီး၏။

———

အာရုမ္မဏ

အာရုမ္မဏမူ အဓိပတိ သဘာဝဠဒ္ဓအလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုမဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဒေါသမူ မောဟမူ ဒုက္ခသဟဂတ် ကာယဝိညာဏ် ကြဉ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့ လေးခု ဒေါသ ဇုသော မဆ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ ဝေဒနာကြဉ် သော စေတသိက် လေးဆဲ့ခြောက်ခုဟု ဆိုအပ်သော အာရုမ္မဏာ ဓိပတိပစ္စည်း။လ။ အာရုမ္မဏ ပစ္စယာ အဓိပတိယာ စတ္တာရိ။ ဥပနိဿယေ စတ္တာရိ။ အာရုမ္မဏ အဓိပတိ ဥပနိဿယန္တိ စတ္တာရိ။ ။အာရုမ္မဏပြီး၏။

အဓိပတိ

အဓိပတိမူ ဟေတု သဘာဝဠဒ္ဓ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဝိမံသာဓိပတိ။ဒွေ။၏။ ။သဟဇာတသဘာဝဠဒ္ဓ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ အားတပ်သော အဓိပတိ တရားကိုယ် သုံးပါး လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး။အဓိပတိပစ္စယာသဟဇာတေတိ၏။အညမညေတိ၏။ နိဿယေတိ၏။ဝိပါကဒွေ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော စိတ္တာ ဓိပတိ။အာဟာရေတိ၏။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော စိတ္တ ဝိရိယဝိမံသာဓိပတိ။ဇုန္ဒြေယေတိ၏။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဝိရိယ ဝိမံသာဓိပတိ။ မဂ္ဂေတိ၏။ သမ္ပယုတ္တေတိ၏။ အတ္ထိယာ တိ၏။ အဝိဂတေတိ၏။၏။ ။(ဃဋ္ဋနာဠ် မိဿကဃဋ္ဋနာ မရ။ ပကိဏ္ဏကဃဋ္ဋနာဠ် အာရုမ္မဏ ဃဋ္ဋနာအတိုင်းဆို။ အဓိပတိ အာရုမ္မဏ ဥပနိဿယန္တိ စတ္တာရိ)။ ။သဟဇာတ ဃဋ္ဋနာဠ် ဆန္ဒာဓိပတိဃဋ္ဋနာစသောအားဖြင့်လေးပါးအပြားရှိ၏ကိုလေး ပါးတို့တွင် ဆန္ဒာဓိပတိ ဃဋ္ဋနာကိုရေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ထို ဆန္ဒာဓိပတိ ဃဋ္ဋနာဠ် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သောဆန္ဒာဓိပတိ ဖြစ်အုံ့။လ။အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ

အတ္တိ အဝိဂတန္တိတိ။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဖိုလ်လေးခုဟူ၍သော ဆန္ဒာမိပတိ။လ။ အမိပတိ သဟဇာတ အညမညနိဿယ ဝိပါက သမ္ပယုတ္တ အတ္တိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ။ ။ စိတ္တာမိပတိ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော စိတ္တာမိပတိ။ သဟဇာတ အမိပတိ အညမညနိဿယ အာဟာရ ဣန္ဒြေယ သမ္ပယုတ္တ အတ္တိ အဝိဂတန္တိတိ။ ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဖိုလ်စိတ် လေးခုဟူဆိုအပ်သော စိတ္တာမိပတိ။လ။အမိပတိ သဟဇာတ အညမညနိဿယ ဝိပါက အာဟာရ ဣန္ဒြေယ အတ္တိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ။ ။ ။ ဝိရိယာ မိပတိ ဃဋ္ဋနာ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဝိရိယာ မိပတိ။လ။ အမိပတိ သဟဇာတ အညမညနိဿယ ဣန္ဒြေယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္တိ အဝိဂတန္တိတိ။ ။ ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဝိရိယာ မိပတိ။လ။ အမိပတိ သဟဇာတ အညမညနိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြေယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္တိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ။ ။ ။ ဝိမံသာ မိပတိ ဃဋ္ဋနာ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဝိမံသာမိပတိ။လ။ အမိပတိ ဟေတု သဟဇာတ အညမညနိဿယ ဣန္ဒြေယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္တိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ။ ။ ။ သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဝိမံသာမိပတိ။လ။ အမိပတိ ဟေတု သဟဇာတ အညမညနိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြေယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္တိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ။ ။ ။ ဃဋ္ဋနာပေါင်း အမိပတိ၌ ကိုးချက်။ (အနန္တရမှာ ကုသလတိုက် အတိုင်းဆိုလေ)။

သမနန္တရ

အနန္တရပစ္စယာသမနန္တရေသတ္တ။ဥပနိဿယေယသတ္တ၊အာသေဝနေ တိဏိ။ ကမ္မေ ဒွေ။ နတ္ထိယာသတ္တ။ဝိဂတေသတ္တ။ ။ အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိ ဝိဂတန္တိသတ္တ။ အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ အာသေဝန နတ္ထိ ဝိဂတန္တိ တိဏိ။

အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ ကမ္မ နတ္ထိ ဝိဂတန္တိဒွေ။ ၏။ (သမနန္တရလည်းနည်းတူ)။

သဟဇာတ

သဟဇာတမူ ဟေတုသဘာဝဋ္ဌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ သဟဇာတ ပစ္စယာ ဟေတုယာတိ ၏။ (တဆဲ့သုံးပစ္စည်းသဘာဝတိ ၏ချည်းပင်)။ ဃဋ္ဋနာဋ္ဌ အချင်းချင်းအားတပ်သော ဝေဒနာကြဋ္ဌသောအလုံးစုံသော ပဝတ္တိပဋ္ဌိသန္တေ နာမကွန္ဓာသုံးပါး။ သဟဇာတ အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိ ၏။ အချင်းချင်းအားတပ်သော ဝိပါက်ပဝတ္တိ ပဋ္ဌိသန္တေ နာမကွန္ဓာလေးပါး။ (ဝိပါကထည့်တိ ၏။ ဃဋ္ဋနာ နှစ်ချက်။ ။အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ အလုံးတူ)။

ဥပနိဿယ

ဥပနိဿယဋ္ဌ ဥပနိဿယ ပစ္စယာ အာရမ္မဏော စတ္တာရိ။ အဓိပတိယာ စတ္တာရိ။ အနန္တရေသတ္တ။ သမနန္တရေသတ္တ။ အာသေဝနေတိ ၏။ ကမ္မေအဋ္ဌ။ နတ္ထိယာသတ္တ။ ဝိဂတေသတ္တ။ ။ဃဋ္ဋနာဋ္ဌ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ ဥပနိဿယ အာရမ္မဏာဓိပတိ စတ္တာရိ။ အနန္တရပစ္စည်း။ ဥပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတန္တိ သတ္တ။ အာသေဝနပစ္စည်း။ အာသေဝနထည့် တိ ၏။ ။ဝိပါက်ဆတ္တိ သအားတပ်သော ဗလဝဖြစ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် စေတနာ။ ဥပနိဿယ ကမ္မန္တိအဋ္ဌ။ ၏။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ။ ဥပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ ကမ္မ နတ္ထိ ဝိဂတန္တိဒွေ။ ။(ဃဋ္ဋနာ ၁ ၊ ချက်)။ ။ဥပနိဿယပြီး ၏။

အာဟာရပစ္စယော

အာဟာရပစ္စယော အနန္တရေတိ။ သမနန္တရေ တိ။ ဥပနိဿယေတိ။ နတ္ထိယာတိ။ ဝိဂတေတိ။ ။(ဃဋ္ဌနာ လည်းပေါ်ကြောင်းသာတိ။အတူတူပင်)။။ကမ္မပစ္စယာအနန္တရေ။ သမနန္တရေ။သဟဇာတေတိ။အညမညေတိ။ နိဿယေ တိ။ဥပနိဿယေအဋ္ဌ။ဝိပါကေတိ။ အာဟာရေတိ။ သမ္မယုတ္တေ တိ။ အတ္ထိယာတိ။ နတ္ထိယာဒ္ဒ။ ဝိဂတေဒ္ဒ။ အဝိ ဂတေတိ။ ။ဝိပါက်ဆတ္တိ သအားတပ်သော ဗလဝ ဖြစ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာ။ကမ္မ။ပနိဿယန္တိအဋ္ဌ။ ။မဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ။ ကမ္မ အနန္တရ သမနန္တရ ဥပ နိဿယနတ္ထိ ဝိဂတန္တိဒ္ဒေ။၏။ ။သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သော စေတနာ။ ကမ္မ သဟဇာတ အညမည နိဿယ အာဟာရ သမ္မ ယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိ။ ၏။ ။သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သော ဝိပါက်ဌာ်ရှိသောစေတနာ။ကမ္မ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက အာဟာရ သမ္မယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိ။ ဝိပါကပစ္စယာ ဟေတုယာ ဒ္ဒေ။ အဓိပတိယာဒ္ဒေ။ သဟဇာတေ တိ။ လ။ အဝိဂတေတိ။ ဝိပါက သဟဇာတ အညမည နိဿယ သမ္မယုတ္တ အဝိဂတန္တိတိ။ အာဟာရပစ္စယာ အဓိပတိ ယာတိ။သဟဇာတေတိ။ အညမညေတိ။နိဿယေတိ။ ကမ္မတိ။ဝိပါကေတိ။ဈာန်ယေတိ။သမ္မယုတ္တေတိ။အတ္ထိ ယာတိ။အဝိဂတေတိ။။သမ္မယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သောနာမ် အာဟာရသုံးပါး။အာဟာရ သဟဇာတ အညမည နိဿယသမ္မ ယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိ။ ။သမ္မယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဝိပါက်ဌာ်ရှိသော နာမ်အာဟာရသုံးပါး။ ဝိပါကထည့် တိ။ သကမ္မဃဋ္ဌနာဌာ်သမ္မယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော စေတနာ။ယခင် ဃဋ္ဌနာတွင် ကမ္မထည့်၍ တိ။သဝိပါကဌာ်လည်း ဝိပါကထည့်၍ တိ။ ။သဈာန်ယ ဃဋ္ဌနာဌာ် ဈာန်ယထည့်၍တိ။ ။သာဓိပတိ ဈာန်ယဌာ် သမ္မယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော စိတ္တာဓိပတိ။ အဓိပတိ

ဣန္ဒြိယထည့်၍တိ၏။ သဝိပါကဒ္ဒ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဖိုလ်စိတ်လေးခုဟု ဆိုအပ်သောစိတ္တာဓိပတိ။အဓိပတိယာဒေး။ ။ ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။အာဟာရပြီး၏။

ဣန္ဒြိယ

ဣန္ဒြိယဒ္ဒ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အမောဟာ။ ဣန္ဒြိယ ပစ္စယာ ဟေတုယာဒေါ့ဟု။၏။ ။အဓိပတိဒ္ဒ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော စိတ္တ ဝိရိယ ဝိမံသ။ အဓိပတိယာတိ၏။ သဟဇာတဒ္ဒ သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သော ဝေဒနာကြဉ်သော နာမ်ဣန္ဒြေ ခုနစ်ပါး။သဟဇာပေါတိ၏။ အညမညေတိ၏။နိဿယေတိ၏။ ဝိပါကေတိ၏။ အာဟာရေတိ၏။ ဈာနေတိ၏။ မဂ္ဂေတိ၏။ သမ္ပယုတ္တေတိ၏။ အတ္ထိယာတိ၏။ အဝိဂတေတိ၏။ ။ဃဋ္ဋနာဒ္ဒ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေခုနစ်ပါး။ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္ত အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိ၏။ သဝိပါကထည့်၍ တိ၏။ ။သမဂ္ဂဃဋ္ဋနာဒ္ဒ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဝိရိယ သတိ ဧကဂ္ဂတာ ပညာ မဂ္ဂထည့်၍တိ၏။ ။သဝိ ပါကဒ္ဒ ဝိပါကထည့်၍တိ၏။၏။

အမှာ သစ္စာနုချည်းမရသင့်။ကုသလတိက်ဒ္ဒကား ဝေဒနာ ဧကဂ္ဂတာ တရားကိုယ်နှစ်ပါး ရသင့်သည်။ ဤ ဝေဒနာ တိက်ဒ္ဒကား ဝေဒနာကို မရသင့် သောကြောင့် သစ္စာနုချည်း မရသင့်ပြီ။

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဧကဂ္ဂတာဖြစ်အုံ့။လ။ ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ အညမည နိဿယ စျာန မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္ত အတ္ထိ အဝိ ဂတန္တိတိ၏။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဝိပါက်ဒ္ဒ ရှိသော ဧကဂ္ဂတာဖြစ်အုံ့၊ ဝိပါက်ထည့် ဒေ့။၏။ သအာဟာရဒ္ဒသမ္ပယုတ္ত ခန္ဓာအားတပ်သော မနိန္ဒြေဖြစ်အုံ့၊ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ အညမည နိဿယ အာဟာရ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိ၏။ ။သဝိပါကဒ္ဒ

(၅၀) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ဝိပါကထည့်၍ တိကို။ ။သာဓိပတိဇ္ဈာနယ်၌ သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာအား တပ်သော စိတ္တာဓိပတိ ဖြစ်အံ့၊ ဇ္ဈာနယ အဓိပတိ သဟဇာတ အညမညနိဿယ အာဟာရ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန်တိကို။ သဝိပါကဉ် ဝိပါကထည့်၍ ဒွေ။၏။ သာဓိပတိ မဂ္ဂဉ် သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာ အားတပ်သော ဝိရိယာ ဓိပတိ။လ။ ဇ္ဈာနယ အဓိပတိ သဟဇာတ အညမညနိဿယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန်တိကို။ ။သဝိပါကဉ် ဝိပါကထည့်၍ ဒွေ။၏။ ။သဟေတု မဂ္ဂဉ် သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာ အားတပ်သော အမောဟ။လ။ဇ္ဈာနယ ဟေတု သဟဇာတ အညမညနိဿယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန်ဒွေ။၏။ ။သဝိပါကဉ်လည်း ဝိပါကထည့်၍ဒွေ။ ။သဟေတု အဓိပတိမဂ္ဂဉ် သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာအားတပ်သော ဝိမံသာဓိပတိ။လ။ ဇ္ဈာနယ ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ အညမညနိဿယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန်ဒွေ။၏။ ။သဝိပါကဉ် ဝိပါကထည့်၍ဒွေ။၏။ ။ပေါင်းဃဋ္ဋာ တဆဲ့ခြောက်ချက်။ ။(အ၌ပါဠိ၌ ကုသလတိက်ကဲ့သို့ သဗ္ဗာနုချည်းရှိ၏။ မရှိသင့်ထင်သည်)။ ။ဇ္ဈာနယပြီး၏။

ဗျာန

ဗျာနဉ် သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာအားတပ်သော ဗျာနင်လေးပါး။ ဗျာနပစ္စယာသဟဇာတေတိကို။ အညမညေတိကို။ နိဿယေတိကို။ သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာအားတပ်သော ကေဋ္ဌတာ။ ဇ္ဈာနယေတိကို။ ။သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာအား တပ်သော ဝိတက် ကေဋ္ဌတာ။ မဂ္ဂေတိကို။ သမ္ပယုတ္တေတိကို။ အတ္ထိယာတိကို။ အဝိဂတေတိကို။ ။ဃဋ္ဋနာ၌ သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာအားတပ်သော ဗျာနင်လေးပါး ဗျာန သဟဇာတ အညမညနိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန်တိကို။၏။ သဝိပါကဉ် ဝိပါကထည့်၍ဒွေ။သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာအားတပ်သော ဝိတက် ကေဋ္ဌတာ။လ။ ဗျာန သဟဇာတ အညမညနိဿယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန်တိကို။ ။သဝိပါကဉ် ဝိပါကထည့်၍ ဒွေ။ ၏။ ။ဇ္ဈာနယမဂ္ဂဉ် သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာအားတပ်သော ကေဋ္ဌတာဖြစ်အံ့

ဈာန် သဟဇာတ အညမညဿ နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ သမ္မယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိ။ ၏။ ။သဝိပါကဉ္စ ဝိပါကထည့်၍ ခွေ။ ၏။ ပေါင်းခြောက်ချက်။ ।ဈာနပြီး၏။

မဂ္ဂါဒိ

မဂ္ဂဉ္စ သမ္မယုတ္တခန္ဓာအာဝ၊ တပ်သော အမောဟ။ ဟေတုယာ ခွေ။ ။သမ္မယုတ္တခန္ဓာအာဝ၊တပ်သော ဝိရိယ ဝိမံသာ ဝိပတိ။ အဝိပတိယာတိ။သမ္မယုတ္တခန္ဓာအာဝ၊ တပ်သော မဂ္ဂင်တရား ကိုယ်ကိုးပါး။ သဟဇာတေတိ။ အညမညေတိ။ နိဿယေ တိ။ ။သမ္မယုတ္တခန္ဓာအာဝ၊တပ်သော ဝိရိယ သတိ ဧကဂ္ဂတာ ပညာ။လ။ ဣန္ဒြိယေတိ။ ။သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာအာဝ၊ တပ်သော ဝိတက်ကေဂ္ဂတာ။ဈာနေတိ။သမ္မယုတ္တေတိ။အတ္ထိယာတိ။ အဝိဂတေတိ။ ။ဃဋ္ဋနာဉ္စ သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာအာဝ၊ တပ်သော မဂ္ဂင် တရားကိုယ်ကိုးပါး။လ။မဂ္ဂ သဟဇာတ အညမည နိဿယ သမ္မယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိ။ ။သဝိပါကဉ္စ ဝိပါက ထည့်၍ တိ။ ၏။။သမ္မယုတ္တခန္ဓာအာဝ၊တပ်သော ဝိရိယ သတိ ဧကဂ္ဂတာ ပညာ။လ။မဂ္ဂ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဣန္ဒြိယ သမ္မယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိ။ ။သဝိပါကဉ္စ ဝိပါကထည့်၍ တိ။ ဈာနဉ္စ သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာအာဝ၊ တပ်သော ဝိတက် ဧကဂ္ဂတာ ။လ။မဂ္ဂ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဣန္ဒြိယ ဈာန သမ္မယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိ။ ။သဝိပါကဉ္စ ဝိပါကထည့်၍ တိ။ ဈာနဉ္စ သမ္မယုတ္တခန္ဓာအာဝ၊တပ်သော ဧကဂ္ဂတာ။လ။ မဂ္ဂ သဟ ဇာတ အညမည နိဿယ ဣန္ဒြိယ ဈာန သမ္မယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂ တန္တိ ခွေ။သဝိပါကဉ္စ ဝိပါကထည့်။ခွေ။။သာမိပတိ ဣန္ဒြိယဉ္စ သမ္ မယုတ္တခန္ဓာအာဝ၊တပ်သော ဝိရိယာမိပတိ။မဂ္ဂအမိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဣန္ဒြိယ သမ္မယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိတိ။ ၏။ သဝိပါကထည့်ခွေ။။သဟေတု ဣန္ဒြိယဉ္စ သမ္မယုတ္တခန္ဓာ အာဝ၊တပ် သော အမောဟ။ မဂ္ဂ ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ

ဣန္ဒြေယ သမ္မယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ။၏။ ။သဝိပါကဒ္ဒ ဝိပါက ထည့်၍ ဒွေ။၏။ ။သဟေတု အဓိပတိမဂ္ဂဒ္ဒသမ္မယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သော ဝိမံသာဓိပတိ။လ။ မဂ္ဂ ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ အညမညဿ နိဿယ ဣန္ဒြေယ သမ္မယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ။၏။ သဝိပါကဒ္ဒ ဝိပါကထည့်၍ ဒွေ။၏။ ။(ဃဋ္ဋနာ တဆဲ့လေးချက်။ သမ္မယုတ္တ သဟဇာတအတိုင်း အတ္ထိ အဝိဂတလည်းအတူ။ ။နတ္ထိ ဝိဂတလည်း အနန္တရအတိုင်း)။ ။ဃဋ္ဋနာပြီးပြီ။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ပစ္စနီယုဒ္ဓါရ

ပစ္စနီ ယုဒ္ဓါရ ပဌမေ ပဌမဿ ဒ္ဒ အာဝရဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ကမ္မ ဤလေးပစ္စည်းတို့ကို ထုတ်အပ်၏။ ထိုလေး ပစ္စည်း တို့တွင် အာဝရဏဖြင့် အာဝရဏမတ္တ အာဝရဏာ ဓိပတိ အာဝရဏူပ နိဿယ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ထိုတွင် အာဝရဏ မတ္တဖြစ်အံ့ (ကောက်မြှ ဝိဘင်း ရွတ်မြ)။ သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတမတ္တ ဟေတု သဟဇာတာ ဓိပတိ အညမည သဟဇာတ နိဿယ သဟဇာတ ကမ္မ ဝိပါက သဟဇာတာဟာရ သဟဇာတိန္ဒြေယ ဈာန မဂ္ဂ သမ္မယုတ္တ သဟ ဇာတတ္ထိ သဟဇာတအဝိဂတ။ဤတဆဲ့လေးပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ။ (ကောက်မြှဝိဘင်းရွတ်မြ)။ ။အာဝရဏဖြင့်အာဝရဏူပ နိဿယ ကိုပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ ပက တူပနိဿယ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ထိုတွင် အနန္တရူပ နိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ အာသေဝန နတ္ထိ ဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ။(ကောက်မြှ ဝိဘင်း ရွတ်မြ)။ ။ပကတူပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ သုခသဟဂုတ် ဝိပါက်အား တပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိကကမ္မ။ ဤနှစ် ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ (ကောက်မြှဝိဘင်းရွတ်မြ)။ ။သဟဇာတ ဖြင့်သဟဇာတကမ္မ၊ဥပနိဿယဖြင့် ဗလဝနာနာက္ခဏိကကမ္မကိုပြ ပြီးဖြစ်သောကြောင့်ကမ္မဖြင့်ဒုဗ္ဗလနာနာက္ခဏိကကမ္မကိုပြအပ်၏။

ပဌမေ ဒုတိယသဒ္ဒ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ကမ္မ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင်အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တတပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ဥပနိဿယဖြင့်ပကတူပနိဿယဗလဝနာနာကွဏိက ကမ္မ ဤ နှစ်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ဥပနိဿယဖြင့် ဗလဝ နာနာကွဏိက ကမ္မကို ပြပြီးဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဖြင့် ဒုဗ္ဗလ နာနာကွဏိကကမ္မ တပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ပဌမေ တတိယသဒ္ဒ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ကမ္မ။ ဤသုံး ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ထိုတွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ အာ ရမ္မဏာဓိပတိ အာရမ္မဏူပနိဿယ ဤသုံးပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏူပနိဿယကိုပြပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဥပ နိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ ပကတူပနိဿယ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ထိုတွင် အနန္တရူပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပ နိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ ဤငါးပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ပကတူပ နိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ ဥပေက္ခာ-သဟဂုတ် ဝိပါက်အားတပ်သော ဗလဝနာနာကွဏိကကမ္မ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ ဥပနိဿယဖြင့် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဝိပါက်အားတပ်သော ဗလဝ နာနာကွဏိကကမ္မကို ပြပြီးဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဖြင့် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ကာမဝိပါက် အားတပ်သောဒုဗ္ဗလနာနာကွဏိက ကမ္မ တပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ကမ္မဤလေးပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။။ထိုလေးပစ္စည်းတို့တွင်အာရမ္မဏ ဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ တပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတမတ္တ ဟေတု သဟဇာတာဓိပတိ အညမည္ည နိဿယ သဟဇာတ ကမ္မ ဝိပါက သဟဇာတာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ သမ္မယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ။ ဤတဆဲ့လေးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ ပကတူပနိဿယ ဤနှစ်ပစ္စည်း ကိုပြအပ်၏။ ထိုတွင် အနန္တရူပ နိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ

(၅၄) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

အနန္တရ သမနန္တရအာသေဝန နတ္ထိ ဝိဂတ။ ဤခြောက်ပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ပကတူပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ ဒုက္ခသဟဂတ် ကာယဝိညာဏ်အား တပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိကကမ္မ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတကမ္မ၊ ဥပနိဿယဖြင့် ဝိပါက်အားတပ်သော ဗလဝ နာနက္ခဏိက ကမ္မကို ပြုပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဖြင့် ဝိပါက်အားတပ်သော ဒုဗ္ဗလ နာနာက္ခဏိကကမ္မ တပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။

ဒုတိယောပဋ္ဌမသဒ္ဒါ အာရုမ္မဏဥပနိဿယ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို လုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင်အာရုမ္မဏဖြင့် အာရုမ္မဏမတ္တ တပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။ဥပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ တပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။

ဒုတိယော တတိယသဒ္ဒါ အာရုမ္မဏ ဥပနိဿယ ကမ္မ။ ဤသုံးပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင် အာရုမ္မဏဖြင့် အာရုမ္မဏမတ္တ တပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ ပကတူပနိဿယ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင် အနန္တရူပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယအနန္တရသမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ။ ဤ ၇ ပါးပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။ပကတူပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂတ် ခြောက်ခု အားတပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိကကမ္မ။ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။ဥပနိဿယဖြင့် ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မကို ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဖြင့် အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂတ် ခြောက်ခုအား တပ်သော ဒုဗ္ဗလ နာနာက္ခဏိကကမ္မ တပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။

တတိယော တတိယသဒ္ဒါ အာရုမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ကမ္မ။ ဤလေးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင် အာရုမ္မဏဖြင့် အာရုမ္မဏမတ္တ အာရုမ္မဏာဓိပတိ အာရုမ္မဏူပနိဿယ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတမတ္တ ။လ။ အဝိဂတ ဤတဆဲ့လေးပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။အာရုမ္မဏဖြင့် အာ

ရမ္မဏူပနိဿယကိုပြုပြီးဖြစ်သော်ကြောင့် ဥပနိဿယဖြင့်အနန္တရုပ နိဿယ ပကတူပနိဿယ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင် အနန္တရုပနိဿယဖြင့် အနန္တရုပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ အာသေဝနနတ္ထိ ဝိဂတ။ ဤခြောက်ပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ပကတူပ နိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဝိပါက်အားတပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိကကမ္မ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။ သဟဇာတဖြင့်သဟဇာတကမ္မ။ ဥပနိဿယဖြင့် ဗလဝနာနာက္ခဏိကကမ္မကိုပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဖြင့် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ကာမဝိပါက်အားတပ်သော ဒုဗ္ဗလ နာနာက္ခဏိကကမ္မ ၀ပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။

တတိယော ပဌမသင်္ခ် အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ကမ္မ။ ဤသုံးပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ အာရမ္မဏာဓိပတိအာရမ္မဏူပနိဿယ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏူပနိဿယကို ပြုပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရုပနိဿယ ပကတူပနိဿယ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ထိုတွင် အနန္တရုပ နိဿယဖြင့် အနန္တရုပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ။ ဤငါးပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ ပကတူပ နိဿယဖြင့် ပကတူပ နိဿယ သုခသဟဂုတ် ဝိပါက်အားတပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိကကမ္မ ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။ဥပနိဿယဖြင့် ဗလဝ နာနာက္ခဏိကကမ္မကို ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဖြင့် သုခသဟဂုတ် ကာမဝိပါက် အားတပ်သော ဒုဗ္ဗလနာနာက္ခဏိက ကမ္မ တပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။

တတိယော ဒုတိယသင်္ခ် အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ကမ္မ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။အာရမ္မဏဖြင့်အာရမ္မဏမတ္တ တပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရုပနိဿယပကတူပနိဿယ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ပြုအပ်၏။ ။ထိုတွင် အနန္တရုပ နိဿယဖြင့် အနန္တရုပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ။ ဤငါးပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။ပကတူပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ ဒုက္ခ သဟ

ဂုတ် ကာယဝိညာဏ်အားတပ်သောဗလဝနာနာကွဏ်ကိ ကမ္မ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။ဥပနိဿယဖြင့် ဗလဝ နာနာကွဏ်ကိ ကမ္မကိုပြုပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဖြင့် ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်အားတပ်သော ဒုဗ္ဗလနာနာကွဏ်ကိ်ကမ္မ။ ဤတပစ္စည်းကိုပြုအပ်၏။ ။ပစ္စနိယုဒ္ဓါရပြီး၏။

ပစ္စနိက သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ

အနုလုံကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပစ္စနိက်ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုဒ္ဒတုံသော်လည်း သုဒ္ဓကေမူလာဒီအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ။ထိုတွင် သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ထိုသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရဒ္ဒတုံသော်လည်း နဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုနဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရဒ္ဒ ဒွေပဗ္ဗဝိညာဏ်တဆယ် မနောဓာတ်သုံးခုကြဉ်သော ကာမစိတ်လေးဆဲ့တခု အဘိညာဏ်ဒွေးအား တပ်သော သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခုဟု ဆိုအပ်သော်အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟိတ်ခြောက်ခုမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရ ပကတူပ နိဿယပစ္စည်း။ နာနာကွဏ်ကိ ကမ္မပစ္စည်း၊ ဤတရားတို့သည် နဟေတုပစ္စည်း တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ။ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤပစ္စနိက်ဒ္ဒနဟေတုယာနဝဟု သင်္ချာတပ်၍ဟောအပ်ကုန်၏။ ။နာရမ္မဏသုဒ္ဓဒ္ဒ အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ ပကတူပ နိဿယ ပစ္စည်း။ နာနာကွဏ်ကိ ကမ္မ ပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းသုံးပါးတို့သည်။ လ။ နာရမ္မဏော နဝ။ ၏။ ။ နာဓိပတိသုဒ္ဓဒ္ဒ အဓိပတိလေးအမြတ် မပြုတတ်သော ဒွေပဗ္ဗဝိညာဏ်တဆယ် မနောဓာတ်သုံးခု ကြဉ်သော ကာမစိတ် လေးဆဲ့တခု အဘိညာဏ်ဒွေးအားတပ်သောသုခသဟဂုတ်ခြောက်ဆဲ့သုံးခုဟု ဆိုအပ်သော် အာရမ္မဏပစ္စည်း။သဟဇာတာဓိပတိမှတပါးသဟဇာတပစ္စည်း။အနန္တရူပ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ နာနာကွဏ်ကိ ကမ္မပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရားလေးပါးတို့သည်။လ။ နာဓိပတိယာ

နဝ။ ။နာနန္တရသုဒ္ဓါ ပစ္ဆိယုဒ္ဓါရ လေးပစ္ခည်းတွင် အနန္တရပ ကိုချ။နဝ။ နသမနန္တရေနဝ။ ။နသဟဇာတသုဒ္ဓါ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္ခည်း။ အနန္တရပ ပကတူပနိဿယပစ္ခည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္ခည်း။ နသဟဇာတေနဝ။၏။ ။နအညမညေနဝ။ နနိဿယေနဝ။ ။နဥပနိဿယသုဒ္ဓါအလေးအမြတ်မပြုအပ်သော အာရမ္မဏပစ္ခည်း။ အလုံးစုံသော သဟဇာတ ပစ္ခည်း။ ဒုဗ္ဗလ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္ခည်း။ နဥပနိဿယေနဝ။၏။ ။နပုရေဇာတေနဝ။ နပစ္ဆာဇာတေနဝ။နာသေဝနေနဝ။ ။နကမ္မဒ္ဓါအလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္ခည်း။ စေတနာမဟာပါး သဟဇာတပစ္ခည်း။ ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မမ္ တပါး အနန္တရပ ပကတူပနိဿယ ပစ္ခည်း။ နဝ။၏။ ။နဝိပါကေနဝ။ နအာဟာရဒ္ဓါ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္ခည်း။ အာဟာရသုံးပါးမှတပါး သဟဇာတပစ္ခည်း။ အနန္တရပ ပကတူပနိဿယပစ္ခည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္ခည်း။ နအာဟာရေနဝ။ ။နဣန္ဒြေယေနဝ။နဈာနေနဝ။နမဂ္ဂေနဝ။နသမ္ပယုတ္တေနဝ။ နဝိပ္ပယုတ္တေနဝ။ နောအတ္ထိယာနဝ။ နောနတ္ထိယာ နဝ။ နောဝိဂတေနဝ။ နောအဝိဂတေ နဝ။၏။ ။သုဒ္ဓပြီး၏။ (ကေမူလာဒိဒ္ဓ သုဒ္ဓကိုမှီ၍ ဟောလေ။လွယ်ပြ)။ ။ပစ္ခနိက်ပြီးပြီ။

အနုလောမပစ္ခနိက

ပစ္ခနိက်ကိုဟော်တော်မူသည်၏အခြားမဲ့ဒ္ဓါအနုလောမပစ္ခနိက် ကိုဟော်တော်မူ၏။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဟိတ်ခြောက် ပါး။ဟေတုပစ္ခယာနာရမ္မဏောတိဏိ။။ဝိမံသာဓိပတိမှတပါးဟိတ် ခြောက်ပါး။ဟေတုပစ္ခယာနာဓိပတိယာတိဏိ။ နအနန္တရေတိဏိ နသမနန္တရေတိဏိ။ နဥပနိဿယေတိဏိ။ နပုရေဇာတေတိဏိ။ နပစ္ဆာဇာတေတိဏိ။ နာသေဝနေ တိဏိ။ နကမ္မေ တိဏိ။ နဝိပါ ကေတိဏိ။နအာဟာရေ တိဏိ။ ။နဣန္ဒြေယဒ္ဓါ အမေဟဟမှတပါး ဟေတုပစ္ခည်း။နဣန္ဒြေယေတိဏိ။ နဈာနေဟိဏိ။နမဂ္ဂေတိဏိ။ နဝိပ္ပ

ယုခြင်္ဂတိ၏။ နော်ခနတ္ထိယာတိ၏။ ဟေတု သဟဇာတ အညမညနိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ နာရမ္မဏောတိ၏။ နာဝိပတိယာတိ၏။လ။ နောဝိဂတောတိ၏။ (ကုသလတိက်ကို မှီ၍ ဟောလေ)။ ။အာရမ္မဏပစ္စယာ နဟေတုယာနဝ။ နာဝိပတိယာနဝ။လ။နောဝိဂတောနဝ။ ။အာရမ္မဏ အဝိပတိဥပနိဿယတ္တိ နဟေတုယာ စတ္တာရိ။ နာဝနန္တရေစတ္တာရိ။ နောဝိဂတေစတ္တာရိ။ အဝိပတိပစ္စယာနဟေတုယာပဉ္စ။နာရမ္မဏောတိ၏။နာဝနန္တရေပဉ္စ နသမနန္တရေပဉ္စ။ နသဟဇာတေစတ္တာရိ။ နအညမညေစတ္တာရိ။ နနိဿယေစတ္တာရိ။ နဥပနိဿယေ တိ၏။ နပုရေဇာတေ ပဉ္စ။ နပစ္ဆာဇာတေပဉ္စ။ နာသေဝနေပဉ္စ။နကမ္မေပဉ္စ။ နဝိပါကေပဉ္စ။ နအာဟာရေပဉ္စ။ နဣန္ဒြိယေပဉ္စ။ နဈာနေပဉ္စ။ နမဂ္ဂေပဉ္စ။ နသမ္ပယုတ္တေစတ္တာရိ။ နဝိပ္ပယုတ္တေပဉ္စ။ နောအတ္ထိယာစတ္တာရိ။ နောနတ္ထိယာပဉ္စ။နောဝိဂတေပဉ္စ။ နောအဝိဂတေစတ္တာရိ။ အဝိပတိ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယတ္တိ နဟေတုယာ စတ္တာရိ။လ။ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။အဝိပတိ သဟဇာတ အညမညနိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ နဟေတုယာ တိ၏။လ။ နောဝိဂတောတိ၏။(ဆန္ဒာဓိပတိ ဆိ။ ။စိတ္တ ဝိရိယ ဝိမံသာဓိပတိတို့မှာ လည်းနည်းတူဟောလေ)အနန္တရပစ္စယာနဟေတုယာသတ္တ။လ။ နောအဝိဂတောသတ္တ။ ။ဃဋ္ဋနာသုံးချက်။ ။သမနန္တရလည်းနည်းတူ။ ။သဟဇာတပစ္စယာ နဟေတုယာ တိ၏။ နာရမ္မဏောတိ၏။လ။နောဝိဂတောတိ၏။ ။ဃဋ္ဋနာနှစ်ချက် တိ၏ချည်း။ ။အညမညနိဿယလည်းနည်းတူ။ ။ဥပနိဿယပစ္စယာ နဟေတုယာနဝ။လ။ နောဝိဂတောနဝ။ ။ဥပနိဿယ်ဃဋ္ဋနာ ငါးချက်။ ကုသလတိက်ကိုမှီ၍ ဟောလေ။ ။အာသေဝနမှာတခုချက်။ ။ကမ္မပစ္စယာ နဟေတုယာအဋ္ဌ။ နအာရမ္မဏောအဋ္ဌ။လ။ နောဝိဂတောအဋ္ဌ။ ။ကမ္မ။ပနိဿယတ္တိ နဟေတုယာအဋ္ဌ။ နောဝိဂတောအဋ္ဌ။ ကမ္မောအဋ္ဌ။ အနန္တရေ။လ။ အဝိဂတတ္တိ နဟေတုယာဒွေ။လ။ နောဝိဂတောဒွေ။ ။သဟဇာတနှစ်ချက်ပြီး၏။ ။ဤနည်းကို

မှီ၍ ကြွင်းသော ပစ္စည်းတို့၌ အနုလောမပစ္စနိုက်ကို ဟောတော်မူ၏။လ။အနုလောမ ပစ္စနိုက်ပြီး၏။

ပစ္စနိယာနုလောမ

နဟေတုပစ္စယာအာရမ္မဏော။အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်းတည်း။ ။အဓိပတိယာပ္ပ။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ ဝိမံသာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းတည်း။ အနန္တရေသတ္တ။ သမနန္တရေသတ္တ။ ။သဟဇာတေတိဏိ။ ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်းတည်း။ ။အညမညေတိဏိ။ ဥပနိဿယေနဝ။ အာသေဝနေတိဏိ။ကမ္မေအဋ္ဌ။ဝိပါကေတိဏိ။ အာဟာရေတိဏိ။ဣန္ဒြေယေတိဏိ။ ။အဟေတုမှ တပါး ဣန္ဒြေယပစ္စည်းတည်း။ ဈာနေတိဏိ။မဂ္ဂေတိဏိ။ အမေဝဟမှတပါး မဂ္ဂပစ္စည်းတည်း။သမ္ပယုတ္တေတိဏိ။အတ္ထိယာ တိဏိ။ နတ္ထိယာသတ္တ။ ဝိဂတေသတ္တ။ အဝိဂတေတိဏိ။ ။နဟေတု နာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိယာတိဏိ။ ဝိမံသာ ဓိပတိမှတပါး သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းတည်း။ ။အနန္တရေသတ္တ။လ။အဝိဂတေတိဏိ။ နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နအနန္တရပစ္စယာ နသမနန္တရပစ္စယာ သဟဇာတေတိဏိ။ အညမညေတိဏိ။ နိဿယေတိဏိ။ ဥပနိဿယေ နဝ။ ကမ္မေအဋ္ဌ။ ဝိပါကေ တိဏိ။ အတ္ထိယာတိဏိ။နဟေတုပစ္စယာ။လ။နနိဿယပစ္စယာ ဥပနိဿယေနဝ။ ပကတူပနိဿယထည့်။ကမ္မေအဋ္ဌ။ နာနာက္ခဏိကကမ္မထည့်။ နဟေတုပစ္စယာ။လ။ နဥပနိဿယပစ္စယာ ၊နပုရေဇာတပစ္စယာ။လ။နော အဝိဂတပစ္စယာ ကမ္မေအဋ္ဌ။ ။နဟေတုမူလကံနှိုင်းတံ။ ။(နာရမ္မဏမူ စသည်တို့၌လည်း ဤနည်းကို မှီ၍ ဟောလေ)။ ။ပစ္စနိယာနုလောမပြီး၏။ ။ဝေဒနာတိက် ပြီး၏။

---

(၆၀) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ဝိပါကတို့က ပဋ္ဌိန်ဝါရ
အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရဟေတု

ဝေဒနာ တိက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝိပါက တိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝိပါက တိက်၌ တုံ့သော်လည်း ပဋ္ဌိန်ဝါရ အဲ့ရှိသည်ကို ဝေဒနာတိက်ကဲ့သို့ဆိုလေ။ ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သဟိတ် ဝိပါက် ဧကဝိသ စေတသိက်အင္ဂတိ သ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို့စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်ဝိပါက်ဧကဝိသ စေတသိက် အင္ဂတိ သ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဟေတုပစ္စယာ၌ ဟိတ်ပါဠိ၏ အရကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော သဟိတ်ဝိပါက်ဧကဝိသ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘအဒေါသ။ လ။ အမောဟဟိတ်နှင်ပါး သုံးပါးပစ္စည်းတရားတို့၏ ဟေတု သတ္တိရ၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါကတ္တားကား သဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေသတ္တ ရသ။စေ။ပဋ္ဌတိ သ။လ။ရ၏။ ။(ဟိတ်ပါဠိကား ကောက်မြ)။ ပဌမေနတတိယံ၌ပဝတ္တိအခါကတ္တားကားပဋ္ဌဝေါကာရတုံ၌ဖြစ်သောအခါအရူပဝိပါက်လေးခုရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက်သတ္တရသ။စေ။အဲ့ဌတိ သ။အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဟိတ်ပဋ္ဌဝေါကာရပဋ္ဌိသန္ဓေတရသ။ စေ။ ပဋ္ဌတိ သ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋ္ဌတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမေန ပဌမ တတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက်သတ္တရသ။စေ။ပဋ္ဌတိ သအစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေတရသ။ စေပဋ္ဌတိ သအစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋ္ဌတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ပဌမေန ပဌမတတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု

ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက်သတ္တရသ။ စေ။ ပဋ္ဌတိ သအစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ၊အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာစိတ္တဇရုပ်။လ။၏။ပဋိသန္ဓေအခါသဟိတ် ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေတေရသ။လ်။အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကဋတ္တာရုပ်။ လ။ ၏။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား ကုသိုလ်ကေဝိသ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။စေ။ဒွေပညာသ။လ။ မေဟတုဒွေး၌ မေဟတ္ကြဉ် သော စေတသိက်ဒွေပညာသ် အစိတ်အစိတ်။လ။၏။ (ဒုတိယေန တတိယံ။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယတတိယံ၌ရှေးနည်းကို မှီ၍ကောက်)။

တတိယေနတတိယံ၌ကတ္တားကား သဟိတ်ကြိယာသတ္တရသ။ စေ။ ပဋ္ဌတိ သ။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား ပဋ္ဌဝေါဟာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် သဟိတ် ဝိပါက်၊ သဟိတ်ကြိယာ နာမကွန္ဓာ တို့သည် ယထာရဟ ပြိုအပ်သော သဟိတ် စိတ္တဇ မဟာဘုတ် သဟိတ်ပဋ္ဌဝေါဟာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသတို့နှင့် ယထာရဟ အတူ ဥပါဒ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော သဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သောသဟိတ် ပဋ္ဌဝေါဟာရ ပဋိသန္ဓေတေရသ။ စေ။ ပဋ္ဌတိ သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယေန ပဌမတတိယံ၌ ကတ္တား ကား ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋ္ဌ ဝေါဟာရပဋိသန္ဓေ တေရသ။စေ။ ပဋ္ဌတိ သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။တတိယသုံးချက်။

ပဌမ တတိယေနပဌမံ၌ကတ္တားကား သဟိတ်ပဋ္ဌဝေါဟာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ။ စေ။ ပဋ္ဌတိ သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ

(၆၂) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ဟာဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋ္ဌာဝေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသ။စေ။ ပဋ္ဌတိ သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ။ ပဋ္ဌ။ ၏။ ။ (ပဌမ တတိယေန တတိယံ၌လွယ်ပြီ)။ ။ပဋ္ဌာဝေါကာရဆုံ၌ကား ပဌမ **တတိယေန** ပဌမတတိယံ၌ ကတ္တားကား သဟိတ် ပဋ္ဌာဝေါ **ကာရပဋ္ဌိသန္ဓေ** တေရသ။စေ။ပဋ္ဌတိ သ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ ဟာဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋ္ဌာဝေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တေရသ။စေ။ပဋ္ဌတိ သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ထိုနာမကွန္ဓာ မဟာဘူတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ သုံးချက်။

ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ။ တချက်။ ကုသလတိက်အတိုင်း ကောက်။ ။တဆဲ့သုံးချက်။

အာဝရမ္မဏာ၌ ပဌမေန ပဌမံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယေန တတိယံ။ ။တတိယေန ပဌမံ၌ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ဟာဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပဋ္ဌာဝေါကာရ ဗဋ္ဌိသန္ဓေ ပန္နရသ။ စေ။ ပဋ္ဌတိ သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(တတိယနှစ်ချက်)။ ပဌမတတိယေနပဌမံ၌ ကတ္တာကား ပဋ္ဌာဝေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ ပန္နရသ။စေ။ပဋ္ဌတိ သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဟာဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပဋ္ဌာဝေါကာရပဋ္ဌိသန္ဓေ ပန္နရသ။ စေ။ ပဋ္ဌတိ သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အာဝရမ္မဏာ ငါးချက်ပြီး၏။

အဓိပတိ

အဓိပတိ၌ ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တာကား ဖိုလ်လေးခု။ စေ။ ဆတ္တိ သ။လ။ အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြီးသော ဖိုလ်စိတ်လေးခု။ စေ။ ဆတ္တိ သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ။ လ။၏။ ။ပဌမေန

တတိယံဌာနကတ္တားကားပဋ္ဌာေဝါကာရဘုံဌာနျဖစ်သောအခါ ဖိုလ်စိတ်လေးခု။စေ။ဆိုတို့သအစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သာမိပတိစိတ္တဇရုပ်။လ။၏။ ။ပဌမေန ပဌမတတိယံဌာန ကတ္တားကားပဋ္ဌာေဝါကာရဘုံဌာနျဖစ်သောအခါဖိုလ်စိတ်လေးခု။စေ။ဆိုတို့သ။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ သာမိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရေ၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံဌာန ကတ္တားကား အမိပတိပစ္စည်းကိုရသော အခါ လောဘမူ မောဟမူ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခုမဂ်လေးခုဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက်ကေ်ပညာသ။ ။ လ။ အမိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရေ၏။ ။ဒုတိယေန ဒုဟိယ တတိယံဌာန ကတ္တားကား (ပဋ္ဌာေဝါကာရဘုံဌာန ဖြစ်သောအခါ နာမကွန္ဓာ သာမိပတိစိတ္တဇရုပ်ကိုကော်)။

တတိယေန တတိယံဌာနကတ္တားကားအမိပတိပစ္စည်းကိုရသော အခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်ကိုးခု။စေ။ပဋ္ဌာတိ်သ အမိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ သာမ်ပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရေ၏။ ။ရုပ်သက်သက်ဌာန ကတ္တားကားပဋ္ဌာေဝါကာရဘုံဌာနျဖစ်သောအခါ သာမိ၀တိ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကြိယာ ဖိုလ်နာမကွန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော သာမိပတိစိတ္တဇရုပ်။ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော သာမိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရေ၏။

ပဌမတတိယေန တတိယံဌာန ပဋ္ဌာေဝါကာရဘုံဌာန ဖိုလ်လေးခု။ စေ။ ဆိုတို့သ။လ။သာမိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရေ၏။

ဒုတိယတတိယေန တတိယံဌာန (နာမကွန္ဓာမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သာမိပတိစိတ္တဇရုပ်ကိုကော်)။ ။အမိပတိ ကိုးချက်ပြီး၏။ ။အနန္တရ သမနန္တရ အာရမ္မဏအတိုင်းငါးချက်။

(၆.၄) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

သဟဇာတ

အမှာ သဟဇာတဟု။ ။ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ။ပဋ္ဌမတတိယသုံးချက်။ ။ဒုတိယ တတိယတချက်။ပေါင်းတဆဲ့သုံးချက်။နာမက္ခန္ဓာရူပ်ကုန်အောင် ကောက်။ ။အညမညပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ နာမက္ခန္ဓာချည်း။ ။ ပဋ္ဌမေန တတိယံ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကိုကောက်။ ။ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမတတိယံ ပဏ္ဍဝေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ ပန္နရသ။ဟဒယ ဝတ္ထုကိုကောက်။ ။ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယတချက်။ တတိယေန တတိယံ။ တတိယေနပဋ္ဌမံ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ပဏ္ဍဝေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေကိုကောက်။ ။ပဋ္ဌမတတိယေန ပဋ္ဌမံ၌ ပဏ္ဍဝေါကာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ပဏ္ဍဝေါကာရပဋ္ဌိသန္ဓေကိုကောက်။ ။ပေါင်းခုနစ်ချက်။ အညမညပြီး၏။ ။နိဿယလည်း သဟဇာတအတိုင်း။ဥပနိဿယ လည်း အာရမ္မဏအတိုင်း။

ပုရေဇာတ

အမှာ ပုရေဇာတဟု ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စယာ ထည့်၍ ပဋ္ဌိ သန္ဓေကိုချ။ ။အာသေဝနဟု ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယေနတတိယံနှစ်ချက်။ ။ကမ္မပစ္စည်းတဆဲ့သုံး။ ။ဝိပါက ပစ္စည်းဟု ပဋ္ဌမ သုံးချက်။ ။တတိယသုံးချက်။ ။ပဋ္ဌမ တတိယ သုံးချက်။ ။ပေါင်းကိုးချက်။ ။အကြွင်းလွယ်ပြီ။ဝိဘင်ဝါရပြီး၏။

အနုလောမ

သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ

ဝိဘင်ဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ သင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ထိုသင်္ချာဝါရ၌ တုံသော်လည်း သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်

သုဒ္ဓသန္ဓိဘဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။လ။ ဟေတုသုဒ္ဓ သန္ဓိဘဝါရ၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြောင့်သော သဟိတ် ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမကွန်နှာလေးပါး သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ ဖြစ်သောတရားမည်ကုန်၏။လ။ဟေတုယာတေရသ။(တရားကိုယ် အရမှာ ကုသလတိုက်အတိုင်း)။ ။အာရမ္မဏေပဒ္ဓ။အဓိပတိယာ နဝ။ အနန္တရေပဒ္ဓ။ သမနန္တရေပဒ္ဓ။ သဟဇာတေတေရသ။အည မညသတ္တ။ နိဿယေတေရသ။ ဥပနိဿယေပဒ္ဓ။ ပုရေဇာတေ တိဏိ။ အာသေဝနေဒ္ဓ။ ကမ္မေတေရသ။ ဝိပါကေနဝ။ အာဟာ ရေတေရသ။ ဣန္ဒြေယျတေရသ။ ဈာနေတေရသ။ မဂ္ဂေတေရသ။ သမ္မယုတ္တေပဒ္ဓ။ ဝိပ္ပယုတ္တေတေရသ။အတ္ထိယာတေရသ။ နတ္ထိယာ ပဒ္ဓ။ ဝိဂတေပဒ္ဓ။ အဝိဂတေတေရသ။

ဟေတုမူ အာရမ္မဏ ဒုကဒ္ဒေမောဟမူဒွေး၌ မောဟ အဟိတ် ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ နာမကွန်နှာလေးပါး။ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ။လ။နဟေတု ပစ္စယာ အာရမ္မဏေပဒ္ဓ။၏။ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။အာရမ္မဏတွန်း။ ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေပဒ္ဓ။၏။ ။အဟိတ် စိတ္တဇရုပ် အဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ဗာဟိရရုပ် အာဟာရဇရုပ် ဥတုဇရုပ် အသည သတ်ကမ္မဇရုပ် ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ နဟေတု ပစ္စယာ နာရမ္မဏော တိဏိ။ ပဌမေန တတိယံ။ တတိယေန တတိယံ။ပဌမ တတိယေန တတိယံ။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြောင့်သော သဟိတ် ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမကွန်နှာလေးပါး။ အနုလုံပဒ္ဓ။၏။ ။(တရားကိုယ် ပစ္စည်းတွန်းမှာ ကုသလတိုက်အတိုင်း တိုက်ပုဒ်၏အရသို့ လိုက်၍ သန္ဓိဘသာထူးသည်ကို နှလုံးသွင်း၍ ဟောလေ)။ ။အနုလုံပြီးပြီ။

ပစ္စနိယ ဝိဘင်ဝါရ နဟေတု

အနုလုံကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ပစ္စနိက်ကို ဟော တော်မူ၏။ဝိပါကံမမ်ိ ပဋိစ္စ ဝိပါကောမမ္မော။လ။ နဟေတုပစ္စ

ယာဒ္ဒ ကတ္တားကား အဟိတ်ဝိပါက် ပန္နရသ။လ။ရ၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေ အခါ အဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေ နှစ်ခု။လ။ရ၏။ ။ပဌမေန တတိယံဒ္ဒ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား ဒွေပဏ္ဍိုဝိညာဏ် တဆယ်ကြဉ်သော အဟိတ် ဝိပါက်ငါးခု ဆန္ဒဝိရိယကြဉ်သော အညသမာန်း ကော ဒသ အစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္ဆယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ အဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေနှစ်ခု ဆန္ဒ ဝိတိ ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်းတဆယ် အစိတ် အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္ဆယုပ္ပန်။၏။ (ပဌမေန ပဌမတတိယံဒ္ဒ နာမကွန္ဓာနှင့်ရုပ်ကိုကော၎်)။

ဒုတိယေန ဒုတိယံဒ္ဒ (ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် မောဟကိုကော၎်။ ။တတိယေန တတိယံဒ္ဒ ပဝတ္တိအခါ အဟိတ် ကြိယာ နာမကွန္ဓာ။ ထိုနာမ်ကွန္ဓာ ပြုအပ်သော ရုပ်သက်သက်ဒ္ဒ အဟိတ်ရုပ်ကိုကော၎်။ ။တတိယေန ပဌမံ။ တတိယေန ပဌမ တတိယံ အဟိတ်ကိုကော၎်။ ။တတိယသုံးချက်။ ပဌမ တတိယ သုံးချက်။ ။အဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါကော၎်။ ။ပေါင်းဆယ်ချက်။ နာရမ္မဏောမဇ္ဈ။ပဌမေန တတိယံ။ဒုတိယေန တတိယံ။တတိယေန တတိယံ။ ။ပဌမ တတိယေန တတိယံ။ ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ။ဤငါးချက် နာဓိပတိယာ တေရသ။ ။ပဌမေန ပဌမံ အစရှိသည်တည်း။

ပဌမေန ပဌမံဒ္ဒ ကတ္တားကား ဖိုလ်လေးခု အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ လောကီ ဝိပါက် ဗဟွိ သ စေတသိက်ပဌာတိ သဲအစိတ်အစိတ်။လ။ရ၏။။(ဤနည်း ကိုမှီ၍ နိဗ္ဗာန်ဓိပတိ တရားကိုယ်ကို နှလုံးသွင်း၍ ကောက်လေ)။ နာနန္တရေပဌ။ နသမနန္တရေပဌ။နအညမဉ်ညပဌ။ နဥပနိဿယေ ပဌ။ နပုရေဇာတေ ဒွါဒသ။ (တေရသထွက်ပြီတွင် ဒုတိယေန ဒုတိယ တတိယံ ဤတချက်ကျသည်)။ ။နပစ္ဆာဇာတေ တေရသ။ နအာသေဝနေ ဧကာရသ။ နကမ္မေ ဒွေ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ တတိ ယေန တတိယံ။ ဤဒ္ဒနှစ်ချက်။ နဝိပါကေ ပဌ။ ဒုတိယသုံးချက်။

တတိယတချက်။ ဒုတိယ တတိယ တချက်။ ပေါင်း ငါးချက်။ နအာဟာရေကံ။။နဇုန္ဒြေယေကံ။ နစျာနေဒွေ။ ပဌမေန ပဌမံ။ တတိယေန တတိယံ။နှစ်ချက်။။နမဂ္ဂေနဝ။ပဌမသုံးချက်။ တတိယ သုံးချက်။ ပဌမတတိယ သုံးချက်။ပေါင်းကိုးချက်။ ။နသမ္ပယုတ္တ ပဌ။နဝိပ္ပယုတ္တဟိဏိ။ ပဌမေန ပဌမံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ တတိ ယေန တတိယံ။ ။နောနတ္ထိယာပဌ။ ။နောဝိဂတေပဌ။ ပစ္စနိက်။ ဟေတု ပစ္စယာ နအာဝရမ္မဏေပဌ။ နာဝ်မိပတိယာ တေရသ။ နာ၀်နန္ဒရေပဌ။ နသ်မနန္ဒရေပဌ။နအညမညေပဌ။နဥ ပ်နိဿယေ ပဌ။ နပုရေဇာတေ၀ါဒသ-နပစ္ဆာဇာတေတေရသ။ နအာသေ ဝ်နေ တေရသ။နကမ္မေ၀ေ။ နဝိပါကေပဌ။ 'နဝိပ္ပယုတ္တေတိ။ နောနတ္ထိယာပဌ။နောဝိဂတေပ်ဌ။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ။ အနုလောမပစ္စနိက်။။နဟေတု ပစ္စယာအာရမ္မဏေပ်ဌ။ အနန္တရေ ပ်ဌ။သမနန္တရေပ်ဌ။ သဟဇာတေဒသ။ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယ တချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပ်ဌမ တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းဆယ် ချက်။ အညမညေသတ္တ။ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယတချက်။ တတိယ နှစ်ချက်။ပဌမတတိယ တချက်။ ။နိဿယေ၀ါဒသ။ ဥပနိဿယေပ်ဌ။ ပုရေဇာတေတိဏိ။ အာသေ၀ဝ်နေ၀ေ။ ကမ္မေ၀ါဒသ။ ဝိပါကေနဝ။ အာဟာရေ၀ါဒသ။ ဇုန္ဒြေယေ၀ါဒသ။စျာနေ၀ါဒသ။မဂ္ဂေကံ။ သမ္ပယုတ္တ ပ်ဌ။ဝိပ္ပယုတ္တေ၀ါဒသ။အတ္ထိယာ၀ါဒသ။နတ္ထိယာပ်ဌ။ဝိဂတေတပ်ဌ။ အဝိ ဂတေ၀ါဒသ။ ။(ဤနည်းကိုမှီ၍ ပစ္စနိယာနလောမကို ဟောလေ)။ ပဋ္ဌာန်စ၀ါရပြီးပြီ။ ။သဟဇာတ၀ါရလည်း ပဋ္ဌာန်စ၀ါရနှင့်တူပြီ။

ပစ္စယ၀ါရ

ပစ္စယ၀ါရ၌ ပ်ဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ (ပဋ္ဌာန်စ၀ါရ အတိုင်း။ တတိယေန တတိယံ၌ ပ၀ဏ္ဏိအခါ ပဋ္ဌာန်စ၀ါရအတိုင်း ၀ဏ္ဏကံနေရာ၌ ကတ္တားကား ဝုဋ္ဌော မနောဒ္ဓါရာ၀ဇ္ဇန်း အစ ရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒါသော ဟဒယ၀ဏ္ဏ။

(၆၀) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှပြန်၍ ရေသော် တဆဲ့ ခုနစ်ချက် မြောက်သော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဋ္ဌေဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ။စေ။ ပဋ္ဌတိ'သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယေန ပဌမံ၌ ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဋ္ဌေဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု ကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ စေတသိက် အဌတိ'သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(တတိယေန ဒုတိယံကောက်မြှ)။ ။တတိယေန ပဌမ တတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဋ္ဌေဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ။ စေ။ အဌတိ'သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ။ ထိုနာမကွန္ဓာ ပြုအပ်သော မဟာဘုတ်ကိုသဟဇာတ ပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေ အခါ ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်းကောက်။ ။(တတိယေနဒုတိယ တတိယံ လည်းကောက်မြှ)။ ။တတိယငါးချက်၊

ပဌမတတိယေန ပဌမံ၌ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေနှစ်ပါး။ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား ပဋ္ဌေဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပ်ဝိပါက် လေးခု ကြဉ်သော သဟိတ် ဝိပါက် သတ္တရသ စေတသိက် အဌတိ'သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို သဟဇာတ ပစ္စည်း ပြု၍ဖြစ်သော။လ။ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သောဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ပဋိသန္ဓေ အခါ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း။ ပဌမ တတိယေန တတိယံ၌လည်း ပဋိစ္စ

ဝါရအတိုင်း)။ ။ပဌမ တတိယနပဌမ တတိယံ။ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နှစ်ပါး။ ဒုတိယ တတိယနဲ့ ဒုတိယံ။ဒုတိယ တတိယနဲ့ တတိယံ။ ဒုတိယ တတိယနဲ့ ဒုတိယ တတိယံ။ ။သုံးချက်။ ။(ကုသလ တိက်ကိုမှီ၍ကောက်)။ ။ဟေတုပစ္စည်းပြီး၏။

အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမေန ပဌမံ။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယေနဲ့ တတိယံ။ ။တတိယေန ပဌမံ။တတိယေန ဒုတိယံ။ ပဌမ တတိယေန ပဌမံ။ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။ ခုနှစ်ချက်။ ဟေတုပစ္စယာ သတ္တရသ။အာရမ္မဏောသတ္တ။ အဓိပတိယာ သတ္တ ရသ။ အနန္တရေသတ္တ။ သမနန္တရေသတ္တ။ သဟဇာတေသတ္တ ရသ။ အညမညေသတ္တ။ နိဿယေ သတ္တရသ။ဥပနိဿယေသတ္တ။ ပုရေဇာတေသတ္တ။ အာသေဝနေ စတ္တာရီ။ကမ္မေသတ္တရသ။ ဝိပါ ကေနဝ။ အာဟာရေ သတ္တရသ။ဣန္ဒြေယသတ္တရသ။ ဈာနေသတ္တ ရသ။မဂ္ဂေသတ္တရသ။သမ္ပယုတ္တေသတ္တ။ဝိပ္ပယုတ္တေ သတ္တရသ။အတ္ထိ ယာ သတ္တရသ။နတ္ထိယာသတ္တ။ဝိဂတေသတ္တ။အဝိဂတေသတ္တရသ (ကုသလတိက်အတိုင်းတွင် အာသေဝနဝိပါက ဤနှစ်ပစ္စည်းသာ သင်္ချာထူးသည်။ ။ကုသလတိက်ကို မှီ၍ဟောလေ)။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

ပစ္စနိက်၌ ပဌမသုံးချက်။ဒုတိယတချက်။ တတိယေန တတိယံ။ တတိယေန ပဌမံ။တတိယေန ဒုတိယံ။တတိယေန ပဌမ တတိယံ။ တတိယလေးချက်။ ။ပဌမ တတိယသုံးချက်။ ။ဒုတိယ တတိယ တချက်။ ။ပေါင်းတဆဲ့နှစ်ချက်။ ။(ပဋိစ္စ ဝါရအတိုင်းတွင် တတိ ယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ ဤနှစ်ချက်ကိုတိုး၍ ဒွါဒသဖြစ်သတည်း)။ ။နဟေတုယာ ဒွါဒသ။ နာရမ္မဏောပဇ္ဇ။ နာဓိပတိယာ သတ္တရသ။နအနန္တရေပဇ္ဇ။နသမနန္တရေပဇ္ဇ။နအည မညေပဇ္ဇ။ နဥပနိဿယေပဇ္ဇ။ နပုရေဇာတေဒွါဒသ။ နပစ္ဆာဇာ တေသတ္တရသ။ နအာသေဝနေ သတ္တရသ။နကမ္မေစတ္တာရီ။နဝိပါ ကေနဝ။ နအာဟာရေကံ။ နဣန္ဒြေယကံ။ နဈာနေစတ္တာရီ။ နမဂ္ဂေနဝနသမ္ပယုတ္တေပဇ္ဇ။ နဝိပ္ပယုတ္တေတိဏိ။ နောနတ္ထိယာပဇ္ဇ။

(၇၀) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ဇနဝိဂတေပဋ္ဌ။ ။ပစ္စနိုက်။ဟေတု ပစ္စယာ နအာဝရမ္မဏေပဋ္ဌ။ နဝဝိပတိယာ သတ္တရသ။လ။နေဝိဂတေပဋ္ဌ။ ။နဟေတု ပစ္စယာ အာဝရမ္မဏေသတ္တ။ ။အနန္တရေ သတ္တ။လ။ အဝိဂတေ ဒွါဒသ။ (ကုသလတိက်ကိုမှီ၍ဟောပြီလ)။ ။ပစ္စယဝါရပြီးပြီ။

အမှာ နိဿယဝါရလည်းဘူပြီ။ ။သံသဋ္ဌဝါရ၌အလုံးစုံ တိကျိချည်း။ ဝိပါကပစ္စည်းသာ ကော်။ ။ကုသလ တိက်အတိုင်း။ ။သမ္ပယုတ္တဝါရလည်းတူပြီ။

ပဋ္ဌာဝါရ
ဒုတိယဝါရ

ပဋ္ဌာဝါရ၌ ပဌမော ပဌမသ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော သဟိတ်ဝိပါက်ကေဝိသစိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ် ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသအမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါးသုံးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ।(ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေ သတ္တရသကိုကော်)။ ပဌမ သုံးချက်။ ဒုတိယ သုံးချက်။ ။တတိယ တချက်။ ။ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ဟေတုပစ္စည်း။

အာဝရမ္မဏပစ္စည်း ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား ကာမ ဝိပါက်ကေဝိသပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား တဒါရုံကော ဒသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်သောဝိပါက်ပဉ္စတိ်သ်စေတသိက် အဌတိ်သ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာ ကုသိုလ်ရှစ်ခု စေတောပရိယပုဒ္ဓေနိ,ဝါသာနသတိ အနာဂတံသ ကုသိုလ်အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ပဌမော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကားဝိပါက်ဆတ္တိ်သစေတသိက်အဌတိ်သပ်စ္စည်းတရား ရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကြဉ်ခ်သာ ကာမကြ်ိယာ

တဆယ်။ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ အနာဂတံသ ကြိယာ အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသမ္ဘိ.ကတ္တားကား အကုသိလ ဒွါဒသ အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော ကုသိလဝိသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္မဒါန်ကား အကုသိလဒွါဒသ မဟာကုသိလ်ရှစ်ခုဝိညာဏ်ဌာ ယတန်ကုသိလ် နေဝသညာ နာသညာယတန် ကုသိလ် ဣဒ္ဓိဝိ ဓေ စေတောပရိယပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိယထောကမ္မုပဂအနာဂတံသ ကုသိလ်အဘိညာဏ်။ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယောပဌမသမ္ဘိ ကတ္တားကားတဒါရုံ ဓေကာဒသအားတပ်သော အကုသိလဒွါဒသ မဟာကုသိလ်ရှစ်ခု ဝိညာဏ်ဌာယတန ဝိပါက်အား တပ်သော အာကာသာနဉ္စာ ယတနကုသိလ်။ နေဝသညာနာသညာယတန ဝိပါက်အား တပ် သော အာကိဉ္စညာယတနကုသိလ် ပစ္စည်းတရားရ၏။ ဒုတိယော တတိယသမ္ဘိ ကတ္တားကား အကုသိလဒွါဒသ ကုသိလ်ကေဝိသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကားပဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကြဉ်သော ကာမကြိယာတဆယ် ဝိညာဏ်ဌာယတနကြိယာ နေဝသညာ နာ သညာယတန ကြိယာ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ ယထောကမ္မုပဂကြိယာ အဘိညာဏ်၊ ဝိရတိအပ္ပမညာ ကြဉ်သော ။စေ။ တေတ္တိံသပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

တတိယော တတိယသမ္ဘိ ကတ္တားကား ကြိယာဝိသ စေတ သိက်ပဉ္စတိံသရုပ်အဌဝိသ နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန် ကား ကာမကြိယာ ဓေကာဒသ ဝိညာဏ်ဌာယတနကြိယာ နေဝ သညာနာသညာယတန ကြိယာ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗဇ်သောတ ဣဒ္ဓိဝိ ဓ ဓ်စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ .နုဿတိ အနာဂတံသ ကြိယာ အဘိညာဏ်။ ဝိရတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော ပဌမသမ္ဘိ ကတ္တားကား ကာမဝိပါက်ဓေတဝိသအားတပ်သော ကာပကြိယာဓေကာဒသရုပ်

အဋ္ဌဝိသ။ ဖိုလ်လေးခုအားတပ်သောနိဗ္ဗာန်တရားရ၏။ သမ္မဒါန်ကား ကာမဝိပါက်တေဝိသ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ တတိယော ဒုတိယသည် ကတ္တားကား ကြိယာဝိသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အကုသိလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိလ်ရှစ်ခုဇုန်ဒွိဝိဓ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အနုဝဂတံသ ကုသိလ် အာဘိညာဏ် မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်၊၏။ အာရမ္မဏာ ပြီးပြီ။

အဓိပတိဒ္ဒ ပဌမော ပဌမသည် ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာ အားတပ်သော ဖိုလ်လေးခုဒ္ဒ ရှိသော အဓိပတိ တရားကိုယ်လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္မဒါန်ကားအဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ပဌမော ဒုတိယသည် ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သောဒုက္ခ သဟဂတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော လောကိဝိပါက် ဧကဝိသ အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော မဟာကုသိလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု အားတပ်သော အောက်ဖိုလ်သုံးခုပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကားအလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုပစ္စယ်ယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမောတတိယသည် အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုအား တပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပစ္စည်းတရားရ၏။သမ္မဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပဋ္ဌေဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဖိုလ်လေးခုဒ္ဒ ရှိသောအဓိပတိတရားကိုယ်လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဖိုလ်လေးခု ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမော ပဌမတတိယသည် ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌေဝါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ဖိုလ်းလေးခု၌ရှိသော

အဓိပတိတရားကိုယ်လေးပါးတို့တွင်တပါးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္မဒုဒါန်ကား အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြဉ်သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ အာရမ္မဏာ ဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကဲးအလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော လောဘမူရှစ်ခု လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် လေးခု အားတပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသော အခါ လောဘမူရှစ်ခု ဒေါသမူဌေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု မဂ်လေးခု ဌာနတခုတခုဌာရှိသော အဓိပတိ တရားကိုယ် သုံးပါးလေးပါး တို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒုဒါန်ကား သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယောဒုတိယတတိယသဒ္ဒကတ္တားကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာသာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဠေါကာရဘုံဌာနဖြစ်သောအခါ ကောက်မြ။

(၇၄) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

တတိယော တတိယသည် ကတ္တားကားအလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုအားတပ်သော နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိဟူ၏ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား လည်းကောင်း သမ္ပယုတ္တခန္ဓာသာ ဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား လည်းကောင်းတပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်ကို ရသောအခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု ကောန်ရသော မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာကိုးခု စိတ္တကွဲ၏ တခုတခု၌ ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိ တရားကိုယ် ကြဉ်သော် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ တတိယော ပဌမသည် ကတ္တားကား ဖိုလ်လေးခုအားတပ်သော နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကားဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော ဒုတိယသည် ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု အားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဇဝဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ရုပ် အဓိဋ္ဌာရသာ။ ကြိယာဝိသ။ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုအားတပ်သော နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု . မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။။အဓိပတိပြီး၏။

အနန္တရ၌ ပဌမော ပဌမသည် ကတ္တားကား ရဟန္တာတို့စုတိနှင့်တကွ ဒွေပဠုဝိညာဏ်တဆယ်ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဝိပါက်ဆိတ်သအား တပ်သော ရဟန္တာတို့ စုတိ ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဝိပါက်ဆိတ်သ ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ ဒွေပဠုဝိညာဏ်တဆယ် ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဝိပါက်ဆိတ်သ နာမ်ကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမော တတိယသည် ကတ္တားကားအာဝဇ္ဇန်းဒွေး

အားတပ်သော ပဌဝေါကာရ ဘဝဂ်ိုပဋ္ဌေဒ ကိုးခု မနောဒွါရာ ဝဋ္ဋနိ်းအားတပ်သော အရူပ ဘဝဂ်ိုပဋ္ဌေဒ လေးခု ဝုဋ္ဌောအား တပ်သော သန္ဓိရဏ ပစ္စည်း တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အာဝဋ္ဋနိ်းဌေး ဝုဋ္ဌော ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသ္ဒ် ကတ္တားကား ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ ကုသိုလ် ကေဝိသအား တပ်သော အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ် ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ ကုသိုလ် ကေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ဒုတိယော ပဌမသ္ဒ် ကတ္တားကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသအဆုံးဇော မဂ်လေးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သန္ဓိရဏသုံးခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက်ကိုးခု ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(အကျယ်ကို ကုသိုလတိက်ကို မှီ၍ ကောက်)။

တတိယော တတိယသ္ဒ် ကတ္တားကား ပဌဒွါရာဝဋ္ဋနိ်း ကြဉ်သောနောက်နောက်သောကြိယာဇေါနဝိသအားတပ်သော အဆုံးဇော။ ပဌဒွါရာဝဋ္ဋနိ်း ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ကြိယာ ဇေါနဝိသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကားပဌဒွါရာဝဋ္ဋနိ်းကြဉ် သော နောက်နောက်သော ကြိယာဝိသ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ တတိယော ပဌမသ္ဒ် ကတ္တားကား ပဌဒွါရာဝဋ္ဋနိ်းကြိယာအဌော ရသ အဆုံးဇော အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကြိယာ ပဌမဌေး။ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ နေဝသညာ နာသညာယတန ကြိယာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဒွေပဌ ဝိညာဏ် တဆယ် သန္ဓိရဏသုံးခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက်ကိုးခု အရဟတ္တဖိုလ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော ဒုတိယသ္ဒ် ကတ္တားကား ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဋ္ဋနိ်းပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပ

ဒါန်ကဲား အကုသိုလ်ဒွါဒသ မ်ဟာကုသိုလ် ပဌမဇော ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။အနန္တရပြီးပြီ။

သဟဇာတဉ် ပဌမော ပဌမသ။ပဌမော ဒုတိယသ။ ပဌမော တတိယသ။ ။သုံးချက်။ ။ဒုတိယလည်းသုံးချက်။ ။တတိယော တတိယသ။ ပဌမ တတိယော ပဌမသနှစ်ချက်။ ။ပဌမ တတိယော ပဌမသ။ ပဌမ တတိယော တတိယသ နှစ်ချက်။ ဒုတိယ တတိယော တတိယသ။ ။ပေါင်းတဆဲ့တချက်။ ။(သဟ ဇာတအကောက် လွယ်ပြီ)။ ။အညမညဉ် ပဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယ တချက်။ တတိယတချက်။ ။ပဌမ တတိယတချက်။ ။ပေါင်းခုနှစ် ချက်။ ။(အညမညလွယ်ပြီ။ ။ကုသလတိုက်ကိုမှီ၍ကောက်)။

နိဿယဉ် ပဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယဉ်သုံးချက်။ ။တတိယဉ် သုံး ချက်။ ။ပဌမ တတိယေန ပဌမံ ပဌမော ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား အချင်းချင်းအား တပ်သော စကျွေ့ဝိညာဏ်ခွေး သဗ္ဗစိတ္တ သာဝေ ရဏစေတသိက် ခုနှစ်ခု အစိတ်စိတ် နာမကွန္ဓာကို သဟဇာတ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သော စကျွေ့ဝတ္ထုကို ပုရေဇာတပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော စကျွေ့ ဝိညာဏ်ခွေး သဗ္ဗစိတ္တသာဝေရဏ စေတသိက် ခုနှစ်ခု အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာ။လ။(ကာယတိုင်အောင် နည်းတူဆိုမြ)။ ပဋ္ဌိ သန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟာဒယ ဝတ္ထု မရဏာသန္ဓအခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရှေသော် တဆဲ့ခုနှစ်ချက် မြောက်သော ဟာဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော ပဋ္ဌ ဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒွေပဋ္ဌိဝိညာဏ်တဆယ် အရူပ ဝိပါက် လေးခု ကြဉ်သော ဝိပါက် ဗာဝီသ စေတသိက်ဆယ်တို့သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမ တတိ ယေန တတိယံ။နှစ်ချက်။ ။ပေါင်းတဆဲ့သုံးချက်။ ။နိဿယပြီး၏။

ဥပနိဿယဉ် ပဌမေန ပဌမံ ပကတူပဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော ဝိပါက် ဆယ်တို့သပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပယုတ်ကား ဝိပါက်ဆယ်တို့သပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမော ဒုတိယသ ဉ

ပကတူပဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိုသ ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကုသိုလ်ကေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမေ့ တတိယသ္ဒ ကတ္တားကား ဗလဝ ဖြစ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိုသပစ္စည်း။၏။။သမ္မဒါန်ကား ကြိယာဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသ္ဒ ကတ္တားကား ဗလဝ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကုသိုလ်ကေဝိသ။ ။တနည်းကား အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝိသပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကုသိုလ်ကေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (မိမိသန္တာန်၌ ပစ္စည်းကို ရည်၍ အရဟတ္တမဂ်ကိုကြဉ်သည်။ သူတပါးသန္တာန်၌ ပစ္စည်းကို ရည်၍ အရဟတ္တမဂ်နှင့် တကွ ကုသိုလ် ကေဝိသကို ကောက်သတည်း)။ ။ဒုတိယော ပဌမသ္ဒ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကုသိုလ် ကေဝိသ ပစ္စည်း။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား ဗလဝဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ ကုသိုလ်ကေဝိသပစ္စည်း။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား ကြိယာဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယော်တတိယသ္ဒကတ္တားကားဗလဝဖြစ်သော ကြိယာဝိသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ကြိယာဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား။၏။ ။တတိယော ပဌမသ္ဒကတ္တားကားဗလဝဖြစ်သော ကြိယာဝိသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသပစ္စည်း။၏။။သမ္မဒါန်ကား ဝိပါက်ဆတ္တိုသ။၏။ ။တတိယော ဒုတိယသ္ဒ ကတ္တားကား ဗလဝ ဖြစ်သော ကြိယာဝိသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကုသိုလ် ကေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဥပနိဿယကိုးချက်ပြီး၏။

ပုရေဇာတ္ဒ တတိယော တတိယသ္ဒ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ကာမကြိယာ ကောဒသအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ ဒိဋ္ဌစက္ခု ကြိယာ အဘိညာဏ်အား တပ်သော ဒုရ-ပဋိဆန္ဒ သက္ခ သုခုမ ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ။ ဒိဋ္ဌ

(၇၈) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

သောတကြိယာ အဘိညာဏ်အား တပ်သောဒုရ ပဋ္ဌာန်း သဏ္ဌာ သုခုမ ပစ္စုပ္ပန် သဒ္ဒါရုံ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ကာမ ကြိယာ ဧကာဒသ ဒိဋ္ဌစက္ခု ဒိဋ္ဌသောတ ကြိယာအဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား နောက် နောက်သောကြိယာဝိသအား တပ်သော ဘဝဂ်ပဋ္ဌေဒ အစ ရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ ရေသော် တဆဲခုနစ်ချက် မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း တရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား နောက်နောက်သော ကြိယာ ဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယော ပဌမသဒ္ဒ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်နိုဗ္ဗန္ဓရုပ် အဌာရသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ကာမဝိပါက် တေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ဝတ္ထုပုရေဇာတဒ္ဒ ကတ္တားကား စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေးအား တပ် သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခု ဝတ္ထု။လ။ ကာယဝတ္ထု။ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒွေ ပဋ္ဌဝိညာဏ်တဆယ် အရူပဝိပါက် လေးခု ကြဉ်သော နောက် နောက်သော ဝိပါက်ဗာဝိသအား တပ်သော ပဋ္ဌိသန္ဓေ အစရှိ သော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ ခုနစ်ချက် မြောက်သော် စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သောဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်း။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပ ဝိပါက် လေးခု ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဝိပါက်ဆယ်ဝိုံသ ပစ္ စယုပ္ပန်တရားရ၏။။။တတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ အာရမ္မဏပုရေဇာတ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်နိုဗ္ဗန္ဓရုပ် အဌာရသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အကုသိလ်ဒ္ဓါဒသ မဟာကုသိလ် ရှစ်ခု ဒိဋ္ဌစက္ခု ဒိဋ္ဌသောတ ကုသိလ် အဘိညာဏ်ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဝတ္ထု ပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဥဒ္ဓေါ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းအစရှိ သော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု

ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား နောက်နောက်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ ကုသိုလ် ၉ကဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပုရေဇာတပြီး၏။

ပဋ္ဌာဇာတ်၌ ပဌမတတိယသ၌ ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဒ္ဌိသို့ရောက်သော ၉ကဇ ဒ္ဌိဇ တိဇ စတုဇကာယအား တပ်သော ပဌမဝေါကာရတုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဝိပါက်ဗာတ်သ ပစ္စည်းတရားရု၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဒ္ဌိသို့ရောက်သော ၉ကဇ ဒ္ဌိဇ တိဇ စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရု၏။

ဒုတိယော တတိယသ၌ ကတ္တားကား ဝုဋ္ဌောမနောဒ္ဓါရဝဇ္ဇန်းအစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဒ္ဌိသို့ရောက်သော တိဇ စတုဇကာယအား တပ်သော ပဌမဝေါကာရတုံ၌ဖြစ်သောအခါ နောက်ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ ကုသိုလ် ၉ကဝိသပစ္စည်းတရားရု၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဝုဋ္ဌောမနောဒ္ဓါရဝဇ္ဇန်း အစရှိသောရှေးဖြစ်သောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဒ္ဌိသို့ရောက်သော တိဇ စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရု၏။

တတိယော တတိယသ၌ ကတ္တားကား ဘဝင်ုပဌေဒအစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ရုပ်၏ဒ္ဌိသို့ရောက်သော တိဇ စတုဇကာယအား တပ်သော ပဌမဝေါကာရတုံ၌ ဖြစ်သော အခါ နောက်ဖြစ်သော ကြိယာဝိသပစ္စည်းတရားရု၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဘဝင်ုပဌေဒ အစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဒ္ဌိသို့ ရောက်သော တိဇ စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရု၏။ ။ပဋ္ဌာဇာတ်ပြီး၏။

အာသေဝနဒ္ဒ ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သောအကုသိုလ်ဒွါဒသ။ကုသိုလ် ၉ကဝိသအားတပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော

(၈၀) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

အကုသိုလ်ဒွါဒသ လောကိကုသိုလ် သတ္တရသပစ္စည်းတရား၏။ သမ္မဒါန်ကား ပဌမဇောကြည်သော နောက်နောက်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကုသိုလ်ကေဝိသပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယ**ယာ**တတိယသ**ဒ်** ကတ္တားကား အဆုံးဇောကြည်သော ရှေးရှေးသော ကြိယာဇော အဌာရသပစ္စည်း။၏။ သမ္မဒါန်ကား ပဌမဇောကြည်သောနောက်နောက်သော ကြိယာဇောအဌာရသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ။အာဝေသဝနနှစ်ချက်ပြီး၏။

ကမ္မပစ္စည်း၌ (ပဌမော ပဌမသ**ဒ်** သဟဇာတ စေတနာကို ကောက်)။ပဌမော တတိယသ**ဒ်**လည်း သဟဇာတကမ္မ။ပဌမော ဗဌမတတိယသ**ဒ်**လည်း သဟဇာတကမ္မ။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ**ဒ်** သဟဇာတကမ္မ။

ဒုတိယော ပဌမသ**ဒ်** ကတ္တားကားအတိတ်ဖြစ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဝိပါက်ဆတ္တိ**ံ**သ။ ၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ**ဒ်** သဟဇာတနာနာကွဏိကနှစ်ပါး။ နာနာကွဏိကဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အတိတ်ဖြစ်သော အကုသိုလ် မဟာကုသိုလ် ရူပကုသိုလ် စေတနာပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ကဋ္ဌတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော ပဌမ တတိယသ**ဒ်** ကတ္တားကား အတိတ်ဖြစ်သော ကုသိုလ်စေတနာ မဟာကုသိုလ် ရူပကုသိုလ်စေတနာ ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ကာမဝိပါက် တေဝိသရူပဝိပါက်ငါးခု ကဋ္ဌတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(နှစ်ပါးစုံ အား ကျေးဇူးပြုသည်ဖြစ်သောကြောင့် ပဌဝေါကာရ လောကိ စေတနာ ဝိပါက်ကိုသာ ကောက်လိုသည်)။ ။ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသ**ဒ်** သဟဇာတသာ။ ။တတိယော တတိယသ**ဒ်** သဟဇာတသာ။ ။ကမ္မကိုးချက်ပြီး၏။

ဝိပါကပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်သာ။ ။အာဟာရပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်။ ။ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၌ပဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယသုံးချက်။ ။တတိယနှစ်ချက်။ ပဌမတတိယော ပဌမသ**ဒ်** ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား

တပ်သော စက္ခုဝိညာဏ် ဇီဝိတ ဝေဒနာ မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတ်ဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုနွေ့။လ။ကာယိနွေ့ပစ္စည်း တရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် သဗ္ဗစိတ္တ သာဓာရဏာ စေတသိက်ခုနစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။(စက္ခု ဝိညာဏာဒုအာဒီရှိသည်ဖြင့် မနိုင်ငြားကို ပဓာနပြု၍ ဟောကော်မူ သတည်း)။ ။ဣန္ဒြိယကိုးချက်ပြီး၏။

ဈာနင် ပဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယသုံးချက်။ ။တတိယတချက်။ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။မဂ္ဂင်္ဂလည်းကောင်း ခုနစ်ချက်။ ။သမ္ပယုတ္တ သုံးချက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တင် ပဌမမော တတိယသ။ ဒုတိယောတတိ ယသ။ တတိယောပတိယသ။ ။တတိယောပဌမသ။ တတိ ယောဒုတိယသ။ပေါင်းငါးချက်။(ကုသလတိက်ကို မှီ၍ကော်၊ အတ္ထိအဝိဂတင် တေရသထွက်သည်။ ကုသလတိက်နှင့် နည်းတူ ကော်လေ။ ။နတ္ထိဝိဂတလည်း အနန္တရနှင့်တူပြီ)။ ။ဝိဘင်ဝါရပြီးပြီ။

သင်္ခေပဝါရ

ဟေတုယာသတ္တ။အာရမ္မဏောနဝ။ အဓိပတိယာဒသ။ အနန္တ ရေသတ္တ။သမနန္တရေသတ္တ။သဟဇာတေကာဒသ။ အညမညေ သတ္တ။နိဿယေတေရသ။ ဥပနိဿယေနဝ။ ပုရေဇာတေတိဏိ။ ပစ္ဆာဇာတေတိဏိ။အာသေဝနေဒွေ။ ကမ္မေနဝ။ ဝိပါကေတိဏိ။ အာဟာရေသတ္တ။ ဣန္ဒြိယေနဝ။ ဈာနေသတ္တ။ မဂ္ဂေသတ္တ။ သမ္ပ ယုတ္တေတိဏိ။ ဝိပ္ပယုတ္တေပဉ္စ။ အတ္ထိယာတေရသ။ နတ္ထိယာသတ္တ။ ဝိဂတေသတ္တ။ အဝိဂတေတေရသ။

အမှာ သုဒ္ဓ ဃဋ္ဋနာဒ္ဒလည်း ကုသလ တိက်နှင့် အမျှားမထူးပြီ။ပစ္စယုဒ္ဓါရပစ္စနိက်ဒ္ဓ သောဠသ ထွက်သည်။ ကုသလတိက်ပန္နရသတွင် ဒုတိယော ပဌမတတိယသ တချက် ထည့်၍ သောဠသဖြစ်သတည်း။ အနုလောမ ပစ္စနိက် ပစ္စနီယာ

နုလောမတ္ထိကိုလည်း ကုသလတိ.ဏ်ကိုမှီ၍ ဟောလေ။ ။အရ မထူးပြီ။ သန်ချာသာစိုးစဉ်းထူးသည်။ ။ဝိပါကတိက်ပြီး၏။

ထန်းတပင်အရပ်၌ သီတင်းသုံးနေသော နန္ဒမေဃအမည်ရှိ သောမထေရ်သည် အဆက်ဆက်သော ဆရာတို့အထံမှ ဆောင်အပ် ဆုံးဖြတ်အပ်သော အဆုံးအဖြတ်ကိုသိတော်မူသောတောင် ဘိလူးဆရာတော် နန္ဒဓဇမဟာရာဇဂုရုအထံတော်မှ ရုအပ်သော ဝိပါကတိက်နိဿယကို စိရင်၍ပြီးပြီ။ ။နောက်နောက်သော အမျိုးကောင်းသားပညာရှိ သူမြတ်တို့သည် သင်ကြားကြည့်ရှု မှတ်သားဆောင်ရွက်စေကုန်သတည်း။ ။ဝိပါကတိက်ပြီး၏။

ဥပါဒိဏ္ဍတို့က ပဋ္ဌာန်စဝါရ
ဝိဘင်္ဂဝါရ

ဝိပါကတိက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဥပါဒိဏ္ဍ တိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဥပါဒိဏ္ဍတိက်၌ တုံသော်လည်း (ပဋ္ဌာန်စဝါရ အစရှိသည်ကို ကုသလတိက်ကဲ့သို့ စစ်မြေ)။ ။ဥပါဒိဏ္ဍ ပါဒါနိယံ ဓမ္မံ ပဋ္ဌာန်စ။လ။ ဟေတုပစ္စယာ။ ။ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သဟိတ် လောကီဝိပါက် သတ္တရသ။ စေ။ ပဠုတိ်သ။ အစိတ် အစိတ်နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် လောကီဝိပါက်သတ္တ ရသ စေတသိက်ပဠုတိ်သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ။ စေ။ ပဠုတိ်သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ဟဒယ ဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေသတ္တရသ။ စေ။ ပဠုတိ်သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား သဟိတ်ပဠုဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသတို့နှင့် ယထာရဟအဟူဥပါဒိသော ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော သဟိတ်ကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ပဌမေန ဒုတိယံ၌ သဟိတ် ဝိပါက်ကို

စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်။ ။ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ပဋ္ဌဝေါကာရသဟိတ် ဝိပါက်နှာမကွန္ဓာ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်)။ ဒုတိယေန ဒုတိယံတချက်။ ။တတိယေန တတိယံ။ တတိယေနဒုတိယံတချက်။ ။တတိယေနဒုတိယတတိယံသုံးချက်။ ဒုတိယတတိယေန ဒုတိယံတချက်။ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံတချက်။ ပေါင်းကိုးချက်။ (အကောက်လွယ်ပြီ။ ။အာရမ္မဏ သုံးချက်။ လွယ်ပြီ)။

အဓိပတိဒ္ဒ (ပဌမပဒမရ)။ ။ဒုတိယတချက်။ တတိယသုံး ချက်။ ဒုတိယတတိယတချက်။ ။ပေါင်းငါးချက်။ ။ဝိဘင်ဝါရ လွယ်ပြီ။

သင်္ခေပဝါရ

ဟေတုယာနဝ။အာရမ္မဏောတိဏိ။အဓိပတိယာပဌ။အနန္တရော တိဏိ။သမနန္တရောတိဏိ။ သဟဇာတေနဝ။ အညမညော တိဏိ။ နိဿယေနဝ။ ဥပနိဿယောတိဏိ။ အာသေဝနေဒ္ဓေ။ ကမ္မေနဝ။ ဝိပါကေနဝ။အာဟာရေနဝ။ ဣန္ဒြိယေနဝ။ ဈာနေနဝ။ မဂ္ဂေနဝ။ သမ္ပယုတ္တောတိဏိ။ ဝိပ္ပယုတ္တောနဝ။ နတ္ထိယာတိဏိ။ ဝိဂတောတိဏိ။ အဝိဂတောနဝ။။(ကုသလတိက်ကိုမှီ၍ကောက်လေ။ အရမဏူးပြီ)။ အနုလုံပြီးပြီ။

ပစ္စနီယ ဝိဘင်ဝါရ

ပစ္စနိက်နဟေတုပစ္စည်း ဝိဘင်ဝါရ၌။ ။ပဌမေနပဌမံ၌ ပဝတ္တိ အခါ ကတ္တားကား အဟိတ်ဝိပါက်ပန္ဓရသ ဆန္ဒဝိရိယကြဉ်သော အညသမာန်း ဧကာဒသ။လ။ အစိတ်အစိတ် နှာမကွန္ဓာ။ ထို နှာမကွန္ဓာပြိုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။။ ပဋိသန္ဓေ အခါ ကတ္တားကား သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခု။လ။ အစိတ် အစိတ် အစိတ်အပေါင်းနှာမကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုစွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ်ပဋိ သန္ဓေနှစ်ခု၊လ။အစိတ်အစိတ်အစိတ်အပေါင်းနှာမကွန္ဓာကဋတ္တာ

(၈၄) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ရှင်ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ရှင်သက်သက်၌ ကတ္တားကား အဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေနှစ်ခု ယထာရဟအတူ ဥပါဒိသော အဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ် အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ် ပဝတ္တိကမ္မဇ-မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ ကမ္မဇ ဥပါဒါ အသညသတ် ကမ္မဇဥပါဒါ ပဝတ္တိကမ္မဇ ဥပါဒါရှင် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမေန ဒုတိယံ၌ အဟိတ်ဝိပါက်ပြုအင်သောစိတ္တဇ ရှင်ကိုကော၀က်။ ။ပဌမေနပဌမဒုတိယံ၌ အဟိတ်ဝိပါက် စိတ္တဇ ရှင်ကိုကော၀က်။ ။ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယေန ဒုတိယံတချက်။ ။ ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား ဒွေပဏ္ဍိတ်ညာဏ် တဆယ် ကြဉ်သော အဟိတ်ဝိပါက်ငါးခုဆန္ဒဝိရိယကြဉ်သောအညသမာန် ကောဒသ အစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ် စိတ္တဇရှင် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပေါင်းငါးချက်။ ။နာရမ္မဏာ၌ ပဌမေန ပဌမံ။ ပဌမေနဒုတိယံ။ ဒုတိယေနဒုတိယံ။ တတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယတတိယေန ဒုတိယံ။ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ပေါင်းခြောက်ချက်။။(ရှင်ကိုကော၀က်လွယ်ပြီ)။ နာမိပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်။ ။ဒုတိယတချက်။ တတိယတချက်။ ။လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု စေတသိက် ဆယ်တို့သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သောအမိပတိတရားကိုယ်ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမဒုတိယေနဒုတိ ယံတချက်။။ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။(အကြွင်းလွယ်ပြီ)။ ။နဟေတု ယာပဌ။ နာရမ္မဏောဆ။ နာဓိပတိယာဆ။ နာနန္တရေဆ။ နသမ နန္တရေဆ။ နအညမညေဆ။ နဥပနိဿယေပဌ။ နပုရေဇာတေ သတ္တ။ နပစ္ဆာဇာတေနဝ။ နာသေဝနေနဝ။ နကမ္မေဒွေ။ နဝိပါ ကေဆ။နအာဟာရေဒွေ။ နဣန္ဒြိယေဒွေ။နဈာနေဒွေ။ နမဂ္ဂေပဌ။ နသမ္ပယုတ္တေဆ။ နဝိပ္ပယုတ္တေတိဏိ။ နောနတ္ထိယာဆ။ နော ဝိဂတေဆ။ ။(ပစ္စနိက်။ ။အနုလောမပစ္စနိက် ပစ္စနိယာနုလောမ တို့၌လည်း ကုသလတိက်ကိုမှီ၍ ဟောလေ)။ ။ပဋ္ဌိစ္စဝါရပြီးပြီ။ သဟဇာတဝါရလည်းတူပြီ။

———

ပစ္စယဝါရ

ပစ္စယဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်း ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ။ပဋ္ဌမေန ဒုတိယံ။ ပဋ္ဌမေန တတိယံ။ ပဋ္ဌမေနပဋ္ဌမဒုတိယံ။ ။ပဋ္ဌမ၏လေးချက်။ ။ ဒုတိယေန ဒုတိယတတိယံ။ တတိယသုံးချက်။ ။ပဋ္ဌမ တတိယေန တတိယံတချက်။ ။သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿက ကတ္တားကား ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။ စေ။ ဆဋ္ဌံသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို သဟဇာတပစ္စည်း။ ဝေါတြဘူဝေါဒါန် အနုလုံအစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု စေတသိက်ဆဋ္ဌံ သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရေ။ ။(ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ တချက်။ သဟဇာတစိတ္တဇရုပ်သာ)။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ တချက်။(သဟဇာတသက်သက်)သဟဇာတပုရေဇာတ မိဿက ကတ္တားကားပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ သဟိတ်ကြိယာ.သတ္တရသ။ စေ။ ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာကို သဟဇာတပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌေ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။မရဏာသန္နအခါ။လ။ဟဒယဝတ္ထုကိုပုရေဇာတပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သောအကုသိုလ်ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ သဟိတ်ကြိယာသတ္တရသ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက်ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်၏။ ပေါင်းတဆဲတချက်။ ။အာရမ္မဏာ၌ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ။ ပဋ္ဌမေန ဒုတိယံ။ ပဋ္ဌမေန တတိယံ သုံးချက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယေန တတိယံ။ ။ပဋ္ဌမတတိယေန တတိယံ။ ။ပဋ္ဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ။ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။(အကောက်လွယ်ပြီ။ နာမကွန္ဓာကိုကောက်)။

အဓိပတိ၌။ ။ပဋ္ဌမေနဒုတိယံ။ ပဋ္ဌမေနတတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ။ဒုတိယေန တတိယံ။ တတိယေနဒုတိယံ။ ။တတိယေန

ဒုတိယတတိယံ။ ။တတိယသုံးချက်။ ပဌမတတိယေန တတိယံ တချက်။ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံတချက်။ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ ပဌမဒုတိယေနဒုတိယံ၌ကတ္တားကားပဋ္ဌေဝါကာရဘုံ၌အဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရှုသောအခါ လောဘမူဒေါသမူ မဟာကုသိုလ် မဟာ ကြိယာဧကန်ရသောမဟဒ္ဂုတ်ကုသိုလ်မဟဒ္ဂုတ်ကြိယာဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက်ဧကပညာသ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာကို သဟဇာတပစ္စည်း။ဝုဋ္ဌေါမနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းအစရှိသောရှေးရှေး သောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။မရဏာသန္န။ လ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရား ကိုယ်ကြဉ်သော လောဘမူ ဒေါသမူ။လ။ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော။ စေ။ကေပညာသ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရေ၏။ ။ (အနန္တရစသည်လွယ်ပြီ)။ အာသေဝန ပဌမေနဒုတိယံ။ ။ ပဌမတတိယေန တတိယံ။ ။ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ။(အကောက် လွယ်ပြီ ဒုတိယာဒိဧာကိုကောက်)။ ဝိဘင်္ဂဝါရပြီးပြီ။

ဟေတုယာ ကောဒသ။အာရမ္မဏေသတ္တ။ အဓိပတိယာနဝ။ အနန္တရေသတ္တ။ သမနန္တရေသတ္တ။သဟဇာတေကောဒသ။အညမညေသတ္တ။ နိဿယေကောဒသ။ ဥပနိဿယေသတ္တ။ ပုရေဇာတေသတ္တ။အာသေဝနေဆ။ ကမ္မေကောဒသ။ ဝိပါကေကောဒသ။ အာဟာရေ ကောဒသ။ ဣန္ဒြိယေကောဒသ။ ဈာနေကောဒသ။ မဂ္ဂေကောဒသ။ သမ္မယုတ္တေသတ္တ။ ဝိပ္ပယုတ္တေ ကောဒသ။ အတ္ထိယာကောဒသ။ နတ္ထိယာသတ္တ။ ဝိဂတေသတ္တ။ အဝိဂတေ ကောဒသ။ (ကုသလတိက်ကို မှီ၍ဟောလေ)။ ။အနုလုံပြီးပြီ။

ပစ္စနိက်၌ နဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမေန ပဌမံ။ ပဌမေန ဒုတိယံ။ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ သုံးချက်။ ပဌမေနဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား သဟဇာတလွယ်ပြီ။ ။ဝတ္ထုကံနေရာ၌ ကတ္တားကား ဘဝဂုံ ပဋ္ဌေဒ အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော အဟိတ်ကြိယာ သုံးခု ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ ရှိသော မောဟ

ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံတချက်။ သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိသကဋ္ဌ ကတ္တားကား အဟိတ်ကြိယာသုံးခု ဆန္ဒ ကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို သဟဇာတပစ္စည်း။ ဘဝဂုံပဋ္ဌာန အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော အဟိတ်ကြိယာသုံးခု။ လ။ နာမကွန္ဓာ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စေတသိက်စုဋ္ဌသအစိတ်အဝေါင်း နာမကွန္ဓာကို သဟဇာတပစ္စည်း။ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအစရှိသောရှေး ရှေးသောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်ဋ္ဌ ရှိသောမောဟ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။(အကြင်း လွယ်ပြီ)။ နဟေတုယာပဋ္ဌ။နာရမ္မဏေဆ။နာဓိပတိယာအဋ္ဌ၊နအနန္တရေဆ၊ နသမနန္တရေဆ။။နအညမညေဆ။ နဥပနိဿယေဆ။ နပုရေဇာ တေသတ္တ။ ။နပစ္ဆာဇာတေ ကောဒသ။ နအာသေဝနေ ကော ဒသ။နကမ္မေဆ။ နဝိပါကေ ဒသ။ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ ဒုတိယကျ၍ဒသ ဖြစ်သတည်း။နအာဟာရေဒွေ။နဣန္ဒြိယေဒွေ။ နဈာနေဒွေ။နမဂ္ဂေ ပဋ္ဌ။နသမ္ပယုတ္တေဆ။နဝိပ္ပယုတ္တေတိ။ကာ။နတ္ထိယာဆ။ နောဝိဂတေဆ။(ပစ္စနိက် အနုလောမပစ္စနိက်ပစ္စနီယာနုလောမ ကုသလ တိက်ကိုမှီ၍ဟောလေ)။ ။ပစ္စယဝါရပြီး၏။

အမှာ နိဿယဝါရ၌လည်းတူပြီ။ ။သံသဋ္ဌဝါရ သမ္ပယုတ္တ ဝံါရတို့၌လည်း တိုကိသာ။ ကုသလတိက်နှင့် တူပြီ။

ပဋ္ဌာဝါရ
ဝိဘင်ဝါရ

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ။ ။ပဋ္ဌမော ဒုတိယသ။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယသ။ ။ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ဒုတိယော ဒုတိယသ တချက်။ ။တတိယော တတိယသ။

(၈၈) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

တတိယော ဒုတိယသ။ တတိယောဒုတိယတတိယသ။တတိယ သုံးချက်။ပေါင်းခုနှစ်ချက် (လွယ်ပြု)။အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား ကာမဝိပါက် တေဝိသ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်ရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သောတ ဝိညာဏ်ဒွေးကြဉ်သော ကာမဝိပါက် ဧကဝိသ စေတသိက် တေတို့သ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ပဌမော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား လောကီ ဝိပါက် ဆတို့သ။စေ။ပဉ္စတို့သ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်ရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ဧကာဒသ ဒိဋ္ဌစက္ခု ဇုဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အနာဂတံသ ကုသိုလ် ကြိယာ အဘိညာဏ်ဝိရတိအပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ကြိယာဝိသ။စေ။ ဒွေပညာသ တိဇရုပ် ဇရတာဘင် ရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကာမကြိယာ ဧကာဒသ ဝိညာဏဇွာယတန ကုသိုလ် ကြိယာ နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်ကြိယာဒိဋ္ဌစက္ခုဒိဋ္ဌသော တ ဇုဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။

ဒုတိယော ပဌမသ၌ ကတ္တားကားအကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာ ကုသိုလ်ရှစ်ခု။ မဟာကြိယ်ဝ ဧကာဒသ။အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ် အာကိဉ္စညာယတန ကုသိုလ် တိဇရုပ် ဇရတာဘင် ရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား ကာမဝိပါက် တေဝိသ ဝိညာဏဇွာယတန ဝိပါက် နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါက်။စေ။တေတို့သ ပစ္စယုပ္ပန် တရား၏။ ။တတိယော တတိယသ၌ ကတ္တားကား နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။ စေ။ ဆတို့သ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု။စေ။ဆတို့သ နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်း။၏။ သမ္ပဒါန်ကား မဟာ

ကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုဘ်လေးခု စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေ နိဝါသာနုသတိ အနာဂတံသ ကုသိုလ် ကြိယာ အဘိညာဏ်။ ဝိရတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော။ စေ။ တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ၊အာဝရမ္မဏ ခြောက်ချက်။

အဓိပတိဒ္ဒ။ ။ပဌမော ဒုတိယသ္မိံ ကတ္တားကား ဇ္ဇ ဖြစ်သော ကမ္မဇ နိပ္ဖန္နရူပ် သတ္တရသ ဒုက္ခသဟဂတ် ကာယဝိညာဏ် ကြဉ်သော လောကိဝိပါက် ဧကဝိသ။စေ။ပဌတိံသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ သမ္ပဒါနိကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယောဒုတိယသ္မိံ အာဝရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော တိဇ နိပ္ဖန္နရူပ်ကိုးခု လောဘမူ ရှစ်ခု လောကိကုသိုလ် သတ္တရသ ကြိယာဝိသ ပစ္စည်း၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားလည်းကောင်း သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရူပ်အား လည်းကောင်း တပ်သော အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ ဒေါသမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဧကန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ စိတ္တက္ခဏာ တခုတခု၌ ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါး လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။

တတိယော တတိယသ္မိံ အာဝရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်း။၏။သမ္ပဒါနိကား လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ သဟဇာတာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု စိတ္တက္ခဏာတခု တခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါနိကား အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်

သော သမ္မယုတ္တာ၊ နွှာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ တတိယော ဒုတိယသည် အာရမ္မဏာဝမိပတိ ဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္မယုတ် လေးခုအား တပ်သော အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်။ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္မယုတ် လေးခုအားတပ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်း တရားရ၏။ သမ္မဒါန်ကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္မယုတ်လေးခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္မယုတ် လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိ၌လွယ်ပြီ။ တတိယော ဒုတိယတတိယသည်လည်း သဟဇာတာဓိပတိတည်း။ ငါးချက်။ အနန္တရ၌ ပဌမော ပဌမသည် ကတ္တားကား ဒွေပဏ္ဍိုရိညာဏ် တဆယ်ကြဉ်သော ရဟန္တာတို့ စုတိစိတ်နှင့် တကွသော နောက်နောက်သော လောကီဝိပါက် ဗာဝိသအားတပ်သောရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောကီဝိပါက် ဗာတို့သ ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဒွေပဏ္ဍိုရိညာဏ်တဆယ် ကြဉ်သော ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော လောကီဝိပါက် ဗာဒိသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ပဌမော ဒုတိယသည် ကတ္တားကားအာဝဇ္ဇန်းဒွေးအားတပ်သောပဏ္ဍေဝါကာရ ဘဝဂ်ိပဏ္ဍေဒ တဆဲ့ငါးခု။ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းအားတပ်သော အရူပဘဝဂ်ိပဏ္ဍေဒလေးခု။ ဝုဋ္ဌောအားတပ်သော သန္တီရဏ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အာဝဇ္ဇန်းဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသည် ကတ္တားကား အာဝဇ္ဇန်းဒွေး ကြဉ်သော နောက်နောက်သော အကုသိုလ် လောကီ ကုသိုလ် ကြိယာအားတပ်သော အဆုံးဇော် ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ် လောကီကုသိုလ် ပဏ္ဍဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းကြဉ်သော ကြိယာ ဇော်ကုန်ဝိသ ပစ္စည်း။ ။သမ္မဒါန်ကား နောက်နောက်သော အကုသိုလ် လောကီကုသိုလ် အာဝဇ္ဇန်းဒွေးကြဉ်သော ကြိယာ ဇော်ကုန်ဝိသ ပစ္စယုပ္ပန် (မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းသည် ဝုဋ္ဌောကိစ္စတပ်ခိုက်

မကျသောကြောင့် သန်္ဓာ မလျှော့သတည်း)။ ။ဒုတိယော ပဌမဃဋ္ဋ ကတ္တားကား ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အကုသိုလ် ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ကြိယာအဌာရသ အဆုံးဇောဒုတိယ ဝုဋ္ဌောပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သန္ဓိ်ရဏသုံးခု မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ကိုးခု ပစ္စုယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော တတိယဃဋ္ဋကား ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် အနုလုံ ကိစ္စတပ်သော မဟာ ကုသိုလ်ပဌမဒွေးကတိယဒွေး။အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာ ကြိယာ ပဌမဒွေး တတိယဒွေး နိရောဓသမာပတ်မှထသောအခါ နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မ ဒါန်ကား လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယော တတိယဃဋ္ဋ ကတ္တားကား သောတာပတ္တိဖိုလ် အား တပ်သော သောတာပတ္တိမဂ်။လ။အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ် သော အရဟတ္တမဂ်။ နောက်နောက်သော ဖိုလ်လေးခုအား တပ် သော ရှေးရှေးသော ဇောတူ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စည်းတရား ရ၏။ သမ္မဒါန်ကား နောက်နောက်သော ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ တတိယော ပဌမဃဋ္ဋ ကတ္တားကား ဖိုလ်လေးခု အဆုံးဇော ပစ္စည်း။ ။သမ္မဒါန်ကား တိုဟိတ်ဘဝင် တေရသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ခြောက်ချက် အနန္တရပြီး၏။ သမနန္တရတူပြီ။

သဟဇာတဋ္ဌ။ ။ပဌမော ပဌမဃဋ္ဋ ပဝတ္တိပဋ္ဌာနေ ရုပ်သက် သက် သုံးပါးတို့တွင် ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား အချင်းချင်းအား တပ်သော လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိ်သ စေတသိက်ပဋ္ဌတိ်သအစိတ် အစိတ်နာမကွန္ဓာ ပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား လောကီ ဝိပါက်ဗာတ္တိ်သ စေတသိက်ပဋ္ဌတိ်သ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ (အကြင်းလွယ်ပြီ)။ ။ပဌမော ဒုတိယဃဋ္ဋ ပဌမော ပဌမဒုတိယဃ။ ။ပဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိ ယဃတချက်။ ။တတိယောတတိယဃ။ ။တတိယောဒုတိ ယဃ။ ။တတိယော ဒုတိယတတိယဃ။ ။တတိယသုံးချက်။ ဒုတိယတတိယောဒုတိယဃ။ ။ပဌမဒုတိယောဒုတိယဃတချက်။

ပေါင်းသဟဇာတ ကိုးချက်။ (ကုသလတိက်ကိုမှီ၍ကောက်)။ ။ အညမညဉ် ပဌမော ပဌမဿ။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ ။ တတိယော တတိယဿသုံးချက်။

နိဿယဉ်။ ။ပဌမေနပဌမဿဉ်သဟဇာတနိဿယပုရေဇာတ နိဿယအားဖြင့်နှစ်ပါးတို့တွင်ပုရေဇာတနိဿယဖြစ်အံ့ ကတ္တားကားစကားဝိညာဏ်ဌေးအားတပ်သောမဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍အတိတ ဘဝင်နှင့်ဥပါဒ်ပြိုင်သော စကားဝတ္ထု။လ၊ကာယဝတ္ထု။ပဋ္ဌဝေါကာ ရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ဌေပဋ္ဌဝိညာဏ်တဆယ် အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ပဌမဘဝင် အစရှိသော နောက်နောက်သော လောကီ ဝိပါက်တဆဲ့ရှစ်ခုအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေး သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နလ။ ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အရူပဝိပါက် လေးခုကြဉ်သော ပဌမဘဝင်အစရှိသော နောက်နောက်သော လောကီဝိပါက် အဌဝိသပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမော ဒုတိယဿ။ သဟဇာတ ပုရေဇာတနှစ်ပါး။ ။ပဌမော တတိယဿ။ ပုရေ ဇာတ။ ။ပဌမော ပဌမတတိယဿ။ သဟဇာတသာ။ ။ပဌမ လေးချက်။ ။ဒုတိယောဒုတိယဿ။သဟဇာတသာ။ ။တတိယော တတိယဿ။ တတိယောဒုတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယတတိ ယဿ။ တတိယသုံးချက်။ သဟဇာတသာ။ ။ပဌမတတိယော တတိယဿ။ သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿက။ ။ဒုတိယတတိ ယော ဒုတိယဿ။ သဟဇာတသာ။ ။ပဌမဒုတိယော ဒုတိယဿ။ သဟဇာတ။ ပုရေဇာတ။ မိဿက။ ။သဟဇာတလွယ်ပြီ။ ။သဟ ဇာတ။ ပုရေဇာတ မိဿက ကတ္တားကား အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဌါဒသ လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ ကြိယာဝိသု။စေ။ ဌေပညာသ အစိတ် အစိတ်နာမကွန္ဓာဘဝဂိုပဏ္ဍိတအစရှိသောရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နလ။ ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ

အကုသိုလ်ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ကြိယာဝိသ။စေ။ ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ပေါင်း တဆဲ့တစ်။ နိဿယပြီးပြီ။

ဥပနိဿယဒ္ဒု။ ။ပဌမော ပဌမသဒ္ဒ ပကတူပနိဿယဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော လောကိုဝိပါက်ဗာတ္တိံသကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်ရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား လောကိုဝိပါက် ဗာတ္တိံသ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမော ဒုတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သောလောကိုဝိပါက်ဗာတ္တိံသ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်ရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ ကြိယာဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ပဌမော တတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သောလောကိုဝိပါက် ဗာတ္တိံသ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်ရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ်သတ္တရသကြိယာဝိသ တိဇရုပ်သတ္တရသ ဇရတာဘင်ရ၏။။။သမ္မဒါန်ကား အကုသိုလ်ဒွါဒသလောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ကြိယာဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ।ဒုတိယော ပဌမသဒ္ဒ ကတ္တားကား ဗလဝ ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ကြိယာဝိသ တိဇရုပ် သတ္တရသ ဇရတာဘင်ရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ ကြိယာဝိသ တိဇရုပ်သတ္တရသ ဇရတာဘင်ရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယော တတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စည်း။ သမ္မဒါန်ကား လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။တတိ၎ယော ပဌမသဒ္ဒ ကတ္တားကား လောကီဝိပါက်

ဗာတ္တိ ံသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယော ဒုတိယသ္မိံ ကတ္တား ကား လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စည်း။ ။သမ္မဒါန်ကား လောကီ ကုသိုလ်သတ္တရသ၊ ကြိယာဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဥပနိဿယပြီး၏။

ပုဗ္ဗေနုဇာတာ။ ။ပဌမော ပဌမသ္မိံ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဖြစ်အံ့ **ကတ္တား**ကား ကမ္မဇပစ္စုပ္ပန်နိုပ္ပန္နရူပ် သတ္တရသ ပစ္စည်း တရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သောတဝိညာဏ်ဒွေး ကြဉ်သော ကာမဝိပါက် ဧကဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ။ဝတ္ထု ပုရေဇာတ ဖြစ်အံ့ကတ္တားကားစက္ခုဝိညာဏ်ဒွေးအားတပ်သောမဇ္ဈိမာယုက ဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထု၊လ။ ကာယ ဝတ္ထု။ ပဌမဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ၌ဒွေပဌမဝိညာဏ်တဆယ် အရူပဝိပါက် လေးခုကြဉ်သော နောက်နောက်သော လောကီ ဝိပါက် အဌာရသအားတပ်သော ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေး သောစိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်ပြိုင်သော ဟဒယဝတ္ထု မရဏာသန္န အခါ။လ။ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပဌဝေါကာရ ဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခုကြဉ်သော နောက် နောက်သော လောကီဝိပါက် အဌဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမော ဒုတိယသ္မိံ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန် နိုပ္ပန္နရူပ်သတ္တရသ ပစ္စည်း။ ။အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု မဟာ ကြိယာ ဧကာဒသ ဒိဋ္ဌ စက္ခု ကုသိုလ် ကြိယာ အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဝတ္ထုပုရေဇာတကို နိဿယ အတိုင်းကော။ ။ပဌမော တတိယသ္မိံ နိဿယနှင့် တူပြီ)။

ဒုတိယော ဒုတိယသ္မိံ အာရမ္မဏပုရေဇာတ သာ။ ကတ္တား ကား တိဇ ပစ္စုပ္ပန်နိုပ္ပန္နရူပ်ကိုးခု ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကာမကြိယာ ဧကာဒသ ဒိဋ္ဌစက္ခု ဒိဋ္ဌသောတ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ဒုတိယော ပဌမသ္မိံ ကတ္တားကား တိဇပစ္စုပ္ပန် နိုပ္ပန္နရူပ်ကိုးခု ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ကာမဝိပါက် တေဝိသ ပစ္စုယုပ္ပန်။၏။

ဥပါဒိကွဲတို့က (၉၅)

ပဌမဒုတိယော ပဌမသည် ကတ္တားကား စက္ခု ဝိညာဏ် ခွေးအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန်တိဇရူပါရုံ။မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍အတီတ ဘဝင်နှင့် ဥပါဒါပြုင်သော စက္ခုဝတ္ထု။သောတဝိညာဏ်ခွေးအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်သဒ္ဒါရုံ။ မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတ ဘဝင်နှင့် ဥပါဒါပြုင်သော သောတဝတ္ထု။ လ။ ကာယဝိညာဏ် ခွေးအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်တိဇ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ။ မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတ ဘဝင်နှင့် ဥပါဒါပြုင်သော ကာယဝတ္ထု။ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် ကြဉ်သော ကာမဝိပါက်ဇတရသအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ပဉ္စာရုံ။ ဘဝင်အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒါပြုင်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ကာမဝိပါက် ဇတဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမဒုတိယော ဒုတိယသည် ကတ္တားကား အကုသိလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိလ်ရှစ်ခု ကာမကြ်ယာ ဇကာဒသအား တပ်သော တိဇ ပစ္စုပ္ပန်ပဉ္စာရုံ ဘဝင်ပဏ္ဍိတ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒါသော ဟဒယဝတ္ထု။ ဒိဋ္ဌစက္ခု ကုသိလ်ကြ်ယာ အဘိညာဏ်အား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်တိဇ ရူပါရုံ။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗာကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိလ်ကြ်ယာ တတိယ ခွေးနှင့်အတူဥပါဒါသောဟဒယဝတ္ထု။ဒိဋ္ဌသောတကုသိလ်ကြ်ယာ အဘိညာဏ်ခွေးအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်သဒ္ဒါရုံ။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗာကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိလ် မဟာကြ်ယာ တတိယခွေးနှင့် အတူ ဥပါဒါသော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အကုသိလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိလ်ရှစ်ခု ကာမကြ်ယာ ဇကာဒသ ဒိဋ္ဌစက္ခု ဒိဋ္ဌသောတကုသိလ်ကြ်ယာ အဘိညာဏ်ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ပုရေဇာတခုနစ်ချက်။

ပစ္ဆာဇာတဒ္ဒု။ ။ပဌမော ပဌမသည်ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒါ၍ ရုပ်၏ဌိသ္ဌိ ရောက်သော ကမ္မဇကာယအား တပ်သော ပဌမဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခုကြဉ်သော နောက်ဖြစ်သော လောကိုဝိပါက် အဌဝိသ ပစ္စည်း၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပဋိသန္ဓေ

အစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌိတိသို့ ရောက်သော ကမ္မဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမော ဒုတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ရုပ်၏ဌိတိသို့ ရောက်သော တိဇ ကာယအား တပ်သော။ဆိုမြ။ ။သမ္ပဒါန်ကား တိဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ပဌမော ပဌမဒုတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအစရှိသောရှေးဖြစ်းသောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ရုပ်၏ဌိတိသို့ရောက်သော ကမ္မဇကာယ တိဇကာယအား တပ်သော ပဌမဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ။လ။ဆိုမြ။ ။သမ္ပဒါန်ကား ကမ္မဇကာယ တိဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမသုံးချက်။

ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား ဘဝဂ်ုပဏ္ဍေ အစရှိသော ရှေးဖြစ်သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ရုပ်၏ဌိတိသို့ရောက်သော တိဇကာယအား တပ်သော ပဌမဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်ဖြစ်းသော အကုသိုလ်ဒွါဒသ လောကိကုသိုလ် သတ္တရသ ကြိယာဝိသပစ္စည်း၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား တိဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ဒုတိယောပဌမသဒ္ဒ(သမ္ပဒါန်ကားကမ္မဇကာယကိုကောက်၊ ဒုတိယောပဌမ ဒုတိယသဒ္ဒ သမ္ပဒါန်ကား ကမ္မဇကာယ တိဇကာယကိုကောက်)။ ဒုတိယသုံးချက်။

တတိယော ပဌမသဒ္ဒ ကတ္တားကား လောကုတ္တရာ။ ။ သမ္ပဒါန်ကား ကမ္မဇကာယတည်း။ ။တတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား လောကုတ္တရာ။။သမ္ပဒါန်ကား တိဇကာယတည်း။ တတိယော ပဌမသဒ္ဒကတ္တားကား လောကုတ္တရာ။ ။သမ္ပဒါန်ကား ကမ္မဇကာယ တိဇကာယတည်း။ ။ပဏ္ဍာဇာတကိုးချက်ပြီး၏။

အာသေဝနဒ္ဒ။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဒကတ္တားကား ပဌမဇော်ကြည်သော နောက်နောက်သောအကုသိုလ်ဒွါဒသလောကိကုသိုလ်သတ္တရသ ကြိယာဇော အဌာရသအားတပ်သော အဆုံးဇော်ကြည်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပစ္စည်းတရား

ရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပဌမဇောဂြဉ်သော နောက်နောက်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော တတိယသည်ကတ္တားကား ဝေါဟာရဝေါဟာန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဌေး တတိယဌေး ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။အာသေဝနနှစ်ချက်ပြီး၏။

ကမ္မဋ္ဌ။ ။ပဌမော ပဌမသကား သဟဇာတကမ္မ သာ။ ။ ပဌမော ဒုတိယသ။ ပဌမော ပဌမဒုတိယသ။ ဤနှစ်ချက်လည်း။သဟဇာတကမ္မ သာ။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ။ သဟဇာတသာ။ ။ဒုတိယော ပဌမသည် နာနာက္ခဏိက ကတ္တားကား အတိတ်ဖြစ်သော အကုသိုလ် လောကိကုသိုလ်စေတနာပစ္စည်း။ ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား လောကိဝိပါက် ဗာတ္တိံသ ကမ္မဇရုပ်နှစ်ဆယ်ရ၏။ ။တတိယော တတိယသည် သဟဇာတ နာနာက္ခဏိက ကတ္တားကား မဂ်စေတနာ ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဖိုလ်လေးခုပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။တတိယော ဒုတိယသ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယသ။သဟဇာတသာ။ ။ပေါင်းရစ်ချက်။ ကမ္မပစ္စည်းပြီး၏။

ဝိပါကပစ္စည်း၌။ ။ပဌမော ပဌမသ။ ပဌမော ဒုတိယသ။ ပဌမောပဌမ ဒုတိယသ။ပဌမသုံးချက်။။တတိယော တတိယသ။ တတိယော ဒုတိယသ။ ။တတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ ။ တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းခြောက်ချက်။ ဝိပါကပြီး၏။

အာဟာရပစ္စည်း၌။ ။ပဌမော ပဌမသည် နာမ်အာဟာရ ရုပ်အာဟာရနှစ်ပါးရုပ်အာဟာရဖြစ်အံ့ကတ္တားကားကလာပ်တူ ကလာပ်ပြားဖြစ်သော ကမ္မဇကာယအား တပ်သော ကမ္မဇဩဇာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ကမ္မဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ပဌမော ဒုတိယသည် နာမ်အာဟာရ ရုပ်အာဟာရ အားဖြင့်နှစ်ပါး။ ရုပ်အာဟာရဖြစ်အံ့ကတ္တားကား တိဇကာယအား တပ်သောကမ္မဇဩဇာ ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား တိဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမော ပဌမဒုတိယသည် နာပ်အာဟာရရုပ်

အာဟာရနှစ်ပါး။ရုပ်အာဟာရဖြစ်အံ့ကတ္တားကား ကမ္မဇကာယ တိဇကာယ အားတပ်သော ကမ္မဇသြဇာပစ္စည်း။၏။ သမ္မဒါန် ကား ကမ္မဇကာယ တိဇကာယပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသင်္ခ် နာမ်အာဟာရ ရုပ်အာဟာရနှစ်ပါး။ ရုပ်အာဟာရဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ကလာပ်တူ ကလာပ်ပြားဖြစ် သော တိဇကာယအားတပ်သော တိဇသြဇာပစ္စည်း တရားရ၏။ သမ္မဒါန်ကား တိဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော ပဌမသင်္ခ် ရုပ်အာဟာရသာ။ကတ္တားကား တိဇသြဇာပစ္စည်း။ ။သမ္မဒါန် ကား ကမ္မဇကာယပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ င်္ခ် ရုပ်အာဟာရသာ။ ကတ္တားကား တိဇသြဇာ။ သမ္မဒါန်ကား ကမ္မဇကာယ တိဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယောတတိယသ။ တတိယော ဒုတိယသ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ သုံးချက်။ သဟဇာတသာ။။ ပဌမဒုတိယော ပဌမသ။ ရုပ်အာဟာရသာ။ ကတ္တားကား ကမ္မဇသြဇာ တိဇ သြဇာပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ကမ္မဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ပဌမဒုတိယောဒုတိယသင်္ခ် ရုပ်အာဟာရ။ ကတ္တားကား ကမ္မဇ သြဇာ တိဇသြဇာပစ္စည်း။ ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား တိဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမ ဒုတိယောဒုတိယသင်္ခ်ကတ္တားကား ကမ္မဇ သြဇာ တိဇသြဇာပစ္စည်း တရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ကမ္မဇ ကာယ တိဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။အာဟာရတဆဲ့နှစ်ချက် ပြီး၏။

ဣန္ဒြိယပစ္စည်းခ်ဋ် ပဌမောပဌမသင်္ခ် သဟဇာတိန္ဒြိယ ပုရေဇာ တိန္ဒြိယ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယအားဖြင့် သုံးပါး။ အကောက်လွယ်ပြီ။ ။ ပဌမော ဒုတိယသ။ ပဌမောပဌမဒုတိယသ။ သဟဇာတိန္ဒြိယ သာ။ ။ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ သဟဇာတိန္ဒြိယ သာ။တတိယောတတိယသ။တတိယောဒုတိယသ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ တတိယသုံးချက်။ သဟဇာတိန္ဒြိယသာ ဣန္ဒြိယပစ္စည်းပေါင်းခုနှစ်ချက်။ ။ဈာနပစ္စည်းခ်ဋ်ပဌမောပဌမသ။

ပဌမော ဒုတိယသ။ ပဌမောပဌမဒုတိယသသုံးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသင့် ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တာခန္ဓာ အားတပ်သော ဒွေပဏ္ဍ ဝိညာဏ်တဆယ်ကြဉ်သော လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသစိတ္တကွဏ တခုတခု၌ရှိသော စျာနင်ငါးပါး ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သမ္မယုတ္တာခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ။ တတိယော တတိယသ။ တတိယောဒုတိယသ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ တတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်း ခုနစ်ချက်။ ။စျာနပြိုးပြီ။

မဂ္ဂပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမသ။ပဌမောဒုတိယသ။ ပဌမော ပဌမဒုတိယသ။ ။ပဌမော ပဌမသင့်ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တာခန္ဓာအား တပ်သော သဟိတ် လောကီ ဝိပါက် သတ္တရသ စိတ္တကွဏတခုတခု၌ရှိသော ပညာ ဝိတက် ဝိရိယ သတိ ဧကဂ္ဂတာတည်းဟူသော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ငါးပါးပစ္စည်း။၏။ ။ သမ္မဒါန်ကား သမ္မယုတ္တာခန္ဓာ။ ၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ။ တတိယော တတိယသ။ တတိယော ဒုတိယသ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ တတိ.ယသုံးချက်။ ။ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။ မဂ္ဂပြိုး၏။

သမ္မယုတ္တပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမသ။ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ တတိယော တတိယသ။ ပေါင်းသုံးချက်။။သမ္မယုတ္တာ၌ ပဌမော ပဌမသင့် သဟဇာတ ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတ။ ပဌမော ဒုတိယသင့်လည်းသုံးပါး။ ။ပဌမော တတိယသင့် ပုရေဇာတသာ။ပဌမောပဌမ ဒုတိယသင့် ပစ္ဆာဇာတသာ။ ပဌမလေးချက်။ ။ဒုတိယောဒုတိယသင့်သဟဇာတပစ္ဆာဇာတ။ဒုတိယော ပဌမသင့်ပစ္ဆာဇာတ။ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသင့် ပစ္ဆာဇာတသာ။ ဒုတိယသုံးချက်။ ။တတိယော ပဌမသင့် ပစ္ဆာဇာတသာ။တတိယောဒုတိယသင့်သဟဇာတပစ္ဆာဇာတ။ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသင့် ပစ္ဆာဇာတသာ။ တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းဆယ်ချက်။ ။ဝိပဿနာတ္တာပြိုး၏။

(၁၀၀) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

အတ္ထိပစ္စည်းခဲ့ ပဌမော ပဌမသည်ခဲ့ သဟဇာတ ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ ဣန္ဒြိယဝေါးချက်။(ကောက်မြှ)။ ။ပဌမော ဒုတိယသည်ခဲ့သဟဇာတ ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရလေး ချက်။ ။ပဌမော တတိယသည်ခဲ့ ပုရေဇာတသာ။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသည်ခဲ့သဟဇာတ ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရသုံးချက်။ ။ (သက်သက် ကံကောက်မြှတိုင်း)။ ပဌမလေးချက်။ ဒုတိယော ဒုတိယသည်ခဲ့ သဟဇာတ ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ လေးချက်။

ဒုတိယော ပဌမသည်ခဲ့ ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ သုံးချက်။ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသည်ခဲ့ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ နှစ်ချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။

တတိယော တတိယသည်ခဲ့ သဟဇာတသာ။ တတိယော ပဌမသည်ခဲ့ပစ္ဆာဇာတသာ။တတိယောဒုတိယသည်ခဲ့ သဟဇာတ ပစ္ဆာဇာတနှစ်ပါး။ ။တတိယော ပဌမ တတိယသည်ခဲ့ သဟ ဇာတ ပစ္ဆာဇာတ မိသကတည်း။ ။ကတ္တားကား ပဋ္ဌဝေါ ကာရဘုံခဲ့ ဖြစ်သောအခါ အချင်းချင်းအား လည်းကောင်း ဝေါတြဘူ ဝေါဒါန် အနုလုံအစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌီသွေရောက်သော ကမ္မဇကာယ အားလည်း ကောင်း ကာလဘူတ တပြိုင်နက် တပ်သော လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု။စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာပစ္စည်းတရားရေ။ သမ္ပဒါန်ကား လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု။လ။ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဝေါတြဘူ ဝေါဒါန်အနုလုံအစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌီသွေရောက်သော ကမ္မဇ ကာယ ပစ္ဆိယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယော ဒုတိယသည်ခဲ့ သဟဇာတ သက်သက်။ သဟဇာတ ပစ္ဆာဇာတ မိသကနှစ်ပါး။ ။(သဟဇာဟကောက် မြှ)။ ။သဟဇာတ ပစ္ဆာဇာတ မိသကခဲ့ ကတ္တားကား ပဋ္ဌဝေါ ကာရဘုံခဲ့ ဖြစ်သောအခါ အချင်းချင်းအား လည်းကောင်း ဝေါတြဘူဝေါဒါန်အနုလုံအစရှိသော ရှေးဖြစ်သောစိတ်နှင့်အတူ

ဥပါဒ်(ရှေးဖြစ်သော စိတ်၌ပါ၍လည်းဟူ) ရုပ်၏ ဌိသို ရောက်သော တိုင်ကာယ အားလည်းကောင်း ကာလဘူတ တပ္ပြိုင်နက် တပ်သော လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု။လ။အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စည်းကရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု။ လ။ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။၏။တတိယောပဌမဒုတိယသ ၌ ပဋ္ဌာဇာတသာ။ တတိယောပဌမဒုတိယတတိယသ၌ သဟ ဇာတ ပဋ္ဌာဇာတ မိသက။ ။(ကတ္တားကား ကမ္မဇကာယတိုင် ကာယအား ဆိုသည်သာ ထူးသည်)။

အမှာ ကောက်ပြ။ မိသကဆိုသော်လည်း ပစ္စည်းမိသက မဟုတ် ပစ္စယုပ္ပန်သာ မိသက ဖြစ်သည် ဟူ၍ တတိယပုဒ်ချည်း ကတ္တားဂ်ုဏ်ဆောင်၍ဆိုအပ်၏။သတ္တိကိုထောက်သော် တတိယပုဒ်ချည်းပင် ဖြစ်သော်လည်း သဟဇာတ ပဋ္ဌာ ဇာတ မိသကဟူ၍ပင် မှတ်အပ်၏။ ။တတိယ ခုနစ်ချက် ပြီး၏။

ပဌမ တတိယော ပဌမသ၌ ပဋ္ဌာဇာတ ဣန္ဒြိယ မိသက တည်း။ ။ကတ္တားကား ဝေါတြဘူဝေါဒါန် အနုလုံအစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌိသို ရောက်သော ကမ္မဇ ကာယအား ကာလဘူတ တပ္ပြိုင်နက် တပ်သော ပဌမဝေါ ကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်ဖြစ်သော လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ။ဝေါတြဘူဝေါဒါန်အနုလုံအစ ရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌိသိုရောက် သော ဇီဝိတိန္ဒြေပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ရုပ်၏ ဌိသို ရောက်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြောင့်သော ကမ္မဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။(ကမ္မဇသြဇာကို မိသကမဖွဲ့)။ ။ပဌမ တတိယော တတိယသ၌ကတ္တားကား ပဌမဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အချင်းချင်းအားတပ်သောလောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။စေ။ ဆက်ဿ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ။ဝေါတြဘူဝေါဒါန် အနုလုံအစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း တရားရ၏။ သမ္မဒါန်ကား လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။ စေ။ဆက်ဿ

အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရေ။။.... ။သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿကတည်း။ ။ပဋ္ဌမ တတိယနှစ်ချက်။

ဒုတိယ တတိယော ပဋ္ဌမသင်္ခ် ပစ္ဆာဇာတအာဟာရမိဿက တည်း ။ကတ္တားကား ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် အနုလုံ အစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌိသို့ ရောက်သော ကမ္မဇ ကာယအား ကာလဘူတ တည်ရှိနက် တပ်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ နောက်ဖြစ်သောလောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု။စေ။ဆတ္တိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ။ ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် အနုလုံအစရှိသော ရှေးဖြစ်သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌိသို့ရောက်သော တိဇတြဇာပစ္စည်းတရားရေ။ ။သမ္မဒါန် ကား ကမ္မဇ ကာယပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယဒုတိယော ဒုတိယသင်္ခ် သဟဇာတ ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ မိဿက နှစ်ပါး။(အကောက် လွယ်ပြီ။ တိဇကာယဆိုသည်သာ ထူးသည်။ ။ဒုတိယ တတိယော ပဋ္ဌမ ဒုတိယသင်္ခ် ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ မိဿက တပါးသာ ကောက်မြဲ။ ကမ္မဇကာယ တိဇကာယအား တပ်သည်သာလျှင် ထူးသည်)။ ဒုတိယ တတိယသုံးချက်။

ပဋ္ဌမ ဒုတိယော ပဋ္ဌမသင်္ခ် ပုရေဇာတ မိဿက ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရမိဿကအာဟာရပစ္ဆာဇာတဣန္ဒြိယမိဿက လေးပါး။ (ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ မိဿကင်္ခ် ပဋ္ဌမက နာမကွန္ဓာကိုယူ။ ဒုတိယကသြဇာကိုယူ။ ။ပစ္ဆာဇာတ ဣန္ဒြိယ မိဿကင်္ခ် ဒုတိယ နာမကွန္ဓာ။ ပဋ္ဌမက ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကိုယူ။ ။ပဋ္ဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသင်္ခ် သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿက ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရမိဿကသုံးပါး။ ။ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ မိဿကင်္ခ် ပဋ္ဌမက နာမကွန္ဓာ ဒုတိယက သြဇာကိုယူ။ ။ပဋ္ဌမ ဒုတိယော ပဋ္ဌမ ဒုတိယသင်္ခ်အာဟာရသာ။ပဋ္ဌမကကမ္မဇကာယ။ဒုတိယက တိဇကာယအားတပ်သော ကမ္မဇသြဇာ တိဇသြဇာကိုယူ။။ပဋ္ဌမ ဒုတိယ တတိယော ပဋ္ဌမသင်္ခ် ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ မိဿကတပါးသာ)။ ကတ္တားကား ဂေါတြဘူဝေါဒါန် အနုလုံ

အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ရပ်၏ဒ္ဌိသို့ရောက်သော ကမ္မဇကာယအား ကာလဘူတ တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော ပဋ္ဌေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက် ဖြစ်သော လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု စေတသိက်ဆင်တို့သ အစိတ် အပေါင်း နှာမကွန္ဓာ။ဝေါတြဘူဝေါဒါန် အနုလုံအစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရပ်၏ဒ္ဌိသို့ရောက်သော တိဇဿြဇာ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေပစ္စည်း။၏။။သမ္ပဒါန်ကား ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြောင့်သော ကမ္မဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမ ဒုတိယတတိယတချက်။ ။ပေါင်းနှစ်ဆဲ့သုံး။ အတ္ထိပြီးပြီ။ ။(နတ္ထိဝိဂတလည်း အနန္တရနှင့် တူပြီ၊ အဝိဂတလည်း အတ္ထိနှင့်တူပြီ)။ ။ဝိဘင်္ဂဝါရပြီးပြီ။

သင်္ခေပဝါရ

ဟေတုယာသတ္တ။အာရမ္မဏောဆ။အဓိပတိယာပဋ္ဌ။ အနန္တရေသတ္တ။ သမနန္တရေသတ္တ။ သဟဇာတေနဝ။ အညမညေတိဏိ။ နိဿယေ ဇောဒသ။ဥပနိဿယေနဝ။ပုရေဇာတေသတ္တ။ ပစ္ဆာဇာတေနဝ၊အာသေဝနေဒ္ဒေ၊ကမ္မေအဋ္ဌ၊ဝိပါကေဆ။အာဟာရေ ဒ္ဒါဒသ။ဣန္ဒြိယေသတ္တ။ဈာနေသတ္တ။မဂ္ဂေသတ္တ။ သမ္ပယုတ္တေတိဏိ။ ဝိပ္ပယုတ္တေဒသ။အတ္ထိယာတေဝီသ။ နတ္ထိယာသတ္တ။ ဝိဂတေသတ္တ။ အဝိဂတေ ဝေါဝီသ။ (ကုသလတိက်ကိုမှီ၍ဃဋ္ဋနာကို ကြည့်)။

ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ၌ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ။ဤခုနစ်ပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင်အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ ဝတ္ထုရမ္မဏနိဿယ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဝတ္ထုရမ္မဏ ဝိပ္ပယုတ္တ အာရမ္မဏပုရေဇာတတို့အာရမ္မဏပုရေဇာတအဝိဂတ။ဤခြောက်ပစ္စည်းကို။ ၏။ သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတမတ္တ ဟေတု အညမည သဟဇာတ နိဿယ သဟဇာတကမ္မ ဝိပါက သဟဇာတာဟာရ သဟဇာ တိန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ သဟဇာတတို့

သဟဇာတအဝိဂတ။ ဤတဆဲ့လေးပစ္စည်းကို။၏။ ။ဥပနိဿယ ဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ ပကတူပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိဝိဂတ။ ဤခြောက်ပစ္စည်းကို။၏။ ။အာဝရမ္မဏဖြင့်အာဝရမ္မဏ ပုရေဇာတကိုပြုပြီးသောကြောင့် ပုရေဇာတဖြင့် ဝတ္ထုပုရေဇာတ ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယ ပုရေဇာတိန္ဒြိယ ဝတ္ထု ပုရေဇာတ ဝိပဿယုတ္တ ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ ဝတ္ထုပုရေဇာတ အဝိဂတ။ ဤခြောက်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ပစ္ဆာ ဇာတဖြင့် ပစ္ဆာဇာတ ပစ္ဆာဇာတဝိပဿယုတ္တ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ ပစ္ဆာဇာတ အဝိဂတ။ ဤလေးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတာဟာရ ကိုပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့်အာဟာရဖြင့် ရူပ်အာဟာရ ရူပ်အာဟာရ ရတ္ထိ ရူပ်အာဟာရ အဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ သဟဇာတဖြင့်သဟဇာတိန္ဒြိယ။ပုရေဇာတဖြင့်ပုရေဇာတိန္ဒြိယကို ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဇုန္ဒြိယဖြင့် ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္ထိ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ အဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ပဋ္ဌမော ဒုတိယသဒ္ဒ အာဝရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ။ ဤခြောက် ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ထိုခြောက်ပစ္စည်းတို့တွင် အာဝရမ္မဏဖြင့် အာဝရမ္မဏမတ္တ အာဝရမ္မဏာဓိပတိ ဝတ္ထာဝရမ္မဏနိဿယ အာဝရမ္မဏူပနိဿယ အာဝရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဝတ္ထာဝရမ္မဏ ဝိပဿယုတ္တ အာဝရမ္မဏ ပုရေဇာတတ္ထိ အာဝရမ္မဏ ပုရေဇာတ အဝိဂတ။ ဤခြောက်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတ မတ္တ ဟေတု သဟဇာတနိဿယ သဟဇာတကမ္မ ဝိပါက သဟဇာတာဟာရ သဟဇာတိန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ သဟဇာတဝိပဿယုတ္တ သဟဇာတတ္ထိ သဟဇာတအဝိဂတ။ ဤတဆဲ့ နှစ်ပစ္စည်းကို။၏။ ။အာဝရမ္မဏဖြင့် အာဝရမ္မဏူပနိဿယကို ပြုပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ ပကတူပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စည်းကို။ ၏။ ။ အာဝရမ္မဏဖြင့် အာဝရမ္မဏ ပုရေဇာတကို ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့်

ပုရေဇာတဖြင့် ဝတ္ထုပုရေဇာတ ဝတ္ထုပုရေဇာတနိသယ ဝတ္ထုပုရေဇာတဝိပွယုတ္တ ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ ဝတ္ထုပုရေဇာတ အဝိဂတ။ ဤငါးပစ္စည်းကို။ ပန္ဆာဇာတဖြင့် ပန္ဆာဇာတပန္ဆာဇာတတ္ထိ ပန္ဆာဇာတ အဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို။ ၏။ ။သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတာဟာရကိုပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် အာဟာရဖြင့်ရုပ်အာဟာရ ရုပ်အာဟာရတ္ထိ ရုပ်အာဟာရ အဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို၊ ၏။ ပဌမော တတိယသဒ္ဒ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ ဤနှစ်ပစ္စည်း။ ၏။ ထိုတွင် ဥပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ပုရေဇာတဖြင့် ဝတ္ထုပုရေဇာတ ဝတ္ထုပုရေဇာတနိသယ။ ဝတ္ထုပုရေဇာတဝိပွယုတ္တ ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ ဝတ္ထုပုရေဇာတအဝိဂတ။ ဤငါးပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ။ပဌမော ပဌမဒုတိယသဒ္ဒ သဟဇာတ ပန္ဆာဇာတ အာဟာရ။ ဤသုံးပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ။ ထိုတွင် သဟဇာတဖြင်သဟဇာတမတ္တဟေတုသဟဇာတနိဿယ သဟဇာတဝိပါက သဟဇာတာ ဟာရ သဟဇာတိန္ဒြိယစျာန မဂ္ဂ သဟဇာတတ္ထိ သဟဇာတ အဝိဂတ။ ဤတဆဲ့တပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ။ပန္ဆာဇာတဖြင့် ပန္ဆာဇာတ ပန္ဆာဇာတတ္ထိ ပန္ဆာဇာတအဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတာ ဟာရကို ပြပြီးဖြစ်သောကြောင့် အာဟာရဖြင့်ရုပ်အာဟာရ ရုပ်အာဟာရတ္ထိ ရုပ်အာဟာရ အဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ပဌမလေးချက်ပြီး၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတပန္ဆာဇာတအာဟာရ။ ဤခြောက်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ထိုခြောက်ပစ္စည်းတို့တွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ အာရမ္မဏာဓိပတိ အာရမ္မဏူပနိဿယ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတမတ္တ ဟေတု သဟဇာတာဓိပတိ အညမည သဟဇာတနိဿယ သဟဇာတကမ္မ သဟဇာတာဟာရ သဟဇာတိန္ဒြိယ စျာန မဂ္ဂ သမ္မယုတ္တ သဟဇာတတ္ထိ သဟဇာတ အဝိဂတ။ ဤတဆဲ့သုံးပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ။အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မ

(၁၀၆) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ဣပနိဿယကို ပြပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရ ရူပနိဿယ ပကတူနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ အာသေဝန နတ္ထိ ဝိဂတ။ ဤခုနစ်ပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ။ပုရေဇာတဖြင့် ဝတ္ထုပုရေဇာတ ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယ။ ပုရေဇာတဝိပဿယုတ္တ။ ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ ဝတ္ထုပုရေဇာတ အဝိဂတ။ ဤငါးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ပစ္ဆာဇာတဖြင့် ပစ္ဆာဇာတ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ ပစ္ဆာဇာတ အဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတာ ဟာရကို ပြပြီးဖြစ်သောကြောင့် အာဟာရဖြင့်ရုပ် အာဟာရရုပ်အာဟာရတ္ထိရုပ်အာဟာရအဝိဂတဤသုံးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ဒုတိယောပဌမသဒ္ဒါ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ပစ္ဆာဇာတ ကမ္မ အာဟာရ။ ဤငါးပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ။ထိုငါးပစ္စည်းတို့တွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတတ္ထိ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ အဝိဂတ။ ဤလေးပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ။ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ ပကတူပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ။ ဤခြောက်ပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ။ထိုခြောက်ပစ္စည်းတို့တွင် ပကတူပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ။ လောကိုဝိပါက် ဗာတ္တိံသအားတပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ပစ္ဆာဇာတ ဖြင့် ပစ္ဆာဇာတ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ ပစ္ဆာဇာတ အဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဒါ ။ ထိုဖြင့် ပကတူပနိဿယတပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ။ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသဒ္ဒါ ပစ္ဆာဇာတအာဟာရ။ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ ထိုတွင် ပစ္ဆာဇာတဖြင့် ပစ္ဆာဇာတ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ ပစ္ဆာဇာတ အဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။။အာဟာရဖြင့် ရုပ်အာဟာရ ရုပ်အာဟာရတ္ထိရုပ်အာဟာရအဝိဂတ။ဤသုံးပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ဒုတိယလေးချက်ပြီး၏။

တတိယော တတိယသဒ္ဒါ သဟဇာတ ဥပနိဿယ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင် သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတ

မတ္တ ဟေတု သဟဇာတာဓိပတိ အညမညသဟဇာတ နိဿယ သဟဇာတကမ္မ ဝိပါက သဟဇာတာဟာရ သဟဇာတိန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ သမ္မယုတ္တ သဟဇာတတ္ထိ သဟဇာတ အဝိဂတ။ ဤတဆဲ့လေးပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။။ဥပနိဿယဖြင့်အာရမ္မဏ အာရမ္မဏာဓိပတိ အနန္တရူပနိဿယ ပကတူပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ။ ဤကိုးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ထိုတွင် ပကတူပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ နာနာက္ခဏိက ကမ္မ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။တတိယော ပဌမသည်၌ ဥပနိဿယ ပစ္ဆာဇာတ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင် ဥပနိဿဖြင့် ပကတူပ နိဿယ တပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ပစ္ဆာဇာတဖြင့် ပစ္ဆာဇာတ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ ပစ္ဆာဇာတ အဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။တတိယော ဒုတိယသည်၌ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ပစ္ဆာဇာတ။ ဤလေးပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ အာရမ္မဏာဓိပတိ အာရမ္မဏူပနိဿယ။ ဤသုံးပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ။သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတမတ္တ ဟေတု သဟဇာတာဓိပတိ သဟဇာတနိဿယ သဟဇာတကမ္မ ဝိပါက သဟဇာတာဟာရ သဟဇာတိန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ သဟဇာတတ္ထိ သဟဇာတ အဝိဂတ။ ဤတဆဲ့ သုံးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏ ဥပနိဿယကို ပြပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပ ပကတူပ အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ။ ဤခြောက်ပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ။ပစ္ဆာဇာတဖြင့် ပစ္ဆာဇာတ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ ပစ္ဆာဇာတ အဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။တတိယော ပဌမ တတိယသည်သဟဇာတ ပစ္ဆာဇာတမိဿက တပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင် သဟဇာတ ပစ္ဆာဇာတ မိဿကဖြင့် အတ္ထိအဝိဂတ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။တတိယော ဒုတိယ တတိယသည်၌ သဟဇာတ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတ မိဿက။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို လုတ်အပ်၏။ ။ထိုတွင်သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတ

(၁၀၀) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

မတ္တာ ဟေတု သဟဇာတာ မိပဘိ သဟဇာတနိဿယ သဟ ဇာတကမ္မ ဝိပါက သဟဇာတာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ သဟ ဇာတတ္ထိ သဟဇာတ အဝိဂတ။ ဤတဆဲ့ နှစ်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။သဟဇာတ ပစ္ဆာဇာတ မိသကဖြင့် အတ္ထိ အဝိ ဂတ။ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ။တတိယော ပဌမဒုတိယသဒ္ဒ ပစ္ဆာဇာတ တပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ထိုပစ္ဆာဇာတဖြင့် ပစ္ဆာဇာတ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ ပစ္ဆာဇာတ အဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်း ကိုပြအပ်၏။။တတိယော ပဌမဒုတိယ တတိယသဒ္ဒ သဟဇာတ ပစ္ဆာဇာတမိသက တပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏ ။ထိုဖြင့် အတ္ထိ အဝိ ဂတ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။တတိယ ခုနှစ်ချက်ပြီး၏။

ပဌမတတိယောပဌမသဒ္ဒပစ္ဆာဇာတိန္ဒြိယမိသက တပစ္စည်း ကိုထုတ်အပ်၏။ ထိုပစ္ဆာဇာတိန္ဒြိယမိသကဖြင့် အတ္ထိအဝိဂတ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ။ပဌမတတိယော တတိယသဒ္ဒ သဟ ဇာတ ပုရေဇာတမိသက တပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ထိုဖြင့် နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ပဌမ တတိယနှစ်ချက်။

ဒုတိယ တတိယော ပဌမသဒ္ဒ ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ မိသက။ဤတပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ထိုဖြင့် အတ္ထိအဝိဂတ။ ဤနှစ် ပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ သဟဇာတ ပစ္ဆာဇာတအာဟာရ မိသက။ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ထို နှစ်ပစ္စည်းတို့တွင် သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတမတ္တ သဟဇာတ နိဿယ သဟဇာတတ္ထိ သဟဇာတ အဝိဂတ။ ဤလေးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရမိသကဖြင့် အတ္ထိ အဝိဂတ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။။ဒုတိယ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသဒ္ဒ ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ မိသက တပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ ထိုဖြင့် အတ္ထိအဝိဂတနှစ်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ဒုတိယော တတိယ သုံးချက်ပြီး၏။

ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသဿ ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတအာဟာရ မိသက အာဟာရ ပစ္ဆာဇာတ ဣန္ဒြိယ မိသက။ဤလေးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ သဟဇာတ ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ မိသက။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ္ဒ အာဟာရတပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ ။ထိုဖြင့် အာဟာရ အာဟာရတို့ အာဟာရ အဝိဂတ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ပဌမ ဒုတိယသုံးချက် ပြီး၏။

ပဌမ ဒုတိယ တတိယောပဌမသ္ဒ ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ မိသက တပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ထိုဖြင့် အတ္ထိအဝိဂတ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ပဌမဒုတိယတတိယတချက်။ ပေါင်းစတုဝိသ။ ။ပစ္စယုဒ္ဓါရ အတ္ထိပစ္စည်း တေဝီသတွင် ဒုတိယော တတိယသတချက်တိုး၍ စတုဝိသတိဖြစ်သတည်း။ ။နဟေတုယာ စတုဝိသတိ။ ။နအာရမ္မဏော စတုဝိသတိ။ နအဓိပတိယာ စတုဝိသတိ။ နအနန္တရေ စတုဝိသတိ။ နသမနန္တရေ စတုဝိသတိ။ နသဟဇာတေဝီသတိ။....။တတိယောပဌမတတိယသ။ ။တတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ ။တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ။။ပဌမ တတိယော တတိယသ။။ဤလေးချက်ကျ၍ ဝိသတိဖြစ်သတည်း။ နအညမညေဝိသတိ။ နနိဿယေဝိသတိ။လ။ ကောက်မြ။ ။နဥပနိဿယေတေဝိသတိ။ဒုတိယော တတိယသကျ၍ တေဝိသတိဖြစ်သတည်း။ ။နပုရေဇာတေ တေဝိသတိ။ပဌမ တတိယော တတိယတချက်ကျ၍ တေဝိသတိ ဖြစ်သတည်း။ ။နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တရသ။ ။တတိယော ပဌမ တတိယသ။ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ။တတိယော ပဌမ ဒုတိယတတိယသ။ပဌမတတိယော ပဌမသ။ ။ဒုတိယ တတိယော ပဌမသ။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ။ပဌမ ဒုတိယ တတိယော ပဌမသ ဤခုနစ်ချက်နှတ်၍ သတ္တရသ ဖြစ်သတည်း။ ။နအာသေဝနေ စတုဝိသတိ။ နကမ္မေစတုဝိသတိ။နဝိပါကေ စတုဝိသတိ။နအာဟာရေဝိသတိ။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ

ဒုတိယသ။တတိယော ပဌမသ။ဒုတိယော ပဌမသ၌လေးချက်ကျ၍ ဝိသတိဖြစ်သတည်း။ နဇုန္ဒြေယ ဗာဝိသတိ။ ပဌမ တတိယော ပဌမသ။ပဌမ ဒုတိယ တတိယောပဌမသ။၌နှစ်ချက်ကျ၍ ဗာဝိသတိဖြစ်သတည်း။နဖျာနေ စတုဝိသတိ။နမဂ္ဂေ စတုဝိသတိ။ နသမ္ဗယုဇ္ဇေဝိသတိ။နသဟစာတအတိုင်း။ ။နဝိပ္ပယုတ္တေ စုဒ္ဒသ။ စုဒ္ဒသဟူသော်ကား၊ပဌမလေးချက်။ဒုကိယလေးချက်။တတိယော တတိယသ။ တတိယော ပဌမသ။ တတိယော ဒုတိယသ။ တတိယသုံးချက်။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသ။ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ။ ပဌမ ဒုတိယသုံးချက်။ပဌမ ဒုတိယ တတိယော ပဌမသ ၌သို့ စုဒ္ဒသဖြစ်သတည်း။ စတုဝိသတိ အရတွင် ဆယ်ချက်ကျသည်။ ဆယ်ချက်ဟူသော်ကား တတိယော ပဌမ တတိယသ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ တတိယောပဌမဒုတိယသ။တတိယော ပဌမဒုတိယ တတိယသ။ တတိယလေးချက်။ ။ပဌမတတိယော ပဌမသ။ ပဌမ တတိယော တတိယသ။ ပဌမ တတိယနှစ်ချက်။ ။ဒုတိယ တတိယော ပဌမသ။ဒုတိယတတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယ တတိယောပဌမ ဒုတိယသ။ဒုတိယ တတိယသုံးချက်။ ။ပဌမ ဒုတိယ တတိယော ပဌမသ။၌နှစ်ချက်တည်း။ ။နောနတ္ထိယာနဝ။ နဝဟူသော်ကား ပဌမော ပဌမသ။ ပဌမော ဒုတိယသ။ ပဌမော တတိယသ။ ဒုတိယော ပဌမသ။ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယော တတိယသ။တတိယော တတိယသ။တတိယော ပဌမသ။တတိယော ဒုတိယသ။၌ကိုးချက်တည်း။ နောနတ္ထိယာ စတုဝိသတိ။ နောဝိဂတေ စတုဝိသတိ။ နောအဝိဂတေနဝ။ (ကုသလတိက်ကိုနည်းမှီ၍ ဟောလေ)။ ။ပစ္စနိက်ပြီး၏။

ဟေတု ပစ္စယာ နအာဟရမ္မဏောသတ္တ။ နာဓိပတိယာ သတ္တ။ နအာနန္တရေသတ္တ။ နသမနန္တရေသတ္တ။ နအညမညေ စတ္တာရိ ဟူသော်ကား ပဌမော ပဌမသ။ပဌမော ဒုတိယသ။ဒုတိယော ဒုတိယသ။ တတိယော ဒုတိယသ ဟူသည်တည်း။ ။နဥပ

နိသယေသတ္တ။ နပုရေဇာတေ သတ္တ။ နပစ္ဆာဇာတေသတ္တ။ နအာသေဝနေသတ္တ။နကမ္မေသတ္တ။နဝိပါကေစတ္တာရိ။နအာဟာရေသတ္တ။နဣန္ဒြေယသတ္တ။ နဈာနေသတ္တ။ နမဂ္ဂေသတ္တ။ နသမ္ပယုတ္တေစတ္တာရိ။ ။နဝိပ္ပယုတ္တေတိဏိ ဟူသော်ကား ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ။ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ တတိယော တတိယသဟူ သည်တည်း။ ။နောနတ္ထိယာသတ္တ။ နောဝိဂတေသတ္တ။ အနုလောမပစ္စနိ့ဂ်။နဟေတုပစ္စယာအာရမ္မဏေ၊ အဓိပတိယာပဋ္ဌ၊ အနန္တရေသတ္တ။သမနန္တရေသတ္တ။ လ။ အဝိဂတေ ဝိသတိ။ ပစ္စနိယာ နုလောမ။ (ကုသလတိက်ကို မှီ၍ဟောလေ)။

ဥပါဒိဏ္ဍတိက် ပြီး၏။

သံကိလိဋ္ဌတ္တိက ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဝိဘာဇ်ဝါရ

ဥပါဒိဏ္ဍတိက်ကိုဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သံကိလိဋ္ဌတိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၌ တုံသည်လည်း (ပဋ္ဌိစ္စဝါရအစ ရှိသည်ကို ဆိုမြ)။ ။ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ။ ပဋ္ဌမေန ဒုတိယံ။ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမ ဒုတိယံ။ ပဋ္ဌမသုံးချက်။ (ကုသလတိက် အကုသလပဒ အတိုင်းကောက်)။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ တချက်။ အဗျာကတပဒနှင့်နည်းတူ)။တတိယေန တတိယံ။ တတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။တတိယသုံးချက်။ ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယတချက်။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယတချက်။ ပေါင်းကိုးချက် ဟေတုပစ္စည်း။ (ကုသလတိက်နှင့် နည်းတူ) ဟေတုယာနဝ။ အာရမ္မဏေတိဏိ။ အဓိပတိယာနဝ။ လ။ ဝိပါကေပဋ္ဌ။ အဝိဂတေနဝ။ (ကုသလတိက်နှင့် နည်းတူ)။ အနုလုံ ပစ္စနိက်၌နဟေတုပစ္စည်းပဋ္ဌမေနပဋ္ဌမံကား ကုသလပဒအတိုင်း။ ဒုတိယေန ဒုတိယံကား (အဗျာကတ ပဒအတိုင်း နှစ်ချက်) နာရမ္မဏာ၌ ပဋ္ဌမေန ဒုတိယံ။ ဒုတိဃယန ဒုတိယံ။ တတိယေန

ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုဘိယ တတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ငါးချက်။။နာ.ဓိပတိဒ္ဓိ ပဌမေန ပဌမံ။ ပဌမေန ဒုတိယံ။ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယေန တတိယံ။ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ပေါင်းခြောက်ချက်။ နာ.နန္တရေပဒ္ဓ။ နသမနန္တရေပဒ္ဓ။ နအညမညေပဒ္ဓ။ နဥပနိဿယေပဒ္ဓ။ နပုရေဇာတေသတ္တ ဟူသော်ကား ပဌမေန ပဌမံ။ ပဌမေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုဘိယံ။ တတိယေန တတိယံ။ တတိယေန ဒုတိယံ။ ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ (ဤ ခုနစ်ချက်တည်း)။ ။နပစ္ဆာဇာတေနဝ။ နာသေဝနေနဝ။ နကမ္မေတိကိ။ (ကုသလတိက် အတိုင်း)။ ။နဝိပါကေနဝ။ နအာဟာရေကေ။နဇ္ဈာနေကေ။နမ္ဂ.ေနကေ။ နသမ္ပယုတ္တေပဒ္ဓ။ နဝိပ္ပယုတ္တေတိကိ။ နောနတ္ထိယာပဒ္ဓ။ နောဝိဂတေပဒ္ဓ။ (ကုသလ တိက်နှင့်နည်းတူပြီ)။

အမှာ ပစ္စနိုက် အနုလောမပစ္စနိုက် ပစ္စနိယာ နုလောမ တို့ကိုလည်း ကုသလတိ.ကိ်နှင့် နည်းတူဟောလေ။ သဟဇာတဝါရလည်းတူပြီ။ ။ပစ္စယဝါရ နိဿယဝါရ သံသဋ္ဌ ဝါရ သမ္ပယုတ္တဝါရတို့သည်လည်း ကုသလတိက်နှင့်တူပြီ။

ပဋ္ဌာဝါရ
ဒိဘင်္ဂဝါရ

ပဋ္ဌာဝါရ၌ ပဌမော ပဌမသ။ ပဌမော ဒုတိယသ။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ။ဤသုံးချက်ကားကုသလပဒအတိုင်း။ ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား လည်းကောင်း သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တ ၈ ရပ် အား လည်း ကောင်း တပ်သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ သဟိတ် လောကီဝိပါက်သတ္တရသ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ စိတ္တကွဏ .တခုတခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ် ဖြစ်အံ့အလောဘအဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘအဒေါသ

အမောဟ။ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ (ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ အဗျာကတ အတိုင်းကောက်)။ တတိယော တတိယသ။ တတိယော ဒုတိယသ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ သုံးချက်ပေါင်း ခုနှစ်ချက်။ ။ဟေတုပြီး၏။

အာရမ္မဏဒ္ဌ ပဌမော ပဌမသ ကား(အကုသလပဒအတိုင်း)။ ပဌမော ဒုတိယသဒ္ဌ ကတ္တားကား အကုသိုလ်ဒ္ဌါဒသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပဉ္စဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းကြဉ်သောကာမ်ကြိယာတဆယ်သန္ဓိရဏသုံးခုမဟာဝိပါက်ရှစ်ခု ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဌ ကတ္တားကား လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ လောကီဝိပါက် ဗာဟိုံသ ကြိယာဝိသ စေတသိက် အင်္ဂတိုံသ်ရုပ်အင်္ဂဝိသပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကာမကြိယာကောဒသ ကာမဝိပါက် တေဝီသ ဝိညာဏဓာတုယ တနှစိတ်သုံးခု နေဝသညာနာသညာ ယ တန စိတ်သုံးခု ဈာန်ဝိဝေ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ ကုသိုလ်ကြိယာအဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ဒုတိယော ပဌမသဒ္ဌ ကတ္တားကား လောကီ ကုသိုလ် သတ္တရသ။ လ။ရုပ် အင်္ဂဝိသ။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အကုသိုလ် ဒ္ဌါဒသ။၏။

တတိယော တတိယသဒ္ဌ ကတ္တားကားနိဗ္ဗာန်။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု။၏။ ။တတိယော တတိယသဒ္ဌ ကတ္တားကား လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။စေ။ဆတ္တိုံသ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ သမ္မဒါန်ကား မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္မယုတ်ရှစ်ခု မနောဒ္ဌါရာဝဇ္ဇန်း စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ အနာဂတံသ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။အာရမ္မဏ ခြောက်ချက်ပြီး၏။

(၁၁၄) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

အဓိပတိ၌။ ။ပဌမော ပဌမသည် အာရမ္မဏာဓိပတိ သဟဇာတာဓိပတိနှစ်ပါး။ကုသလတိက်အကုသလော အကုသလသည် အတိုင်းတည်း။။ပဌမော ဒုတိယသည်၊ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသည်၊ သဟဇာတာဓိပတိတည်း။ ။ပဌမသုံးချက်။

ဒုတိယော ဒုတိယသည်အာရမ္မဏာဓိပတိ သဟဇာတာဓိပတိ နှစ်ပါး။ အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ၊သမ္မဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားလည်းကောင်း သမ္မယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား လည်းကောင်းတပ်သော အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသော အခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခုမဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါးလေးပါး တို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော ပဌမသကား အာရမ္မဏာဓိပတိ။ တတိယော တတိယသည် အာရမ္မဏာ ဓိပတိ သဟဇာတာ ဓိပတိနှစ်ပါး။

တတိယော ဒုတိယသည်လည်းနှစ်ပါး။ ။အာရမ္မဏာ ဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုအား တပ်သော အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုအား တပ်သော အရဟတ္တမဂ်အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကားအလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ သဟဇာတာဓိပတိ လွယ်ပြီ။တတိယော ဒုတိယ တတိယသကားသဟဇာတာ ဓိပတိ တည်း။ အဓိပတိ ရှစ်ချက်ပြီး၏။

အနန္တရဋ္ဌ ပဌမော ပဌမသ။ပဌမောဒုတိယသ။ (ကုသလ တိက်အတိုင်း)။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသဋ္ဌ ကတ္တားကား နောက်နောက်သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ လောကီ ဝိပါက်ဗာတ္တိံသ ကြိယာဝိသ အားတပ်သော ရှေးရှေးသော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော လောကီ ဝိပါက်ဗာတ္တိံသ ကြိယာဝိသ ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား။ လ။ ၏။ ။ဒုတိယော ပဌမသဋ္ဌကတ္တားကားဝုဋ္ဌောမနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကားအကုသိုလ်ဒ္ဓါဒသပဌမဇော။၏။ ။ ဒုတိယော တတိယသဋ္ဌကတ္တားကားဂေါတြဘူဝေါဒါန် အနုလုံ ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဌမဒ္ဒေး တတိယ ဒ္ဒေး။နိရောဓသမာပတ်မှထသောအခါ နေဝသညာ နာသညာ ယတန ကုသိုလ်ကြိယာပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယော တတိယသဋ္ဌ ကတ္တားကား သောတာပတ္တိမဂ်အားတပ်သော သောတာပတ္တိဖိုလ်။ နောက် နောက်သော ဖိုလ်လေးခုအားတပ်သော ရှေးရှေးသော ဖိုလ် လေးခုပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား နောက်နောက်သော ဖိုလ် လေးခုပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယော တတိယသဋ္ဌကတ္တားကား ဖိုလ်လေးခု အဆုံး ဇောပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား တိဟိတ်ဘဝင် တေရသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ခုနစ်ချက်။ အနန္တရပြီး၏။ ။သမနန္တရလည်း တူပြီ။

သဟဇာတဋ္ဌ။ ။ပဌမော ပဌမသ။ ပဌမော ဒုတိယသ။ ပဌမောပဌမဒုတိယသ။ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယတချက်။ ။တတိယောတတိယသ။ ။တတိယော ဒုတိ ယသ။ ။တတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ ။တတိယ သုံးချက်။ ဒုတိယတတိယော ဒုတိယသ။ ။ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ကုသလတိက်နှင့်နည်းတူကိုးချက်။ ။သဟဇာတပြီး၏။

(၁၁၆) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

အညမညဋ္ဌ။ ။ပဌမော ပဌမသ။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ။ တတိယော တတိယသ။ ။ပေါင်းသုံးချက်။ ။အညမည။ ။ နိဿယဋ္ဌ။ ။ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယော ပဌမသ။ဒုတိယသုံးချက်။တတိယသုံးချက်။ ။ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယတတိယော တတိယသ။ နှစ်ချက်။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသ။ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယသ။ နှစ်ချက်။ ။ ပေါင်းတေရသ။ ။နိဿယပြီးပြီ။

ဥပနိဿယဋ္ဌ။ ။(ပဌမော ပဌမသ ကုသလတိက်အတိုင်း)။ ပဌမောဒုတိယသဋ္ဌ ပကတူပဖြစ်အံ့ကတ္တားကားဗလဝဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသပစ္စည်း။၏။ ။(သမ္မဒါန်ကား နာမကွန္ဓာ ဒုတိယပုဒ်အကုန်ကောက်)။ ။ပဌမောဒုတိယသဋ္ဌ ပကတူပ သာ။ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသပစ္စည်း။ ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ ဒုတိယော ဒုတိယသဋ္ဌ ပကတူပဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဗလဝ ဖြစ်သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ ကြိယာဝိသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသပစ္စည်း။၏။ ။(သမ္မဒါန်ကား နာမကွန္ဓာ ဒုတိယပုဒ် အကုန်ကောက်)။ ။ဒုတိယော ပဌမသဋ္ဌလည်း ကတ္တားကား သမ္မဒါန်အကုန်။ ဒုတိယော တတိယသဋ္ဌလည်း အကုန်။ ။တတိယော တတိယသဋ္ဌ ကတ္တားကား မဂ်လေးခု ဖိုလ်လေးခုပစ္စည်း။ သမ္မဒါန်လည်း နည်းဟု။ ။တတိယော ပဌမသမရ။ (ဤတိက်ကိုထောက်၍ လောကုတ္တရာတရားလည်း အကုသိုလ်အား ပကတူပမတပ်ကြောင်းကို မှတ်အပ်၏)။ ။တတိ ယော ဒုတိယသဋ္ဌကတ္တားကားလောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စည်း။ (သမ္မဒါန်ကား နာမကွန္ဓာ ဒုတိယပုဒ် အကုန်ကောက်)။ ။ဥပ နိဿယပစ္စည်းရှစ်ချက်ပြီး၏။

ပုရေဇာတဋ္ဌ ဒုတိယော ဒုတိယသဋ္ဌ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ ပစ္စည်း။၏။ ။ သမ္မဒါန်ကား ကာမကုသိုလ်ရှစ်ခု ကာမဝိပါက်တေဝီသ ကာမ

ကြိယာဧကာဒသဒိဋ္ဌစက္ခုဒိဋ္ဌသောတအာဒိညာဏ်ဒွေးပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဆဝတ္ထုပစ္စည်း။၏။ သမ္မဒါန်ကား ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ လောကိကုသိုလ် သတ္တရသ အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော လောကိဝိပါက် အဋ္ဌဝိသ ကြိယာဝိသပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဒုတိယော ပဌမဿ၌အာရမ္မဏပုရေဇာတ နှစ်ပါး။ အဗျာကတော အကုသလဿနှင့် အတူ ကောက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿကား ဝတ္ထုပုရေဇာတသာ တည်း။ ။ဥပါဒိဏ္ဏတိက် ဒုတိယောတတိယဿအတိုင်းကောက်)။ ပုရေဇာတပြီး၏။

ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမော ဒုတိယဿ။ (ကုသလတိက် အတိုင်း သုံးချက်။ ။အာသေဝနာ၌ပဌမော ပဌမဿ ကုသလပဒအတိုင်း)။ ဒုတိယောဒုတိယဿ၌ကတ္တားကား ပဌမဇောကြဉ်သောနောက် နောက်သော လောကိကုသိုလ် သတ္တရသ ကြိယာဇော အဋ္ဌာရသအား တပ်သော အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောကိကုသိုလ် သတ္တရသ ကြိယာဇောအဋ္ဌာရသပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက် သော လောကိကုသိုလ် သတ္တရသ ကြိယာဇော အဋ္ဌာရသ ပစ္စ ယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော တတိယဿ၌ ကတ္တားကား ဂေါကြဘူ ဝေါဒါန်ကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဌမဒွေး တတိယဒွေး ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မဂ်လေးခုပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။အာသေ ဝနသုံးချက်ပြီး၏။

ကမ္မ၌ပဌမောပဌမဿ။သဟဇာတကမ္မ။ပဌမောဒုတိယဿ၌ သဟဇာတနာနာက္ခဏိကနှစ်ပါး။ပဌမောပဌမဒုတိယဿ။သဟ ဇာတကမ္မ။ (ကုသလတိက်က အကုသလအတိုင်းကောက်။ ။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ သဟဇာတ နာနာက္ခဏိက နှစ်ပါး ကောက်မြဲ)။ ။တတိယော တတိယဿ၌ သဟဇာတနာနာက္ခ ဏိကနှစ်ပါး။ တတိယော ဒုတိယဿ။ တတိယော ဒုတိယတတိ ယဿ။သဟဇာတသာ။ ။ပေါင်းခုနှစ်ချက်။ကမ္မပြီး၏။

(၁၁၈) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ဝိပါက ပစ္စည်းဌ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ တတိယော တတိ
ယသ။ တတိယော ဒုတိယသ။ တတိယော ဒုတိယတတိ
ယသ။ ပေါင်းဝိပါကပစ္စည်းလေးချက်ပြီး၏။ ။အာဟာရဌပဌ
မောပဌမသ။ပဌမောဒုတိယသ။ပဌမော ပဌမဒုတိယသ။သဟ
ဇာတသာ။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသဌ နာမ်အာဟာရ ရူပ်အာ
ဟာရနှစ်ပါး။ တတိယောတတိယသ။ တတိယော ဒုတိယသ။
တတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ နာမ်အာဟာရသာ။ ပေါင်း
အာဟာရခုနစ်ချက်။ ။ဣန္ဒြိယဌ ပဌမော ပဌမသ။ ပဌမော
ဒုတိယသ။ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ။ကတ္တားကား ဇီဝိတ စိတ်
ဝေဒနာ ဝိရိယ ဧကဂ္ဂတာငါးပါး။ ဒုတိယော ဒုတိယသဌ သဟ
ဇာတ ပုရေဇာတ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယသုံးပါး။ (ကုသလတိက်အတိုင်း
ကောက်)။ ။တတိယ သုံးချက်။ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။ဣန္ဒြိယ
ပြီး၏။

ဈာနဌလည်း ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယတချက်။ တတိယ
သုံးချက်။ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ မဂ္ဂလည်း ခုနစ်ချက်။ သမ္မယုတ္တ
သုံးချက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တဌ ပဌမော ဒုတိယသ။ ဒုတိယော ဒုတိ
ယသ။ ဒုတိယော ပဌမသ။ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသ။
တတိယော ဒုတိယသ။ ပေါင်းငါးချက်။

အတ္ထိပစ္စည်းဌ ပဌမော ပဌမသ။သဟဇာတသာ။ ။ပဌမော
ဒုတိယသ။ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတနှစ်ပါး။ ပဌမော ပဌမဒုတိ
ယသဌ သဟဇာတသာ။ ပဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိ
ယသဌ သဟဇာတ ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ
ငါးပါး။ ဒုတိယော ပဌမသ။ ပုရေဇာတသာ။ ဒုတိယောတတိ
ယသဌလည်း ပုရေဇာတသာ။ ဒုတိယသုံးချက်။ ။တတိယော
ဒုတိယသဌ သဟဇာတသာ။ ။တတိယော တတိယသဌ သဟ
ဇာတ ပစ္ဆာဇာတနှစ်ပါး။ ။တတိယော ဒုတိယ တတိယသဌ
သဟဇာတသာ။ တတိယသုံးချက်။ ။ဒုတိယ တတိယော ဒုတိ
ယသဌ သဟဇာတ ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရမိသက ပစ္ဆာဇာတ

ဣန္ဒြိယမိသကသုံးပါး။ ။ပဏ္ဍာဇာတအာဟာရမိသကဋ္ဌ ကတ္တားကား ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန်အနုလုံအစရှိသောရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဒ္ဌိသို့ရောက်သော တိဇစတုဇကာယအားကာလဘူတ တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်ဖြစ်သောလောကုတ္တရာနာမကွန္ဓာ ဂေါတြဘူဝေါဒါန်အစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ရုပ်၏ဒ္ဌိသို့ရောက်သော သြဇာပစ္စည်း၊၏။ ။သမ္မာဒါန်ကား ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် အနုလုံစသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဒ္ဌိသို့ရောက်သော တိဇ စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဏ္ဍာဇာတ ဣန္ဒြိယမိသကဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဂေါတြဘူဝေါဒါန် အနုလုံစသော ရှေးဖြစ်သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဒ္ဌိသို့ရောက်သော ကမ္မဇကာယအား ကာလဘူတ တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်ဖြစ်သော လောကုတ္တရာ နာမကွန္ဓာ ဂေါတြဘူဝေါဒါန် အနုလုံအစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ရုပ်၏ဒ္ဌိသို့ရောက်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေပစ္စည်း။ ။သမ္မာဒါန်ကား ဂေါတြဘူဝေါဒါန် အနုလုံအစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဒ္ဌိသို့ရောက်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြဉ်သောကမ္မဇကာယပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယတတိယော တတိယသ္မိ သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိသကဘည်း။ ။ပဌမ ဒုဟိယော ဒုတိယသ္မိ သဟဇာတ ပဏ္ဍာဇာတ အာဟာရ မိသက ပဏ္ဍာဇာတ ဣန္ဒြိယမိသက သုံးပါး။ (ကုသလတိုက်အတိုင်း ကောက်လေ)။ ။အတ္ထိတဆဲ့သုံးချက်ပြီး၏။ ။နတ္ထိ ဝိဂတ အနန္တရအတိုင်း။ ။အဝိဂတ အတ္ထိ အတိုင်း။ ။ဝိဘင်္ဂဝါရ ပြီးပြီ။

သင်္ခေပဝါရ

ဟေတုယာ သတ္တ။အာရမ္မဏော ဆ။အဓိပတိယာ အဋ္ဌ။အနန္တရေ သတ္တ။ သမနန္တရေ သတ္တ။သဟဇာ ဇတေ နဝ။အညမညေ တိဏိ။

(၁၂၀) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

နိဿယေတရား။ ဥပနိဿယေအင္ဘ။ ပုရေဇာတေတိကိ။ ပစ္ဆာ ဇာတေတိကိ။အာသေဝနေတိကိ။ကမ္မသတ္တိ။ ဝိပါကေစတ္တာရိ။ အာဟာရေသတ္တိ။ ဣန္ဒြိယေသတ္တိ။ ဈာနေသတ္တိ။ မဂ္ဂေသတ္တိ။ သမ္မယုတ္တေတိကိ။ ဝိပ္ပယုတ္တေပဋ္ဌ။ အတ္ထိယာတေရား။ နတ္ထိယာ သတ္တိ။ ဝိဂတေသတ္တိ။ အဝိဂတေ တေရား။(ကုသလတိက်ကိုမှီ၍ ဟောလေ)။

အမှာ အနုလုံ ပစ္စယုဒ္ဓါရင် ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသင် အာ ရမ္မဏ။ သဟဇာတ။ ဥပနိဿယ ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ပဋ္ဌမော ဒုတိယသင် အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ပစ္ဆာဇာတ ကမ္မ။ ဤငါးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ ပဋ္ဌမောတတိယသင် ဥပနိဿယတပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယသင် သဟဇာတ တပစ္စည်းကို ထုတ်အပ် ၏။ ။ပဋ္ဌမလေးချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသင် အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတ ကမ္မ အာဟာရဣန္ဒြိယ။ ဤရှစ်ပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။

ဒုတိယော ပဋ္ဌမသင် အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ။ ဤသုံးပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသင်ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ ဒုတိယသုံးချက်။

တတိယော တတိယသင်သဟဇာတဥပနိဿယ။ဤနှစ်ပစ္စည်း ကို။ ၏။ ။ထိုတွင်ဥပနိဿယဖြင့် အာရမ္မဏရူပ အာရမ္မဏ အာ ရမ္မဏာမိပတိ အနန္တရူပ အနန္တရသမနန္တရနတ္ထိဝိဂတနာနာက္ခဏိ ကကမ္မ ပကတူပနိဿယ။ ဤဆယ်ပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ။(နိဗ္ဗာန် သည် လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခုအား အာရမ္မဏာမိပတိ ကေန်ဖြစ် ၍အာရမ္မဏပစ္စည်းဖြင့်မပြု။တတိယောပဋ္ဌမသမရ)။။တတိယော ဒုတိယသင် အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ပစ္ဆာဇာတ။ ဤလေးချက်ကို ထုတ်အပ်၏။ ။တတိယော ဒုတိယ တတိယသင် သဟဇာတပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။

ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသင်္ခ သဟဇာတ ပစ္စာဇာတ အာဟာရမိသက ပစ္စာဇာတ ဣန္ဒြိယမိသက။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ဒုတိယ တတိယော တတိယသင်္ခ သဟဇာတ မိသကတပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသင်္ခ သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိသကတပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။

ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသင်္ခ သဟဇာတ ပစ္စာဇာတ အာဟာရ မိသက ပစ္စာဇာတ ဣန္ဒြိယ မိသက။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။။(တတိယော ပဌမသည်တိုတချက်မရ၍ ပေါင်းစုဌသ ဖြစ်သတည်း)။ ။နဟေတုယာ စုဌသ။ နအာဟာရမ္မဏော စုဌသ။ နအဓိပတိယာ စုဌသ။ နအနန္တရေ စုဌသ။ နသမနန္တရေစုဌသ။ နသဟဇာတေစုဌသ။ပဌမောပဌမဒုတိယသ။တတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ဒုတိယ တတိယော တတိယသ။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသ။ ဤလေးချက်ကျ၍ ဒသဖြစ်သတည်း။ ။နအညမညော ဒသ။ နနိသယေဒသ။ (နသဟဇာတ်ခ် ကျင့်တိုင်း။ ။နဥပ နိသယေတေရသ။ (ပဌမော တတိယသ ဤတချက်ကျသည်)။ နပုရေဇာတေဒ္ဓါဒသ။ ။(ဒုတိယ တတိယော တတိယသ။ ပဌမ ဒုဘိယော ပဌမသ။ ဤနှစ်ချက်ကျသည်)။ ။နပစ္စာဇာတေ စုဌသ။နအာသေဝနေ စုဌသ။ နကမ္မေစုဌသ။ နဝိပါကေ စုဌသ။ နအာဟာရေစုဌသ။နဣန္ဒြိယေစုဌသ၊နစျာနေ စုဌသ။နသမ္ပယုတ္တေ ဒသ။နဝိပ္ပယုတ္တေအင်္ဂ။ ။ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယ တတိယော တတိယသ။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသ။ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ဤခြောက်ချက်ကျ၍ အင်္ဂ ဖြစ်သတည်း)။ နောအတ္ထိယာအင်္ဂ။နောနတ္ထိယာစုဌသ။နောဝိဂတေစုဌသ။နော အဝိဂတေအင်္ဂ။ (နဝိပ္ပယုတ္တကကျမြဲအတိုင်း။ ။ပစ္စနိက် ကုသလ တိက်နှင့်နည်းတူ။ သင်္ချာသာ စိုးစဉ်းထူးသည်)။ ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏောသတ္တ။ နာဓိပတိယာသတ္တ။ နအနန္တရေသတ္တ။ နသမ နန္တရေသတ္တ။ နအညမညေတိ။ လ။ နသမ္ပယုတ္တေတိ။ နဝိပ္ပ

ယုတ္တောတိ။ နောနတ္ထိယာသတ္တာ။ နောဝိဂတောသတ္တာ။ ။(အညမညေ။ သမ္မယုတ္တာ။ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဤသုံးပစ္စည်းခဲ့ တိ။ အလုံးစုံသတ္တ ချည်း။ ။ကုသလတိက်နှင့် နည်းတူဟော)။ အနုလောမပစ္စနိက်။ ပစ္စနိယာနုလောမ၌ နဟေတု ပစ္စယာ အာရမ္မဏောဆ။ အဓိ ပတိယာအင်္ဂ။ အနန္တရောသတ္တာ။ သမနန္တရောသတ္တာ။ သဟဇာတော နဝ။ အညမညော။ နိဿယောတော။ ဥပနိဿယောအင်္ဂ။ ပုရေဇာတော။ ပစ္ဆာဇာတော။ အာသေဝနော။ ကမ္မ သတ္တာ။ ဝိပါကော။ စတ္တာရိ။ အာဟာရော။ ဣန္ဒြိယော။ ဈာနော သတ္တာ။ မဂ္ဂေ။ သမ္မယုတ္တောတိ။ ဝိပ္ပယုတ္တောပ။ အတ္ထိယာ တော။ နတ္ထိယာသတ္တာ။ ဝိဂတောသတ္တာ။ အဝိဂတော တော။ နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိယာသတ္တာ။ အနန္တရော သတ္တာ။ လ။ အဝိဂတော တော။ ။(ကုသလတိက်နှင့် အရမထူး ပြီ။ သင်္ခေပစိုးစဉ်းသာထူးသည်)။ ။ပစ္စနိယာနုလောမ။

သံကိလိဋ္ဌတိက် ပြီး၏။

ဝိတက္ကတိကပဋ္ဌာန်

သံကိလိဋ္ဌတိက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝိတက္ကတိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဌာနတုံသော်လည်း (ပဋ္ဌာန်ဝါရ အစ ရှိသည်ကိုဆို)။ ။ပဋ္ဌာန်ဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခဲ့။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္ကာ သဝိစာရ လေးဆဲ့ ခုနစ်ခု ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္ကာ သဝိစာရ စိတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ဝိတက် ဝိစာရ မောဟမူဌေးခဲ့ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စ ယုဗျန်တရား ရ၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္ကာ သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက် ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကတိ သအစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍။ လ။ အစိတ်

အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိ အခါကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ဝိတက် ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက်စေတသိက် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်တော့သ အစိတ် အပေါင်းနာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သောဝိတက်စေတသိက်ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား ပဋ္ဌေဝါကာရ ဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ လေးဆဲ့ ခုနစ်ခု ဝိတ.က် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော။စေ။ တော့သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ပဌမေန ပဌမ တတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဋ္ဌေဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရစိတ်လေးဆဲ့ခုနစ်ခုဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက်ပညာသအစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်တော့သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြ(ိ)သော။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ပဌမေန ဒုတိယ တတိယံ၌ ကတ္တားကားပဋ္ဌေဝါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရ စိတ်လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဝိတက် စိတ္တဇရုပ်။၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ဝိတက်ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ စိတ်လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော

စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဝိတက်ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ပဋိသန္ဓေကိုးခု။လ။အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ ဝိတက်ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယ တတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဌဝေါကာရ ဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ။လ။ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဝိတက်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေ အခါ သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု။လ။ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဝိတက် ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမ နှစ်ချက် ပြီးပြီ။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန် ဧကာဒသ ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ဆတ္တိံသ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ အစိတ်အပေါင်း နာမ ကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေတခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ဆတ္တိံသ။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့ ခုနစ်ခု နာမကွန္ဓာ ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ဝိတက်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသအစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန် ဧကာဒသ ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက်ဆတ္တိံသအစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာ ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက်ဝိစာရ စိတ္တဇရုပ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောဝိတက် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ဆတ္တိံသ အစိတ် အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ကဋတ္တာရုပ် ဝိတက်

ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋ္ဌာရုပ်။၏။ ။ဒုတိယနှင့် ပဌမ တတိယံ၌ ကတ္တားကား ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ စိတ်လေးဆဲ့ ခုနှစ်ခု ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်။၏။ပဋိသန္ဓေအခါ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက်တော်သနာမကွန္ဓာကဋ္ဌာရုပ်၏။

ဒုတိယနှင့်ဒုတိယတတိယံ၌ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန် ကော ဒသ ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ဆိုသော အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇ ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ဆိုသော အစိတ် အစိတ်နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဝိစာရ ကဋ္ဌာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယ ငါးချက်ပြီး၏။။

တတိယနှင့်တတိယံ၌ကတ္တားကားသဟိတ်အဝိတက္ကအဝိစာရ စိတ် လေးဆဲ့ငါးခု စေတသိက် ဆိုသော အစိတ်အစိတ်။ လ။ အစိတ်အစိတ်စိတ္တဇရုပ် နာမကွန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား အဝိတက္က အဝိစာရ ပဋိသန္ဓေခုနှစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက်ဆိုသော အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။နာမကွန္ဓာကဋ္ဌာရုပ်။ပဋိသန္ဓေအခါဝိစာရကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောကဋ္ဌာရုပ်၊အဝိတက္ကအဝိစာရပဋိသန္ဓေကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေနာမကွန္ဓာ။ ပဋိသန္ဓေအခါဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သောဟဒယဝတ္ထု။ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တား ကားပဋ္ဌေဝါကာရတုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်အကုသိုလ် သဟိတ် ဝိပါက် သဟိတ်ကြိယာ နာမကွန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော သဟိတ် စိတ္တဇ မဟာဘုတ် သဟိတ် ပဋ္ဌေဝါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသတို့နှင့်ယထာရဟအတူဥပါဒ်သောသဟိတ်ကမ္မဇ မဟာ

(၁၂၆) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ဘုတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့် တကွသော သဟိတ် စိတ္တဇ ဥပါဒါ သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ ကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရတို့။

တတိယနည်း ပဌမံဌာနကြားကား ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထု ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက်တော်တို့သည် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယနေ့ဒုတိ တိယံဌာန် ကြားကား ဝိစာရကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဒုတိယစျာန် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါကြားကား ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယစျာန် နာမကွန္ဓာ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယစျာန် ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ ဝိတက် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယနေ့ပဌမတတိယံဌာန် ကြားကား ပဋ္ဌိသန္ဓေ အခါ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခု နာမကွန္ဓာ၊ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ကဋတ္တာ ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယနေ့ ဒုတိယ တတိယံဌာန် ပဝတ္တိအခါ ကြားကား ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယစျာန် နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါကြားကား ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယစျာန် ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယစျာန် ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ်။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ဟဒယ ဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက် မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ်။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယ စျာန် ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယနေ့ ပဌမဒုတိယံဌာန်ကြားကား ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သောသဝိတက္ကသဝိစာရပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် တော်တို့သည် နာမကွန္ဓာ ဝိတက် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယနေ့ ပဌမ ဒုတိယ တတိယံဌာန် ကြားကား ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ

ပဋ္ဌိသန္ဓေ ကိုးခု ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုတ္တိုံသ နာမကွန္ဓာမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သောကဋ္ဌာဂရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။တတိယ ခုနစ်ချက်ပြီး၏။

ပဌမ တတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိုံသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခု ဝိဘက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိုံသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမ တတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိုံသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဌမ ဒုတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဠွဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ မဟာဘုတ်ကိုစွဲဖြစ်သော ကဋ္ဌာဂရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တရား ၅၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက်တေတ္တိုံသအစိတ် အပေါင်း နာမကွန္ဓာ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဌမတတိယေန ပဌမတတိယံ၌ ကတ္တားကား သဝိတက္က သဝိစာရပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခုဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက်တေတ္တိုံသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခုဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက် တေတ္တိုံသ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ။ထိုနာမကွန္ဓာမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋ္ဌာဂရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဌမတတိယေန ဒုတိယတတိယံ၌ ကတ္တားကား သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်

တေတ္တိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက်။ထိုနာမကွန္ဓာမဟာဘုတ်ကိုစွဲဖြစ်သော ကဋ္ဌတ္ထာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမတတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္ထားကား သဝိတက္ကာ သဝိစာရပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်တေတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်စတုတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဌမ တတိယေန ပဌမဒုတိယတတိယံ၌ကတ္ထားကား သဟိတ် သဝိတက္ကာ သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက်တေတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ။ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ။သဟိတ်သဝိတက္ကာ သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် စတုတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ။ ထိုနာမကွန္ဓာ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋ္ဌတ္ထာရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမတတိယ ခုနစ်ချက်ပြီး၏။

ဒုတိယ တတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္ထားကား ပဋိသန္ဓေအခါ ဝိတက် ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္ကာ သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္ထားကား ဒုတိယဈာန်စိတ် ဧကာဒသ ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက်သတ္တရိသ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန်စိတ် ဧကာဒသ ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္ထားကား ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက်စတုတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သောဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်တေတ္တိံသ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယတတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဠေဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒုတိယဈာန် ကောဒသ ဝိတက် ကြဉ်သော စေတသိက်ဆတ္တိ သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ဝိတက်မဟာ ဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဒုတိယဈာန်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ပဋ္ဌာနေအခါ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန် ပဋ္ဌာနေ ဝိတက် ကြဉ်သော စေတသိက်စတုတ္တိ သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ဒုတိယဈာန် ပဋ္ဌာနေ ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိ သ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။

ဒုတိယ တတိယေန ပဌမတတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဋ္ဌာနေ အခါ ဝိတက် ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သောသဝိတက္ကသဝိစာရ ပဋ္ဌာ နေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိ သ နာမကွန္ဓာ ဝိတက်မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စ ယုပ္ပန်။ ၏။

ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယတတိယံ၌ ကတ္တားကား ဒုတိယ ဈာန်ကောဒသ ဝိတက်ကြဉ်သောစေတသိက် သတ္တတိ သ အစိတ် အစိတ်နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် ကောဒသ ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက်ဆတ္တိ သနာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ပဋ္ဌာနေအခါ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန် ပဋ္ဌာ နေဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတ္တိ သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် ပဋ္ဌာနေ ဝိတက်ကြဉ်သောစေတသိက်သတ္တတိ သအစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်ပြီးပြီ။

ပဌမဒုတိယေနပဌမံ၌ကတ္တားကားသဟိတ်သဝိတက္ကသဝိစာရ စိတ်လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိ တက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။

ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဟိတ်သဝိတက္ကသဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက်တော်တို့သ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော်အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ပဌမဒုတိယနှာတိယံ၌ -ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်လေးဆဲ့ခုနှစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော်စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ဝိတက်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်။၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါသဟိတ်သဝိတက္ကသဝိစာရပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် တော်သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋ္ဌတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ပဌမ ဒုတိယနှ ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့ခုနှစ်ခုဝိတက် ဝိတက်စာရကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသအစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။ လ။အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္ကသဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခုဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် တော်သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋ္ဌတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ပဌမ ဒုတိယနှ ပဌမတတိယံ၌ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္ကသဝိစာရ စိတ်လေးဆဲ့ခုနှစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ သဟိတ် သဝိတက္ကသဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် တော်သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို ဝိတက်စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ကဋ္ဌတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမ ဒုတိယသုံးချက်ပြီး၏။

ပဌမ ဒုတိယ တတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခုဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက်ပညာသ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ ဝိတက်ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမ ဒုတိယ တတိယေနတတိယံ၌ကတ္တားကားသဟိတ်သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်လေးဆဲ့ခုနစ်ခုဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက်ပညာသအစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဝိတက္ကသဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော။ စေ။ တေတ္တိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ဝိတက် မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သောကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ပဌမ ဒုတိယ တတိယေန ပဌမ တတိယံ၌ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော။စေ။တေတ္တိံသအစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဝိတက်ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ။ ထိုနာမကွန္ဓာ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ပဌမ ဒုတိယ တတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်း ဟေတု ပစ္စည်း သတ္တတိံသ သုံးဆယ့်ခုနစ်ချက်ပြီးပြီ။

အာရမ္မဏဉ် ပဌမေနပဌမံပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနှစ်ပါး။ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍။လ။အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ။၏။ ။(ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနှစ်ပါး ဝိတက် စေတသိက်ကို ပစ္စယုပ္ပန်ကောက်။ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာဝိတက် စေတသိက်ကိုကောက်)။ ။ပဌမသုံးချက်ပြီးပြီ။

(ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ နှစ်ပါး။ ဒုတိယဈာန်ကောဒသကိုကောက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ နှစ်ပါး။ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ သဝိတက္က သဝိစာရ နာမကွန္ဓာကိုကောက်။။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနှစ်ပါး။ ဝိစာရကိုကောက်။

ဒုတိယနဒုတိယတတိယံ၌လည်း ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနှစ်ပါးဒုတိယ ဈာန် နာမကွန္ဓာ ဝိစာရ စေတသိက်ကိုကောက်)။ ။ဒုတိယ လေးချက်ပြီး၏။

တတိယေန တတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် ငါးဆဲငါးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။ အစိတ် အစိတ်နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား အဝိတက္က အဝိစာရ ပဋိသန္ဓေခုနှစ်ခု ဝိဟက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဝိတက္က အဝိစာရပဋိသန္ဓေခုနှစ်ခု။စ။ တေတ္တိံသ အစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ပဋိသန္ဓေ သုံးချက်။ ။တတိယေန ပဌမံ၌ ပဋိသန္ဓေ အခါ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ တဆဲ့တခု။အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ။၏။

တတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန်ကောဒသအစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာ။၏။ ။ပဋိသန္ဓေ အခါ ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ။ ပဋိသန္ဓေအခါ ဝိတက်ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေသုံးပါး။ ။တတိ ယေန ဒုတိယတတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒယ ဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေနာမကွန္ဓာ ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ပဋိသန္ဓေအခါဟဒယ ဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ ဝိတက် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယ ငါးချက်ပြီးပြီ။

ပဌမတတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအခါ သဝိ တက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေတဆဲ့တခု အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေတဆဲ့ တခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ အစိတ်

အပေါင်းနာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမ တတိယေန ဒုတိယံဒ္ဌ ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအခါ သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်တေတ္တိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ဟာဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက်ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ပဌမတတိယေန ပဌမဒုတိယံဒ္ဌ (သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာနှင့် ဝိတက်ကိုကောက်)။ ။ပဌမ တတိယ သုံးချက်ပြီး၏။

ဒုတိယတတိယေန ပဌမံဒ္ဌ ပဋိသန္ဓေအခါဝိတက်ဟာဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေတဆဲ့တခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ဒုတိယတတိယေနဒုတိယံဒ္ဌကတ္တားကား ဒုတိယဈာန် ကောဒသ ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော။ စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ဒုတိယဈာန်ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက်တေတ္တိံသ အစိတ် အစိတ်နာမကွန္ဓာဝိစာရဟာဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သောစေတသိက် တေတ္တိံသ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယ တတိယေန တတိယံဒ္ဌ ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအခါ ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ဟာဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယ တတိယံဒ္ဌ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက်တေတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဟာဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ဒုတိယ တတိယလေးချက်ပြီး၏။

ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံဒ္ဌ ကတ္တားကား သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်

အစိတ်နှာမကွန္ဓာ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ အစိတ် အစိတ် နှာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တချက်။ ။ပဌမဒုတိယတတိယေန ပဌမံဒ္ဒုကတ္တားကား သဝိတက္ကာ သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ တဆဲ့တခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်တော့သ အစိတ် အစိတ် နှာမကွန္ဓာဝိတက် ဟာဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ် နှာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တချက်။ ။ပေါင်း အာဝရမ္မဏပစ္စည်း နှစ်ဆဲ့တချက်ပြီး၏။

အဓိပတိဥ္စနှစ်ဆဲ့သုံးချက်။။ပဌမေနပဌမံဒ္ဒုကတ္တားကားအဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရသောအခါလောဘမူရှစ်ခုဒေါသမူဒွေးမဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ဧကန်ရသော ရူပါဝစရ ကုသိုလ်ကြိယာ လောကုတ္တရာ ပဌမဈာန်တဆယ် ဝိတက်ဝိစာရ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ် သော စေတသိက်ကျေနပညာသ အစိတ်အစိတ် နှာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော။လ။ အစိတ်အစိတ် နှာမကွန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ပဌမေနဒုတိယံဒ္ဒု ယခင်နှာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သောဝိတက်ကိုကောက်။ပဌမေနတတိယံဒ္ဒု ပဋ္ဌစေါကာရ ဘုံဒ္ဒု ယခင် နှာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သာမိပတိ စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ပဌမေန တတိယံဒ္ဒု ယခင်နှာမကွန္ဓာ သာမိပတိ စိတ္တဇ ရုပ်ကိုကောက်။ပဌမေနဒုတိယတတိယံဒ္ဒု ယခင်နှာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဝိတက် သာမိပတိစိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်။ ။ပဌမေနပဌမ ဒုတိယံဒ္ဒု ယခင်နှာမကွန္ဓာ ဝိတက်ကိုကောက်။ ။ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယ တတိယံဒ္ဒု ယခင်နှာမကွန္ဓာဝိတက် သာမိပတိစိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်)။ ။ပဌမသုံးချက်ပြီးပြီ။

ဒုတိယေနဒုတိယံဒ္ဒု ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန်ဧော တဆယ် ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ အစိတ် အစိတ် နှာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော။လ။ အစိတ်အစိတ် နှာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယေန ပဌမံဒ္ဒု အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု ဒေါသမူဒွေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ဧကန်ရသော ပဌမဈာန်

ဇောတဆယ်၌ရှိသောဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သောအမိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော လောဘမူ ဒေါသမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ကေန်ရသော ပဌမဈာန်ဇောတဆယ် ဝိတက်ဝိစာရ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဠေဝါကာရဘုံ၌ သာမိပတိဝိတက် ဒုတိယဈာန် ဇောတဆယ် ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆဋ္ဌိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယနေ့ပဌမတတိယံ၌သာမိပတိဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော လောဘမူ ဒေါသမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဌမဈာန်ဇောတဆယ် ဝိတက်ဝိစာရ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနပညာသ အစိတ်အစိတ် အစိတ် အပေါင်း နာမကွန္ဓာ သာမိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယ တတိယံ၌ ကတ္တားကား ဒုတိယ ဈာန်ဇော တဆယ် ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ဆဋ္ဌိံသ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သောအမိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော ဒုတိယဈာန် ဇောတဆယ် ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတိ'သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ သာမိပတိစိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ဒုတိယငါးချက်ပြီးပြီ။

တတိယေနတတိယံ၌ကတ္တားကားတတိယဈာန် ဇောတဆယ် စတုတ္ထဈာန်ဇောတဆယ် ပဌမဈာန်ဇောတဆဲ့ရှစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆဋ္ဌိံသ အစိတ်အစ်တ်နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အမိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ သာမိပတိ စိတ္တဇရုပ်။ဒုတိယဈာန်နှင့်ယှဉ်သောဝိစာရ ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သာမိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ရုပ်သက် သက်၌ ကတ္တားကားပဠေဝါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါသာမိပတိ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာ ဖိုလ်နာမကွန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သောသာမိပတိစိတ္တဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့် တကွသော သာမိပတိစိတ္တဇရုပ် ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

(၁၃၆) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

တတိယေန ဒုတိယံဌာကတ္တားကား ဒုတိယဈာန်ဇောတဆယ်ဌာ ယှဉ်သော ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော ဒုတိယဈာန်ဇော နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယေန ဒုတိယ တဘိယံဌာ ကတ္တားကား ပဠုဝေါကာရတုံဌာ ဒုတိယဈာန်ဇော တဆယ်ဌာယှဉ်သော ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိ တရားကိုယ် ကြဉ်သော ဒုတိယဈာန် နာမကွန္ဓာသာ မိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။တတိယသုံးချက်ပြီးပြီ။

ပဌမ တတိယေန တတိယံဌာ ကတ္တားကား ပဠုဝေါကာရ ဘုံဌာ အဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရသော အခါလောဘမူရှစ်ခုဒေါသမူခွေး ပဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ကေန်ရသော ပဌမဈာန် ဇောတဆယ် ဝိတက်ဝိစာရ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ကျွန်ုပညာသ အစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ် သော သာမိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တချက်။

ဒုတိယတတိယေန ဒုတိယံဌာ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန်ဇော တဆယ် ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက်သတ္တိ သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော ဒုတိယ ဈာန်ဇောတဆယ် ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိ သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယ တတိယေန တတိယံဌာ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန်ဇောတဆယ် ဝိတက်ကြဉ် သော စေတသိက် သတ္တတိ သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။

ဒုတိယ တတိယေန တတိယံဌာ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန်ဇော တဆယ် ဝိတက်ကြဉ်သော။ စေ။ သတ္တတ္တိ သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော ဒုတိ ယဈာန်ဇောတဆယ် ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိ သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ သာမိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ဒုတိယ တတိယသုံးချက်ပြီး၏။

ပဌမဒုတိယနေ့ပဌမံ၌ကတ္တားကားအမိပတိပစ္စည်းကိုရသော အခါ လောဘမူရှစ်ခုဒေါသမူခွေး မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ကေန်ရသောပဌမစျာန်ဇောတဆယ် ဝိစာရဝိစိကိန္ဓာကြည့်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော လောဘမူ။လ။ ဝိတက်ဝိစာရ ဝိစိကိန္ဓာကြည့်သော စေတသိက် ကျေနပညာသ အစိတ်။လ။ရ၏။ ။ပဌမ ဒုတိယေန တတိယံ၌ ပဌေဝါကာရဘုံ၌ ယခင် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သာမိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ပဌမဒုတိယေန ပဌမတတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဌေဝါကာရ ဘုံ၌ ယခင်နာမကွန္ဓာ ဝိတက်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အမိပတိတရား ကိုယ်ကြည့်သော အစိတ်အစိတ် နာမကွာ သာမိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမဒုတိယ သုံးချက်ပြီးပြီ။ ။ပဌမ ဒုတိယ တတိယေနတတိယံ၌ ကတ္တားကားယခင်နာမကွန္ဓာဝိတက်မဟာ ဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သာမိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမ ဒုကိယတတိယတချက်။ ပေါင်းနှစ်ဆဲ့သုံး။ အမိပတိပြီးပြီ။

အနန္တရသမနန္တရ အာဝရမ္မဏအတိုင်း နှစ်ဆဲ့တစ်ထွက်၏။ ။ သဟဇာတ ဟေတုအတိုင်း သုံးဆဲ့ခုနှစ်ခုထွက်၏။ ။အညမညဉ် ပဌမေနပဌမံ။ပဌမေနဒုတိယံ။ ပဌမေနတတိယံ။ (ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကိုကောက်။ ။ပဌမေန ပဌမတတိယံ၌ ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာဟဒယဝတ္ထုကိုဟောက်။ ။ပဌမေန ဒုတိယတတိယံ၌ ဝိတက် ဟဒယဝတ္ထုကို ကောက်။ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ။ ပဋိ သန္ဓေနာမကွန္ဓာဝိတက်ကိုကောက်။ ။ပဌမေနပဌမဒုတိယံ၌ ပဋိ သန္ဓေနာမကွန္ဓာဝိတက် ဟဒယဝတ္ထုကိုကောက်။ ။ပဌမခုနစ်ချက် ပြီး၏။ ။ဒုတိယေနဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ပဌမံ။ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ သဝိတက္ကသဝိစာရ နာမကွန္ဓာကိုကောက်)။

(ဒုတိယေန တတိယံ၌ ဝိစာရစေတသိက် ဟဒယဝတ္ထုကို ကောက်။ ဒုတိယေနပဌမတတိယံ၌ ဝိတက်ကိုစွဲ၍သဝိတက္က သဝိ စာရနာမကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို ကောက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယ

တတိယံ၌ ဒုတိယစျာန် နာမကွန္ဓာ ဝိစာရ ဟဒယဝတ္ထုကို ကောက်။ ။ဒုတိယငါးချက်ပြီး၏။ ။ဒုတိယေနတတိယံ၌ ပဝတ္တိ ပဋ္ဌိသန္ဓေရပ်သက်သက်သုံးပါး။ တတိယေန ပဌမ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာကို ကောက်)။

တတိယေန ဒုတိယံ၌ ဝိစာရ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒုဘိယစျာန် နာမကွန္ဓာ။ တတိယေန ဒုတိယတတိယံ၌ ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေနာမကွန္ဓာကိုကောက်။ ။ပဌမတတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သောဝိတက်ကိုကောက်။ ပဌမ တတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ပဋ္ဌိသန္ဓေနာမကွန္ဓာ ဝိတက်ကိုကောက်။ ပဌမတတိယသုံးချက်ပြီးပြီ။

(ဒုတိယတတိယေန ပဌမံ၌ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ဝိတက်ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေနာမကွန္ဓာကို ကောက်။ ။ဒုတိယတတိယေနဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိ ပဋ္ဌိသန္ဓေနှစ်ပါး။ ပဝတ္တိအခါ ဒုတိယစျာန် နာမကွန္ဓာ ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယစျာန် နာမကွန္ဓာကိုကောက်။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ဒုတိယစျာန် ပဋ္ဌိသန္ဓေနာမကွန္ဓာ ဝိစာရ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယစျာန် ပဋ္ဌိသန္ဓေနာမကွန္ဓာကိုကောက်။ ။ဒုတိယတတိယေန ဒုတိယံ၌ ဒုတိယစျာန် ပဋ္ဌိသန္ဓေနာမကွန္ဓာ ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထုကိုကောက်။ ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယတတိယံ၌ ဒုတိယစျာန် နာမကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယစျာန် နာမကွန္ဓာ ဝိစာရကို ကောက်)။ ။ဒုတိယ တတိယ လေးချက်ပြီး၏။

(ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိ ပဋ္ဌိသန္ဓေနှစ်ပါး။ ပဌမ ဒုတိယေန တတိယံ၌ ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ပဋ္ဌိသန္ဓေနာမကွန္ဓာ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထုကိုကောက်။ ။ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမ

တတိယံ၌ ပဋိသန္ဓေနာမကွန္ဓာ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကိုကောက်)။ ။ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက် ပြီးပြီ။

(ပဌမ ဒုတိယ တတိယေန ပဌမံ၌ ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ ဝိတက် ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာကို ကောက်)။ ။ပဌမ ဒုတိယ တတိယတချက်ပြီးပြီ။ ။ပေါင်း အညမညအဌဝိသ နှစ်ဆဲ့ရှစ်ချက်ပြီးပြီ။

နိဿယ ဟေတု အတိုင်း သုံးဆဲ့ခုနှစ်ချက်။ ဥပနိဿယ အာရမ္မဏ အတိုင်းနှစ်ဆဲ့တချက်။ ပုရေဇာတ၌ ပဌမေန ပဌမံ။ ပဌမေန ဒုတိယံ။ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံသုံးချက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ပဌမံ။ဒုတိယေန တတိယံ။ဒုတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။ဒုတိယလေးချက်။ ။တတိယေန တတိယံ။ တတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။ နှစ်ချက်။ ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံတချက်။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံတချက်။ ။ပေါင်းပုရေဇာတ ဧကာဒသ ဖြစ်သတည်း။ ။အာသေဝနဉ္စလည်း ဧကာဒသ ဖြစ်သတည်း။ နည်းတူ။(ကမ္မအစရှိသောပစ္စည်းတို့သည် သတ္တတိံသစီ ဖြစ်ကုန်သတည်း။ ။သမ္မယုတ္တဉ်ကားဧကဝီသဖြစ်သတည်း)။ ဟေတုယာ သတ္တတိံသ။ အာရမ္မဏေ ဧကဝီသ။ အဓိပတိယာ တေဝီသ။ အနန္တရေ ဧကဝီသ။ သမနန္တရေ ဧကဝီသ။ သဟဇာတေ သတ္တတိံသ။အညမညအဌဝိသ။နိဿယေသတ္တတိံသ။ ဥပနိဿယေ ဧကဝီသ။ပုရေဇာတေ ဧကာဒသ။အာသေဝနေဧကာဒသ။ ကမ္မ။ လ။မဂ္ဂေသတ္တတိံသ။သမ္မယုတ္တေဧကဝီသ။ဝိပ္ပယုတ္တေသတ္တတိံသ။ အတ္ထိယာ သတ္တတိံသ။။နတ္ထိယာ ဝိဂတေ ဧကဝီသ။ အဝိဂတေ သတ္တတိံသ။

အမှာ အနုလုံ ပစ္စနိုက် ဟေတုပစ္စည်း၌တော့တိုံသ ထွက်၏။ တော့တိုံသ ဟူသော်ကား အနုလုံ သတ္တတိံသတွင် ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။ ဒုတိယ တတိ

ယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။ ဤလေးချက်သည် သဟိတ်ဖြစ်၍ကျသောကြောင့် တေတ္တိံသဖြစ်သတည်း။

ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား ဒွေပဋ္ဌိဝိညာဏ် တဆယ်ကြဉ်သောအဟိတ်စိတ်ရှစ်ခု ဆန္ဒဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော အညသမာန်း တဆယ်။ အစိတ်အစိတ်။ လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု ဆန္ဒဝိတ် ဝိရိယ ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော အညသမာန်းရှစ်ခု။လ။ ၏။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟ။၏။(ပဋ္ဌမေနဒုတိယံ၌ ယခင်နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ် အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကိုကော၎။ ။ဤနည်းအတူ အဟိတ်ကို ကြဉ်၍ကော၎)။ ပဋ္ဌမခုနစ်ချက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံမရ။

ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ အဟိတ်ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ စိတ်ရှစ်ခု နာမကွန္ဓာ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ဆန္ဒပိတိ ဝိရိယ ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော အညသမာန်း ရှစ်ခု ပစ္ဆယုပ္ပန်။၏။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သောမောဟ။၏။(ဒုတိယေနဒုတိယံ၌ အဟိတ် ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ကမ္မဇရုပ်ကိုကော၎။ ဤနည်းကို မှီ၍ကော၎)။ ဒုတိယေနပဋ္ဌမတတိယံ။ဒုတိယသုံးချက်။ (တတိယေန တတိယံ အစရှိသည်၌ ခုနစ်ချက်။ ရှေးကနည်းကို မှီ၍ကော၎)။ ပဋ္ဌမ တတိယလည်း ခုနစ်ချက်။ ဒုတိယ တတိယေန ပဋ္ဌမံ။ ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ။ ဒုတိယ တတိယေန ပဋ္ဌမ တတိယံ။ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်။ ။ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယေနတတိယံ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမ တတိယံ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ သုံးချက်။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ တတိယေန ပဋ္ဌမံ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယတတိယေန တတိယံ။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယ တတိယေန ပဋ္ဌမ တတိယံ။ ဤ၌သုံးချက်။ ပေါင်း နဟေတုပစ္စည်း တေတ္တိံသ ဖြစ်သတည်း။ ။နာရမ္မဏာ၌ ပဋ္ဌမေန တတိယံ။ ဒုတိယေန တတိယံ။ တတိယေန တတိယံ။

ပဌမ တတိယေန တတိယံ။ ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ။ ပဌမ ဒုတိယေန တတိယံ။ ပဌမ ဒုက္ခိယ တတိယေန တတိယံ။ ပဒတိုင်း အဆုံး တချက်စီ ဖြစ်သောကြောင့် ခုနစ်ချက် ရသတည်း။ (အကောက်လွယ်ပြီ)။

နာဓိပတိ၌ ပဌမခုနစ်ချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘမူ ဒေါသမူမဟာဂုသိုလ် မဟာကြီယာဇောကန်ရသော ပဌမဈာန်ဇောတဆယ် ဝိတက်ဝိစာရ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော။ စေ။ ကျွန်ုပည္ဘာသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သောအဓိပတိတရားကိုယ်အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ၌ဗေဒပဠွဝိညာဏ်တဆယ်ကြဉ်သောကာမစိတ် လေးဆဲ့လေးခုပဌမဈာန်ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက် ပညာသ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။ နာမကွန္ဓာ ပစ္ဆယုပ္ပန်။၏။ ။(ပဋ္ဌိသန္ဓေအာရမ္မဏအတိုင်းကောက်။ပဌမခုနစ်ချက် ကိုနည်းဘူကောက်လေ)။။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန်ဇောတဆယ်ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက်ဆယ်တို့သ အစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သောအဓိပတိ တရားကိုယ်။ ရူပါဝစရဒုတိယဈာန်ဝိပါက်ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်တေတို့သ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍။လ။ပစ္ဆယုပ္ပန်။၏။ ။ (ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကောက်မြ။။ဒုတိယေနပဌမံ၌ နိရာမိပတိ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော နိရာမိပတိ သဝိတက္ကသဝိစာရ နာမကွန္ဓာကို ကောက်။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ)။ ။ဒုတိယငါးချက်။ ။ တတိယခုနစ်ချက်။ ။ပဌမတတိယခုနစ်ချက်။ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်။ ။ပဌမဒုတိယ တတိယသုံးချက်။ ။ပဌမ ဒုတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်း နာဓိပတိ၌ အနုလုံအတိုင်း သတ္တတိ်သဖြစ်သတည်း။

နာနန္တရ နသမနန္တရ နအညမညတို့၌ နာရမ္မဏအတိုင်းသတ္တ ချည်းတည်း။နဥပနိဿယလည်းသတ္တ။ ။နပုရေဇာတသတ္တတိ်သ။ နပစ္ဆာဇာတ၌လည်း သတ္တတိ်သ။နအာသေဝန၌လည်း သတ္တ

တိ ံသတည်း။ ။နကမ္မဋ္ဌ ပဋ္ဌမေနပဋ္ဌမံ။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ။ ။တတိယေန တတိယံ။ တတိယေန ဒုတိယံ။ ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။ ။ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ။ ပေါင်းခုနစ်ချက်ဖြစ်သတည်း။ ။ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံဋ္ဌ ကတ္တားကား သဝိတက္ကသဝိစာရကုသိုလ် အကုသိုလ်ကြိယာစိတ် သုံးဆဲ့ခုနစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရ စေတနာကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စေတနာပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံဋ္ဌ ကတ္တားကား ကုသိုလ်ကြိယာ ဒုတိယ ဈာန်စိတ် ခြောက်ခု ဝိတက်ဝိစာရစေတနာ ကြဉ်သော စေတသိက်ပဋ္ဌတိ ံသ အစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စေတနာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံဋ္ဌ သဝိတက္ကသဝိစာရ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကြိယာ သုံးဆဲ့ခုနစ်ခုဋ္ဌရှိသော ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စေတနာပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယေန တတိယံဋ္ဌ တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန် ကုသိုလ်ကြိယာ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ခုဝိတက်ဝိစာရစေတနာကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌတိ ံသအစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စေတနာပစ္စယုပ္ပန်။၏။။(ရုပ်သက်သက်ဋ္ဌကောက်မြ)။ တတိယေန ဒုတိယံဋ္ဌ ကုသိုလ်ကြိယာ ဒုတိယဈာန်စိတ် ခြောက်ခုဋ္ဌ ရှိသော ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စေတနာပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံဋ္ဌ ကုသိုလ်ကြိယာ ဒုတိယဈာန်စိတ်ခြောက်ခုဝိတက်ဝိစာရစေတနာကြဉ်သောစေတသိက်ပဋ္ဌတိ ံသအစိတ် အပေါင်းနာမကွန္ဓာ ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စေတနာ။၏။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံဋ္ဌ သဝိတက္ကသဝိစာရ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကြိယာ စိတ်သုံးဆဲ့ခုနစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရ စေတနာကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနပညာသ အစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာ ဝိတက်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စေတနာပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။နကမ္မနှစ်ချက်ပြီးပြီ။

နဝိပါကဋ္ဌ ပဋ္ဌမနှစ်ချက်။ ဒုတိယငါးချက်ထွက်မြ။ ။တတိယေန တတိယံ။တတိယေနဒုတိယံ။ တတိယေန ဒုတိယတတိယံ။

တတိယသုံးချက်။ ။ပဌမတတိယေန တတိယံတချက်။ ။ဒုတိယ တတိယေနဒုတိယံ။ဒုတိယတတိယေနတတိယံ။ဒုတိယတတိယေန ဒုတိယတတိယံ။ ။ဒုတိယတတိယ သုံးချက်။ ။ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ။ပဌမ ဒုတိယေနတတိယံ။ ပဌမဒုတိယေန ပဌမတတိယံ။ ။ ပဌမ ဒုတိယသုံးချက်။ပဌမဒုတိယ တတိယေနတတိယံ။ ။တချက်။ ပေါင်းတေဝိသနှစ်ဆဲ့သုံးချက်။ ။နဝိပါကပစ္စည်းပြီးပြီ။

(နအာဟာရ နဖုန္ဒြိယနဈာနတို့၌ ကေန်ကုသလတိက်အတိုင်း ကောက်လေ)။ ။နမဂ္ဂ၌ တေတ္တိံသ။ ။တေတ္တိံသ ဟူသော်ကား အနုလုံသတ္တတိံသတွင် ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန တတိယံ ဒုတိယေန ဒုတိယတတိယံ။ ။ဒုတိယတတိယေန ဒုတိယတတိယံ။ (ဤလေးချက်သည် ဒုတိယဈာန် ကော ဒသချည်း ဖြစ်၍ကျသော ကြောင့် တေတ္တိံသဖြစ်သတည်း)။ ။နသမ္ပယုတ္တ၌သတ္တ။

နဝိပ္ပယုတ္တ၌ ကောဒသ ဟူသော်ကား ပဌမေနပဌမံ။ ပဌမေန ဒုတိယံ။ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ။ ။ပဌမသုံးချက်။ဒုတိယေနဒုတိယံ။ ဒုတိယေနပဌမံ။ ဒုတိယေန တတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယတတိယံ။ ဒုတိယလေးချက်။ ။တတိယေန တတိယံ။ တတိယေနဒုတိယံ။ တတိယနှစ်ချက်။ ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။ ပဌမ ဒုတိယေနပဌမံ။ ။ပေါင်းတဆဲ့တချက်ဖြစ်သတည်း။ ။ပဌမေနပဌမံ၌ ကတ္တားကား အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ မောဟမူ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း။မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာသောတာပတ္တိမဂ် ကြဉ်သော လောကုတ္တရာ ပဌမဈာန်ဇောခုနှစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရ အပ္ပမညာကြဉ်သောစေတသိက်လေးဆဲ့ရှစ်ခု အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။(အပ္ပမညာကို အရူပဘုံ၌မရအပ်သောကြောင့် ကြဉ်သတည်း။ ပဌမအကြွင်းနှစ်ချက် နည်းတူကောက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ သောတာပတ္တိမဂ် ကြဉ်သော လောကုတ္တရာ ဒုတိယဈာန်ခုနှစ်ခု ဝိတက်ဝိစာရ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်စတုတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်။လ။ရ၏။ (ဒုတိယေနပဌမံ၌

ယခင်ပဌမ နာမကွန္ဓာနှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ယခင်ပဌမ နာမကွန္ဓာကိုကောက်။ ။ဒုတိယေန တတိယံဒ္ဓယခ ဒုတိယစျာန် နာမကွန္ဓာနှင့်ယှဉ်သော ဝိစာရကိုကောက်)။ ။ တတိယေန တတိယံဒ္ဓ အရူပ ဝိပါက်လေးခု ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါသောတာပတ္တိမဂ်ကြဉ်သော လောကုတ္တရာ တတိယစျာန်ဇောခုနစ်ခု စတုတ္ထစျာန်ခုနစ်ခု ပဉ္စမ စျာန်ဇောတဆဲ့ငါးခု ဝိတက်ဝိစာရ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတ သိက်သုံးဆဲ့လေးခု အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ရပ်သက်သက်ကို ကောက်မြ။။တတိယေန ဒုတိယံဒ္ဓယခင်ဒုတိယစျာန်နှင့်ယှဉ်သော ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ယခင်ဒုတိယစျာန် နာမကွန္ဓာကိုကောက်။ ဒုတိယတတိယေန ဒုတိယံဒ္ဓ ယခင်ဒုတိယစျာန် နာမကွန္ဓာဝိစာရ ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယစျာန် နာမကွန္ဓာကိုကောက်။ ။ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံဒ္ဓ အရူပဘုံဒ္ဓ သဝိတက္က သဝိစာရ နာမကွန္ဓာ ဝိတက်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ နာမကွန္ဓာကို ကောက်)။ ။နဝိပ္ပယုတ္တပြီးပြီ။

နောနတ္ထိယာ နောဝိဂတေသတ္တ။(နာဝရမ္မဏအတိုင်း)။နဟေ တုယာတေတ္တိ ံသ။ နာရမ္မဏေသတ္တ။ နအာဓိပတိယာသတ္တတိ ံသ။ နအာနန္တရေသတ္တ။ နသမနန္တရေသတ္တ။ နအညမညေသတ္တ။ နဥပ နိဿယေသတ္တ။နပုရေဇာတေသတ္တတိ ံသ။ နပစ္ဆာဇာတေသတ္ တိ ံသ။ နအာသေဝနေ သတ္တတိ ံသ။ နကမ္မေသတ္တ။ နဝိပါကေ တေဝိသ။ နအာဟာရေကေ။နဣန္ဒြေယေကေ။နဈာနေကေ။နမဂ္ဂေ တေတ္တိ ံသ။ နသမ္ပယုတ္တေသတ္တ။နဝိပ္ပယုတ္တေ ကောဒသ။ နောနတ္ထိ ယာသတ္တ။ နောဝိဂတေသတ္တ။ ။ယထာဂုသလတ္တိကေပစ္စယ ဂဏနာဝေါဂဟေတဗ္ဗာ။ ။ပစ္စနိက်ပြီးပြီ။

ဟေတုပစ္စယာ နအာရမ္မဏေ သတ္တ။ နာဓိပတိယာ သတ္ တတိ ံသ။ နာနန္တရေသတ္တ။ နသမနန္တရေသတ္တ။နအညမညေသတ္တ။ နဥပနိဿယေသတ္တ။ နပုရေဇာတေသတ္တတိ ံသ။ နပစ္ဆာဇာတေ

သတ္တတိ။ နာသေဝနသတ္တတိ။ နကမ္မသတ္တ။ နဝိပါကေ ကေဝိသ၊ နသမ္ပယုတ္တေသတ္တ။ နဝိပ္ပယုတ္တေ ကောဒသ၊ နာနတ္ထိယာ သတ္တ။ နောဝိဂတေ သတ္တ။ ။ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြင်းကိုဟော လေ။ ။အနုလောမပစ္စနိက်ပြီးပြီ။

ပစ္စနိယာနုလောမ၌ နဟေတု ပစ္စယာ အာရမ္မဏေ စုဒ္ဒသ။ အနန္တရေစုဒ္ဒသ။ သမနန္တရေစုဒ္ဒသ။ သဟဇာတေ တေတ္တိံသ။ အညမညေ ဗာဝီသ။ နိဿယေ တေတ္တိံသ။ ဥပနိဿယေ စုဒ္ဒသ။ ပုရေဇာတေ ဆ။ အာသေဝနေ ပဉ္စ။ ကမ္မေ တိဏိ။ ဝိပါကေ တေတ္တိံသ။ အာဟာရေ တေတ္တိံသ။ ဇုန္ဒြေယေ တေတ္တိံသ။ မဂ္ဂေ တိဏိ။ သမ္ပယုတ္တေ သတ္တ။ ဝိပ္ပယုတ္တေ တေတ္တိံသ။ အတ္ထိယာ တေတ္တိံသ။ နတ္ထိ ယာ သတ္တ။ ဝိဂတေ သတ္တ။ အဝိဂတေ တေတ္တိံသ။ (ပစ္စနိယာ နုလောမ နည်းကိုမှီ၍ ကြံစည်၍ ဟောလေ)။ ပဋ္ဌာန်ဝါရပြီးပြီ။

သဟဇာတဝါရ

(သဟဇာတဝါရလည်း နည်းတူ။ ။ပစ္စယဝါရနှင့် သင်္ခ်ာ မထူးပြီ။ ။တတိယပုဒ်ကိုစွဲ၍ ပဌမပုဒ်အစရှိသည်တို့၌ ပဝတ္တိ အခါ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတပစ္စည်းပြု၍ ဝိဘင်းအကောက် သာထူးသည်။ ။ပုရေဇာတ အာသေဝန ဤနှစ်ပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌာန် ဝါရ၌ ကောဒသထွက်သည်။ ဤပစ္စယဝါရ၌ ကေဝိသထွက်သည်။ ဤသည်လျှင်အထူးတည်း)။ ။ကေဝိသ ဟူသော်ကား ပဌမေန ပဌမံ။ ပဌမေန ဒုတိယံ။ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ။ ။ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယေနဒုတိယံ။ဒုတိယေနပဌမံ။ဒုတိယေန တတိယံ။ဒုတိယေန ဒုတိယတတိယံ။ ။ဒုတိယလေးချက်။ ။တတိယေန တတိယံ။ တတိယေနပဌမံ။တတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယေန ပဌမဒုတိယံ။ တတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။ တတိယငါးချက်။။ပဌမ တတိယေန ပဌမံ။ပဌမတတိယေနဒုတိယံ။ပဌမတတိယေနပဌမဒုတိယံ။ ပဌမ တတိယသုံးချက်။။ဒုတိယ တတိယေန ပဌမံ။ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။ဒုတိယတတိယေနတတိယံ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။

(၁၄၆) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ဒုတိယ တတိယလေးချက်။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံတချက်။ ပဌမ ဒုတိယ တတိယေန ပဌမံတချက်။ ပေါင်း ဧကဝီသ နှစ်ဆဲ့တချက် ဖြစ်သတည်း။

အနုလုံပစ္စနိုက်ဌိန ဟေတုယာ တေတ္တိံသ။ နအာရမ္မဏော သတ္တ။ နအဓိပတိယာ သတ္တတိံသ။ နအနန္တရေ သတ္တ။ နသမနန္တရေ သတ္တ။ နအညမညေ သတ္တ။ နဥပနိဿယေ သတ္တ၊ နပုရေဇာ တေတေတ္တိံသ၊ နပစ္ဆာဇာ တေတေတ္တိံသ။ နအာသေဝနေ တေတ္တိံသ။ နကမ္မ ဧကာ ဒသ။ နဝိပါကေ သတ္တ တိံသ။ နအာဟာရေ ဧကံ။ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ။ နဈာနေ ဧကံ။ နမဂ္ဂေ တေတ္တိံသ။ နသမ္ပယုတ္တေ သတ္တ။ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဧကာ ဒသ။ နောနတ္ထိယာ သတ္တ။ နောဝိဂတေ သတ္တ။ (ပဋ္ဌာန်စ္ဆဝါရ ပစ္စနိုက် သန်းခေါ်တွင် နကမ္မ တပစ္စည်းသာလျှင် ဧကာ ဒသထွက်၍ထူးသည်)။။ ဧကာ ဒသဟူသော်ကား ပဌမေန ပဌမံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ပဌမံ။ တတိယေန တတိယံ။ တတိယေန ပဌမံ။ တတိယေန ဒုတိယံ။ ပဌမ တတိယေန ပဌမံ။ ဒုတိယ တတိယေန ပဌမံ။ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ။ ပဌမ ဒုတိယ တတိယေန ပဌမံ။ ဤသို့ ဧကာ ဒသ ဖြစ်သတည်း။ (နိဿယဝါရတူပြီ)။

သံသဋ္ဌဝါရ

သံသဋ္ဌဝါရ၌ ဟေတုယာ ဧကာ ဒသ။ အာရမ္မဏော ဧကာ ဒသ ။လ။ အဝိဂတေ ဧကာ ဒသ အလုံးစုံ ဧကာ ဒသ ချည်း။။ ဧကာ ဒသ ဟူသော်ကား ပဌမေန ပဌမံ။ ပဌမေန ဒုတိယံ။ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ။ ပဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ပဌမံ။ ဒုတိယေန တတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။ ဒုတိယ လေးချက်။ ။တတိယေန တတိယံ။ တတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယ နှစ်ချက်။ ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယ တတိယတချက်။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံတချက်။ ပေါင်း ဧကာ ဒသ ဖြစ်သတည်း။

အနုလုံ ပစ္စနိုက်ဉ် နဟေတုယာဆ။နအဓိပတိယာ ကောဒသ။ နပုရေဇာတေ ကောဒသ။နပစ္ဆာဇာတေ ကောဒသ။ နအာသေ ဝနေ ကောဒသ။ နကမ္မေသတ္တ။ နဝိပါကေ ကောဒသ။ နဈာနေ ကေံ။ နမဂ္ဂေဆ။ နဝိပ္ပယုတ္တေ ကောဒသ။ ။နဟေတုယာဉ် ဆဟူ သော်ကား ပဌမေန ပဌမံ။ပဌမေန ဒုတိယံ။ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယေန ပဌမံတချက်။ တတိယေန တတိယံ တချက်။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံတချက်။ ဤသို့ ဖြစ်သတည်း။ (နအဓိပတိဉ် အနုလုံအတိုင်း ကောဒသထွက်မြဲ)။ ။နကမ္မဉ် ပဌမေန ပဌမံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ပဌမံ။ တတိယေန တတိယံ။တတိယေန ဒုတိယံ။ ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ။ ဤသို့သတ္တ ဖြစ်သတည်း။ (အကောက်လွယ်ပြီ။ အောက်ကနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ။သမ္ပယုတ္တဝါရလည်းတူပြီ)။

ပဠာဝါရ

သမ္ပယုတ္တဝါရကိုဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့ဉ် ပဠာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ဟေတု ပစ္စည်းဉ် ပဌမခုနစ်ချက်။ပဌမေန ပဌမံဉ် ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု စိတ္တက္ခဏ တခုတခုဉ် ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘမေဟာ။ဒေါသမူဖြစ်အံ့ ဒေါသ မောဟ။ မောဟမူဖြစ်အံ့ မောဟ။ ဒွိဟိတ် ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ။ ဤ ဟိတ်တပါး နှစ်ပါး သုံးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့နှစ်ခု မောဟမူဒွေးဉ် မောဟ ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္ত ခန္ဓာအားတပ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု စိတ္တက္ခဏတခုတခုဉ်ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။

တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သမ္မယုတ္တာခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

(ပဋ္ဌမော ဒုတိယသ္မိံ ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နှစ်ပါးနည်းတူ ဝိတက်ကို ပစ္စယုပ္ပန်ကောက်။ ။ပဋ္ဌမေန တတိယံ အစရှိသည်တို့၌ စိတ္တဇရုပ် အစရှိသည်တို့ကို ပစ္စယုပ္ပန်ကောက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယော တတိယသ။ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ ဒုတိယသုံးချက်။ ဒုတိယစျာန် ဟိတ်ကို ပစ္စည်းကောက်လွယ်ပြီ)။ တတိယော တတိယသတချက်။ ပေါင်းတဆဲ့တချက်။အာရမ္မဏာ၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယသ။ ပဋ္ဌမော တတိယသ။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယသ။ ။ပဋ္ဌမလေးချက်။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ၌ ကတ္တားကား သဝိတက္ကာ သဝိစာရစိတ်ငါးဆဲ့ငါးခု ဝိတက် ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စည်း။၏။ သမ္မဒါန်ကား မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ကောဒသ ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။(အကျယ်ကို ကုသလတိက် အတိုင်း ရသင့်သည် အလျောက်ကောက်။ ။ပဋ္ဌမော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကိုကောက်မြဲ။ ။သမ္မဒါန်ကို ယခင် သမ္မဒါန်နှင့် ယှဉ်သော ဝိတက်ကို ကောက်။ပဋ္ဌမောတတိယသ၌ ကတ္တားကိုကောက်မြဲ)။။သမ္မဒါန်ကား စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ ကုသိုလ် ကြိယာ အဘိညာဏ်ကိုကောက်)။

ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမသ။ ဒုတိယော တတိယသ။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမ ဒုတိယသ။ ။ဒုတိယလေးချက်။ ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ကတ္တားကား ဒုတိယစျာန်ကောဒက ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ဆယ်တို့သ ဝိတက် စေတသိက်ငါးဆဲ့ငါးခုရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ကောဒသနှင့် ယှဉ်သော ဝိတက် စေတသိက် လေးဆဲ့တခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဒုတိယော ပဋ္ဌမသ၌

ကတ္တားကားကောက်မြဲ)။ ။သမ္မဒါန်ကား မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ သဝိတက္က သဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ဒုတိယော တတိယသ္မိ ကတ္တားကားကောက်မြဲ။ သမ္မဒါန်ကားစေတော ပရိယ ပုဗ္ဗေ နိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတတံသ ကုသိလကြိယာ အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ (ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ္မိ ကတ္တားကားကောက်မြဲ။ ။သမ္မဒါန်ကားကောက်မြဲ။ ပဌမ နာမကွန္ဓာနှင့် ဝိတက်ကိုကောက်)။

တတိယော တတိယသ။ တတိယော ပဌမသ။ တတိယော ဒုတိယသ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ။တတိယငါးချက်။ ။တတိယော တတိယသ္မိ ကတ္တားကားအဝိတက္က အဝိစာရ စိတ်ငါးဆဲ့ငါးခု ဝိတက် ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ ရုပ်အဌဝိသနိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္မဒါန်ကား ဒွေပဠုဝိညာဏ်တဆယ် ဝိညာဏဓာတ်ယတန စိတ်သုံးခု နေဝသညာနာသညာယတနစိတ်သုံးခုဒိဋ္ဌစကွဒိဋ္ဌသောတ ဋ္ဌိ္ဌိဝိဓ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ ကုသိလကြိယာ အဘိညာဏ် တတိယဈာန် စတုတ္ထ ဈာန်ပဌမဈာန် မဂ်ဖိုလ် ဒုတိယဈာန် မဂ်ဖိုလ်နှင့် ယှဉ်သော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယော ပဌမသ္မိကား (တတိယပုဒ် အကုန်ကောက်မြဲ) သမ္မဒါန်ကား ပဌမပုဒ်အရ အကုန်ကောက်။ ။တတိယော ဒုတိယသ္မိ ကတ္တားကို အကုန်ကောက်။ ။သမ္မဒါန်ကား ဒုတိယဈာန် မဂ်ဖိုလ်ရှစ်ခု ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ ဝိတက် စေတသိက် ငါးဆဲ့ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။တတိယော ဒုတိယ တတိယသ္မိ ကတ္တားကား နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဒုတိယ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ရှစ်ခု ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ္မိ ကတ္တားကား

တတိယပုဒ် အရအကုန်ကောက်။ ။သမ္မဒါန်ကား ဝိတက်နှင့်တကွ ပဌမပုဒ်အရ အကုန်ကောက်)။ ။တတိယငါးချက်ပြီး၏။

ဒုတိယ တတိယော ပဌမသ။ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယ တတိယော တတိယသ။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမ ဒုတိ ယသ။ ။ဒုတိယ တတိယ လေးချက်။ ။ဒုတိယ တတိယော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား ဒုတိယစျာန် ဧကာဒသ ဝိတက်ကြဉ် သော စေတသိက် သတ္တတိ သ ပစ္စည်း။ ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော ကာမဇော နှစ်ဆဲ့ရှစ်ခု ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ (ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား ကောက်မြ။ သမ္မဒါန်ကား ယခင် ပဌမ နာမကွန္ဓာနှင့် ယှဉ်သော ဝိတက် ကိုကောက်)။

ဒုတိယ တတိယော တတိယသ၌ ဒုတိယစျာန် ဧကာဒသ ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိ သ ပစ္စည်း။ ၏။ (သမ္မဒါန် ကား စေတောပရိယပုဗ္ဗေနိ ဝါသာနုသတိ ယထာကမ္မုပဂဘနာ ဂဘံသ ကုသိလ်ကြိယာ အဘိညာဏ်ကိုကောက်။ ။ဒုတိယ တတိ ယော ပဌမ ဒုတိယသ၌ ကတ္တား ကောက်မြ။ သမ္မဒါန် ကားကောက်မြ။ ပဌမ နာမကွန္ဓာ ဝိတက်ကိုကောက်)။ ဒုတိယ တတိယလေးချက်ပြီးပြီ။

ပဌမ ဒုတိယောပဌမသ။ပဌမဒုတိယောဒုတိယသ။ပဌမ ဒုတိ ယော တတိယသ။ပဌမဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ။ပဌမ ဒုတိယ လေးချက်။ ။ပဌမဒုတိယော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား သဝိတက္ကသ ဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ဧက ပညာသ ပစ္စည်း။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမ ဇောတခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံဧကာဒသ။ ဝိတက် ဝိစာရကြဉ် သော စေတသိက်ပညာသရ၏။ ။ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား ကောက်မြ။ ။သမ္မဒါန်ကား ပဌမနာမကွန္ဓာနှင့် ယှဉ်သော ဝိတက်ကိုကောက်။။တတိယသ၌ ကတ္တားကောက်မြ။

သမ္ပဒါန်ကား အဘိညာဏ်ကိုကောက်။ ။(ပဌမ ဒုတိယသည်ကတ္တားကောက်မြဲ။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပဌမနာဂ္ဂန္ဓာနှင့် ဝိတက်ကိုကောက်လေ)။ ။ပေါင်းအာရမ္မဏနှစ်ဆဲ့တစ်ပြီးပြီ။

အဓိပတိ၌။ ။ပဌမော ပဌမသောအစရှိသည်ခုနှစ်ချက်တည်း။ ပဌမော ပဌမသည်အာရမ္မဏာဓိပတိသဟဇာတာဓိပတိအားဖြင့်နှစ်ပါး။ အာရမ္မဏာ ဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကားအလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအားတပ်သောအလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောဘမူရှစ်ခု ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်ကြဉ်သောအဟိတ်စိတ်ရှစ်ခု ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆဲ့လေးခု ရူပါဝစရ ပဌမဈာန်စိတ်သုံးခု ဒေါသ ဇုသာ မဏ္ဍ ရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်လေးဆဲ့ငါးခု။အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ်အား တပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သောမဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ရူပါဝစရပဌမဈာန်ကုသိုလ်။ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုအား တပ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ရူပါဝစရ ပဌမဈာန်ကုသိုလ် အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် ပဌမဈာန်ခြောက်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကားအလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။သဟဇာတာ ဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကားသမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အဓိပတိတရား ကိုယ်ကိုရသော အခါလောဘမူရှစ်ခုဒေါသမူဒွေးမဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုမဟာကြိယာရှစ်ခုကေန်ရသောပဌမဈာန်ဇောတဆယ် ဝိတက်ဝိစာရဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက်ကျေနပ်ညာသ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် နှစ်ပါးသုံးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

အမှာ ပဌမော ဒုတိယသည် အာရမ္မဏာ ဓိပတိကို ယခင်ကောက်မြဲ။ ။သမ္ပဒါန်ကိုလည်း ယခင်သမ္ပဒါန်နှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်ကိုကောက်။ ။သဟဇာတာဓိပတိ၌

သမ္မယုတ်စိတ်အားတပ်သောဆိုး၍ ကောက်မြ။ ။သမ္မဒါန်မှာ ဝိတက်ကိုကောက်။ ။ ပဌမော တတိယသ္မိံ သဟဇာတာ မိပတိတည်း။သာမိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ပဌမသကကောက်မြတိုင်းကောက်။။ပဌမော ပဌမ တတိယသ္မိံ သမ္မယုတ္တခန္ဓာ သာမိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ အမိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ ပဌမသကကောက်မြတိုင်းကောက်။ ။ပဌမော ဒုတိယ တတိယသ္မိံကတ္တားကိုကောက်မြ။ ။သမ္မဒါန်ကို ဝိတက် သာမိပတိ စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်။ ။ပဌမော ပဌမဒုတိယသ္မိံ အာရမ္မဏာ မိပတိ သဟဇာတာ မိပတိနှစ်ပါး။ ပဌမော ပဌမသ အတိုင်း ကတ္တားကိုကောက်။ သမ္မဒါန်ကို ဝိတက်ပါကောက်။ ။ပဌမော ပဌမဒုတိယသ္မိံကတ္တားကားသဟဇာတာမိပတိသာကောက်မြ။ သမ္မဒါန်ကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ဝိတက် သာမိပတိ စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ။ပဌမ ခုနှစ်ချက်ပြီးပြီ။

ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယော ပဌမသ။ ဒုတိယော တတိယသ။ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ။ ငါးချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ္မိံ အာရမ္မဏာ မိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု၌ရှိသော ဝိတက်အားတပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော လောဘမူရှစ်ခု ဒွေပဋ္ဌ ဝိညာဏ်တဆယ် ကြဉ်သော အဟိတ်စိတ်ရှစ်ခု ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆဲ့လေးခု ရူပါဝစရပဌမဈာန်စိတ်သုံးခု၌ရှိသော ဝိတက် ရူပါဝစရ ဒုတိယ ဈာန်စိတ်သုံးခု အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ဝိတက်အား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော မဟာကုသိုလ် ရူပါဝစရပဌမဈာန် ကုသိုလ်နှင့်ယှဉ်သော ဝိတက် ရူပါဝစရ ဒုတိယဈာန်ကုသိုလ် မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္မယုတ် ဝိတက်အား တပ်သော မဟာကုသိုလ် ရူပါဝစရ ပဌမ ဈာန်ကုသိုလ်နှင့်ယှဉ်သော ဝိတက် ရူပါဝစရကုသိုလ် ဒုတိယဈာန်

ကုသိုလ် အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် ဒုတိယစျာန်ပစ္စည်း။၏။ ။ သမ္မဒါန်ကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ မဟာ ကုသိုလ်နှင့် ယှဉ်သော ဝိတက် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။သဟဇာတာ မိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားတည်သော ဒုတိယ စျာန်ဇောတဆယ်၌ ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် လေးပါး တို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်း။၏။။သမ္မဒါန်ကားအဓိပတိတရားကိုယ် ကြည်သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယော ပဌမသည်၌ အာရမ္မဏာ မိပတိသာ။ (ကတ္တားကား ယခင်ဝိတက်ကိုကောက်။ သမ္မဒါန်ကို ပဌမော ပဌမသအတိုင်း ကောက်)။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသည်၌သဟဇာတာမိပတိ။ ကတ္တား ကား သမ္မယုတ်ဖြစ်သော ဝိစာရ စိတ္တဇရုပ်အား တည်သော ဒုတိယစျာန်ဇောတဆယ်၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်လေးပါး တို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဝိစာရစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယတတိယသည်၌ ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ဝိစာရ၌ စိတ္တဇရုပ်အား တည်သော ဒုတိယစျာန် ဇောတဆယ်၌ရှိသော အဓိပတိ တရားကိုယ် လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ဝိစာရ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသည်၌ကတ္တား ကား အာရမ္မဏာမိပတိသာ။ (ဒုတိယော ဒုတိယသည်၌ ဝိတက် ဒုတိယစျာန်ကို ကောက်ပြု။ ။သမ္မဒါန်ကား ဝိတက်နှင့်တကွ ပဌမောပဌမသ သမ္မဒါန်အတိုင်းကောက်)။ ။ဒုတိယငါးချက် ပြီးပြီ။

တတိယော တတိယသ။ တတိယောပဌမသ။ တတိယော ဒုတိယသ။ တတိယော ဒုတိယတတိယသ။ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ။ ငါးချက်။ တင်ယော တတိယသည်၌ ကတ္တားကား တတိယစျာန် စတုတ္ထစျာန် ပဉ္စမစျာန် မဂ်ဖိုလ်အား တည်သော နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား တတိယစျာန် စတုတ္ထစျာန် ပဉ္စမစျာန် မဂ်ဖိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။သဟဇာတာ မိပတိဖြစ်အံ့

(၁၅၄) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာ သာမိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော တတိယဈာန် ဇောတဆယ် စတုတ္ထဈာန် ဇောတဆယ် ပဉ္စမဈာန် ဇောတဆဲ့ရှစ်ခုဟု ရှိသော အမိပတိတရားကိုယ် လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အမိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ သာမိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယော ပဌမသဒ္ဒ အာရမ္မဏာ မိပတိသာ။ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဇုဠဖြစ်သော နိပ္ပန္နရုပ် အဌာရသ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ကြဉ်သော အဟိတ် အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ကိုးခု ရူပါဝစရတတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန်ပဉ္စမဈာန်ကိုးခု အရူပစိတ်တဆဲ့နှစ်ခု ရူပါဝစရ ဒုတိယဈာန် ဝိစာရ မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် လေးခုအား တပ်သော ရူပါဝစရအရူပါဝစရ တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန်ကုသိုလ်နှစ်ခု မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုအား တပ်သော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန် ကုသိုလ်နှစ်ခု အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန် နိုဗ္ဗာန်။ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုအား တပ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမ်ဈာန် နိုဗ္ဗာန်။ ပဌမဈာန် မဂ်ဖိုလ်အား တပ်သော နိုဗ္ဗာန်ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပဌမဈာန် ဖိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

(တတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ အာရမ္မဏာမိပတိ။ ကတ္တားကား ကောက်မြ။ဒုတိယဈာန်မဂ်ဖိုလ်အား တပ်သော နိုဗ္ဗာန် ဤမျှသာ ထူးသည်။ ။သမ္မဒါန်ကား ပဌမနာမကွန္ဓာနှင့်ယှဉ်သော ဝိတက် ဒုတိယဈာန် မဂ်ဖိုလ်ကို ကောက်လေ)။ ။တတိယော ဒုတိယ တတိယသဒ္ဒအာရမ္မဏာမိပတိသာ၊ကတ္တားကားနိုဗ္ဗာန်ပစ္စည်း။ ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဒုတိယဈာန် ပဌမ်ဖိုလ် ဝိတက်ကြဉ်သော

စေတသိက်ပဋ္ဌတိ ံသ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယော ပဌမ ဒုတိ ယသ္မိ ကတ္တားကား(တတိယော ပဌမသ သတိုင်းကောက်။ သမ္ပဒါန်ကား ဝိတက်နှင့်တကွပဌမက ကောက်မြဲတိုင်းကောက်)။ အဓိပတိတတိယငါးချက်ပြီးပြီ။

ဒုတိယ တတိယော ပဌမသ။ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမသ္မိ ကတ္တားကားအလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဒုတိယဈာန် ကောဒသ ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက်သတ္တတိ ံသပစ္စည်း။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရစ်ခုမဟာ ကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ဒုတိယ တတိယော ဒုဘိယသ္မိကတ္တားကိုကောက်မြဲ။သမ္ပဒါန်ကို ပဌမ နာမကွန္ဓာနှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်ကိုကောက်။ ။ဒုတိယ တတိယောပဌမဒုတိယသ္မိလည်းကတ္တားကိုကောက်မြဲသမ္ပဒါန်ကိုလည်း ယခင်ပဌမ နာမကွန္ဓာ ဝိတက်ကိုကောက်)။ ။ဒုတိယ တတိယသုံးချက်ပြီးပြီ။

ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသ။ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ။ ။သုံးချက်။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသ။ ပဌမော ပဌမသ (အာရမ္မဏာဓိပတိ ကောက်သည် အတိုင်း ကတ္တားကား ဝိတက်နှင့်တကွကောက်။ ။ဒုတိယသ္မိ လည်း ကတ္တားအတူ သမ္ပဒါန်ကို ပဌမောဒုတိယသ အာရမ္မဏာ ဓိပတိအတိုင်းကောက်လေ။။ပဌမ ဒုတိယသ္မိလည်း ဝိတက်နှင့် တကွကောက်လေ)။ အဓိပတိနှစ်ဆဲ့သုံးချက်ပြီးပြီ။

အနန္တရဋ္ဌ ပဌမော ပဌမသ။ ပဌမော ဒုတိယသ။ ပဌမော တတိယသ။ ပဌမော ဒုတိယ တတိယသ။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသ။ ပဌမငါးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသ္မိ ကတ္တားကား သမ္ပဋ္ဌိန်ဆုံ(ဉ်း ဒွေးကြဉ်သော နောက်နောက်သော သဝိတက္ကသ ဝိစာရ စိတ်ငါးဆဲ့သုံးခု ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသအားတပ်သော ရဟန္တာတို့စုတို ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကြဉ်

(၁၅၆) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

သော သဝိတက္ကာ သဝိစာရ စိတ်ငါးဆဲ့လေးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ် သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား နောက်နောက်သော သဝိတက္ကာ သဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

အကျဉ်း အကျယ်ကား သဝိတက္ကာ သဝိစာရ ပဌမဘဝင် တဆဲ့တခုအားတပ်သော ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ဒုတိယ အစရှိသော နောက်နောက်သော ဘဝင် နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ပဌမ အစရှိသော ရှေးရှေးသော ဘဝင် နာမက္ခန္ဓာ။ အာဝဇ္ဇန်းဌေးအားတပ်သော သဝိတက္ကာသဝိစာရ ဘဝင်ပဋ္ဌေဒ တဆဲ့တခု။ သန္တီရဏအားတပ်သော သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း။ ဝုဋ္ဌေါအားတပ်သော သန္တီရဏ။ပရိကြွာရုံ ဝိထိဖြစ်အံ့ ဒုတိယ ဝုဋ္ဌေါအား တပ်သော ပဌမ ဝုဋ္ဌေါ။ အတိမဟန္တာရုံ မဟန္တာရုံ ဝိဘူတာရုံ အဝိဘူတာရုံဝိထိ ဖြစ်အံ့ ကာမဇော်တခုယုတ်သုံးဆယ်။ ပဌမဇော်အားတပ်သော ဝုဋ္ဌေါ မနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း။ဒုတိယဇော်အားတပ်သောပဌမဇော်။လ။သတ္တမဇော်အားတပ်သော ဆဋ္ဌဇော်။ လောဘမူ မဟာကုသိုလ်ဇော်နောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့တဒါရုံ ဇော်ဒသ။မကျသည်ဖြစ်အံ့ကာမဘဝင်တဆယ် ရူပါဝစရ ပဌမဈာန် ဘဝင်အား တပ်သော။လ။အဆုံးဇော်။ဒေါသမူဇော်နောင် တဒါရုံ ကျသည်ဖြစ်အံ့ ဥပေက္ခာတဒါရုံခြောက်ခု။ မကျသည်ဖြစ်အံ့ ကာမဘဝင် ခြောက်ခုအားတပ်သော ဒေါသမူ အဆုံးဇော်။ဟသိတုပ္ပါဒ်မဟာ ကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ်ဇော်နောင်တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့ သောမနဿ တဒါရုံငါးခု။မကျသည်ဖြစ်အံ့ ကာမတိဟိတ် ဘဝင် လေးခု ရူပါဝစရ ပဌမဈာန် ဘဝင်အားတပ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ်။ မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဇော်နောင် တဒါရုံ ကျသည်ဖြစ်အံ့ ဥပေက္ခာ တဒါရုံခြောက်ခု။ မကျသည်ဖြစ်အံ့ ကာမတိဟိတ် ဘဝင်လေးခုရူပါဝစရပဌမဈာန်အား တပ်သော မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော်။ ဒုတိယတဒါရုံအား တပ်သော ပဌမတဒါရုံ။ကာမဘဝင် တဆယ်အားတပ်သော ဒုတိယတဒါရုံ

ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဌမဈာန် အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် ပဌမဈာန် အားတပ်သော ဂေါတြဘူဝေါဒါန် အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာ ကုသိုလ် ပဌမဌေး။ရူပါဝစရ ကြိယာပဌမဈာန်အရ ကြိယာ ပဌမ ဈာန် အရဟတ္တဖိုလ် ပဌမဈာန်အားတပ်သော ဂေါတြဘူ အနုလုံ ကိစ္စတပ်သော မဟာကြိယာ ပဌမဌေး။သမာပဇ္ဇနဝိထိ၌ နောက် နောက်သော ပဌမဈာန်အား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူ ပဌမဈာန်။ကာမတိဟိတ် ဘဝင်လေးခု ရူပါဝစရ ပဌမဈာန်ဘဝင် အားတပ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ်ကြိယာပဌမဈာန် အဆုံးဇော။ သောတာပတ္တိဖိုလ် ပဌမဈာန်အား တပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ပဌမဈာန်။လ။အရဟတ္တဖိုလ် ပဌမဈာန်အားတပ်သောအရဟတ္တ မဂ် ပဌမဈာန်။ကာမတိဟိတ်ဘဝင်လေးခု ပဌမဈာန် ဘဝင်အား တပ်သော ဖိုလ်လေးခု ပဌမဈာန် အဆုံးဇော။ မရဏာသန္နအခါ တဒါရုံနောင်စုတိဖြစ်အံ့ကာမစုတိတဆယ်အားတပ်သောဒုတိယ ဈာန် တဒါရုံဇောနောင်စုတိ ဖြစ်အံ့ ကာမစုတိ တဆယ် ပဌမ ဈာန် စုတိအား တပ်သော ပဌမဈာန်ဇော။ ဘဝင် နောင်စုတိ ဖြစ်အံ့ ကာမစုတိတဆယ် ပဌမဈာန်စုတိအား တပ်သော ကာမ ဘဝင်တဆယ် ပဌမဈာန်ဘဝင် ကာမ ပဋိသန္ဓေတဆယ် ရူပါ ဝစရပဌမဈာန် ပဋိသန္ဓေအားတပ်သော ကာမစုတိတဆယ် ပဌမ ဈာန်စုတိပစ္စည်း။၏။ (သမ္မဒါန်ကောက်မြ)။

ပဌမောဒုတိယသည် ကတ္တားကား သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဌေးကြည်သော နောက်နောက်သော သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့သုံးခု၌ ရှိသော ဝိတက် ဒုတိယဈာန် ဧကာဒသအားတပ်သော ပဋ္ဌဒ္ဌါရာ ဝဇ္ဇန်း ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော ရှေးရှေးသော သဝိတက္က သဝိ စာရ စိတ်ငါးဆဲ့လေးခု ဝိတက် ဝိစာရကြည်သော စေတသိက် ပညာသပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ဗန္ဓိန်ကား သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဌေးကြည် သော နောက်နောက်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ငါးဆဲ့သုံးခု၌ ရှိသော ဝိတက် ဒုတိယဈာန် ဧကာဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (အကျယ် ကို ပဌမော ပဌမသကိုမှီ၍ ကောက်လေ)။

(၁၅၀) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ပဌမော ဒုတိယသဒ္ဒါ ကတ္တားကား ဒွေးပဋ္ဌာဝိညာဏ် တဆယ် အားတပ်သော ပဋ္ဌဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း။အဝိတက္ကာ အဝိစာရ ဘဝင်အား တပ်သောဒေါသမူဒွေးကြဉ်သောကာမဇော နှစ်ဆဲ့ခုနစ်ခု အဆုံး ဇော၊ ဒုတိယဝုဋ္ဌော ဒုတိယစျာန်ဇော ဝိစာရ တတိယစျာန်ဇော စတုတ္ထစျာန် ပဋ္ဌမစျာန်ဇောအား တပ်သော ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် ပရိကံ အနုလုံ ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဌမ ဒွေး တတိယဒွေး။ မရဏာသန္နအခါ ဒုတိယစျာန် စုတိဒ္ဌိရှိသော ဝိစာရအဝိတက္ကာ အဝိစာရ စုတိခုနစ်ခုအားတပ်သော ပဋ္ဌမဇော။ ဒုတိယစျာန် ပဋ္ဌိသန္ဓေနှင့် ယှဉ်သော ဝိစာရ အဝိတက္ကာ အဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေခုနစ်ခုအား တပ်သော ကာမသဟိတ် စုတိလေးခု ပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အဝိတက္ကာအဝိစာရစိတ်ငါးဆဲ့ငါးခု ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ဆယ်တို့သ ဒုတိယစျာန် ကောဒသနှင့် ယှဉ်သော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ပဌမော ဒုတိယ တတိယသဒ္ဒါ ကတ္တားကား ဒုတိယစျာန် ကောဒသ ဝိတက် ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတိ်သအား တပ်သော ဂေါတြဘူဝေါဒါန်။ အနုလုံ ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဌမဒွေး တတိယဒွေး။ ဒုတိယစျာန် စုတိအား တပ်သော မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဋ္ဌမဇော။ ဒုတိယစျာန် ပဋ္ဌိသန္ဓေအား တပ်သော ကာမတိဟိတ် စုတိလေးခု ပဌမစျာန် စုတိပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဒုတိယစျာန် ကောဒသ ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတိ်သပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသဒ္ဒါ ကတ္တားကား (ပဌမော ပဌမသဟနှင့် နည်းတူ။ သမ္မဒါန်မှာ ဝိတက်ပါသည်သာထူးသည်)။ ပဌမငါးချက်ပြီး၏။

ဒုတိယဒ္ဒါ။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယော ပဌမသ။ ဒုတိယော တတိယသ။ဒုတိယောဒုတိယ တတိယသ။ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ။ ငါးချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဒါ ကတ္တားကား သမ္မဒ္ဓိစ္ဆုင်းဒွေးကြဉ်သော နောက်နောက်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ စိတ်ငါးဆဲ့သုံးခုဒ္ဒါရှိသော ဝိတက်အား တပ်သော ပဋ္ဌ

ဒုဒါရာဝဇ္ဇန်း ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော သဝိတက္က သဝိစာရစိတ်ငါးဆဲ့လေးခုဌိသောဝိတက်။ နောက်နောက်သော ဒုတိယဈာန်အားတပ်သော ရှေးရှေးသော ဒုတိယဈာန် ဧကာဒသ ဝိတက် ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက်ဆတ္တိံသပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သမ္မဋ္ဌိဆ္ဆုင်းခွေး ကြဉ်သောနောက်နောက်သော သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့သုံးခုဌိသော ဝိတက် နောက်နောက်သော ဒုတိယဈာန် ဓကာဒသ ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော ပဌမသဿ်ကတ္တားကား သမ္မဋ္ဌိဆ္ဆုင်းခွေးကြဉ်သော နောက်နောက်သော သဝိတက္က သဝိစာရ စိတ်ငါးဆဲ့သုံးခု ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပဌဒုဒါရာဝဇ္ဇန်း အားတပ်သော ရဟန္တာတို့ စုတ်ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော သဝိတက္က သဝိစာရ စိတ်ငါးဆဲ့လေးခုဌိသော ဝိတက်။ ကာမတိဟိတ် ဘဝင်အားတပ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ် ကြိယာဖိုလ် ဒုတိယဈာန် အဆုံးဇော။ ကာမတိဟိတ် ဒွိဟိတ် ပဋိသန္ဓေအားတပ်သော ဒုတိယဈာန် စုတိပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သမ္မဋ္ဌိဆ္ဆုင်းခွေးကြဉ်သော သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့သုံးခု ဝိတက် ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော တတိယသဿ် ကတ္တားကား နောက်နောက်သော မဂ်ကြဉ်သော ဒုတိယဈာန်နှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်ဝိစာရအား တပ်သော ဒုတိယဈာန်ဧကာဒသဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက် ဆတ္တိံသ။ အဝိတက္က အဝိစာရ ပဋိသန္ဓေခုနစ်ခုအား တပ်သော ဒုတိယဈာန် စုတိ ကာမတိဟိတ် စုတိလေးခု ပဌမဈာန် စုတိနှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်။ အဝိတက္ကအဝိစာရဘဝင်စုတိအားတပ်သော ကုသိုလ်ကြိယာဖိုလ် ဒုတိယဈာန် အဆုံးဇော လောဘမူ ဒေါသမူ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဌမဈာန် ကုသိုလ်ကြိယာ အဆုံးဇောနှင့်ယှဉ်သော ဝိတက်ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပ

(၁၆၀) ပဌာန်းပါဠိတော်နှိုင်းယဉ်

ဒုါန်ကား နောက်နောက်သော ဝိစာရ အဝိတက္ကအဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ ဘဝင် စုတိခုနစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသည်၌ ကတ္တားကား နောက်နောက်သော ရူပါဝစရ ဒုတိယစျာန်သုံးခု ဖိုလ်ဒုတိယစျာန် လေးခု ဝိတက် ကြည်သော စေတသိက် သတ္တတိ သအား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဒုတိယ စျာန် ဧကာဒသ သဝိတက္က သဝိစာရကြည်သော စေတသိက် ဆယ်တို့သ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္မဒုါန်ကား နောက်နောက်သော ဒုတိယစျာန် သုံးခု ဒုတိယစျာန် လေးခု ဝိတက် ကြည်သော စေတသိက် သတ္တတိ သ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ ဒုတိယော ပဌမသ နှင့် နည်းတူကောက်။ သမ္မဒါန်မှာ ဝိတက်ပါ ကောက်သည်သာ ထူးသည်)။ ။ဒုတိယ ငါးချက်ပြီးပြီ။

တတိယ၌ တတိယော တတိယသ။ တတိယော ပဌမသ။ တတိယော ဒုတိယသ။ တတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ။ငါးချက်။ ။တတိယောတတိယသည်၌ ကတ္တားကားမဂ်ကြည်သော နောက်နောက်သော ဒုတိယစျာန် ဝိစာရအားတပ်သော ရှေးရှေးသော ဒုတိယစျာန် ဧကာဒသ၌ ရှိသော ဝိစာရ မဂ်ကြည်သောနောက်နောက်သော တတိယစျာန် စတုတ္ထစျာန် ပဉ္စမစျာန်အားတပ်သော ရှေးရှေးသော တတိယ စျာန် စတုတ္ထစျာန် ပဉ္စမစျာန် ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မဂ် ကြည်သော ဒုတိယစျာန် စုတိနှင့်ယှဉ်သော နောက်နောက်သော ဝိစာရမဂ်ကြည်သော နောက်နောက်သော တတိယစျာန် စတုတ္ထ စျာန် ပဉ္စမစျာန် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယော ပဌမသည်၌ ကတ္တားကား သဟိတ်သဝိတက္က သဝိ စာရပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခုအားတပ်သော ဒုတိယစျာန်စုတိနှင့်ယှဉ်သော ဝိစာရ အဝိတက္က အဝိစာရ စုတိခုနစ်ခု အာဝဇ္ဇန်းခွေးအား တပ် သော ဒုတိယစျာန် ဘဝဂ်ပဏ္ဍိတနှင့် ယှဉ်သော ဝိစာရ အဝိတက္က အဝိစာရ ဘဝဂ်ပဏ္ဍိတခုနစ်ခု သမ္ပဋ္ဆိုင်းခွေးအားတပ်သော ပဌ ဝိညာဏ် တိတိတ် သဝိတက္က သဝိစာရဘဝင်ငါးခုအားတပ်သော

ဒုတိယစျာန်ကုသိုလ် ကြိယာ ဖိုလ်အဆုံးဧေါနှင့် ယှဉ်သော ဝိစာရ တတိယစျာန် စတုတ္ထစျာန် ပဉ္စမစျာန်ကုသိုလ်ကြိယာဖိုလ် အဆုံးဧော။ နိုရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် ပဌမစျာန်အားတပ်သော နေဝသညာနာသညာ ယတန ကုသိုလ်ကြိယာ ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်ကိုးခု အာဝဇ္ဇန်းခွေး သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းခွေး အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် ပဌမစျာန် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား မဂ်ကြဉ်သောနောက် နောက်သော ဒုတိယစျာန်အားတပ်သော ရှေးရှေးသော ဒုတိယစျာန် ဧကာဒသဒ္ဒရှိသော ဝိစာရ ဒုတိယစျာန် ပဋိသန္ဓေ သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခုနှင့် ယှဉ်သော ဝိတက်အား တပ်သော အဝိတက္က အဝိစာရ စုတိခုနစ်ခု ဒုတိယစျာန် စုတိနှင့် ယှဉ်သော ဝိစာရ ဒုတိယစျာန် ဘဝင်ဝိတက်အား တပ်သော တတိယစျာန် စတုတ္ထစျာန် ပဉ္စမစျာန် ကုသိုလ်ကြိယာ ဖိုလ် အဆုံးဧော ဒုတိယစျာန်ကုသိုလ်ကြိယာအဆုံးဧောနှင့်ယှဉ်သော ဝိစာရ နိုရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် ဒုတိယစျာန်အားတပ်သော နေဝသညာ နာသညာ ယတန ကုသိုလ်ကြိယာ အဆုံးဧော ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္မဒါန်ကား ဒုတိယစျာန်ဧကာဒသ ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သောဧေတသိက် ဆတ္တိံသ သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်ကိုးခုနှင့် ယှဉ်သော ဝိတက် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယော ဒုတိယ တတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကားမဂ်ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဒုတိယစျာန်ဝိတက်ကြဉ်သော ဧေတသိက် သတ္တတ္တိံသအားတပ်သော ရှေးရှေးသော ဒုတိယစျာန်ဒ္ဒ ရှိသော ဝိစာရ။ (ဝိဘင်းမရှိ။ရသင့်၍ ကောက်သည်)။ ဒုတိယစျာန် ပဋိသန္ဓေဝိစာရအားတပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစုတိခုနစ်ခု ဒုတိယစျာန် ဘဝင် ဝိစာရအားတပ်သော မဂ်ကြဉ်သော တတိယစျာန်

(၁၆၂) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

စတုတ္ထဈာန်, ပဉ္စမဈာန်, အဆုံးဇော နိရောဓသမာပတ်မှထသော အခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် ဒုတိယဈာန်ဝိစာရအား တပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတနကုသိုလ်ကြိယာ အဆုံးဇော ပစ္စည်း။၏။သမ္မဒါန်ကား ဒုတိယဈာန် ပဋ္ဌိသန္ဓေဘဝင်နာမကွန်ရှာ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် ဒုတိယဈာန် နာမကွန်ရှာ ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယော ပဌမ ဒုတိယသင့် ကတ္တားကား သဝိတက္ကစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခု နာမ်ကွန်ရှာ ဝိတက်အားတပ်သောအဝိတက္ကအဝိစာရ စတိခုနှစ်ခု ဒုတိယဈာန် စုတိနှင့်ယှဉ်သော ဝိစာရ အာဝဇ္ဇန်းဒွေးအား တပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရဘဝင်ပဋ္ဌေဒ ခုနှစ်ခု ဒုတိယဈာန် ဘဝင်နှင့်ယှဉ်သော ဝိစာရ သမ္ပယုတ္တိုင်းဒွေး အားတပ်သော ပဋ္ဌဝိညာဏ်။(ဝိဘင်းမရှိ)။ သဝိတက္ကသဝိစာရ ဘဝင်ကိုးခု ဝိတက်အားတပ်သော တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန် ကုသိုလ်ကြိယာဖိုလ် အဆုံးဇော။ဒုတိယဈာန် ကုသိုလ်ကြိယာ ဖိုလ်အဆုံးဇောနှင့် ယှဉ်သော ဝိစာရ နိရောဓ သမာပတ်မှထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် ပဌမဈာန် နာမကွန်ရှာဝိတက်အားတပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား သဝိတက္ကသဝိစာရဘဝင်ကိုးခု အာဝဇ္ဇန်းဒွေး သမ္ပယုတ္တိုင်းဒွေး အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် ပဌမဈာန် ဝိတက် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယ ငါးချက်ပြီးပြီ။

ဒုတိယ တတိယော ပဌမသည်။ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသည်။ ဒုတိယ တတိယော တတိယသည်။ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယ တတိယသည်။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသည်။ ငါးချက်။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမသည်၌ ကတ္တားကား သုဟိတ် သဝိတက္ကသဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေကိုးခုအား တပ်သော ဒုတိယဈာန်စုတိ ဝိစာရ အာဝဇ္ဇန်ဒွေးအားတပ်သောဒုတိယဈာန် ဘဝင်နာမကွန်ရှာဝိစာရ သဟိတ် သဝိတက္ကသဝိစာရ ဘဝင်ကိုးခုအားတပ်သော ဒုတိယ

ဈာန် ကုသိုလ်ကြွယာ ဖိုလ်နှာမကွန္နာ အဆုံးဧော ဝိစာရပစ္စည်း။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် ကိုးခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။

ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသန္ဓိ ကတ္တားကား မဂ်ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဒုတိယဈာန် ဝိတက် ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသအား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဒုတိယဈာန် ဧကာဒသပစ္စည်း။ ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မဂ်ကြဉ်သော ဒုတိယဈာန် ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။

ဒုတိယတတိယော တတိယသန္ဓိကတ္တားကား မဂ်ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဒုတိယဈာန်နှင့်ယှဉ်သော ဝိစာရအားတပ်သော ရှေးရှေးသော ဒုတိယဈာန် ဧကာဒသ ဝိတက် ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ တတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်၊ ပဉ္စမဈာန် ပဋိသန္ဓေ နှာမကွန္နာအဝိတက္ကအဝိစာရဘဝင်ခုနစ်ခုအားတပ်သော ဒုတိယဈာန်ကုသိုလ်ကြွယာဖိုလ်အဆုံးဧော၊ ဝိစာရပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား နောက်နောက်သော ဒုတိယဈာန် ဧကာဒသနှင့်ယှဉ်သော ဝိစာရ အဝိတက္က အဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် ခုနစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။

ဒုတိယတတိယော ဒုတိယတတိယသန္ဓိကတ္တားကား မဂ်ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဒုတိယဈာန် ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တရိသအား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဒုတိယဈာန် ဧကာဒသ ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတိံသ ပစ္စည်း။ ၏။ သမ္ဗဒါန်ကား မဂ်ကြဉ်သော ဒုတိယဈာန် ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။

ဒုတိယတတိယော ပဌမဒုတိယသန္ဓိ ကတ္တားကား သဟိတ် သဝိတက္ကသဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု ဝိတက်အားတပ်သော ဒုတိယဈာန်စုတိ ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် စတုတ္တိံသ။ သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ဘဝင်ကိုးခု ဝိတက်အားတပ်သော ဒုတိယ

(၁၆၄) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ဗျာန် ကုသိုလ် ကြိယာ ဖိုလ်အဆုံးဇော ဝိစာရပစ္စည်း။၏။ ။ သမ္မဒါန်ကား သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေဘဝင်ကိုးခု ဝိတက်ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ဒုတိယငါးချက်ပြီးပြီ။

ပဌမဒုတိယော ပဌမသ။ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယသ။ ပဌမ ဒုတိယော တတိယသ။ (ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ ပဌမဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ။ ။ပဌမဒုတိယငါးချက်)။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသ၌ ပဌမော ပဌမသနှင့်နည်းတူ။ သမ္မဒါန်မှာ ဝိတက်ပါသည်သာ ထူးသည်။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ လည်း နည်းတူ။ ။ပဌမော ဒုတိယသအတိုင်း ကတ္တားမှာ ဝိတက်ပါကောက်။ ။ပဌမဒုတိယော တတိယသ၌ ပဌမော တတိယသနှင့် နည်းတူ။ကတ္တားမှာဝိတက်ပါသည်သာထူးသည်။ ပဌမဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ၌ ပဌမောပဌမသနှင့် နည်းတူ ကတ္တားသမ္မဒါန်ပင်။ (ဝိတက်ပါသည်သာ ထူးသည်)။ ။ပဌမ ဒုတိယငါးချက်ပြီးပြီ။ ။ပေါင်းပဏ္ဍိတသန့်ဆဲငါးချက်။ အနန္တရ ပြီးပြီ။

သမနန္တရလည်း နည်းတူ။ ။သဟဇာတ၌။ ။ပဌမော ပဌမသ။ ပဌမောဒုတိယသ။ ပဌမော တတိယသ။ ပဌမော ပဌမဒုတိယသ။ ပဌမော ဒုတိယတတိယသ။ ။ပဌမ ပဌမ ဒုတိယသ။ ပဌမော ပဌမဒုတိယတတိယသ။ ။ပဌမခုနစ်ချက်။ ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား အချင်းချင်းအား တပ်သော အဝိတက္က အဝိစာရစိတ် ငါးဆဲငါးခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္မဒါန်ကား သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆဲငါးခု။လ။ပစ္စယုပ္ပန် ၏။ (ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တဆဲတခုကို ကောက်။ အကြင်းကောက်လွယ်ပြီ)။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယော ပဌမသ။ ဒုတိယော တတိယသ။ ဒုတိယော ပဌမ တတိယသ။ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသ။ ။ငါးချက်။

ဝိတက္ကတ္တိက (၁၆၅)

ဒုတိယော ဒုတိယသင်္ခ်ကတ္တားကားဒုတိယဗျာန် ကောဒသ။ ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ဆတ္တိ ံသ။လ။၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေ အခါ ဒုတိယဗျာန် ပဋ္ဌိသန္ဓေ။လ။၏။ ။ဒုတိယော ပဌမသင်္ခ် ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သောသဝိတက္က သဝိစာရစိတ်ငါးဆဲငါးခုဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက်ပညာသအစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါလည်း ဝိတက်ကိုစွဲ၍ သဝိတက္က သဝိစာရပဋ္ဌိသန္ဓေ တဆဲတခုကိုကောက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသစသည်လွယ်ပြီ)။ ။ဒုတိယငါးချက်ပြီးပြီ။

တတိယော တတိယသ။တတိယော ပဌမသ။ တတိယော ဒုတိယသ။ တတိ။ယော ပဌမ တတိယသ။ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ။ ငါးချက်။ ။တတိယောတတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား အချင်းချင်းအားလည်းကောင်း။ အချင်းချင်း နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား လည်းကောင်း တပ်သော အဝိ|တက္က အဝိစာရစိတ် ငါးဆဲလေးခု ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ အစိတ်အဆစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာစိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။(စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝိစာရစသည်ကိုကောက်မြ)။ ။တတိယော ပဌမသင်္ခ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေအား တပ်သော ဟဒယဝတ္ထု|ပစ္စည်း။ ၏။ ။(ကောက်မြ)။တတိယော ဒုတိယသစသည်တို့၌ လည်းကောင်း။ (ကောက်မြ)။ ။တတိယ ငါးချက်ပြီးပြီ။

ပဌမတတိယောပဌမသ။ ပဌမတတိယော ဒုတိယသ။ ပဌမ တတိယော တတိယသ။ ပဌမ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ။ ။ လေးချက်။ ။ပဌမ တတိယော ပဌမသင်္ခ် ကတ္တားကားအချင်း ချင်းအားတပ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တဆဲတခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်တေတ္တိ ံသ အစိတ်အစိတ် နာ.မကွန္ဓာ ပဋ္ဌိသန္ဓေနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု| ပစ္စည်း။ ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တဆဲတခု။ လ။၏။ ။ပဌမတတိယော ဒုတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား ဝိတက်

ဝိစာရအားတပ်သော သဝိတက္ကာ သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေတဆဲ့တခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် တော်ကို သ နာမကွန္ဓာ ဟုခေါ်ဝတ္တု ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဝိတက်။၏။

ပဌမတတိယော တတိယသင်္ခ်ကတ္တားကား စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌေဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ရဟန္တာတို့ စုတိ ကြဉ်သော သဝိတက္ကာ သဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ မဟာဘုတ်ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား စိတ္တဇရုပ်။ ၏။ (ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကောက်မြ။ နည်းတူကောက်)။

ပဌမ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသင်္ခ်ကတ္တားကား (အချင်းချင်း နာမကွန္ဓာဝိတက်အား တပ်သောဆို၍ ပဌမ တတိယော ပဌမသဿအတိုင်းကောက် သမ္မဒါန်မှာ ဝိတက်ပါကောက်)။ ။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမသဿ။ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသဿ။ ဒုတိယ တတိယော တတိယသဿ။ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယ တတိယသဿ။ လေးချက်။ ။ဒုတိယ တတိယော ပဌမသင်္ခ်ကတ္တားကား သဝိတက္ကာ သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တဆဲ့တခုအား တပ်သော ပဋ္ဌိသန္ဓေနှင့်ယှဉ်သော ဝိတက် ပဋ္ဌိသန္ဓေနှင့်အဘူ ဥပါဒ်သော ဟုခေါ်ဝတ္တုပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သဝိတက္ကာ သဝိစာရ ပဋ္ဌိသန္ဓေ တဆဲ့တခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက် ပညာသ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယ တတိယော တတိယသင်္ခ်ကတ္တားကား အချင်းချင်းအား တပ်သော ဒုတိယစျာန် ဧကာဒသ ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက်သတ္တတိ သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စည်း။၏။ ။ (သမ္မဒါန်မှာ ဝိတက် ဝိစာရကိုကြဉ်)။ ဒုတိယ တတိယော တတိယသင်္ခ်ကတ္တားကား စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သောဒုတိယစျာန်ဧကာဒသ နာမကွန္ဓာ ဝိစာရ နာမကွန္ဓာ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော မဟာဘုတ်ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား ကဋ္ဌတ္တာရုပ်အား

တပ်သော ဒုတိယစျာန် ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမကွန္ဓာ ဝိစာရ နာမကွန္ဓာ မဟာဘုတ် ဝိတက်မဟာဘုတ် ဝိစာရအား တပ်သော ဒုတိယ စျာန် ပဋ္ဌိသန္ဓေနာမကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္မဒါန်ကား ဝိစာရ ကဋ္ဌတ္ထာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယတတိယော ဒုတိယတတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား အချင်းချင်း နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒုတိယစျာန်ကော ဒသ ဝိတက်ကြဉ်းသော စေတသိက် သတ္တတိ သ အစိတ်အစိတ်။ ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား နာမ်ကွန္ဓာစိတ္တဇရုပ်။၏။ (ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ နည်းတူကော)။ ။ပဌမဒုတိယော ပဌမသ။ ပဌမဒုတိယော တတိယသ။ ပဌမဒုတိယော ပဌမတတိယသ။ သုံးချက်။ ။ ပဌမ · ဒုတိယော ပဌမသဒ္ဒ ကတ္တားကား အချင်းချင်းအား တပ်သော။လ။၏။ ။(ပဌမော ပဌမသ အတိုင်းတွင် ကတ္တားဒ္ဒ ဝိတက်ပါကော)။ ။တတိယသဒ္ဒလည်း ကတ္တားမှာ ဝိတက် ပါကော)။ ပဌမတတိယသဒ္ဒလည်း နည်းတူ)။ ။ပဌမဒုတိယ တတိယော ပဌမသ။ ပဌမဒုတိယ တတိယော တတိယသ။ ပဌမ ဒုတိယတတိယ။ နှစ်ချက်။ ။(နည်းတူကော)။ ။သဟစာတ သုံးဆယ်ပြီးပြီ။

အညမညဒ္ဒ ပဌမော ပဌမသ။ ပဌမော ဒုတိယသ။ ပဌမော တတိယသ။ ပဌမော ပဌမ တတိယသ။ ပဌမော ဒုတိယ တတိ ယသ။ ပဌမော ပဌမဒုတိယသ။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယ တတိ ယသ။ ပဌမခုနစ်ချက်။(အကော)လွယ်ပြီ)။ ။ဒုတိယော ဒုတိ ယသ။ ဒုတိယော ပဌမသ။ ဒုတိယော တတိယသ။ ဒုတိယော ပဌမတတိယသ။ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ ဒုတိယ ငါးချက်။ (အကော)လွယ်ပြီ)။ ။တတိယော တတိယသ။ တတိယော ပဌမသ။တတိယော ဒုတိယသ။တတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ ငါးချက်။ (အကော)လွယ်ပြီ)။ ။ပဌမတတိယော ပဌမသ။ ပဌမတတိယော ဒုတိယသ။ ပဌမတတိယော ပဌမဒုတိယသ။ သုံးချက်။ ။ဒုတိယ တတိယော ပဌမသ။ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိ

ယသ။ ဒုတိ ယ တတိယော တတိယသ။ ဒုတိယတတိယော ဒုတိ ယ တတိယသ။ (လေးချက် လွယ်ပြီ)။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသ။ ပဌမဒုတိယော တတိယသ။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ တတိယသ။သုံးချက်။ ။ပဌမတတိယော ပဌမ တတိယသ၌ ကတ္တားကား အချင်းချင်းနာမကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော သရိတက္ကသရိစာရ ပဋိသန္ဓေတဆဲတခု ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဝိတက်ပစ္စည်း။၏။ သမ္ပဒါန်ကား အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ပဌမဒုတိယတတိယော ပဌမသ။ ။(ပဋိသန္ဓေ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဝိတက်ဟဒယဝတ္ထုကိုကောက်)။ ။အညမည အဋ္ဌဝိသပြီးပြီ။

(နိဿယမှာလည်း သဟဇာတအတိုင်း။ တိ သပင်ထွက်သည် ပုရေဇာတ နိဿယကိုသွင်း၍ တတိယပုဒ် ကတ္တား နေ့ရာ၌ ကောက်လေ)။ ။ဥပနိဿယ၌ ပဌမော ပဌမသ၌ ပကတူပ နိဿယဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော သရိတက္ကသရိစာရ ငါးဆဲငါးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသရ၏။ (သမ္ပဒါန်ကို အကုန်ကောက်။ ။ပဌမော ဒုတိယသစသည် တို့၌လည်း ကတ္တားကား သမ္ပဒါန်ကိုအကုန်ချည်းကောက်လေ)။ ဒုတိ ယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယော ပဌမသ။ ဒုတိယော တတိ ယသ။ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသ။ ဒုတိယော ပဌမဒုတိ ယသ။ ငါးချက်။ ။(ကတ္တားသမ္ပဒါန် အကုန်ချည်းကောက်)။ တတိယော တတိယသ။ တတိယော ပဌမသ။ တတိယော ဒုတိယသ။ တတိယောဒုတိယ တတိယသ။ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ။ တတိယ ငါးချက်။

တတိယော တတိယသ၌ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သောအဝိ တက္ကအဝိစာရစိတ် ငါးဆဲငါးခုဒုတိယဈာန်နှင့် ယှဉ်သော ဝိစာရ ရှပ်အဋ္ဌဝိသပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် ငါးဆဲငါးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သောစေတသိက်ဆက်သ ဒုတိယ

ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(နည်းတူအကုန် ကောက်)။ ။ဒုတိယတဘိယော ပဌမသော။ ဒုတိယ တတိယော ဒုဘိယသော။ ဒုတိယတတိယော တတိယသော။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမဒုတိယသော ဒုတိယတတိယငါးချက်။ ။(ကတ္တားမှာ ဝိစာရ ဒုတိယဈာန် ကောဒသ်ကိုကောက်)။။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသော။ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယသော။ ပဌမဒုတိယော တတိယသော။ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသော။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိ ယသောငါးချက်။ ။(ကတ္တားမှာ ဝိတက်ပါ ပဌမ နာမကွန်နှာကို ကောက်)။ ပေါင်း ပဉ္စဝီသ။ ။ဥပနိဿယပြီးပြီ။

ပုရေစာတဋ္ဌ တတိယော တတိယသော။ တတိယော ပဌမသော။ တတိယောဒုတိယသော။ တတိယော ဒုတိယ တတိယသော။ တတိ ယော ပဌမ ဒုတိယသော။ ငါးချက်။ ။တတိယော တတိယသော်ဌ အာရမ္မဏာ ပုရေစာတဝတ္ထုပုရေစာတအားဖြင့်နှစ်ပါး။အာရမ္မဏာ ပုရေစာတ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား စက္ခုဝိညာဏ် ဌေးအား ကပ်သောပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ။လ။ကာယဝိညာဏ်ဌေးအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ။ ဒိဋ္ဌစက္ခုကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ်အား တပ်သော ဒုရပဋိဃ္ဆန္န သဏ္ဌာသုခုမ ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ။ ဒိဋ္ဌသောတ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ်အားတပ်သော။လ။ ပစ္စုပ္ပန်သဒ္ဒါရုံ ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဌေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် ဒိဋ္ဌစက္ခုဒိဋ္ဌ သောတအဘိညာဏ်ဌေးပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဝတ္ထုပုရေစာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား စက္ခုဝိညာဏ်ဌေးအားတပ်သော မဇ္ဈိမာယုက ဖြစ်၍အတိတဘဝင်နှင့်ဥပါဒ်ပြိုင်သောစက္ခုဝတ္ထု။ လ။ကာယဝတ္ထု ပဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော နောက်နောက်သောအဝိတက္ကအဝိစာရဈာန်စိတ် နောက်နောက် သော ဒုတိယဈာန် ဝိစာရအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာ သန္နအခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရှေသော် တဆဲခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။

သမ္မဒါန်ကားအရှုပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ငါးဆဲ့တခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော ပဌမသည် အာဝရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဝတ္ထုပုရေဇာတနှစ်ချက်။ ။ဒုတိယဉ် လည်းနှစ်ချက်။ ဒုတိယ တတိယသည် ဝတ္ထုပုရေဇာတတချက် သာ။ပဌမဒုတိယသည် အာဝရမ္မဏဝတ္ထု နှစ်ချက်။ (အကောက်လွယ်ပြီ)။ ။ပုရေဇာတ ငါးချက်ပြီးပြီ။

ပစ္ဆာဇာတဉ် ပဌမော တတိယသည်။ ဒုတိယော တတိယသည်။ တတိယောတတိယသည်။ဒုတိယတတိယောတတိယသည်။ ပဌမဒုတိယောတတိယသည်။ငါးချက်။။ပဌမော တတိယသည် ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ရှင်၏ ဌိတိရှိရောက်သော ကေဇဋ္ဌိဇ တိဇ စတုဇကာယအား တင်သော ပဌမဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်ဖြစ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ကေဇ။လ။ စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဤနည်းကို မှီ၍ကောက်လေ)။ ။ပစ္ဆာဇာတ ငါးချက် ပြီးပြီ။

အာသေဝနဉ် ပဌမော ပဌမသည်။ပဌမောဒုတိယသည်။ ပဌမော တတိယသည်။ ပဌမော ဒုတိယတတိယသည်။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသည်။ငါးချက်။ ။ပဌမောပဌမသည် ကတ္တားကား အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဟသိတုပွါဒ် မဟာကုသိုလ်မဟာကြိယာရူပါဝစရပဌမစျာန် ကုသိုလ်ကြိယာပစ္စည်း။ ၏။သမ္မဒါန်ကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ ဟသိတုပွါဒ်မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော ရူပါဝစရကုသိုလ် ကြိယာမဂ် ပဌမစျာန် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ပဌမော ဒုတိယသနည်းတူ။ ။ပဌမော တတိယသည်ကတ္တားကား ဂေါတြဘူဝေါဒါန် အနုလုံပရိကံကိစ္စ တင်သော မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဌမဌေး တတိယဌေး ပစ္စည်း။၏။။သမ္မဒါန်ကား ရူပါဝစရကုသိုလ် ကြိယာမဂ် တတိယစျာန် စတုတ္ထစျာန် ပဉ္စမစျာန် ရူပါဝစရ ကုသိုလ် ကြိယာမဂ်

ဒုတိယစျာန်နှင့် ဝိစာရပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ပရိကံ - ဟူသော်ကား ဂေါတြဘူဝေါဒါန်ကိစ္စ တပ်သော မဟာကြိယာပင် ပရိကံကိစ္စ သုံးကြိမ်လေးကြိမ်ဖြစ်၍ အဆုံးဇောသုံးကြိမ်မြောက် လေးကြိမ်မြောက်ကိုပင် ပရိကံဟူသည်တည်း။။ ပရိကံဥပစာအနုလုံဂေါတြဘူတွင် ပရိကံ မယူလေနှင့် ပါဠိတော်၌ နှစ်နည်းဟောတော်မူသည်တည်း။အကြင်းလွယ်ပြီ)။ ။ပဌမငါးချက်ပြီးပြီ။

ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယောပဌမသ။ဒုတိယော တတိယသ။ ဒုတိယော ဒုတိယတတိယသ။ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ။ ဒုတိယငါးချက်။ ။(ဤ၌လည်း ပဌမပဒကို မှီ၍ကောက်လွယ်ပြီ)။ ။တတိယော တတိယသ။ တတိယော ဒုတိယသ။ တတိယော ဒုတိယတတိယသ။ သုံးချက်။ ။တတိယော တတိယသ၌ ကတ္တားကား နောက်နောက်သော ရူပါဝစရ ကုသိုလ်ကြိယာ ဒုတိယစျာန် ဝိစာရအားတပ်သော ရှေးရှေးသော ရူပါဝစရကုသိုလ်ကြိယာ ဒုတိယစျာန် ဝိစာရ နောက်နောက်သော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရကုသိုလ်ကြိယာ တတိယစျာန် စတုတ္ထစျာန် ပဉ္စမစျာန်အားတပ်သော ရှေးရှေ့သော ရူပါဝစရ ကုသိုလ်ကြိယာ တတိယစျာန် စတုတ္ထစျာန် ပဉ္စမစျာန် ပစ္စည်းတရားရ၏။ (သမ္ပဒါန်ကို နောက်နောက်ကိုကောက်လေ။ အကြင်းလွယ်ပြီ)။ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယတတိယော တတိယသ။ ဒုတိယတတိယော ဒုတိယတတိယသ။ ကတ္တားမှာ ဒုတိယစျာန် ကုသိုလ်ကြိယာ ရူပါဝစရ သမ္ပယုတ် ဝိစာရကိုကောက်လေ။ ။ ပဌမဒုတိယော ပဌမသ။ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ပဌမ ဒုတိယော တတိယသ။ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယတတိယသ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ။ ငါးချက်။ ။(ပဌမ ငါးချက်တွင် ပစ္စည်း၌ ဝိပါက်ပါသည်သာ ထူးသည်)။ ။ပေါင်းကဝိသ။ အာသေဝနပြီးပြီ။

ကမ္မ၌ ပဌမော ပဌမသ။ ပဌမော ဒုတိယသ။ ပဌမော တတိယသ။ပဌမော ပဌမ တတိယသ။ ပဌမော ဒုတိယ တတိ

ယသ္ဿ။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယသ္ဿ။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယ တတိ ယသ္ဿ။ ။ခုနစ်ချက်။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ္မိံ သဟဇာတ နာ နာက္ခဏိကအားဖြင့်နှစ်ပါးတို့တွင် သဟဇာတဖြစ်အံ့ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားက. ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ စိတ်ငါးဆဲငါးခု စိတ္တက္ခဏတခု တခုဖြစ်သော စေတနာပစ္စည်း တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ပဋ္ဌိ သန္ဓေအခါ နည်းတူကောက်)။

နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အကုသလစိပါက် သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဥပေက္ခာသန္တီရဏအားတပ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ စေတနာ။ ကုသလစိပါက် သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း သန္တီရဏနှစ်ခု မဟာ ဝိပါက် ရှစ်ခုအား တပ်သော မဟာကုသိုလ်စေတနာ ရူပါဝစရ ပဋ္ဌမဈာန်စိပါက်အား တပ်သော ပဋ္ဌမ,ဈာန် ကုသိုလ်စေတနာ သောတာပတ္တိဖိုလ် ပဋ္ဌမဈာန်အားတပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ပဋ္ဌမဈာန် စေတနာ။လ။အရဟတ္တဖိုလ် ပဋ္ဌမဈာန်အားတပ်သော အရဟတ္တမဂ် ပဋ္ဌမဈာန်စေတနာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အဟိတ် ဝိပါက်ငါးခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု ပဋ္ဌမဈာန် ဝိပါက် ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။(ပဋ္ဌမော ဒုတိယသ္ဿ နည်းတူ ကောက်။ ။ဝိပါက်ကို ပစ္စယုပ္ပန် ကောက်သည်သာထူးသည်။ ပဋ္ဌမော တတိယသ္ဿ သဟဇာတ၌ စိတ္တဇရူပ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရူပ် အားတပ်သော စေတနာကိုကောက်)။နာနာက္ခဏိက၌ ကတ္တား ကား ဒွေပဋ္ဌဝိညာဏ်တဆယ် ကဋ္ဌတ္တာရူပ်အား တပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် ရူပါဝစရ ပဋ္ဌမဈာန်ကုသိုလ် စေတနာပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဒွေပဋ္ဌဝိညာဏ် တဆယ် ကဋ္ဌတ္တာရူပ်ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (အကြင်း နည်းတူကောက်)။ ဒုတိယော ဒုတိယသ္ဿ။ဒုတိယော တတိယသ္ဿ။ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသ္ဿ။သုံးချက်။ ဒုတိယော ဒုတိယသ္ဿ သဟဇာတ။ နာ နာက္ခဏိက နှစ်ပါး။သဟဇာတနှစ်ပါး။သဟဇာတမှာ လွယ်ပြီ။

နာနာဝဏ္ဏဂါဝကကမ္မဋ္ဌ ရူပါဝစရ ဒုတိယဈာန် ဝိပါက်အားတပ်သော ဒုတိယဈာန် ကုသိုလ်စေတနာ။သောတာပတ္တိဖိုလ် ဒုတိယဈာန် ဝိပါက်အားတပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ဒုတိယဈာန်စေတနာ။လ။အရဟတ္တဖိုလ်ဒုတိယဈာန်အားတပ်သောအရဟတ္တမဂ် ဒုတိယဈာန်စေတနာပစ္စည်း။၏။သမ္မဒါန်ကား ဒုတိယဈာန် ဝိပါက်ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဒုတိယော တတိယသဒ္ဒ သဟဇာတလွယ်ပြီ)။။နာနာဝဏ္ဏဂါဝက ကမ္မဋ္ဌ ဝိစာရ ကဋ္ဌတ္တာ ရုပ်အားတပ်သော ရူပါဝစရ ဒုတိယဈာန် ကုသိုလ်စေတနာ။ သောတာပတ္တိဖိုလ် ဒုတိယဈာန် ဝိစာရအားတပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ဒုတိယဈာန်ကုသိုလ်စေတနာ။ လ။ အရဟတ္တဖိုလ် ဒုတိယဈာန် ဝိစာရအားတပ်သော အရဟတ္တမဂ်ဒုတိယဈာန်စေတနာပစ္စည်း။ ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဒုတိယဈာန် ဝိပါက်ဝိစာရ ကဋ္ဌတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယတတိယသဒ္ဒလည်း သဟဇာတနာနာဝဏ္ဏဂါဝက ကမ္မနှစ်ပါး။ (သဟဇာတဒ္ဌသမ္ပယုတ္တခန္ဓာဝိစာရစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော စေတနာကိုကောက်)။

နာနာဝဏ္ဏဂါဝက ကမ္မဋ္ဌ ဒုတိယဈာန်ဝိပါက်နာမဂ္ဂန္ဓာ ဝိစာရ ကဋ္ဌတ္တာရုပ်အားတပ်သောဒုတိယဈာန်ကုသိုလ်စေတနာ ပစ္စည်း။ ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဒုတိယဈာန် ဝိပါက်ဝိစာရ ကဋ္ဌတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။။တတိယော တတိယသ တချက်။ ။သဟဇာတ နာနာဝဏ္ဏဂါဝက နှစ်ပါး။ ။(သဟဇာတ လွယ်ပြီ)။

နာနာဝဏ္ဏဂါဝက ကမ္မဋ္ဌ ကတ္တားကား ရူပါဝစရ တတိယဈာန် ဝိပါက်နာမဂ္ဂန္ဓာ ကဋ္ဌတ္တာရုပ်အား တပ်သော တတိယဈာန် ကုသိုလ်စေတနာ။စတုတ္ထဈာန်ပဉ္စမဈာန်အစဉ်အတိုင်းဆို။ အရူပ ဝိပါက်လေးခုအားတပ်သော အရူပကုသိုလ် စေတနာ လော ကုတ္တရာ တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန်ပဉ္စမဈာန် ဝိပါက်အား တပ်သော မဂ်တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန်စေတနာပစ္စည်း။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် ပဉ္စမဈာန် ဝိပါက် နှစ်ဆဲ့ရှစ်ခု ကဋ္ဌတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ကမ္မတဆဲ့တချက် ပြီး၏။

(၁၇၄) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ဝိပါကဋ္ဌ ပဌမော ပဌမသော။ ပဌမော ဒုတိယသော။ ပဌမော တတိယသော။ ပဌမော ပဌမ တတိယသော။ ပဌမော ဒုတိယ တတိယသော။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသော။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယ တတိယသော။ ။ခုနစ်ချက် လွယ်ပြီ။ ဒုတိယော ဒုတိယသော။ ဒုတိယော ပဌမသော။ ဒုတိယော တတိယသော။ ဒုတိယော ပဌမ တတိယသော။ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသော။ ။ငါးချက်။ တတိယော တတိယသော။ တတိယော ဒုတိယသော။ တတိယ ဒုတိယ တတိယသော။ ။သုံးချက်။ ။ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသော။ ဒုတိယ တတိယော တတိယသော။ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသော။ ။သုံးချက်။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသော။ ပဌမ ဒုတိယော တတိယသော။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ တတိယသော။ သုံးချက်။ ။(အကြောက်လွယ်ပြီ။ ။ဝိပါက် ပစ္စည်း အနေကို ကြည့်၍ကောက်)။ ။ဝိပါက ပစ္စည်း ဧကဝိသ ပြီးပြီ။

အာဟာရဋ္ဌပဌမော ပဌမသော အစရှိသည့်ခုနစ်ချက်။ ဒုတိယော ဒုတိယသော။ ဒုတိယော တတိယသော။ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသော။ သုံးချက်။ ။သဟဇာတ အာဟာရသော။ တတိယော တတိယသော။ တချက်။ ။ရူပ်အာဟာရ နာမ်အာဟာရနှစ်ပါး။ ။ပေါင်း အာဟာရ ဧကာဒသ ပြီးပြီ။

ဣန္ဒြိယဋ္ဌ ပဌမော ပဌမသော အစရှိသည့် ခုနစ်ချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသော။ ဒုတိယော တတိယသော။ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသော။ ။သုံးချက်။ ။တတိယော တတိယသော။ သဟဇာတပုရေဇာတ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ။ ။ပေါင်း တဆဲ့တစ်။ ဣန္ဒြိယ ပြီးပြီ။

ဈာန်ဋ္ဌ ပဌမော ပဌမသော အစရှိသည့် ခုနစ်ချက်။ ဒုတိယော ဒုတိယသော။ ဒုတိယော ပဌမသော။ ဒုတိယော တတိယသော။ ဒုတိယော ပဌမ တတိယသော။ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသော။ ။ပေါင်းငါးချက်။ တတိယော တတိယသော။ တတိယော ဒုတိယသော။ တတိယော ဒုတိယ တတိယသော။ တတိယသုံးချက်။ ။ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသော။ ဒုတိယ တတိယော တတိယသော။ ဒုတိယ တတိယော

ဒုတိယ တတိယသည်။ ။သုံးချက်။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသည်။ ပဌမ ဒုတိယော တတိယသည်။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ တတိယသည်။ သုံးချက်။ ။ပေါင်းနှစ်ဆဲ့တစ်။ဈာနပြိုးပြီ။

မဂ္ဂင် ပဌမော ပဌမသည် စသည်၌ ခုနစ်ချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသည်။ ဒုတိယော ပဌမသည်။ ဒုတိယော တတိယသည်။ ဒုတိယော ပဌမ တတိယသည်။ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသည်။ ဒုတိယင်းချက်။ ။တတိယော တတိယသည်။ ။တချက်။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသည်။ပဌမ ဒုတိယောတတိယသည်။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ တတိယသည်။ ။သုံးချက်။ (အကောက်မဂ္ဂင် တရားကိုယ်ကို ကြည့်၍ကောက်။ ။ပေါင်းတဆဲ့ခြောက်ချက် မဂ္ဂပစ္စည်းပြီးပြီ။

သမ္မယုတ္တာ၌ ပဌမော ပဌမသည်။ပဌမော ဒုတိယသည်။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသည်။ ။သုံးချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသည်။ ဒုတိယော ပဌမသည်။ဒုတိယော တတိယသည်။ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယသည်။ ဒုတိယလေးချက်။ ။တတိယော တတိယသည်။ တတိယော ဒုတိယသည်။ ။နှစ်ချက်။ ။ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသည်။ ။တချက်။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသည်တချက်။ ။ပေါင်းသမ္မယုတ္တတဆဲ့တချက်။ (ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် နာမက္ခန္ဓာချင်းကို ကြည့်၍ ကောက်လေ)။

ဝိပ္ပယုတ္တာ၌ ပဌမော တတိယသည် သဟဇာတ။ ပစ္ဆာဇာတ နှစ်ပါး။ ။ဒုတိယော တတိယသည်လည်း သဟဇာတ။ပစ္ဆာဇာတ နှစ်ပါး။ ။တတိယော တတိယသည် သဟဇာတ။ ပုရေဇာတ။ ပစ္ဆာဇာတသုံးပါး။ ။တတိယော ပဌမသည်။ တတိယော ဒုတိယသည်။ သဟဇာတ။ ပုရေဇာတသာ။ ။တတိယော ဒုတိယ တတိယသည်။တတိယော ပဌမ ဒုတိယသည်။ ။သဟဇာတ။ ပုရေဇာတသာ။ငါးချက်။ ။ဒုတိယတတိယောတတိယသည်။ ။ပဌမဒုတိယော တတိယသည်။ ။သဟဇာတသာ။ ။ဝိပ္ပယုတ္တာကိုးချက် ပြီးပြီ။

အတ္ထိပစ္စည်း၌ သဟဇာတကဲ့သို့ သုံးဆယ်ထွက်သည်။ ။(ပုရေ ပစ္ဆာအာဟာရ ဣန္ဒြိယကို ထောက်၍ ရသင့်သည် အလျောက်

အောက်က နည်းကိုမှီ၍ ဟောလေ)။ ။နတ္ထိ၀ိဂတ အနန္တရနှင့် တူပြီ။ ။အ၀ိဂတလည်း အတ္ထိနှင့် တူပြီ။

ဟေတုယာ ကောဒသ။ အာရမ္မဏော ကေ၀ိသ။ အဓိပတိယာ ကေ၀ိသ။ အနန္တရေ ပဋ္ဌ၀ိသ။ သမနန္တရေ ပဋ္ဌ၀ိသ။ သဟဇာတေ ကေတ္ထိံသ။ အညမညေ အဋ္ဌ၀ိသ။နိဿယေတိံသ။ ဥပနိဿယေ ပဋ္ဌ၀ိသ။ ပုရေဇာတေ ပဋ္ဌ။ ပစ္ဆာဇာတေ ပဋ္ဌ။ အာ၀ေ၀ေ ကေ၀ိသ။ကမ္မေ ကောဒသ။၀ိပါ၀ေ ကေ၀ိသ။အာဟာရေ ကောဒသ။ ဣန္ဒြိယေ ကောဒသ။ဈာနေ ကေ၀ိသ။မဂ္ဂေ ကောဒသ။ သမ္မယုတ္တေ ကောဒသ။ ၀ိပ္ပယုတ္တေ ကေ၀ိသ။ အတ္ထိယာတိံသ။ နတ္ထိယာ ပဋ္ဌ၀ိသ။ ၀ိဂတေ ပဋ္ဌ၀ိသ။ အ၀ိဂတေ တိံသ။ (ဃဋ္ဋနာ ကုသလတိက်နှင့် အရတ္ထ ကောဒသအစရှိသော သင်္ချာသာထူးသည်)။အနုလုံပြီးပြီ။

ပစ္စယုद्दါရဒ္ဒ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ကမ္မ ဤလေးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ကမ္မ ဤလေးပစ္စည်း။ ၏။ပဋ္ဌမော တတိယဿ အာရမ္မဏသဟဇာတ ဥပနိဿယ ပစ္ဆာဇာတ ကမ္မ ဤငါးပစ္စည်းကို။၏။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ တတိယဿ သဟဇာတ ကမ္မ ဤနှစ်ပစ္စည်း၏။ ။ပဋ္ဌမော ဒုတိယ တတိယဿ သဟဇာတ ကမ္မ ဤနှစ်ပစ္စည်း။၏။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ ဒုတိယဿ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ကမ္မ ဤလေးပစ္စည်းကို။၏။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယ တတိယဿ သဟဇာတ။ ကမ္မ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို။၏။ ।ဒုတိယော ဒုတိယဿ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ကမ္မ ဤလေးပစ္စည်းကို။၏။ ।ဒုတိယော ပဋ္ဌမဿ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ဤသုံးပစ္စည်းကို။၏။ ।ဒုတိယော တတိယဿ အာရမ္မဏသဟဇာတ ဥပနိဿယ ပစ္ဆာဇာတ ကမ္မ။ဤငါးပစ္စည်းကို။၏။ ।ဒုတိယော ပဋ္ဌမ တတိယဿ သဟဇာတ ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ।ဒုတိယော ဒုတိယဿ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ကမ္မ ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမ ဒုတိယဿ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ။ဤနှစ်ပစ္စည်း

ကိုထုတ်အပ်၏။ ။တတိယော တတိယသည်၌ အာရုံရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ 'ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတ ကမ္မ အာဟာရ ဣန္ဒြေယ၊ ဤ၅စ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။တတိယော ပဌမသည်၌ အာရုံရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ ဤလေးပစ္စည်းကို လုတ်အပ်၏။ ။တတိယော ပဌမ ဒုတိယသည်၌ အာရုံရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ။ ဤလေးပစ္စည်း။၏။ ။ပဌမ တတိယော ပဌမသည်၌ သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿက ဤနှစ်ပစ္စည်း။ ၏။ ပဌမ တတိယော ဒုတိယသည်၌ သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿက နှစ်ပစ္စည်း။၏။ ။ပဌမ တတိယော တတိယသည်၌ သဟဇာတ ပစ္ဆာဇာတ ဣန္ဒြေယ မိဿက။ ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ပဌမ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသည်၌ သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿက နှစ်ပစ္စည်း။၏။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမသည်၌ အာရုံရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿက ဤလေးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသည်၌ အာရုံရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ။ ဤလေးပစ္စည်း။၏။ ။ဒုတိယ တတိယော တတိယသည်၌ အာရုံရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿက ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ မိဿက ပစ္ဆာဇာတ ဣန္ဒြေယ မိဿက ဤခြောက်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယ တတိယသည်၌ သဟဇာတ ဥပနိဿယ သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿကဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ဒုတိယ တတိယော ပဌမ တတိယသည်၌ အာရုံရမ္မဏ ဥပနိဿယ။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို။၏။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသည်၌ အာရုံရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ။ ဤသုံးပစ္စည်းကို။၏။ ။ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသည်၌ အာရုံရမ္မဏ ဥပနိဿယ။ ဤနှစ်ပစ္စည်း။ ။ပဌမ ဒုတိယော တတိယသည်၌ အာရုံရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယ ပစ္ဆာဇာတ။ ဤလေးပစ္စည်းကို။၏။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ တတိယသည်၌ သဟဇာတ ပစ္စည်းကို။၏။ ။ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိ

ယသည်ဌ ဥပနိဿယ တပစ္စည်း။၏။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိ ယသည်ဌ အာဝရမ္မဏ ဥပနိဿယ ဤနှစ်ပစ္စည်း။၏။ ပဌမ ဒုတိယ တတိယော ပဌမသည်ဌ သဟဇာတ သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿကနှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ပဌမ ဒုတိယ တတိယော တတိ ယသည်ဌသဟဇာတ ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ မိဿက ပစ္ဆာဇာတ ဣန္ဒြိယမိဿက ဤသုံးပစ္စည်း။၏။ ။ပဌမခုနှစ်ချက်။ဒုတိယခြောက် ချက်။ တတိယငါးချက်။ ပဌမတတိယလေးချက်။ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်။ ပဌမ ဒုတိယခြောက်ချက်။ ပဌမ ဒုတိယ တတိယ နှစ်ချက်။ ပေါင်းပဋ္ဌာန်း သုံးဆဲ့ငါးချက်။ ။ပစ္စယုဒ္ဓါရ။ နဟေ တုယာ ပဋ္ဌာန်း။ နာဝရမ္မဏော ပဋ္ဌာန်း။ နအာမိပတိယာ ပဋ္ဌာ တိ။ နအနန္တရော ပဋ္ဌာန်း။ နသမနန္တရော ပဋ္ဌာန်း။ နသဟ ဇာတော ကော့နတိ။ သ ဟူသော်ကား ပစ္စယုဒ္ဓါရ ပဋ္ဌာန်းသတ္တင် ဒုတိယော ပဌမ တတိယ ။ ။ ပဌမ တတိယသုံးချက်။ ပဌမ ဒုတိ ယော ပဌမ တတိယ ။ ။ ပဌမ ဒုတိယ တတိယော ပဌမ ။ ။ ဤ ခြောက်ချက်ကို နုတ်၍ ကော့နတိ။ သ ဖြစ်သတည်း။ ။(နအညမညော ကော့နတိ။ သဌ္ဌလည်း နသဟဇာတအတိုင်း။နနိဿယော ကော့နဝိ ။ ။ ။ ဤဌ္ဌလည်း နသဟဇာတအစိုင်း။နဥပနိဿယ စ ၀ တုတ္ထိ။ သကား ပစ္စယုဒ္ဓါရ ပဋ္ဌာန်းသတ္တင် ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယ ။ ။ ။ ဤဌ္ဌ တချက်ကျ၍ စတုတ္ထိ။ သ ဖြစ်သတည်း)။ ။နပုရေဇာတော ပဋ္ဌ တိ။ နပစ္ဆာဇာတော။ နာသေ၀နေ။ နကမ္မေ။ နဝိပါကေ။ နအာဟာရေ။နဣန္ဒြိယေ။နဈာနေ။နမဂ္ဂေ ပဋ္ဌာန်း။နသမ္ပယုတ္တေ ကော့နတိ။ နသဟဇာတ အတိုင်း။ နဝိပ္ပယုတ္တေ သတ္တတိ။ (ဒုတိယော ပဌမ တတိယ ။ ။ ။ ပဌမ တတိယလေးချက်။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယ ။ ။ ။

ဟေတုပစ္စယာ နာ့အာရမ္မဏေကောဒသ။နာ့အဓိပတိယာ ကောဒသ။နာ့အနန္တရေကောဒသ၊နာ့သမနန္တရေကောဒသ၊နာ့အညမညေ တိဏိ။ ပဌမော တတိယသ။ ဒုတိယောတတိယသ။ တတိယော တတိယသဟ။သ့ည်တည်း။ ။ဥပနိဿယေ ကောဒသ။နာ့ပုရေ ဇာတေ။ နာ့ပစ္ဆာဇာတေ။ နာ့သေဝနေ။ နာ့ကမ္မေ။ နာ့ဝိပါကေ။ နာ့အာဟာရေ။ နာ့ဇ္ဈာနေ။ နာ့မဂ္ဂေ။ နာ့ဝိပ္ပယုတ္တေ။ နာ့ဝိပ္ပယုတ္တေ။ နာ့ဝိပ္ပယုတ္တေ။ နာ့ဝိပ္ပယုတ္တေတိဏိ။ နာ့ဝိပ္ပယုတ္တေသတ္တ။ ပဌမော ပဌမသ။ ပဌမော ဒုတိယသ။ ပဌမော ပဌမဒုတိယသ။ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယောတတိယသ။ဒုတိယော ဒုတိယတတိယသ။တတိယော တတိယသဟ။သ့ည်တည်း။ ။နောနတ္ထိယာ ကောဒသ။ နော အဝိဂတေ ကောဒသ။အနုလောမပစ္စနိက်။ ။နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေကေဝိသ။အဓိပတိယာတေဝိသ။အနန္တရေသမနန္တရေ ပဋ္ဌိသ။ သဟဇာတေတိ ံသ။ အညမညေအဋ္ဌိသ။ နိဿယေ တိ ံသ။ ဥပနိဿယေ ပဋ္ဌိသ။ ပုရေဇာတေပဋ္ဌ။ ပစ္ဆာဇာတေ ပဋ္ဌ။အာသေဝနေ ကေဝိသ။ ကမ္မေ ကောဒသ။ ဝိပါကေကေ ဝိသ။ အာဟာရေ ကောဒသ။ ဇ္ဈာနေကောဒသ။ ဗျာနေကေ ဝိသ။ မဂ္ဂေသောဋ္ဌသ။ သမ္ပယုတ္တေကောဒသ။ ဝိပ္ပယုတ္တေနဝ။ အတ္ထိယာတိ ံသ။ နတ္ထိယာပဋ္ဌိသ။ ဝိဂတေပဋ္ဌိသ။ အဝိဂတေ တိ ံသ။ ။ပစ္စနိယာ နုလောမပြီးပြီ။ ။(ဤနည်းကိုမှီ၍ထိုက်သော သန်ချာအားလျော်စွာ ဟောလေ)။

ဝိတက္ကတိက်ပြီးပြီ။

ဝိတိတ္ထိက ပဋ္ဌိဿဝါရ

ဝိတက္ကတိက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝိတိတိက် ကိုဟောခဲတော်မူ၏။ ထိုဝိတိတိက်၌ တုံသော်လည်း (ပဋ္ဌိဿဝါရ အစရှိသည်ကိုဆိုမြ)။ ဝိတိသဟဂတံဓမ္မံ ပဋ္ဌိဿ ဝိတိသဟဂတော ဓမ္မော။လ။ ခန္ဓာ။ ပဌမေန ပဌမံ။ ပဌမေနဒုတိယံ။ ပဌမေနပဌမ

ဒုတိယံ။ ။ပဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ဒုတိယေနပဌမံ။ဒုတိ
ယေနပဌမဒုတိယံ။ဒုတိယသုံးချက်။ ။တတိယေနတတိယံ။တချက်။
ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ။ ပဌမ ဒုတိယေနဒုတိယံ။ ပဌမဒုတိယေန
ပဌမဒုတိယံ။ ။ပဌမဒုတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်းဆယ်ချက်။ ။
ပဌမေနပဌမံ၌ကတ္တားကား သဟိတ်ဝိတိ သဟဂုတ်လေးဆဲ့ကိုးခု
ဝိတိ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော
စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်
သော။လ။အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ
ကတ္တားကား ဝိတိသဟဂုတ် ပဋိသန္ဓေခုနစ်ခု ဝိတိကြဉ်သော
စေတသိက်စတုတ္တိ ံသ။အစိတ်အစိတ်။လ။ရ၏။ ။ပဌမေနဒုတိယံ၌
ကတ္တားကား သဟိတ်ဝိတိ သဟဂုတ်လေးဆဲ့ကိုးခု ဝိတိ ဒေါသ
ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက်
ဆစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောသဟိတ်
ဝိတိ သဟဂုတ်လေးဆဲ့ကိုးခု။ ဝေဒနာ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ
ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက်ဆစတ္တာလီသ။ အစိတ်
အစိတ်။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေနည်းတူ။ ။ပဌမေန
ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား သဟိတ် ဝိတိသဟဂုတ်လေးဆဲ့ကိုးခု။
ဝိတိ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော။လ။
သဟိတ်ဝိတိ သဟဂုတ် လေးဆဲ့ကိုးခု။ ဝေဒနာ ဝိတိ ဒေါသ
ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌ
စတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ဝေဒနာ ဝိတိကြဉ်
သောစေတသိက် တေတ္တိ ံသ။ နှစ်ပါးစုံဖြစ်သောကြောင့်ဝေဒနာ
ဝိတိနှစ်ပါးကျသတည်း။ ။(ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ သဟိတ်သုခ
သဟဂုတ် ခြောက်ဆယ် စေတသိက်ဆစတ္တာလီသကိုကော)။
တတိယေန ပဌမံ၌ သဟိတ်ဝိတိ သဟဂုတ်လေးဆဲ့ကိုးခု။ ဝေဒနာ
ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သောစေတသိက်
ဆစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်
ဝိတိသဟဂုတ်လေးဆဲ့ကိုးခု။ဝိတိ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ

ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလိသ။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။(ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံလည်း ကောက်မြ။ ဝေဒနာ ဝိတိ နှစ်ပါးကျသည်သာထူးသည်။ ။တတိယေန တတိယံ၌ သဟိတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးဆဲ့တခု။ ဝေဒနာ ဝိတိ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာ လိသကို ကောက်)။

ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား သဟိတ်ဝိတိ သဟဂုတ် လေးဆဲ့ကိုးခု။ ဝေဒနာ ဝိတိ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက်ပဌမစတ္တာလိသ။လ။ စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ဝိတိ သဟဂုတ်လေးဆဲ့ကိုးခု။ ဝေဒနာ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလိသ။ လ။ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ဝိတိမကျဝေဒနာ သာကျသည်။ ။ပဌမဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ဝေဒနာ ဝိတိ နှစ်ပါးကျသည်။ ။ဟေတုပစ္စည်းပေါင်း ဆယ်ချက်ပြီးပြီ။

(အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌လည်း ဆယ်ချက် တိဟိတ်၏ အရကို အကုန်ကောက်)။ အဓိပတိ၌လည်းဆယ်ချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘမူ သောမ နဿသဟဂုတ်လေးခု။ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမ နဿသဟဂုတ် ၅စ်ခု။ ကေန်ရသော ပဌမဈာန်ဇော တဆယ်။ ဒုတိယဈာန်ဇော တဆယ်။ တတိယဈာန်ဇော တဆယ်။ ဝိတိ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေ တသိက်ဆစတ္တာလိသ အစိတ်အစိတ် နာမ်ကွန်ရာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။ လ။ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော။လ။ ဆစတ္တာလိသ အစိတ် အစိတ်နာမကွန်ရာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ။ အလုံးစုံဆယ်ချက်စီချည်းပင်)။ ။ဟေတုယာဒသ။ အာရမ္မဏော ဒသ။လ။ အဝိဂတေဒသ။ ။အနုလုံပြီးပြီ။

ပစ္စနိုက်နဟေတုပစ္စည်း၌။ ။ပဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။ ။ပဌမဒုတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်းဆယ်ချက်။

ပဌမေန ပဌမံဌာကတ္တားကား အဟိတ်ပိတိသဟဂုတ်နှစ်ခု ဆန္ဒပိတိ ကြဉ်သော် အညသမာန်းကောဒသ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော်။ လ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ပဌမေန ဒုတိယံဌာလည်း နည်းတူ။ ဆန္ဒပိတိကြဉ်သော် အညသမာန်း ကောဒသ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍။လ။ ဆန္ဒဝေဒနာ ကြဉ်သော်။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမေန ပဌမဒုတိယံဌာလည်း နည်းတူ။ ဆန္ဒပိတိ ကြဉ်သော် အညသမာန်းကောဒသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော်။လ။ ဆန္ဒပိတိဝေဒနာကြဉ်သော် အညသမာန်း တဆယ် အစိတ်အစိတ်။လ။ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(နှစ်ပါးစုံဖြစ်သော ကြောင့် ဆန္ဒပိတိ ဝေဒနာကျသတည်း။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံဌာ အဟိတ်သုခသဟဂုတ်သုံးခု ဆန္ဒဝေဒနာကြဉ်သောအညသမာန်း ကောဒသကိုကောက်)။

ဒုတိယေနပဌမံဌာ အဟိတ်သောမနဿသဟဂုတ်နှစ်ခု ဝေဒနာ ကြဉ်သော် အညသမာန်း ကောဒသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍။လ။ ဆန္ဒပိတိကြဉ်သော အညသမာန်း ကောဒသ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံဌာ ကံပုဒ်၏အရ ဆန္ဒဝေဒနာကိုကြဉ်။ ကတ္တားမှာ ဆန္ဒပိတိကိုကြဉ်။ ဤမျှသာထူးသည်)။ ။တတိယေန တတိယံဌာ အဟိတ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် တဆဲ့လေးခု ဆန္ဒပိတိဝေဒနာကြဉ်သောအညသမာန်း တဆယ် အစိတ်အစိတ်။လ။ခန္ဓာ။ ဂိစိကိ ဓိဋ္ဌာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟ ဂုတ် မောဟ ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက် တေရသ။ အစိတ် အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မောဟပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ (ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ အဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေ နှစ်ခုကိုကောက်)။

ပဌမဒုတိယေနပဌမံဌာ အဟိတ်ပိတိသဟဂုတ် ဆန္ဒပိတိဝေဒ နာကြဉ်သော အညသမာန်းတဆယ်အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ ဆန္ဒပိတိကြဉ်သော အညသမာန်း ကောဒသ် အစိတ်အစိတ်။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံဌာ

ကံပုဒ်မှာ ဆန္ဒပိတိဝေဒနာကိုကြည့်။ ကတ္တားမှာ ဆန္ဒဝေဒနာကို ကြည့်။ ။ပဌမ ဒုတိယေနပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တား ကံပုဒ်နှစ်ပါးပင် ဆန္ဒပိတိဝေဒနာကိုကြည့်။ ။နဟေတုပြီးပြီ။

နာရမ္မဏမရ။ ။နာမိပတိအစရှိသည်တို့၌လည်း။ဒသ။ ။နစျာနတပစ္စည်း၌ဟေ။ ။ဒုတိယေနဒုတိယံ။ တတိယေန တတိယံ။ ။ ဒုတိယေနဒုတိယံ၌ သုခသဟဂတံ ကာယဝိညာဏသဟဂတံ ဧကံ ခန္ဓံပဋ္ဌိစ္စဟေခန္ဓာ။ ဟေခန္ဓေပဋ္ဌိစ္စ ဧကောခန္ဓော။ ။တတိယေန တတိယံ၌ စက္ခုဝိညာဏသဟဂတံထည့်၍ရှိတ်။ ။နဟေတုယာ ဒသ။နာမိပတိယာဒသ။နပုရေဇာတေဒသ။နပစ္ဆာဇာတေဒသ။ နာသေဝနေဒသ။ နကမ္မေဒသ။ နဝိပါကေဒသ။ နစျာနေဟေ။ နမဂ္ဂေဒသ။ နဝိပ္ပယုတ္တေဒသ။ ။ပစ္စနိုက်ပြီးပြီ။

ဟေတုပစ္စယာ နာမိပ်တိယာဒသ။နပုရေဇာတေဒသ။နပစ္ဆာဇာတေဒသ။ နာသေဝနေဒသ။ နကမ္မေဒသ။ နဝိပါကေဒသ။ နဝိပ္ပယုတ္တေဒသ။ အနုလောမပစ္စနိုက်ကို အကျယ်အားဖြင့်ဟောလေ။ ။အနုလောမပစ္စနိုက်။ နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏောဒသ။ အနန္တရေဒသ။ သမနန္တရေဒသ။ သဟဇာတေဒသ။ အညမညေ ဒသ။ နိဿယေဒသ။ ဥပနိဿယေ ဒသ။ ပုရေဇာတေဒသ။ အာသေဝနေဒသ။ ကမ္မေဒသ။ ဝိပါကေဒသ။ အာဟာရေဒသ။ ဣန္ဒြေယေဒသ။စျာနေဒသ။မဂ္ဂေကံမောဟမူဒွေး၌မောဟတည်း။ သမ္မယုတ္တေဒသ။ ဝိပ္ပယုတ္တေဒသ။ အတ္ထိယာဒသ။ နတ္ထိယာဒသ။ ဝိဂတေဒသ။ အဝိဂတေဒသ။ အကျယ်ဟောလေ။ ။ပစ္စနိယာ နုလောမပြီးပြီ။ ။ပဋ္ဌိစ္စဝါရပြီးပြီ။

ပဋ္ဌာဝါရ

(သဟဇာတ အစရှိသောကြွင်းသော ငါးဝါရတို့သည် အတူတူပင် အထူးမရှိ)။ ။ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌။ ။ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ ။တတိယတချက်။ ။ပေါင်းဆယ်ချက်။ ။ပဌမမော

(၁၈၄) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ပဋ္ဌမသည်၌ ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော သဟိတ် ဝိတိသဟဂုတ်လေးဆဲ့ကိုးခု ဝိတိ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ စိတ္တကွဏ တခုတခု၌ရှိသောဖွယ်ဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘအဒေါသ အမောဟ။ လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘ မောဟ။ဤဟိတ်နှစ်ပါးသုံးပါးပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ (ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါဝိတိသဟဂုတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေခုနစ်ခု၌ရှိသော ဟိတ်ကိုကောက်။ ။ပဋ္ဌမော ဒုတိယသ စသည်တို့၌လည်း နည်းတူကောက်)။

ဒုတိယော ဒုတိယသည်ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သော သဟိတ်သုခ သဟဂုတ် ခြောက်ဆယ် စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ စိတ္တကွဏတခုတခု၌ရှိသော။လ။ ပစ္စည်း။၏။ ။ သမ္မဒါန်ကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ သောမနဿ ပဋ္ဌိသန္ဓေရှစ်ခု စိတ္တကွဏ တခုတခု၌ ရှိသော။လ။ ပစ္စည်း။၏။ သမ္မဒါန်ကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ (အကြင်း ဒုတိယော ပဋ္ဌမသအစရှိသောနှစ်ချက်တို့၌ သဟိတ် ဝိတိသဟဂုတ်လေးဆဲ့ကိုးခု၌ရှိသော တိဟိတ်ကိုကောက်။ တတိ ယောတတိယသည်၌ သဟိတ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးဆဲ့တခု၌ ရှိသော ဟိတ်ကိုကောက်။ ။ပဋ္ဌမဒုတိယော ပဋ္ဌမသအစရှိသော သုံးချက်တို့၌ သဟိတ်ဝိတိသဟဂုတ်လေးဆဲ့ကိုးခု၌ ရှိသော ဟိတ် ကိုကောက်။ ။ဟေတုပစ္စည်းပြီးပြီ။

ဆယ်ချက်။ ။အာဝရမ္ဘဏ၌။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယသ။ ပဋ္ဌမော တတိယသ။ ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမဒုတိယသ။ ။ လေးချက်။ ။ဌာနဒုတိယ လေးချက်။ ။ဌာနတတိယ လေးချက်။ ဌာနပဋ္ဌမဒုတိယ လေးချက်။။ပေါင်းတဆဲ့ခြောက်ချက်။ ။ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ၌ကတ္တားကား ဝိတိသဟဂုတ် ဝါးဆဲ့တခု။ စေ၊ ဆစတ္တာ လီသ ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု သောမနဿသန္ဓိရဏ ဟသိတုပ္ပါဒ် ကာမာ

ဝစရ သောဘဏသောမနဿ သဟဂုတ် တဆဲ့နှစ်ခု အပ္ပမညာ ကြဉ်သော။စေ။ စတုစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ကာမသောမနဿသဟဂုတ် တဆဲ့ရှစ်ခုသော်လည်းဆို။ ။ကုသလတိုက်ကိုမှီ၍ အကျယ်ကိုကောက်လေ။ ။ပဌမောဒုတိယဿ။ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿဠ်လည်း နည်းတူ။ ။ဒုတိယဿဠ် သမ္မဒါန်အရဝေဒနာ ကျသည်။ ။ပဌမဒုတိယဿဠ် ဝေဒနာပိတိကျသည်။ ဤမျှသာ ထူးသည်။ ပဌမော တတိယဿဠ် ကတ္တားကို အကုန်ကောက်)။ သမ္မဒါန်ကား အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ခြောက်ခု ဥပေက္ခာသန္တီရဏနှစ်ခု မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမာဝစရ သောဘဏ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆဲ့နှစ်ခု စေတောပရိယ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ။ ယထာ ကမ္မုပဂ။ အနာဂတံသ ကုသိုလ် ကြိယာ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာ ကြဉ်သော။ စေ။ စတုစတ္တာလီသ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဒုတိယလေးချက်လည်း ကတ္တားကိုအကုန်ကောက်။ သမ္မဒါန်မှာလည်းနည်းတူ)။

တတိယော တတိယဿဠ် ကတ္တားကား ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခု ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခု ဥပေက္ခာသန္တီရဏနှစ်ခု မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမာဝစရ သောဘဏ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆဲ့နှစ်ခု။ ဇုဒ္ဓိဝိဓ။ စေတောပရိယ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ။ယထာကမ္မုပဂ။ အနာဂတံသ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာ ကြဉ်သော။စေ။ စတု စတ္တာလီသပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(တတိယော ပဌမဿ စသည် တို့ဠ် ကတ္တားကောက်မြဲ အကုန်။ သမ္မဒါန်ကိုလည်း ပဌမက ကောက်ခြင်းတိုင်း)။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဿဠ် ကတ္တားကား ဗိတိသဟဂုတ်ငါးဆဲ့တခု ဝေဒနာ ပိတိ ဒေါသ ဇုဿာ မဏ္ဍရိယ ကုက္ကုစ္စ ဗိစိကိစ္ဆာကြဉ်းသော စေတသိက် ပဉ္စစတ္တာလီသပစ္စည်း။ ၏။ (သမ္မဒါန်ကောက်မြဲ။ ။အကြင်းသုံးချက်တူပြီ။ ။ကတ္တားမှာ နှစ်ပါးစုံ ကတ္တားဖြစ်၍ ဝေဒနာပိတိကျသည်)။ ။အာရမ္မဏတဆဲ့ ခြောက်ချက်ပြီးပြီ။

(၁၀၆) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

အဓိပတိဌာလည်း ပဌမော ပဌမဿ အစရှိသော တဆဲ့ခြောက် ချက်လည်းကောင်းတည်း။ ။ပဌမော ပဌမဿဌ် အာရမ္မဏာ ဓိပတိ သဟဇာတာ ဓိပတိနှစ်ပါးတို့တွင် အာရမ္မဏာ ဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ်အားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ကာမ သောမနဿ သဟဂုတ် တဆဲ့ရှစ်ခု။ ရူပါဝစရ ပဌမဈာန် စိတ်သုံးခု ဒုတိယဈာန်စိတ်သုံးခု တတိယဈာန် စိတ်သုံးခု မဟာ ကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ်နှစ်ခုအား တပ် သော မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု ရူပါဝစရ ကုသိုလ် ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ခုအား တပ်သော မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု ရူပါဝစရ ကုသိုလ် ဝဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် ပဌမဈာန်ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ်နှစ်ခုအား တပ်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပဌမ ဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု။မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿသဟဂုတ်နှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအားတပ်သော အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ်လေးခု။မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သော မနဿ သဟဂုတ်ရှစ်ခု။ ဧကန်ရသော ရူပါဝစရ ကုသိုလ် ကြိယာ မဂ်ဖိုလ် ပဌမဈာန်တဆယ် ဒုတိယဈာန်တဆယ် တတိယဈာန် တဆယ် စိတ္တကွဏတခုတခုဌာရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါး လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ပဌမော ဒုတိယဿ။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ ဤနှစ်ချက်လည်း တူပြီ)။ ပဌမော တတိယဿဌ် အာရမ္မဏာ ဓိပတိသာ။ ကတ္တားကား

အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ကာမ သော မနုဿသဟဂုတ် တဆဲ့ရှစ်ခု။ ရူပါဝစရ ပဌမဈာန်စိတ်သုံးခု။ ဒုတိယဈာန်စိတ်သုံးခု။ တတိယဈာန် စိတ်သုံးခု။ မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ရှစ်ခုအားတပ်သော အလေး အမြတ်ပြုအပ်သော မဟာကုသိုလ် သောမနုဿသဟဂုတ်လေးခု။ ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် အလေး အမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်အား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော မဟာ ကုသိုလ် သောမနုဿ သဟဂုတ်လေးခု။ ရူပါဝစရ ကုသိုလ် ပဌမ ဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် ပဌမ ဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အား တပ်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ် ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန်ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သောလောဘမူ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်လေးခု မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်လေးခု။ မဟာကြိယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် နှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဒုတိယော ဒုတိယသ္မိံ ဝေဒနာတိက် ပဌမအတိုင်းကောက်လေ။ဒုတိယော ပဌမသ္မိံ။ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ္မိံ ဤနှစ်ချက်လည်း ဝေဒနာ တိက် ပဌမအတိုင်း။ဒုတိယော တတိယသ္မိံလည်း ဝေဒနာတိက် ပဌမော တတိယသ္မိံအတိုင်း။ တတိယလေးချက်လည်း ဝေဒနာ တိက်အတိုင်း။ ပဌမ ဒုတိယလေးချက်လည်း ဤဗိတိတိက် ပဌမ လေးချက်အတိုင်း)။ ။အဓိပတိ တဆဲ့ခြောက်ချက် ပြီးပြီ။

အနန္တရဒ္ဒ ပဌမော ပဌမသ္မိံ အစရှိသော တဆဲ့ခြောက်ချက် တည်း။ ။ပဌမောပဌမသ္မိံ ကတ္တားကားရဟန္တာတို့စုတိစိတ်နှင့် တကွ နောက်နောက်သော ဗိတိသဟဂုတ် ငါးဆဲ့တခုအား တပ် သော ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဗိတိသဟဂုတ် ငါးဆဲ့တခု ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ

နောက်နောက်သော ဗိတိသဟဂုတ် ငါးဆဲ့တခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ပဌမောဒုတိယသင်္ခ် ပစ္စည်းအတူတူ။သမ္မဒါန်ကားသုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော ရဟန္တာတို့ စုတိစိတ်နှင့်တကွ နောက်နောက်သော သုခ သဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့နှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသင်္ခ်ကား ပဌမော ပဌမသ အတိုင်းကောက်)။

(ပဌမော တတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ပဋိသန္ဓေတဆဲ့တခုအား တပ်သော ဗိတိသဟဂုတ် စုတိခုနစ်ခု အာဝဇ္ဇန်းခွေးအား တပ်သော ဗိတိသဟဂုတ် ဘဝင်ပဋ္ဌာနခုနစ်ခု ဝုဋ္ဌောအား တပ်သော သောမနဿ သန္တီရဏ လောဘမူမဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ်နှောင် တဒါရုံကျသည် ဖြစ်အံ့ ဥပေက္ခာတဒါရုံခြောက်ခု။ မကျသည်ဖြစ်အံ့ ဥပေက္ခာဘဝင်တဆဲ့တခုအားတပ်သော လောဘမူ မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် အဆုံးဧော။ တိဟိတ်ဘဝင် ဥပေက္ခာဘဝင် ခုနစ်ခုအားတပ်သော မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ်အဆုံးဧော။ ပဏ္ဍဝေါ ကာရတိဟိတ် ဥပေက္ခာဘဝင် သုံးခုအားတပ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ်ရူပါဝစရ ကုသိုလ်ကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် အဆုံးဧော။ တိဟိတ် ဥပေက္ခာဘဝင်ခုနစ်ခုအားတပ်သော ဖိုလ်သောမနဿသဟဂုတ်အဆုံးဧော။ ကာမဥပေက္ခာဘဝင် စုတိခြောက်ခုအားတပ်သော သောမနဿဒုတိယတဒါရုံပစ္စည်းတရားရ၏။ (ဘဝင်ံ ဘဝင်ံသကို တဒါရုံကျသည်။ ဘဝင်အား ပစ္စည်းတပ်သည်ကို ရည်၍ ဟောတော်မူသတည်း)။ ။သမ္မဒါန်ကား အာဝဇ္ဇန်းခွေး ဥပေက္ခာ သန္တီရဏနှစ်ခု မဟာဝိပါက် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်လေးခု မဟဂ္ဂုတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသင်္ခ် ပဌမော ပဌမသ သမ္မဒါန်ပုဒ်အရတွင် ဝေဒနာ ဗိတိကိုကြဉ်၍ ကောက်သည်သာထူးသည်)။

ဒုတိယောဒုတိယသင်္ခ် ကတ္တားပုဒ်၏အရကား သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော သုခ

သဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့နှစ်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ပုဒ်၏ အရကား ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ကြဉ်သော နောက်နောက်သော သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့နှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော ပဌမသည်၌ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ရဟန္တာတို့စုတိ စတုတ္ထဈာန်မဂ်လေးခု ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော သုခသဟဂုတ် ငါးဆဲ့ခုနှစ်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။သမ္မဒါန်ကား ရဟန္တာတို့စုတိနှင့်တကွနောက်နောက်သော ဝိတိသဟဂုတ် ငါးဆဲ့တခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

(ဒုတိယော တတိယသည်၌ အရကား ဝေဒနာတိုက် ပဌမော တတိယသအတိုင်းကောက်လေ။ ။ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသည်၌ အရကား ဒုတိယော ပဌမသ အရတွင် ဝေဒနာဝိတိကို သမ္မဒါန် အရတွင် ကြဉ်၍ ကောက်သည်သာထူးသည်။ ။တတိယော တတိယသည်၌ ဝေဒနာတိုက် တတိယော တတိယသ အတိုင်းကောက်လေ)။ ။တတိယော ပဌမသည်၌ ကတ္တားကား ဝိတိသဟဂုတ် ပဋိသန္ဓေနှစ်ခုအား တပ်သောဥပေက္ခာသဟဂုတ် စုတိတဆဲ့တခု။ လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ် ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ်မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ပဌမဈောအား တပ်သောဝုဋ္ဌောမနာဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း သောမနဿ သန္တီရဏအား တပ်သောကုသိုလ်အကျိုးသမ္ပဋ္ဆိုင်းပရိတ္တာရုံဝိထိဖြစ်အံ့သောမနဿ ဘဝင်ရှစ်ခုအားတပ်သော ဒုတိယဝုဋ္ဌော မဟာဝိပါက် သောမနဿသဟဂုတ် ပဌမဘဝင်အား တပ်သော ပရိတ္တာရုံ ဝိထိ၌ ဥပေက္ခာ သန္တီရဏ အတိမဟန္တာရုံ ဝိဘူတာရုံဝိထိ၌ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ဒုတိယတဒါရုံ။ (ဘဝင် ဘဝင်သဆို)။ လောဘမူ မောဟမူ မဟာကုသိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်နောင်တဒါရုံကျသည် ဖြစ်အံ့ သောမနဿတဒါရုံငါးခု။ မကျသည်ဖြစ်အံ့ ဝိတိသဟဂုတ် ဘဝင်ရှစ်ခုအား တပ်သော လောဘမူ မောဟမူ မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဈော။ ဝိတိသဟဂုတ် တိဟိတ် ဘဝင် စုတိ ခုနှစ်ခုအားတပ်သော မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်

အဆုံးဧော ဗိတိသဟဂုတ် တိဟိတ်ဘဝင် ခုနစ်ခုအား တပ်သော မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်ကြိယာ ဖိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဧော။ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် ဗိတိသဟဂုတ် ခြောက်ခုအားတပ်သော နေဝသညာ နာသညာ ယတန ကုသိုလ်ကြိယာ အဆုံးဧော ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်၏အရကား ဗိတိသဟဂုတ် ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်စုတိ ခုနစ်ခု သောမနဿ သန္ဓိရဏ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် ပဌမဧော အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် ဗိတိသဟဂုတ်ခြောက်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(တတိယော ဒုတိယသ္မိ ဝေဒနာတိက်ခ္မ တတိယော ပဌမသအတိုင်းကောက်။ ။တတိယော ပဌမ ဒုတိယသ္မိ ဤတိက် တတိယော ပဌမသအတိုင်းကောက်။သမ္မဒါန် ပုဒ်အရတွင် ဝေဒနာ ဗိတိနှစ်ပါးကို ကြဉ်သည်သာ ထူးသည်။ ပဌမ ဒုတိယောပဌမသ္မိ ပဌမောပဌမသအရအတိုင်းကောက်။ ကတ္တားတွင် ဝေဒနာနှင့် ဗိတိကိုကြဉ်သည်သာထူးသည်။ ။ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသ္မိ ပဌမော ဒုတိယသ အတိုင်းကောက်။ ကတ္တားတွင် ဝေဒနာနှင့် ဗိတိကိုကြဉ်။ ပဌမ ဒုတိယော တတိယသ္မိ ပဌမော တတိယသ အတိုင်းကောက်။ ကတ္တားတွင် ဝေဒနာဗိတိကိုကြဉ်။ ပဌမဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသ္မိ ပဌမော ပဌမသအတိုင်းကောက်။ ကတ္တား သမ္မဒါန်တွင် ဝေဒနာနှင့် ဗိတိနှစ်ပါးကို ကြဉ်၍ကောက်)။ ။အနန္တရပစ္စည်း သောဠသ ပြီး၏။

သမနန္တရနည်းတူ။ ။သဟဇာတ် ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယ သုံးချက်။ တတိယတချက်။ပဌမဒုတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်းတဆယ်။ ပဌမော ပဌမသ္မိ ကတ္တားကား အချင်းချင်းအား တပ်သော ဗိတိသဟဂုတ်ငါးဆဲ့တခု စေတသိက်ဆစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဗိတိ သဟဂုတ် ငါးဆဲ့တခု စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ

ပစ္စယုပ္ပန်တရားရေ။ ။(ပဌမော ဒုတိယသင်္ခ်လည်း ဧကော ခဏော့ဘတိတ္ထာန်ခန္ဓာနံ အစရှိသည်ဖြင့်ဟော။ ။ကတ္တားကားအချင်းချင်းအားတပ်သော ဝိတိ သဟဂုတ်ငါးဆဲ့တခုကိုကောက်။ ။သမ္မဒါန်ကား ဝိတိသဟဂုတ်ငါးဆဲ့တခု ဝေဒနာကိုကြည့်။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသင်္ခ် ပဌမော ပဌမသ အရကိုကောက်။ သမ္မဒါန်တွင် ဝေဒနာဝိတိကိုကြည့်။တတိယောတတိယသင်္ခ် ဝေဒနာတိုက် အတိုင်းကောက်။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသင်္ခ် ဧကော ခဏော့ဘတိတ္ထာန်ခန္ဓာနံ အစရှိသည်ကိုဟော။ ပဌမော ပဌမသ အတိုင်းကောက်။ ကတ္တားတွင် ဝေဒနာဝိတိကိုကြည့်။ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသင်္ခ် ပဌမော ဒုတိယသအတိုင်းကောက်။ ကတ္တားတွင် ဝေဒနာဝိတိကိုကြည့်။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသင်္ခ် ပဌမော ပဌမသ အတိုင်းကောက်။ ကတ္တား သမ္မဒါန်နှစ်ပါးခ် ဝေဒနာ ဝိတိကိုကြည့်)။ ။သဟဇာတဆယ်ချက်ပြီး၏။

အညမည နိဿယလည်း သဟဇာတနှင့်အတူ။ ဥပနိဿယခ် ပဌမလေးချက်။ဒုတိယလေးချက်။တတိယလေးချက်။ ပဌမဒုတိယ လေးချက်။ ပေါင်းသောဌာန။ ။(ပဌမော ပဌမသင်္ခ် အာရမ္မဏ အနန္တရူပအောက်က အတိုင်းကောက်)။ ပကတူပနိဿယဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော ဝိတိသဟဂုတ် စိတ်ငါးဆဲ့တခု။စေ။ ဆစတ္တာလီသ ပစ္စည်းတရားရေ။ ။(သမ္မဒါန် အရလည်းအတူ နောက်တဆဲ့ငါးချက်လည်း အကုန်ကောက်အတူတူပင်။ ။သဒ္ဓါ ပဌ္ဌကမ္မာ မာနံ ဇပ္ပေတိဒိဋ္ဌိ ဂဏ္ဍာတိ။ဝိတိ သဟဂတံ ရာဂံမောဟ အစရှိသည်ခ် ဒါနံဒေတိ။လ။ မဂ္ဂံ။ တတိယပုဒ်မှာ အဘိညံ။ ပဌမ ပုဒ်မှာဝိတိ သဟဂတေန စိတ္တေန အဒိန္နံအာဒိယတိ။လ။နိဂမ ဃာတံ ကရောတိတိုင်အောင်ဟော။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသင်္ခ် သံဃံဘိန္ဒတိတိုင်အောင်ဟော)။ ။ဥပနိဿယပြီးပြီ။

အာသေဝနခ် ပဌမ သုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယ တချက်။ ပဌမ ဒုတိယသုံးချက်။ ပေါင်းဆယ်ချက်။ ။ပဌမော ပဌမသင်္ခ် ကတ္တားကား အဆုံးဇော ကြည့်သော ရှေးရှုံးသော

လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု။ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာ
ကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ်ရှစ်ခု။ မဟဂ္ဂုတ်
ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ပဌမစျာန် ဒုတိယစျာန် တတိယစျာန်
ခြောက်ခုပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ပုဒ်၏အရကား ပဌမဇော
ကြဉ်သောနောက်နောက်သောလောဘမူသောမနဿသဟဂုတ်
လေးခု။ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿ
သဟဂုတ်ရှစ်ခု။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ပဌမစျာန်
ဒုတိယစျာန် ခြောက်ခု။ ပဌမစျာန် ဒုတိယစျာန် တတိယစျာန်
စာဆုနှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ (ပဌမော ဒုတိယသဒ္ဒါလည်း
ယခင် နည်းတူကောက်။ သမ္မဒါန်မှာ ဝေဒနာကိုကြဉ်။ ။ပဌမော
ပဌမ ဒုတိယသဒ္ဒါလည်း ယခင်နည်းတူ။ ။သမ္မဒါန်မှာ ဗီတိ
ဝေဒနာကို ကြဉ်၍ကောက်။ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ ဝေဒနာတိက်
ပဌမော ပဌမသဿအတိုင်းကောက်။ဒုတိယော ပဌမသဒ္ဒ ပဌမော
ပဌမသဿတွင် ကတ္တားမှာ ဝေဒနာကိုကြဉ်။ ။ဒုတိယော ပဌမ
ဒုတိယသဒ္ဒ ကတ္တားမှာ ဝေဒနာကိုကြဉ်။ သမ္မဒါန်မှာ ဝေဒနာ
ဗီတိကိုကြဉ်။ ။တတိယော တတိယသဒ္ဒ ဝေဒနာတိက်အတိုင်း
ကောက်။ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမသဒ္ဒ ပဌမော ပဌမသဿအတိုင်း
တွင် ကတ္တားမှာ ဝေဒနာဗီတိကိုကြဉ်။ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယသ
ဒ္ဒလည်း ကတ္တားမှာ ဝေဒနာဗီတိကိုကြဉ်။ သမ္မဒါန်မှာ ဝေဒနာ
ကြဉ်။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယသဒ္ဒလည်း ကတ္တား သမ္မဒါန်
နှစ်ပါးဒ္ဒဝေဒနာဗီတိ နှစ်ပါးကိုကြဉ်)။ ।အာသေဝန ဆယ်ချက်
ပြီး၏။

ကမ္မပစ္စည်းဒ္ဒ ပဌမလေးချက်။ ဒုတိယလေးချက်။ တတိယ
လေးချက်။ ပဌမဒုတိယလေးချက်။ ပေါင်းတဆဲ့ခြောက်ချက်။ ။
ပဌမော ပဌမသဒ္ဒ သဟဇာတကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားပုဒ်၏ အရ
ကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဗီတိသဟဂုတ် ငါးဆဲ့တခုဒ္ဒ
ရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန် ပုဒ်၏အရကား
စေတနာ ကြဉ်သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရား ရ၏။

(ဤနည်းအတူသဟဇာတကမ္မကိုနောက်ပုဒ်တို့၌ကောက်လေ)။။ နာနာဂ္ဂဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားပုဒ်၏အရကား သောမနဿ သန္ဓိရဏ မဟာဝိပါက် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခုအား တပ်သော မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ်လေးခု၌ရှိသော စေတနာ။ရူပါဝစရ ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် ဝိပါက်အားတပ်သော ရူပါဝစရ ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် ကုသိုလ် စေတနာ။ ဖိုလ် ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် တဆဲ့နှစ်ခုအား တပ်သော မဂ်ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန်အစရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ပုဒ်၏ အရကား သောမနဿသန္ဓိရဏ မဟာ ဝိပါက် သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု ရူပါဝစရပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် ဝိပါက် ဖိုလ်ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် တဆဲ့နှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ပဌမော ဒုတိယသဒ္ဒလည်းပဌမော ပဌမသတ္တင် သမ္မဒါန်မှာ ဝိတိဝင်၍ ဝေဒနာကိုကြဉ်၍ကောက်)။

ပဌမောတတိယသဒ္ဒ် ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား အကုသလ ဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခုအား တပ်သော လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု၌ရှိသော စေတနာ။ အဟိတ်အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ခြောက်ခုမဟာဝိပါက် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်လေးခုအား တပ်သော မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု၌ရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ပုဒ်၏အရကား အဟိတ်ဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆဲ့နှစ်ခု မဟာဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ (ပဌမော ပဌမဒုတိယသဒ္ဒ် ပဌမောပဌမသတ္တမအရတွင် သမ္မဒါန်ပုဒ်၌ ဝေဒနာပိတိကိုကြဉ်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ် ဝေဒနာ တိက်အတိုင်းကောက်။ ။ဒုတိယော ပဌမသဒ္ဒ် ပဌမောပဌမသ အတိုင်းကောက်။ ။ဒုတိယော ပဌမဒုတိယသဒ္ဒလည်း ပဌမော ပဌမသ အတိုင်းကောက်။ ဝေဒနာပိတိကိုကြဉ်။ ။တတိယ

ဧလေးချက်လည်း ဝေဒနာတိုက်နှင့်တူပြီ။ ။ပဌမဒုတိယလေးချက်လည်း ပဌမလေးချက်နှင့်တူပြီ)။ ။ကမ္မသောဠသပြီးပြီ။

ဝိပါကပစ္စည်းခဲ့ သဟဇာတမျိုးဖြစ်၍ သဟဇာတ အတိုင်းဆယ်ချက်ဝိပါက်ကိုကောက်။ ။အာဟာရခဲ့လည်း ဆယ်ချက်။ ဣန္ဒြိယခဲ့လည်းဆယ်ချက်။ ဈာနခဲ့လည်း ဆယ်ချက်။ မဂ္ဂခဲ့လည်း ဆယ်ချက်။ သမ္ပယုတ္တခဲ့လည်း ဆယ်ချက်။ ။အတ္ထိအဝိဂတခဲ့ ဆယ်ချက်။ နတ္ထိဝိဂတအနန္တရအတိုင်း တဆဲ့ခြောက်ချက်။ ။ ဝိဘင်္ဂပါရပြီးပြီ။

ဟေတုယာဒသ။ အာရမ္မဏောသောဠသ။ အဓိပတိယာသောဠသ။ အနန္တရေသောဠသ။ သမနန္တရေသောဠသ။ သဟဇာတေ အညမညြနိဿယေဒသ။ဥပနိဿယေသောဠသ။ အာသေဝနေ ဒသ။ ကမ္မေသောဠသ။ ဝိပါကေ။လ။ သမ္ပယုတ္တေအတ္ထိယာဒသ။ နတ္ထိယာဝိဂတေ သောဠသ။ အဝိဂတေဒသ။ ။နဟေတုယာ သောဠသ။လ။ နောဝိဂတေသောဠသ။ ပစ္စယုဒ္ဓါရမှာ အာရမ္မဏ သဟဇာတ ဥပနိဿယကမ္မ။လ။ ပစ္စည်းသာရသည်ကို ကြည့်၍ သင်္ချာအနုတ်အသွင်းကိုမှန်အောင်ရှုတ်လေ။

ဝိတိတိက်ပြီး၏။

ဒသနတ္တိက

ဒသနတိုက်ခဲ့ ပဌမေနပဌမံ ပဌမေနတတိယံ။ ပဌမေနပဌမ တတိယံ။ သုံးချက်။ ။ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။ ပဌမတတိယတချက်။ ဒုတိယတတိယတချက်။ ။ပေါင်းကိုးချက်။ ပဌမေန ပဌမံခဲ့ ကတ္တားပုဒ်၏အရကား သောတာပတ္တိမဂ် ဧကန်ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု ဝိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်။ အနေကန်ပယ်အပ်သော အပါယဂမနိယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခု ဒေါသမူလေး စေတသိက်သတ္တဝိသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု ဝိစိကိစ္ဆာ

သဟဂုတ် အပါယဂမနိယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတပိပ္ပယုတ် လေးခု ဒေါသမူဒွေး ၀စီကိ ဆွာသဟဂုတ်၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တ၀ိသ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ (ပဌမေန တတိယံ၌ စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်။ ။ပဌမေန ပဌမတတိယံ၌ ပဋ္ဌေ၀ါကာရဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်)။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား အထက်မဂ် ကေန်ပယ်အပ်သော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် အနေကန်ပယ် အပ်သော အပါယဂမနိယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတပိပ္ပယုတ် လေးခု ဒေါသမူဒွေး ဒိဋ္ဌိ၀စီကိ ဆွာကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌ၀ိသ အစိတ် အစိတ်နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် အပါယဂမ နိယမဖြစ်သောဒိဋ္ဌိဂတပိပ္ပယုတ်လေးခု ဒေါသမူဒွေးဒိဋ္ဌ၀စီကိ ဆွာ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌ၀ိသ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ဒုတိယေန တတိယံ၌ စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယတတိယံ၌ နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်)။ ။တတိယေန တတိယံ၌ ပ၀တ္တိအခါ ကတ္တားကား ကုသိုလ်ကေ၀ိသ။သဟိတ်၀ိပါက် ဧကေ၀ိသ။သဟိတ် ကြိယာသတ္တရသ။စေတသိက်အဌတိံသအစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကုသိုလ်ကေ၀ိသ။ သဟိတ်၀ိပါက် ဧကေ၀ိသ။ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ။ စေတသိက်အဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ထိုနာမကွန္ဓာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ ၏။ (ပဋ္ဌိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက်၌ ကုသလတိက်အတိုင်း။ ။ပဌမ တတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဌမနာမကွန္ဓာမဟာဘူတ် ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်လေ။ ။ဒုတိယတတိယေန တတိယံလည်းနည်းတူ။ ။ဟေတုပစ္စည်းကိုးချက်။ ။သန္ဓိဗာမှာ ကုသလတိက်အတိုင်း)။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက်၌ ပဌမေနပဌမံ။ ။ဒုတိယေနဒုတိယံ။ ။တတိယေန တတိယံ။ ။နဟေတု၌သုံးချက်။ ။ပဌမေနပဌမံ၌ ကတ္တားကား ၀စီကိ ဆွာသဟဂုတ်စေတသိက်စုဒ္ဒသ အစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာ

ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်၌ရှိသော မောဟပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတေခန္ဓာ ပဋိစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂ တောမောဟောဟုဟောအပ်၏။ဒုတိယနဒုတိယံ၌ကတ္တားကား ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ် စေတသိက် စုဒ္ဓသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ်၌ မောပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေခန္ဓာပဋိစ္စ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟောဟုဟော အပ်၏။ ။(တတိယနတတိယံ၌ ကုသလတိုက် အတိုင်း ကောက်လေ။ ။နဟေတုယာ တိဏိ။နာရမ္မဏောပဠ္ဆ အစရှိသည်တို့သည် ကုသလတိုက်ပစ္စနိုက်အတိုင်း သင်္ချာအရတူ၏။ ။သဟဇာတ ဝါရအစရှိသည်လည်း ကုသလတိုက်နှင့်တူပြီ)။

ပဏ္ဍာဝါရ၌ ။ဟေတုပစ္စည်းခုနစ်ချက်။ ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ကေန်ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတ် အနေကန်ပယ်အပ်သော အပါယဂမနီယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခု ဒေါသမူဒွေး စေတသိက်သတ္တဝိသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘမောဟ။ ဒေါသမူ ဖြစ်အံ့ ဒေါသမောဟ။ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတ်ဖြစ်အံ့ မောဟ။ ဤ ဟိတ်တပါးနှစ်ပါးပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဝိစိကိစ္ဆာသဟ ဂတ်၌ မောဟကြောင့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ (နောက်နှစ်ချက်လွယ်ပြီ)။

ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား သမ္ပ ယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အထက်မဂ် ကေန်ပယ်အပ်သော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတ် အနေကန် ပယ်အပ်သော အပါယဂမနီယမဖြစ် သောဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခုဒေါသမူဒွေးဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာကြောင့်သော စေတသိက်ပဋ္ဌတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော လောဘမူ ဖြစ်အံ့ လောဘမောဟ။ ဒေါသမူဖြစ်အံ့ ဒေါသမောဟ။ ဥဒ္ဓစ္ဓ သဟဂတ်ဖြစ်အံ့ မောဟ။ ဤဟိတ်တပါးနှစ်ပါးပစ္စည်း။၏။ ။

သမ္မဒါန်ကား ဥဒ္ဒစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟကြဉ်သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။နောက်နှစ်ချက်လွယ်ပြီ။

တတိဃယာတတိယသ၌ကတ္တားပုဒ်၏အရကားသမ္မယုတ္တခန္ဓာ အားလည်းကောင်း သမ္မယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားလည်းကောင်း တပ်သော ကုသိုလ်ကေဝိသ။ သဟိတ်ဝိပါက်ကေဝိသ။ သဟိတ်ကြိယာသတ္တရသ။ စေတသိက်အဌတိ$^{\bullet}$သ။ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အုံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အုံ့ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ။ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးပစ္စည်း။ ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။(ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါကတ္တားကို ကုသလတိက်အတိုင်းကောက်)။ ဟေတုပစ္စည်းခုနစ်ချက်ပြီး၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမသ။ ပဌမောတတိယသ။ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ဒုတိယောပဌမသ။ဒုတိယောတတိယသ။ တတိယော တတိယသ။ တတိယော ပဌမသ။ တတိယောဒုတိယသ။ ပဌမနှစ်ချက်။ ။ဒုတိယသုံးချက်။ ။တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းရှစ်ချက်။

အမှာ ပဌမော ဒုတိယသ မရသင့်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား ပဌမပုဒ်၏ အရကား ကမ္မပထမြောက်သောအပါယဂမနိယ အားကြီးသော အကုသိုလ် ဖြစ်သည်။ ထိုအကုသိုလ်ကိုအာရုံပြု၍သာယာနှစ်သက်ဝမ်းမြောက်အားရသဖြင့် အာရုံပြုသောအခါ အပါယဂမနိုယရင်းဖြစ်၍ ပဌမော ပဌမသ ဖြစ်သည်။ ဒုတိယသပင်မဖြစ်သင့်။

(ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားသမ္မဒါန် အကုန်ကောက်။ ။ ပဌမောတတိယသ၌ကတ္တားအကုန်)။သမ္မဒါန်ကားမနောဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်း ဟသိတုပ္ပါဒ်မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု တဒါရုံ ကောဒသအဘိညာဏ်ခွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ဤဝိဘင်း၌ ပဟိနေကိလေသေသာရှိသင့်သည်ဝိကွမ္ဘိတေကိလေသေမရှိသင့်။

ပဌမပုဒ်အရမှာ သောတာပတ္တိမဂ် ပယ်အပ်သော ကိလေသာ ရှိသင့်သည်။ ကြင်းသော ကိလေသာမရှိသောကြောင့် မရှိသင့်ပြီ။ ဒုတိယော ဒုတိယသင်္ခ ကတ္တား သမ္မဒါန်ကား အကုန်ကောက်။ ဒုတိယော ပဌမသဿလည်း အကုန်ကောက်။ ဒုတိယော တတိယသင်္ခ ကတ္တား အကုန်)။ ။သမ္မဒါန်ကား မနောဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်း ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု မဟာ ကြိယာရှစ်ခု အဘိညာဏ်ခွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ဤဝိဘင်းဌ ဝိကွန္ဒိုတေ ကိလေသေလည်းရသင့်၏။ ။တတိယော တတိယသင်္ခကတ္တားကို အကုန်ကောက်)၊သမ္မဒါန်ကား မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကာမဝိပါက် တေဝိသ ကာမကြိယာ ကောဒသ ဝိညာဏဿာယတနစိတ် သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ်သုံးခု အဘိညာဏ်ခွေး လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ဆယ်တို့သ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ၊(အကျယ်ကိုကုသလတိက်ကိုမှီ၍ကောက်)။ တတိယော ပဌမသ။ တတိယော ဒုတိယသင်္ခ ကတ္တားကား လောကိကုသိုလ် ဝိပါက်ကြိယာ ရူပ်အဋ္ဌဝိသ ပစ္စည်း။၏။ ။ (သမ္မဒါန်ကိုပုဒ်အရအကုန်ကောက်)။ ။အာဝရမ္မဏရှစ်ချက်ပြီးပြီ။

အဓိပတိပစ္စည်းဌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယလေးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်းဆယ်ချက်။ ။ပဌမော ပဌမသင်္ခ အာဝရမ္မဏာ ဓိပတိပစ္စည်းဖြစ်အံ့ ကတ္တားပုဒ်၏အရကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဒိဋ္ဌဂတသမ္ပယုတ်လေးခု အပါယဂမနိယ ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ပုဒ်အရဂင်း၏။ ။သဟဇာတာ ဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါဒိဋ္ဌဂတသမ္ပယုတ်လေးခု အပါယဂမနိယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခု ဒေါသမူဌေး စိတ္တကွဏ တခုတခု၌ ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါး၏။ ။ သမ္မဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ။(ပဌမော တတိယသ။ ပဌမောပဌမ တတိယသင်္ခ သဟဇာတာဓိပတိကို ကောက်)။

ဒုတိယော ဒုတိယသင်္ခ် အာရမ္မဏာဓိပတိ သဟဇာတာ ဓိပတိနှစ်ပါး။ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေး အမြတ်ပြုအပ်သော အပါယဂမနီယ ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတိုပ္ပယုတ် လေးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မာဒါန်ပုဒ်၏ အရကား အလေး အမြတ်ပြုတတ်သော အပါယဂမနီယ မဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတိုပ္ပ ယုတ်လေးခုပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဒုတိယော ပဌမသင်္ခ် ကတ္တားကော်မြို)။ သမ္မာဒါန်ကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော ဒိဋ္ဌိ ဂတသမ္ပယုတ်လေးခု အပါယဂမနီယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပ ယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဒုတိယော တတိယသ။ ဒုတိယော ဒုတိယတတိယသနှစ်ပါးခ် သဟဇာတာဓိပတိကိုကော်)။

တတိယော တတိယသင်္ခ် အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တား ကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကေဝိသ ဖိုလ်လေးခု နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မာဒါန်ပုဒ်၏ အရကား အလေး အမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာဥာဏသမ္ပ ယုတ်လေးခု လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိ ယောပဌမသင်္ခ် ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဇုဋ္ဌ ဖြစ်သော နိပ္ပဇ္ဇရုပ် အဌာရသ။ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ကြဉ်သော လောကီဝိပါက် ကေတိ်သ လောကီကုသိုလ် သတ္တ ရသ ကြိယာဝိသ ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မာဒါန်ပုဒ်၏ အရကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု အပါယ ဂမနီယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ (တတိယော တတိယသင်္ခ်လည်း နည်းတူကော်)။ ။အဓိပတိ ဆယ်ချက်ပြီး၏။

အနန္တရ ပစ္စည်းခ် ပဌမနှစ်ချက်။ ဒုတိယနှစ်ချက်။ တတိယ သုံးချက်။ပေါင်းခုနှစ်ချက်။ ။(ကုသလတိက်ကိုမှီ၍ကော်ကော် လွယ် ပြီ)။ ။သမနန္တရနည်းတူ။ သဟဇာတပစ္စည်းခ် ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။ ပဌမ တတိယတချက်။ ဒုတိယ

တတိယတချက်။ ပေါင်းကိုးချက်။ ။(ကုသလတိုက်နှင့် တူ၏။ လွယ်ပြီ)။ ။အညမညသုံးချက်။ နိဿယ တဆဲ့သုံးချက်။ ၎င်း ကုသလတိုက်နှင့်တူ၏ လွယ်ပြီ)။

ဥပနိဿယပစ္စည်းခ် ပဌမော ပဌမဿ။ ပဌမော တတိယဿ နှစ်ချက်။ပဌမော ဒုတိယဿမရသင့်။ ။(ပဌမ ပုဒ်အရ အကုသိုလ် အားကြီးသည် ဒုတိယပုဒ်အားနည်း၍ ပကတူပ ပစ္စည်းကို ဟော တော်မူသတည်း။ ။ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပေါင်း ခြောက်ချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿခ် ပကတူပ ပစ္စည်းဖြစ်အုံ့၊ ဗလဝ ဖြစ်သောဆိုရ အရကောက်။ ။သမ္မဒါန်လည်း အကုန်ကောက်)။

အမှာ ဤပဌမော ပဌမဿခ် ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်တွင် မာနသည် အပါယဂမနီယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်ခ် ယှဉ်ပါလျက် ဟောတော်မမူသည်ကား ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ခ် ပြောဝန်းသည်ကို ရည်၍ ဟောတော်မမူသည်။ ပဌမပုဒ်ခ် မာနမပြောဝန်း။ဒုတိယပုဒ် အရ ဝိပ္ပယုတ်ခ်သာ မာန ပြောဝန်း၍ ဒုတိယပုဒ်မှာ မာနကို ဟော တော်မူသည်ဟုကြွေမိပေသည်။ ။ဤအယူကိုလည်း ဆင်ခြင်ကြကုန်။ ပညာရှိတို့ကိုလည်း လျှောက်ထားကြပါကုန်။ ။ပဌမော တတိ ယဿခ် ကတ္တားပုဒ်ကိုကောက်။ ။သမ္မဒါန်ကား ကုသိုလ် ဧက ဝိသ ဝိပါက် ဆတ္တိံသကြိယာဝိသရ၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿခ် ပုဂ္ဂလံ ဓိဋ္ဌံပါဏံဟနတိ အစရှိသည်ကိုမရ။ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကိုသာ ဟော တော်မူသည်။ ကတ္တား သမ္မဒါန် အကုန်ကောက်။ ဒုတိယော ပဌမဿခ်လည်း အကုန်ကောက်။ အားနည်းသော အကုသိုလ်ကို အမှီပြု၍ အားကြီးသော အကုသိုလ် ဖြစ်သင့် သောကြောင့် ဒုတိယော ပဌမဿကို ဟောတော်မူသည်။ ဥပမာကား အနည်း ငယ် မုံညင်းစေ့ နှမ်းစေ့မျှလောက်သော မီးကိုအမှီပြု၍ လောင်စာ ကိုရသဖြင့် အတိုင်းမသိ ပွါးများသော မီးဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ထိုကြောင့် သကဘဏ္ဍာဆန္ဒရာဂေါ ပရဘဏ္ဍာဆန္ဒရာဂဿ သက ပရိဂ္ဂဟေ ဆန္ဒရာဂေါ ပရပရိဂ္ဂဟေ ဆန္ဒရာဂဿ ဥပနိဿယ ပစ္စ ယေန ပစ္စယောဟု ဟောတော်မူအပ်၏။ ။သကဘဏ္ဍာဆန္ဒ

ရာဂေါ အရသည် မိမိဥစ္စာပရိက္ခရာတို့၌ဆန္ဒရာဂဖြစ်၍ အားနည်းသောကြောင့် ဒုတိယပုဒ် အရဖြစ်သတည်း။ ။ပရဘက္ကွေဆန္ဒရာဂသအရသည် သူတပါး ဥစ္စာပရိက္ခရာတို့၌ ဆန္ဒရာဂဖြစ်၍ အားကြီးသောကြောင့် ပဌမပုဒ် အရဖြစ်သတည်း။ ။နောက်ပုဒ်၌လည်းနည်းတူ။ ။ဒုတိယော တတိယသ၌ ကတ္တားကို အကုန်ကောက်။ ။သမ္မဒါန်ကား ကုသိုလ် ဝိပါက် ကြိယာကို အကုန်ကောက်။ ။တတိယော ပဌမသ။ တတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကို လောကိကုသိုလ် လောကိ ဝိပါက်ကြိယာရုပ်အင္ဂဝိသကိုကောက်။ သမ္မဒါန်ကို အကုန်ကောက်။ ။ဥပနိဿယပြီး၏။

ပုရေစာတပစ္စည်း၌ တတိယော တတိယသ။ တတိယော ပဌမသ။ တတိယော ဒုတိယသ။ ပေါင်းသုံးချက်။ အကောက်လွယ်ပြီ။ ။ပစ္ဆာစာတ၌ ပဌမော တတိယသ။ ဒုတိယော တတိယသ။တတိယော တတိယသ။ ပေါင်းသုံးချက်။ လွယ်ပြီ။ (အာသေဝန ပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမသ။ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ကတိယော တတိယသ။ ပေါင်းသုံးချက်။ လွယ်ပြီ)။ ။ကမ္မပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။ ပေါင်းခုနစ်ချက်။

ပဌမော ပဌမသ သဟစာတကမ္မ။ ပဌမော တတိယသ၌ သဟစာတ နာနာက္ခဏိကခုနစ်ပါး။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အကုသလ ဝိပါက် ခုနစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် အားတပ်သော ဒိဋ္ဌဓတသမ္ပယုတ် လေးခု ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတ် အပါယဂမနိယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌဓတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခု ဒေါသမူခြောက်၌ ရှိသော စေတနာ့ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အကုသလ ဝိပါက် ခုနစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ပဌမော ပဌမ တတိယသ၌ သဟစာတသာ။ ဒုတိယသုံးချက်။ သဟစာတသာ။

အမှာ ဒုတိယော တတိယသ၌ နာနာက္ခဏိကကို ဟော ကော်မမူသည်ကား.ဒုတိယပုဒ်အရ စေတနာသည်

အားနည်းသည်ဖြစ်၍ အပါယ်ပဋိသန္ဓေနာမကွန္ဓာကဋ္ဌတ္ထာရုပ်ကို အချင်းခပ်သိမ်းမပေးနိုင်၊ ပဝတ္တိအခါ ပေးနိုင်သော်လည်း ဒုဗ္ဗလ အကုသိုလ်ဖြစ်၍ စိုးစဉ်းမျှသာ ပေးနိုင်သည်။မပေးနိုင်၍ အဟောသိကံသာမျှား၍မပေး၊မျှားသောကြောင့် ဟောတော်မမူဟုအကြံ ရှိပေသည်။အကြောင်းကို စုံစမ်း ဆင်ခြင်ကြကုန်။ ပညာရှိတို့ကို လည်း လျှောက်ထားကြကုန်လေ။ ခက်သည်။

တတိယော တတိယသ္မိ သဗ္ဗာတ နာနာကွဏိက နှစ်ပါး။နာနာကွဏိကဟု ကတ္တားဂဗား ကုသလ ဝိပါက် ကျေနတိ်သ နာမကွန္ဓာ ကဋ္ဌတ္ထာရုပ်အားတပ်သော အတိတ်ဖြစ်သော ကုသိုလ် ကေဝိသဟု၍ရှိသော စေတနာပစ္စည်း တရားရ၏။ ။သမ္ပ ဒါန်ကား ကုသလ ဝိပါက် ကျေနတိ်သ နာမကွန္ဓာ ကဋ္ဌတ္ထာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ကမ္မပြီး၏။

ဝိပါက ပစ္စည်းတချက်။ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂနှစ်ချက်စီ။ တရားကိုယ်ကို ကြည့်၍ကောက်။ ။သမ္ပယုတ္တသုံးချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်။ အတ္ထိတဆဲ့သုံးချက်။ နတ္ထိဝိဂတနှစ်ချက်။အဝိဂတ တဆဲ့ သုံးချက်။ (ကုသလတိုက် သန္ဓာတွင် အာရမ္မဏ ဥပနိဿယနှစ် ပစ္စည်း ရှစ်ချက်သာထူးသည်။။ပစ္စနိုက်မှာ ကုသလတိုက်အောက် ပဋ္ဌမော ဒုတိယသ မရ၍ တချက်လျှော့ စုဒ္ဒသ ထွက်သည်)။ ဒဿနတိုက် ပြီး၏။

ဒဿန် ဟေတုတို့က

ဒဿန ဟေတုတိုက်၌ ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။တတိယ ငါးချက်။ ပဋ္ဌမ တတိယသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ ပေါင်းတဆဲ့ ခုနှစ်ချက်။ ။(ဟေတုပစ္စည်း အကောက်လွယ်ပြီ)။ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပဋ္ဌမ တတိယတချက်။ ဒုတိယ တတိယတချက်။ ပေါင်းတဆဲ့တချက်။ အဓိပတိပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။

ပဌမ ဒုတိယတချက်။ ဒုတိယ တတိယတချက်။ ။ပေါင်းကိုးချက်။ အနန္တရ သမနန္တရ အညမညဉပနိဿယ ပုရေဇာတ အာသေဝန သမ္မယုတ္တ နတ္ထိဝိဂတမှာ ကောဒသ။ သဟဇာတ နိဿယ ကမ္မ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ ဝိပ္ပယုတ္တ ဝိဂတမှာ သတ္တရသ။ ဝိပါကမှာ ကော်။ ။(အရကောက်လွယ်ပြီ)။ ။ပစ္စနိက် နဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမတချက်။ ဒုတိယတချက်။ တတိယတချက်။ ပေါင်းသုံးချက်။ ။နာ၊ရမ္မဏာ၊ဝါးချက်။ ။နာ၊ဓိပတိယာ သတ္တရသ။ နာနန္တရ နသမနန္တရ နအညမညဉပနိဿယ၊ဝါးချက်။ ။နပုရေဇာတ တဆဲ့ခုနစ်ချက်။ နပစ္ဆာဇာတ တဆဲ့ခုနစ်ချက်။နာသေဝန တဆဲ့ခုနစ်ချက်။ ။နကမ္မခုနစ်ချက်။ နဝိပါက တဆဲ့ ခုနစ်ချက်။ နအာဟာရ နဣန္ဒြိယ နဈာန နမဂ္ဂတချက်။ နသမ္မယုတ္တ၊ဝါးချက်။ နဝိပ္ပယုတ္တသုံးချက်။ နောနတ္ထိ နောဝိဂတ၊ဝါးချက်။ ။ပစ္စနိက်။ (ဆဝါရလွယ်ပြီ)။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယ၊ဝါးချက်။ ။ပေါင်းတဆဲ့တချက်။ ။ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် ဧကန်ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္မယုတ်လေးခု အနေကန်ပယ်အပ် သော အပါယဂမနီယ ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု ဒေါသ မူနှေး စိတ္တကွဏ် တခုတခု၌ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘ မေဟ။ ဒေါသမူဖြစ်အံ့ ဒေါသ မေဟ။ဤဟိတ်နှစ်ပါး ပစ္စည်း တရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ (ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်လေ)။

အာဝရမ္မဏပစ္စည်း၌။ ။ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယ၊ဝါးချက်။ တတိယ ၊ဝါးချက်။ ပဌမတတိယသုံးချက်။ ဒုတိယတတိယ ၊ဝါးချက်။ ။ ပေါင်းဧကဝိသနှစ်ဆဲ့တချက်။ (အကောက်မှာ ဒသနတိုက်ကို မှီ၍ ကောက်လေ)။ ။အဓိပတိပစ္စည်း၌ ဆယ်ချက်။ အနန္တရ ပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးမျက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယ၊ဝါးချက်။ ပဌမ တတိယသုံးချက်။ ဒုတိယတတိယ သုံးချက်။ ။ပေါင်းတဆဲ့ခုနစ်

ချက်။ ။(ဝိဘင်းအကောက်လွယ်ပြီ။ ။သမနန္တရနည်းတူ။ ။ သဟဇာတပစ္စည်း၌။ ။တဆဲ့ခုနစ်ချက် လွယ်ပြီ။ ။အညမည ပစ္စည်း၌။ ။ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပဌမတတိယတချက်။ ဒုတိယ တတိယ တချက်။ ။ပေါင်းတဆဲ့ တချက်။ ။နိဿယ၌ တဆဲ့ခုနစ်ချက်။ ဥပနိဿယ၌ အာရမ္မဏ အတိုင်း ကေဝိသ)။ ။ပုရေဇာတ၌ တတိယော တတိယ။ တတိယော ပဌမ။ တတိယော ဒုတိယ။ တတိယော ပဌမတတိယ။ တတိယော ဒုတိယတတိယ။ ပေါင်းငါးချက်။ ။ဌင်းပဏ္ဍာဇာတ ငါးချက်။ ။ပဌမော တတိယ။ ဒုတိယော တတိယ။ တတိယော တတိယ။ ပဌမတတိယော တတိယ။ ။ဒုတိယတတိယော တတိယ တည်း။ ။(အာသေဝနပစ္စည်း၌ အနန္တရကဲ့သို့သတ္တရသ)။ ။ ကမ္မပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။ဝိပါကတချက်။ ။အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန် မဂ္ဂ ခုနစ်ချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တတဆဲ့တချက်။

ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမော တတိယ။ ဒုတိယော တတိယ။ တတိယော တတိယ။ တတိယော ပဌမ။ တတိယော ဒုတိယ။ တတိယော ပဌမ တတိယ။ တတိယော ဒုတိယတတိယ။ ပဌမတတိယော တတိယ။ ဒုတိယတတိယော တတိယ။ ။ပေါင်းကိုးချက်။ ။အတ္ထိနတ္ထိ ဝိဂတအဝိဂတ သတ္တရသ တဆဲ့ခုနစ်ချက်စီ။ ။ပစ္စနိက်၌နဟေတု ယာ ကောဒသ။လ။ အဝိဂတေ ကေဝိသ။ သဗ္ဗတ္ထ ကေဝိသ။ အာရမ္မဏပစ္စည်း ကေဝိသ။ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း ကေဝိသ ထွက်၍ အလုံးစုံ ကေဝိသ ထွက်သည်။ ။ဒဿန ဟေတုတိုက် ပြီး၏။

အာစယဂါမိတွဲက

အာစယဂါမိတိုက်၌ ပဌမသုံးချက်။ဒုတိယ သုံးချက်။ တတိယ တချက်။ ပဌမတတိယတချက်။ ဒုတိယတတိယတချက်။ ။ပေါင်း

ကိုးချက်။ ကုသလတိက်အတိုင်း ဟေတုကိုးချက်။ ။ဌင်းပစ္စည်း တ္ထိုလည်း ကုသလတိက်နှင့်တူ၏။ ။ပစ္စနိက်လည်းအတူ။နာဓိပတိ ယာသတ္တာ။ နာသေဝနေသတ္တာ။ ဤမျှသာထူးသည်။ ။(ဆဝါရကို ကုသလတိက်ကိုမှီ၍ ဟောလေ)။

ပဋ္ဌာဝါရဟေတုပစ္စည်း၌။ ။ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။ ။ပေါင်း ခုနစ်ချက်။ အာရမ္မဏာ၌ ပဌမော ပဌမဿ။ ပဌမော တတိယဿ။ ဒုတိယောပဌမဿ။ ဒုတိယော တတိယဿ။ တတိယော တတိယဿ။ တတိယော ပဌမဿ။ တတိယော ဒုတိယဿ။ ပဌမနှစ်ချက်။ ဒုတိယနှစ်ချက်။ တတိယ သုံးချက်။ ။ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။(အကောက်လွယ်ပြီ)။ ။အဓိ ပတိပစ္စည်း၌။ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယလေးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းဆယ်ချက်။ ။(ကုသလတိက်ကို မှီ၍ကောက် လွယ် ပြီ)။ ။အနန္တရပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယ တချက်။ ။ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။သဟဇာတကိုးချက်။ အည မညသုံးချက်။ နိဿယတဆဲ့တချက်။ ဥပနိဿယကိုးချက်။ ပုရေ ဇာတသုံးချက်။ ပစ္ဆာဇာတသုံးချက်။ အာသေဝနသုံးချက်။ ကမ္မ ခုနစ်ချက်။ ဝိပါကတချက်။ အာဟာရခုနစ်ချက်။ ဌင်းဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂခုနစ်ချက်။ သမ္မယုတ္တသုံးချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တငါးချက်။ အတ္ထိတဆဲ့ သုံးချက်။ နတ္ထိ ဝိဂတခုနစ်ချက်။ အဝိဂတတဆဲ့သုံးချက်။ ။ (လွယ်ပြီ။ ။ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာ ပန္ဓရသ ကုသလတိက်နှင့် တူ၏။ ။နဥပနိဿယ စုဒ္ဒသ ဤမျှသာထူးသည်)။ ။အာစယ ဂါမိတိက်ပြီး၏။

သေက္ခတ္တိက

သေက္ခတိက်၌ ဟေတုပစ္စည်းကိုးချက်။ ကုသလတိက်အတိုင်း တွင် ဝိပါကေနဝ ဤမျှသာထူးသည်။ ။ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာ

ကော်။ နာမိပတိယာတိ ဏိ။ နကမ္မဋ္ဌေ။ နဝိပါကေပဋ္ဌ။ ဤမျှသာ ထူးသည်။

ပဋ္ဌာဝါရ၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။ ပေါင်းခုနှစ်ချက်။ ။ဟေတု အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမော တတိယ။ ဒုတိယော တတိယ။ တတိယော တတိယသ။ တတိယော ပဌမသ။ တတိယော ဒုတိယသ။ ။ပေါင်းငါးချက်။(အကောက်လွယ်ပြီ)။ ။အဓိပတိ၌ ပထမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ပေါင်းကိုးချက်။အနန္တရ၌ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယနှစ်ချက်။ တတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်းရှစ်ချက်။ ။သဟဇာတကိုးချက်။ အညမညသုံးချက်။နိဿယတဆဲ့သုံးချက်။ ဥပနိဿယ၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယနှစ်ချက်။ တတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်းရှစ်ချက်။ ။ပုရေဇာတသုံးချက်။ ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်။ အာသေဝန တတိယနှစ်ချက်။ ကမ္မရှစ်ချက်။ ဝိပါကခုနှစ်ချက်။ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂခုနှစ်ချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တသုံးချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တငါးချက်။ အတ္ထိ အဝိဂတတဆဲ့သုံးချက်။ နတ္ထိ ဝိဂတရှစ်ချက်။ ။(အကောက်လွယ်ပြီ)။ နဟေတုယာ စုဒ္ဓသ။ နာရမ္မဏောစုဒ္ဓသ။ နာဓိပတိ နာနန္တရ နသမနန္တရေ စုဒ္ဓသ။ နသဟဇာတ နအညမညဉ္ စ နနိဿယေ ဒသ။ နဥပနိဿယေ တေရသ။နပုရေဇာတေ ဒွါဒသ။နပစ္ဆာဇာတေ နာသေဝနေ နကမ္မေ နဝိပါကေ နအာဟာရေ နဣန္ဒြိယေ နဈာနေ နမဂ္ဂေ စုဒ္ဓသ။ နသမ္ပယုတ္တေ ဒသ။နဝိပ္ပယုတ္တေ အဋ္ဌ။နောအတ္ထိယာ အဋ္ဌ။ နောနတ္ထိယာ နောဝိဂတေ စုဒ္ဓသ။ နောအဝိဂတေ အဋ္ဌ။ ။ သေက္ခတိက်ပြီး၏။

ပရိတ္တအတိုက်

ပရိတ္တတိက်၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။တတိယသုံးချက်။ ပဌမတတိယတချက်။ ပဌမဒုတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်းတေရသ တဆဲ့သုံးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ကတ္တားကား အကုသိုလ်ဓါတသ

ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆဲ့လေးခု စေတသိက်ဒွေပညာ သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ်နှစ်ဆဲ့လေးခု မောဟမူဒွေးဌ်မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက်ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ သတိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ မဟာဝိပါက် ပဋ္ဌိသန္ဓေရှစ်ခု ကဋ္ဌတ္ထာရုပ်ကိုကောက်)။

ပဌမေန ဒုတိယံဒ္ဌိကတ္ထားကား ရူပါဝစရပဋ္ဌိသန္ဓေ ငါးခုနှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ရူပါဝစရပဋ္ဌိသန္ဓေ ငါးခု အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓိကွဏေဝတ္ထုံ၊ပဋ္ဌိစ္စ မဟဂ္ဂတာဝန္ဓာ။ ။ပဌမေန ပဌမဒုတိယံဒ္ဌိ ကတ္ထားကား ရူပါဝစရပဋ္ဌိသန္ဓေ ငါးခုနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ရူပါဝစရ ပဋ္ဌိသန္ဓေငါးခု အစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာ ထိုနာမကွန္ဓာနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော မဟာဘူတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋ္ဌတ္ထာရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဒုတိယေန ဒုတိယံဒ္ဌိ မဟဂ္ဂုတ်စိတ် သတ္တဝိသကိုကောက်)။

ဒုတိယေနပဌမံဒ္ဌိ ပဝတ္တိအခါ ကတ္ထားကား ပဠေဝါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ရဟန္တာတို့စုတ်ကြဉ်သော မဟဂ္ဂုတ်စိတ် တေဝီသ စေတသိက်ပဠူတိ$^{\circ}$သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါကတ္ထားကား ရူပပဋ္ဌိသန္ဓေ ငါးခု စေတသိက်ပဠူတိ$^{\circ}$သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋ္ဌတ္ထာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံဒ္ဌိ ကတ္ထားကား ပဠေဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ရဟန္တာတို့စုတ်ကြဉ်သော မဟဂ္ဂုတ်စိတ် တေဝီသ စေတသိက်ပဠူတိ$^{\circ}$သ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ၎င်းအစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ရူပပဋ္ဌိသန္ဓေငါးခု ကဋ္ဌတ္ထာရုပ်ကိုကောက်။ ။

တတိယ သုံးချက် လွယ်ပြီ။ ။ပဌမ တတိယေန ပဌမံ၌လည်း လွယ်ပြီ)။

ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌အရှုပ ဝိပါက်လေးခု ရဟန္တာတို့စုတိကြည်သော မဟဂ္ဂုတ်စိတ်တေဝိသ နာမက္ခန္ဓာမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ရူပပဋိသန္ဓေငါးခု အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား ရူပပဋိသန္ဓေ ငါးခု စေတသိက်ပဋ္ဌာန်သ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယ ဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ရူပပဋိသန္ဓေငါးခု အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား ရူပပဋိ သန္ဓေငါးခု အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ် သော ရူပပဋိသန္ဓေငါးခု အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ထိုနာမက္ခန္ဓာ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ ဟေတုပစ္စည်းပြီး၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမေနပဌမံ။ ပဌမေနဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယေန တတိယံ။ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ။ပေါင်း ငါးချက်။ ။အဓိပတိပစ္စည်း၌ ပဌမ တချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပဌမ တတိယတချက်။ ပဌမ ဒုတိယတချက်။ ပေါင်းကိုးချက်။ ။အနန္တရသမနန္တရ ငါးချက်။ သဟဇာတတဆဲ့ သုံးချက်။ အညမညပစ္စည်း၌ ပဌမနှစ်ချက်။ ဒုတိယ သုံးချက်။ တတိယတချက်။ ပဌမ ဒုတိယတချက်။ ပဌမေန ပဌမံ။ ပဌမေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန ပဌမံ။ ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ။ တတိယေန တတိယံ။ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ပေါင်း ခုနှစ်ချက်။ နိဿယတဆဲ့သုံးချက်။ဥပနိဿယငါးချက်။ ပုရေဇာတ သုံးချက်။ အာသေဝနသုံးချက်။ ကမ္မတဆဲ့သုံးချက်။ ဝိပါကတဆဲ့ သုံးချက်။ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂတဆဲ့သုံးချက်စီ။ ။သမ္ပယုတ္တ ငါးချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တတဆဲ့သုံးချက်။ အတ္ထိ အဝိဂတ တဆဲ့သုံးချက်။

နတ္ထိ ဝိဂတ ငါးချက်။ အနုလုံ နဟေတုပစ္စည်းကော်။ နာရမ္မဏပစ္စည်း ငါးချက်။ နာဝိပတိဠ် တတိယတချက်သာ ထွက်၍ ပဌမ တတိယေန ပဌမံလည်းမထွက်။ ဒသဆယ်ချက်။ နာနန္တရ နသမနန္တရ နအညမညငါးချက်စီ။ နဥပနိဿယ ငါးချက်။ နပုရေဇာတေ ဒ္ဝါဒသ။ နပစ္ဆာဇာတေ တေရသ။ နာသေဝနေ တေရသ။ နကမ္မေ တိဏိ။ နဝိပါကေနဝ။ နအာဟာရ နဣန္ဒြိယ နဈာန နမဂ္ဂကော်ချည်း။ နသမ္ပယုတ္တေပဆု။ နဝိပ္ပယုတ္တေတိဏိ။ နောနတ္ထိ နောဝိဂတေပဆု။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဠ် ပဌမတချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းခုနှစ်ချက်။ ။အာရမ္မဏပစ္စည်းဠ် ပဌမော ပဌမ။ ပဌမော ဒုတိယ။ ဒုတိယော ဒုတိယ။ ဒုတိယော ပဌမ။ တတိယောတတိယ။ တတိယော ပဌမ။ တတိယော ဒုတိယ။ ပေါင်းခုနှစ်ချက်။ ပဌမော ပဌမသဏ္ဌာ ကတ္တားကား ကာမစိတ် စတုပညာသ။ စေ။ ဒွေပညာသ ရူပ်အဋ္ဌဝိသ ပစ္စည်း။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား ကာမစိတ် စတုပညာသ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ (ပဌမော ဒုတိယသဏ္ဌာ ကတ္တားကို အကုန်ကော်။ သမ္ပဒါန်ကားအဘိညာဏ်ဒွေးကိုကော်၊ ဒုတိယောဒုတိယသဏ္ဌာ ကတ္တားအကုန်)။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဝိညာဏဌာယတန စိတ်သုံးခု။ နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ်သုံးခု။ အဘိညာဏ်ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။(ဒုတိယော ပဌမသဏ္ဌာ ကတ္တားအကုန်)။ သမ္ပဒါန်ကား မနောဓာတုရာဝဇ္ဇန်း ဟသိတုပ္ပါဒ် ကြဉ်သော ကာမဇော နှစ်ဆဲ့ရှစ်ခု။ ဝိရတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။တတိယော တတိယသဏ္ဌာ ကတ္တားနိဗ္ဗာန်။ သမ္ပဒါန် လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု။ တတိယော ပဌမသဏ္ဌာ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု နိဗ္ဗာန်။ ။သမ္ပဒါန်ကား မနောဓာတုရာဝဇ္ဇန်း မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု။ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု။ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။(တတိယော ဒုတိယသဏ္ဌာ ပစ္စည်းအကုန်)။ ။သမ္ပ

ဒါန်ကားစေတောပရိယ။ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ။ယထာကမ္မုပဂ။ အနာဂတံသ အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

အဓိပတိပစ္စည်းခ္ဍ ပဌမတချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ ခ္ဍ ကတ္တားကား-အလေး အမြတ်ပြုအပ်သော ဧကဗြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ် အဌာရသ ဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး ဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သောကာမစိတ် လေးဆဲ့ကိုးခုပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု။ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ ခ္ဍ သဟဇာတာ မိပတိသာ။ ဒုတိယော ပဌမဿ ခ္ဍ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အုံ့၊ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော မဟဂ္ဂုတ်စိတ် သတ္တရိသပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု။မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ ခ္ဍ သဟဇာတာဓိပတိသာ။ တတိယော တတိယဿ ခ္ဍ အာရမ္မဏာဓိပတိ သဟဇာတာဓိပတိ။ တတိယော ပဌမဿ ခ္ဍ အာရမ္မဏာ ဓိပတိ သဟဇာတာ ဓိပတိ နှစ်ပါးတို့တွင် အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အုံ့၊ ကတ္တားကားအလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။ နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်း။၏။ သမ္မဒါန်ကား မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု။ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (နောက်နှစ်ချက်။ သဟဇာတာဓိပတိသာ)။ ။အဓိပတိ ပြီး၏။

အနန္တရပစ္စည်းခ္ဍ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ ခ္ဍ ကတ္တားကား ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော ကာမစိတ် စတုပညာသရ၏။ သမ္မဒါန်ကား ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ ကာမစိတ် စတုပညာသရ၏။ ပဌမော ဒုတိယဿ ခ္ဍ ကတ္တားကား မဟဂ္ဂုတ်ပဋိသန္ဓေကိုးခုအား တပ်သော ကာမတိဟိတ် စုတိလေးခု။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ကြိယာ အားတပ်သော ဂေါတြဘူ ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာပဌမဒွေး တတိယဒွေး။ မဟဂ္ဂုတ်ဘဝင်ကိုးခုအား တပ်

သော လောဘမူ မောဟမူ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာ ကြိယာအဆုံးဇော ဒုတိယဝုဋ္ဌော ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မာဒါန် ကား မဟဂ္ဂုတ်စိတ် သတ္တရိသပစ္စယူပ္ပန် တရားရ၏။ ။(ဝေါတြာဘူ သည် မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်အား ပစ္စည်းတစ်သည်ကို ပဌမသ ဈာနသ ပရိကမ္မံ အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်ကား ပရိကံ ဥပစာ အနုလုံဝေါတြာဘူဟု ဆိုရာ၌ အဋ္ဌကထာနည်း။ ။ဤ၌ကား ပရိကံ ပရိကံဟုမဋ္ဌပညာပုဂ္ဂိုလ်အား လေးကြိမ်။တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်အား သုံးကြိမ် ဟောတော်မူရာတွင် စတုတ္ထပရိကံ တတိယ ပရိကံကို ရည်၍ ဟောတော်မူသည်)။

ပဌမော တတိယသည် ကတ္တားကား မဂ်သောမနဿ သဟ ဂုဏ် တဆဲ့ခြောက်ခုအားတစ်သော ဝေါတြာဘူ ဝေါဒါန်ကိစ္စ တစ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဇ္ဈာန်။ မဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု အား တစ်သော ဝေါတြာဘူ ကိစ္စ ဝေါဒါန် ကိစ္စ တစ်သော မဟာကုသိုလ် တတိယဇ္ဈာန်။ အောက်ဖိုလ် သော မနဿ သဟဂုတ် တဆဲ့နှစ်ခုအား တစ်သော အနုလုံကိစ္စ တစ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဇ္ဈာန်။ အောက်ဖိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် သုံးခုအား တစ်သော မဟာကုသိုလ် တတိယဇ္ဈာန်။ အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခုအား တစ်သော အနုလုံကိစ္စတစ်သော မဟာကြိယာ ပဌမဇ္ဈာန်။ အရဟတ္တဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တခုအား တစ်သော အနုလုံ ကိစ္စတစ်သော မဟာကြိယာ တတိယဇ္ဈာန် ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မာဒါန်ကား လော ကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယူပ္ပန်။၏။ ။အကျဉ်းကောက်သော် ကတ္တား ကား ဝေါတြာဘူ ဝေါဒါန် အနုလုံ ကိစ္စတစ်သော မဟာကြိယာ ပဌမဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန် ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။(သမ္မာဒါန်ကောက်ပြီ။ ဒုတိယော ဒုတိယသည် ရဟန္တာတို့ စုတိကိုကြည့်၍ ကတ္တား အရကိုကောက်။ ။သမ္မာဒါန်မှာ အကုန်ကောက်)။

ဒုတိယော ပဌမသည် ကတ္တားကား မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုအားတစ်သော မဟဂ္ဂုတ် စုတိကိုးခု။ အာဝဇ္ဇန်းဌေးအား

တပ်သော ရူပဘာဝဂုဏ်ပဋ္ဌေဒငါးခု။ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းအား တပ်သော အရူပဘာဝဂုဏ်ပဋ္ဌေဒ လေးခု။ ကာမတိဟိတ် ဘဝင်လေးခုအားတပ်သော မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ကြိုယာ အဆုံးဇောပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မဟာဝိပါက် ဉာဏဝိပ္ပယုတ်လေးခု အာဝဇ္ဇန်းဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော တတိယသ္သ ကတ္တားကား နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိုယာ အဆုံးဇော ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ (တတိယော တတိယသ္သ လောကုတ္တရာ စိတ်ကိုကော၎်)။။တတိယောပဋ္ဌမသ္သ ကတ္တားကားဖိုလ်လေးခု အဆုံးဇော ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ကာမတိဟိတ် ဘဝင်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယော ဒုတိယသ္သ ကတ္တားကား ဖိုလ်လေးခု အဆုံးဇော ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မဟဂ္ဂုတ် ဘဝင်ကိုးခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။အနန္တရပြီးပြီ။

သမနန္တရနည်းတူ။ ။သဟဇာတပစ္စည်းဌ။ ။ပဋ္ဌမနှစ်ချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပဋ္ဌမ တတိယတချက်။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယနှစ်ချက်။ ။ပေါင်းတဆဲ့တချက်။ ။အကောက်လွယ်၏။ အညမညပစ္စည်းဌ။ ။ပဋ္ဌမနှစ်ချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပဋ္ဌမ ဒုတိယနှစ်ချက်။ ။ပေါင်းဆယ်ချက်။ ။ပဋ္ဌိစ္စဝါရနှင့် တူ၏။

နိဿယပစ္စည်းဌ။ ။ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပဋ္ဌမ တတိယနှစ်ချက်။ ။ပဋ္ဌမ ဒုတိယနှစ်ချက်။ ။ပေါင်းတဆဲ့သုံးချက်။ ။ပစ္စယဝါရနှင့် အထွက်တူ၏။ ။အကောက်လွယ်၏။ ထွက်ဟန်ကား ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမ။ တတိယော ဒုတိယ။ ပဋ္ဌမော တတိယ။ ဒုတိယောဒုတိယ။ဒုတိယော ပဋ္ဌမ။ ဒုတိယော ပဋ္ဌမ ဒုတိယ။တတိယောတတိယ။ တတိယော ပဋ္ဌမ။ တတိယော ပဋ္ဌမ တတိယ။ ပဋ္ဌမတတိယော ပဋ္ဌမ။ သဟဇာတသာ။ ပဋ္ဌမ

တတိယော တတိယ။ သဟစာတ ပုရေစာတ မိသကတည်း။ ဥပနိဿယ ပစ္စည်းခ်ီ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းကိုးချက်။

အမှာ တတိယပုဒ်ခ်ီ သဒ္ဓါ သီလ သုတ စာဂ ပညာကို ဟောတော် မူရာခ်ီ ဝိရတိသီလ ရှိသော်လည်း မဟာဂျုတ် ဈာန်သတ္တိသည် ကိလေသာကို ခွါတတ်သော သတ္တိ သဘော အလေ့ဖြစ်သည်ကို ရည်၍ သီလကို ဟောတော်မူသည်။ သုတပညာမှာ တရားကိုယ်ပညာဖြစ်သည်ကို ရည်၍ ဟောတော်မူသည်။ ။တတိယပုဒ်မှာ သမုဗ္ဗေဒ ဝိရတိ သီလပင်ရှိသည် ဖြစ်သောကြောင့် ဟောတော်မူသည်။ အရကောက်မှာ လွယ်ပြီ။

ပုရေစာတပစ္စည်းခ်ီ။ ။ပဌမော ပဌမ။ ပဌမော ဒုတိယ။ ပဌမော တတိယသုံးချက် ထွက်သည်။ ။ပစ္ဆာစာတလည်း သုံးချက်။ ။အာသေဝန ပစ္စည်းခ်ီ။ ပဌမော ပဌမ။ ပဌမော ဒုတိယ။ ပဌမော တတိယ။ ဒုတိယော ဒုတိယ။ ။ပေါင်းလေးချက်။ ကမ္မပစ္စည်းခ်ီ။ ။ပဌမတချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ဝိပါက ပစ္စည်းခ်ီလည်း ခုနစ်ချက်။ ။အာဟာရ ဣန္ဒြိယဈာန မဂ္ဂခုနစ်ချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တတချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တငါးချက်။ အတ္ထိတဆဲသုံးချက်။နတ္ထိဝိဂတကိုးချက်။ ။အဝိဂတတဆဲသုံးချက်။ နဟေတုယာ ပန္ဓရသ။နာရမ္မဏာ နာဝိပတိ။နာနန္တရ နသမနန္တရ ပန္ဓရသ။နသဟဇာတေ ဒွါဒသ။ နအညမညဲ နနိဿယေ ဒွါဒသ။ နဥပနိဿယေ စုဒ္ဒသ။နပုရေဇာတေ စုဒ္ဒသ။နပစ္ဆာဇာတ။နာသေဝန။နကမ္မ။နဝိပါက။နအာဟာရ။နဣန္ဒြိယ။နဈာန။နမဂ္ဂ ပန္ဓရသ။ နသမ္ပယုတ္တေ ဒွါဒသ။ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒသ။ နောနတ္ထိ နောဝိဂတေ ဒွါဒသ။ နောအတ္ထိ နောအဝိဂတေ ပန္ဓရသ။

ပရိတ္တဂ္ဂတိုက် ပြီးပြီ။

———

(၂၁၄) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ပရိတ္တာရမ္မဏတ္တိက

ပရိတ္တာ ရမ္မဏတိက်၌။ ။ပဋ္ဌမတချက်။ဒုတိယတချက်။ တတိယတချက်။ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၌ ကတ္တားကား ပရိတ္တာရမ္မဏကေန်မဟာ ဝိပါက်ရှစ်ခု။ပရိတ္တတရားကိုအာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာ ကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု အဘိညာဏ်ခွေး အပ္ပမညာ ကြဉ်းသာ စေတသိက်ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ မဟာ ဝိပါက် ပဋ္ဌိသန္ဓေကိုကောက်)။။ဒုတိယေနဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား မဟဂ္ဂတာရမ္မဏကေန် ဝိညာဏဗ္ဗာယတန စိတ်သုံးခု နေဝ သညာ နာသညာ ယတန စိတ်သုံးခု။ မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံ ပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု အဘိညာဏ်ခွေး ဝိရတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တ စတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။ ပစ္စ ယုပ္ပန်။၏။

တတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား အပ္ပမာဏာရမ္မဏ ကေန် လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။ အပ္ပမာဏ တရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာ ကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု အဘိညာဏ်ခွေး အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။အာရမ္မဏမှာ တိက်ပုဒ် အရကို အကုန်ကောက်။အဓိပတိ၌ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၌ ကတ္တားကား အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် လောဘမူရှစ်ခု ဒေါသမူခွေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ရှစ်ခု အဘိညာဏ်ခွေး အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား အဓိပတိပစ္စည်းကို ကေန် ရသော မဟဂ္ဂတာရမ္မဏကေန်ဝိညာဏဗ္ဗာယတနကုသိုလ်ကြိယာ နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။မဟဂ္ဂုတ်တရားကို

အာရုံပြုခိုက် အဘိညာဏ်ဌေး အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟဂ္ဂုတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု ဒေါသမူဌေး ၀ိရတိ အပ္ပမညာကြဉ်သောစေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ်။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ၊တတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား အဓိပတိပစ္စည်းကို ကေန်ရသော အပ္ပမာဏာရမ္မဏကေန် လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။ အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် အဘိညာဏ်ဌေးအဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါအပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆယ်တို့သည်။လ။ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

(အနန္တရ သမနန္တရ သဟဇာတ အညမညဿ နိဿယ ဥပနိဿယ ဤပစ္စည်းများမှာ တိက်ပုဒ်အရကိုအကုန်ကောက်။ ။ပုရေဇာတမှာ ၀ိညာဏာန္ဓာယတန နေ၀သညာ နာသညာယတန ၀ိပါက်ကိုကြဉ်၍ ပဋ္ဌေ၀ါကာရဘုံ၌ကောက်။ ။အာသေ၀နမှာ ကုသိုလ်အကုသိုလ် ကြိယာဇောကိုကောက်။ ။ကမ္မမှာ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကြိယာစေတနာဂုဏ်ကြဉ်။၀ိပါကမှာ၀ိပါက်ကိုကောက်။ အာဟာရ ဣန္ဒြိယမှာအကုန်ကောက်။ ။ဈာနမှာ ဒွေပဋ္ဌ၀ိညာဏ်ကိုကြဉ်၊ မဂ္ဂမှာ သဟိတ်စိတ်ကိုကောက်။ ။သမ္ပယုတ္တမှာ အကုန်ကောက်။ ၀ိပ္ပယုတ္တမှာ ပဋ္ဌေ၀ါကာရဘုံ၌ကောက်။ ။အတ္ထိ နတ္ထိ ၀ိဂတ အ၀ိဂတမှာ အကုန်ကောက်။ ။သဗ္ဗတ္ထတိဏိချည်း)။ နဟေတုယာတိဏိ။ နာဓိပတိယာတိဏိ။ နပုရေဇာတေတိဏိ။ နပစ္ဆာဇာတေနာသေ၀နေနကမ္မေ နဝိပါကေတိဏိ။ နဈာနေ ဧကံ။ နမဂ္ဂေတိဏိ။နဝိပ္ပယုတ္တေတိဏိ။(ဆ၀ါရ အတူတူချည်း)။

ပဋ္ဌာ၀ါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမေ ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ပရိတ္တာရမ္မဏကေန် မဟာ၀ိပါက်ရှစ်ခု။ပရိတ္တတရားကိုအာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသမဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု အဘိညာဏ်ဌေးစိတ္တဂ္ဂဏ ၁ခုတခု၌ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘမေဟာ။ ဒေါသမူဖြစ်အံ့ ဒေါသ

(၂၁၆) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

မောဟ။ မောဟမူဖြစ်အံ့ မောဟ။ ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသအမောဟ။ ဤ ဟိတ်တပါးနှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပဋ္ဌိသန္ဓေ အခါ ကတ္တားကား ပရိတ္တာဝရမ္မဏ ကေန်မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု စေ တသိက် တေတ္တိံသ စိတ္တကွဏ တခုတခု၌ ရှိသော။လ။ ဟိတ် သုံးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။သမ္ဗန္ဓါန်ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသင်္ခ် ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား မဟဂ္ဂ တာဝရမ္မဏကေန် ဝိညာဏဠာယတန စိတ် သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ်သုံးခု။ မဟဂ္ဂုတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ရှစ်ခု အဘိညာဏ်ခွေး စိတ္တကွဏတခုတခု၌ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘမောဟ။လ။ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ဗန္ဓါန်ကား မောဟ မူခွေး၌ မောဟကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ (ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ဝိညာဏဠာယတန ပဋ္ဌိသန္ဓေ နေဝသညာ နာသညာယတန ပဋ္ဌိသန္ဓေဟိတ်ကို ကောက်။ ။တတိယော တတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော အပ္ပ မာဏာရမ္မဏ ကေန် လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု အဘိညာဏ်ခွေး စိတ္တကွဏတခုတခု၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါးကို ကောက်)။ ။သမ္ဗန္ဓါန်ကား သမ္ပယုတ္ত ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဟေတုသုံးချက်ပြီး၏။

အာဝရမ္မဏာ၌ ပဌမော ပဌမ။ ပဌမောဒုတိယ နှစ်ချက်။ ဒုတိ ယော ဒုတိယ။ ဒုတိယော ပဌမနှစ်ချက်။ တတိယော တတိယ။ တတိယော ပဌမ။ တတိယော ဒုတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်းခုနှစ် ချက်။

အမှာ တတိယပဒသုံးချက် ထွက်သကဲ့သို့ ပဌမပဒ ဒုတိ ယပဒ ဤနှစ်ပဒသည် ပဌမော တတိယသဟု

ပရိတ္တာရမ္မဏတ္တိက (၂၁၇)

မထွက်မူ၍ နှစ်ချက်သာ ထွက်သနည်း ဟူမူကား ပဋ္ဌမပုဒ်အရ ပရိတ္တာရမ္မဏတရားသည် ပရိတ္တမဟဂ္ဂတနှစ်ပါးသာ အပ္ပမာဏတရားမရှိ၊ ထိုကြောင့် မထွက်သတည်း။ ။ပဋ္ဌမပုဒ်၏အရပရိတ္တကို အာရုံပြုသောအဘိညာဏ်ဒွေးဟုဆိုအပ်သောမဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုသော တရားလည်း ပရိတ္တာရမ္မဏော မဟဂ္ဂတာ ရမ္မဏသထွက်သတည်း။ ။ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုသော အပ္ပမာဏတရားမရှိသောကြောင့် ပရိတ္တာရမ္မဏော အပ္ပမာဏာရမ္မဏသဟုမထွက်သတည်း။ ဒုတိယပုဒ်လည်း နည်းတူ။ ။တတိယပဒမှာမူကား အပ္ပမာဏာရမ္မဏ တရားသည် အပ္ပမာဏလည်း ရှိ၏။ ပရိတ္တလည်းရှိ၏။ မဟဂ္ဂတလည်းရှိ၏။ ထိုကြောင့် သုံးချက်ထွက်သတည်း။ ။ထိုသုံးချက်တို့တွင် အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုသော တရားသည် အပ္ပမာဏာ ရမ္မဏော အပ္ပမာဏာရမ္မဏသထွက်သတည်း။ အပ္ပမာဏ တရားကို အာရုံပြုသော အပ္ပမာဏဟုဆိုအပ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းကို အာရုံပြုသော တရားသည် အပ္ပမာဏာရမ္မဏော ပရိတ္တာရမ္မဏသ ထွက်သတည်း။အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုသော အဘိညာဏ်ဒွေးဟုဆိုအပ်သော မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုသောတရားသည် အပ္ပမာဏာရမ္မဏောမဟဂ္ဂတာရမ္မဏသဖြစ်သတည်း။ ဤသို့ဆင်ခြင်ဦး။ သိုမှကျမည်။

ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသဒ္ဒ ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား ပရိတ္တာရမ္မဏ ဧကန်ကာမဝိပါက်တေဝိသပဋ္ဌဒွါရာဝဇ္ဇန်းဟသိတုပ္ပါဒ်။ပရိတ္တာရုံ တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် ၄စ်ခု မဟာကြိယာ၄စ်ခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အပ္ပမညာကြဉ်သော။စေ။ ပညာသပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပရိတ္တာရမ္မဏ ဖြစ်သော ပရိတ္တာရုံတရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ အဘိညာဏ်ဒွေးအပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပိဋ္ဌကတ် (က) ၃၀၃-၂၀

(၂၁၈) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

အမှာ ဤဝိဘင်းပါဠိတော်တွင် ပရိတ္တာရမ္မဏော ပရိတ္တော၌ ပရိတ္တအရသည် ပရိတ္တာရမ္မဏာ။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ ဟူ၍သုံးပါးရှိသောကြောင့် ပရိတ္တာရမ္မဏောဟု ဝိသေသနကို ဟောတော် မူသည်။ သမ္ဟဝေ သတိ ဗျာပိစာရေ သတိ ဝိသေသနံ သာဓုကံဟောတိ။ သမ္ဟဝေါတိ သာမညံ၊ဗျာပိစာရောတိတပ္ပလံ-ဟုဋ္ဌိကာအနုဋ္ဌိကာဆရာတို့မိန့်တော်မူကုန်၏။။ ဤ၌လည်း သမ္ဟဝဗျာပိစာရ ရှိသောကြောင့် ဝိသေသနလောင်းသတည်း။အဘယ်သို့သမ္ဟဝဖြစ်သနည်းဟူမူကား ပရိတ္တအရသည် ပရိတ္တာရမ္မဏာ။ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာဤသုံးပါးဖြစ်သောကြောင့် သာမည ဖြစ်သတည်း။ ထိုသို့ သာမညဖြစ်သောကြောင့် ဝိသေသဖြစ်စေလို၍ ပရိတ္တာရမ္မဏောဟု ဝိသေသနကို လောင်းတော်မူသည်။ ဤကား သမ္ဟဝတည်း။ ဗျာပိစာရ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်းဟူမူကား ဤပဌမောပဌမသည် ပရိတ္တအရသည် ပရိတ္တာရမ္မဏာသာဖြစ်သတည်း။ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း ပရိတ္တအရသည် ပရိတ္တာရမ္မဏာ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာဟူ၍ ပရိတ္တသာမညဖြစ်သောကြောင့် အနေကန္တတ္ထ ဖြစ်ခဲ့လိုရကား ပရိတ္တာရမ္မဏောဟု ဝိသေသနကိုလောင်းသတည်း။ ဤသို့ယူသော် ဗျာပိစာရ ဖြစ်သတည်း။ ။တနည်းကား ပရိတ္တာရမ္မဏာအရသည် ပရိတ္တမဟဂ္ဂတနှစ်ပါး သာမညရှိသောကြောင့် ပရိတ္တောဟု ဝိသေသနလောင်းရသတည်း။ ။ပရိတ္တောကား ဝိသေသန ပရိတ္တာရမ္မဏောကား ဝိသေသျ ဤသို့ယူသော်သင့်၏။

ပဌမော ဒုတိယသည်ကတ္တားကား ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အဘိညာဏ်ခွေးပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပယုတ်ကား ပရိတ္တာရမ္မဏာဖြစ်သောမဟဂ္ဂတဟုဆိုအပ်သောအဘိညာဏ်ခွေးကိုအာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အဘိညာဏ်ခွေး ဝိရတိအပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပရိတ္တာရမ္မဏတ္တိက (၂၁၉)

အမှာ ဤဝိဘင်းတွင် ဒိဋ္ဌစကၠုံပစ္စဝေက္ခတိ ဒိဋ္ဌသောတ ဓာတုံပစ္စဝေက္ခတိသာ ဟောတော်မူသည်။ ပရိတ္တာရမ္မဏံဟု ဝိသေသနမလောင်းသည်ကား ဒိဋ္ဌစက္ခု ဒိဋ္ဌသောတ ဓာတုအတိညာဏ်သည် ပရိတ္တာရမ္မဏကေန်။သာမညမဟဂ္ဂတာ ရမ္မဏ။ အပ္ပမာဏာရမ္မဏ လျှင်းဘွယ်မရှိ။ သမ္ဗန္ဓဝေါဘိစာရ မရှိ သောကြောင့် ဝိသေသန မလောင်းသတည်း။ ။ဣဒ္ဓိဝိဓညာဏံ အစရှိသည်တို့၌ကား ပရိတ္တာရမ္မဏ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ အပ္ပမာ ဏာရမ္မဏသုံးပါး သာမည ရှိသောကြောင့် ပရိတ္တာရမ္မဏံဟု ဝိသေသနလောင်းတော်မူသတည်း။

ဒုတိယော ဒုတိယသင်္ခ်ကတ္တားကား မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ ကေန် ဝိညာဏဿ ယတနစိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု။မဟဂ္ဂုတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက်အဘိညာဏ်ဌေးစေတသိက် တို့သ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပယုတ္တာကား မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ ဖြစ်သော မဟဂ္ဂုတ်ဟုဆိုအပ်သောဝိညာဏဿ ယတနစိတ်သုံးခု နေဝသညာနာသညာယတနစိတ် သုံးခု။ အဘိညာဏ်ဌေးကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိလ၌ဒေါသ မဟာကုသိလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ရှစ်ခု မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အဘိညာဏ်ဌေး။ ဝိရတိ အပ္ပမညာ ဇုသောမဇ္ဈရိယ ကုက္ကုစ္စကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(မဟဂ္ဂတာ ရမ္မဏံ ဣဒ္ဓိဝိဓညာဏံ အရကို ပါဒကဖြစ်သော ကုသိလ်ကြိယာ ပဌမဈာန်ကိုအာရုံပြုခိုက် ဣဒ္ဓိ ဝိဓညာဏ်ကိုယူ။ နောက်၌လည်း နည်းတူ)။

ဒုတိယောပဌမသင်္ခ် ကတ္တားကား မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံ ပြုခိုက် အကုသိလ၌ဒေါသ မဟာကုသိလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ဝိရတိအပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တ စတ္တာလီသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပယုတ္တာကား မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတခု ယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ အဘိညာဏ်ဌေး အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

(၂၂၀) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

(ဤဝိဘင်းတွင် ပဌမံဈာနံပစ္စယေကွဏံ ပစ္စယေကွတိဋ္ဌပဌမံဈာနံပစ္စယေကွဏံ၏အရကို ပဌမဈာန်ကိုဆင်ခြင်သောမဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပစ္စယေကွဏာကိုယူ။ ။ပစ္စယေကွတိအရကို မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာကို ဆင်ခြင်သော မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာကိုယူ။ ။ဒုတိယံဈာနံ ပစ္စယေကွဏံ ပစ္စယေကွတိအစရှိသည်ဋ္ဌလည်း ဤနည်းအတူယူလေ)။

တတိယော တတိယသဿ ကတ္တားကား အပ္ပမာဏာရမ္မဏေကန်လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု စေတသိက်ဆယ်တို့သ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် (လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခုကို အာရုံပြုခိုက်လည်းဟူ) မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္မယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္မယုတ်လေးခု မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အဘိညာဏ်ဒွေး။ ဝိရတိ အပ္ပမညာကြဉ်သောစေတသိက်တေတို့သ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော ပဌမသဿ ကတ္တားကား အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္မယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္မယုတ်လေးခု မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အပ္ပမာဏာရမ္မဏဖြစ်သော ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာဇော ကိုးခု တဒါရုံ ဧကာဒသ အဘိညာဏ်ဒွေးပစ္စယုပ္ပန်။၏။

အမှာ ဤဝိဘင်းဌ ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုသည်ရှိသော် အကုသိုလ်ကို ရကောင်းလျက်အဿာဒေတိအစရှိသည်ဖြင့် အကုသိုလ်ကို ဟောတော်မမူ။ ။ထိုသို့ဟောတော်မမူခြင်းသည်ကား ပရိတ္တသာမညမဟုတ် အပ္ပမာဏာရမ္မဏပရိတ္တတရားဖြစ်သောကြောင့် အကုသိုလ်ကို အာရုံမပြုနိုင်သည် ဖြစ်၍ ဟောတော်မမူသည်မှတ်ရမည်။မင်္ဂ၏ရှေ့ဂေါတြဘူဝေါဒါန်သည် အပ္ပမာဏာ ရမ္မဏ ပရိတ္တတည်း။ ထိုဂေါတြဘူ ဝေါဒါန်ကို အာရုံမပြုနိုင်သောကြောင့် အကုသိုလ်ကိုသမ္မဒါန်ခံ၍ ဟောတော်မမူ။ ။ဓမ္မတောဘာဂေါတြဘူ။ ဘဝတော ဘာဘဝဂ္ဂံသဝန္ဓိတိ

အာသဝါဟူသော ဝစနတ္ထတွင် အာဝေါတြဘူဒ္ဓ အာသည်အဘိ ဝိမိအဝမိယူမှသင့်မည်။ အဝမိဖြစ်လျှင် ဤဝိဘင်းဌ ဟောတော်မူ၏။

တတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် အဘိညာဏ်ဌေး ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အပ္ပမာဏာရမ္မဏ ဖြစ်သော အဘိညာဏ်ဌေးကို အာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု မနောဒ္ဓါရာ ဝဋ္ဋန်း အဘိညာဏ်ဌေး ဝိရတိ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်တော်တို့သ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အာရမ္မဏပြီး၏။

အဓိပတိဒ္ဒ။ ။ပဌမနှစ်ချက်။ ဒုတိယနှစ်ချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။ပဌမော ပဌမသဒ္ဒ အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပရိတ္တာရမ္မဏကေန် အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော ဒုက္ခသဟဂတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော ကာမဝိပါက် ဗဟုတို့သ ပဌဒ္ဓါရာဝဋ္ဋန်း ဟသိတုပ္ပါဒ်။ ပရိတ္တတရားကိုအာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောဘမူရှစ်ခုမဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု မနောဒ္ဓါရာဝဋ္ဋန်း ဒေါသ ဇုဿာ မဏ္ဍရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပရိတ္တာရမ္မဏဖြစ်သော ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ပရိတ္တတရားကိုအာရုံပြုခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု ဒေါသမူဌေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု။ကေန်ရသောအခါအဘိညာဏ်ဌေးစိတ္တက္ခဏတခုတခုဒ္ဒရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါး လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

(၂၂၂) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ပဌမော ဒုတိယသဒ္ဒ် အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပရိတ္တ တရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေး အမြတ် ပြုအပ်သော အဘိညာဏ်ဌေးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပရိတ္တာရမ္မဏ ဖြစ်သော **မဟ**ဂ္ဂုတ်ကိုအာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ်အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ကတ္တားကား မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ ကေန်အလေး အမြတ်ပြုအပ်သော ဝိညာဏာဠာယတနစိတ် သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု။ မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုအပ်သောအဘိညာဏ်ဌေး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္မဒါန်ကား မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ မဟဂ္ဂုတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား သမ္မယုတ္တာခန္ဓာအားတပ်သော မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ ကေန် အဓိပတိပစ္စည်းကို ကေန်ရသော ဝိညာဏာဠာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။မဟဂ္ဂုတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ ရှစ်ခု ဒေါသမူဌေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု။ ကေန်ရသော အဘိညာဏ်ဌေး စိတ္တက္ခဏ တခုတခုဌိတ်ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါး လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်း တရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အဓိပတိ တရားကိုယ် ကြဉ်သော သမ္မယုတ္တာခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယောပဌမသဒ္ဒ် အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော သမ္မ ယုတ်လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ရှစ်ခု မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ ဖြစ်သောပရိတ္တတရားကိုအာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပရိတ္တာရမ္မဏတ္တိက (၂၂၃)

တတိယော တတိယသဒ္ဒ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အုံ့ ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား အပ္ပမာဏာ ရမ္မဏကေန် အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အပ္ပမာဏာ ရမ္မဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာ'ကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။သဟဇာတာ ဓိပတိ ဖြစ်အုံ့ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အပ္ပမာဏာရမ္မဏကေန် အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ကေန် ရသော လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသော အခါ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာ'ကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု။ ကေန်ရသော အဘိညာဏ်ခွေး စိတ္တကွဏတခု တခုဟူရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။။သမ္ဒါန်ကားအဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

တတိယော ပဌမသဒ္ဒ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အုံ့ကတ္တားကား အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။ သမ္ဒါန်ကား အပ္ပမာဏာ ရမ္မဏ ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

တတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ကုသိုလ် အဘိညာဏ် ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ဒါန်ကား အပ္ပမာဏာရမ္မဏ မဟဂ္ဂုတ် တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခုပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အဓိပတိပြီး၏။

အနန္တရပစ္စည်းဌ။ ။ပဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယသုံးချက်။ ။တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသဒ္ဒ ကတ္တားကား ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ပရိတ္တာရမ္မဏ ဧကန်

ကာမဝိပါက်တေဝိသပဋ္ဌာန်ရာဝင်္ဂန်းဟသိတုပ္ပါဒ်။ပရိတ္တတရား၏ အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာ ကြိယာရှစ်ခု မနောဒွါရာဝင်္ဂန်း အဘိညာဏ်ဒွေး အပ္ပမညာကြဉ် သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ရဟန္တာတို့စုတိနှင့်တကွနောက်နောက်သော ပရိတ္တာရမ္မဏကေန် ကာမဝိပါက် တေဝိသ ပဋ္ဌာန်ရာဝင်္ဂန်း ဟသိတုပ္ပါဒ်။ ပရိတ္တတရား ကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မနော ဒွါရာဝင်္ဂန်း အဘိညာဏ်ဒွေး အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။

ပဌမော ဒုတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား ဝိညာဏဏ္ဌာယတန ပဋ္ဌိ သန္တေ နေဝသညာ နာသညာယတန ပဋ္ဌိသန္တေအား တပ်သော ကာမတိဟိတ် စုတိလေးခု။ မဟဂ္ဂတာ ရမ္မဏဖြစ်သော မနော ဒွါရာဝင်္ဂန်းအားတပ်သော ကာမဘဝဂ်ိပဏ္ဍိတတဆယ်။ ဝိညာ ဏဏ္ဌာယတန ဘဝင်စုတိ နေဝသညာ နာသညာယတန ဘဝင် စုတိအားတပ်သော ပရိတ္တာရမ္မဏဖြစ်သော လောဘမူ မောဟမူ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ အဆုံးဇော ပစ္စည်းတရား၏။ သမ္မဒါန်ကား မဟဂ္ဂုတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာ ဝင်္ဂန်း ဝိညာဏဏ္ဌာယတန နေဝသညာ နာသညာယတနဘဝင် စုတိ ပစ္စယုပ္ပန် တရား၏။

ပဌမော တတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား အပ္ပမာဏ တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝင်္ဂန်းအား တပ်သော ကာမတိဟိတ် ဘဝဂ်ိပဏ္ဍိတလေးခု။နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသော ဂေါတြဘူဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော်း တတိယဇော်းအား တပ် သော ပရိတ္တတရားလျှင် အာရုံရှိသော အနုလုံ ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဌမဇော်း တတိယဇော်း။ဖိုလ်လေးခုအား တပ်သော ပရိတ္တတရားလျှင် အာရုံရှိသော အနုလုံ ကိစ္စတပ်သော မဟာ ကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဌမဇော်း တတိယဇော်း ပစ္စည်းတရား၏။ သမ္မဒါန်ကား အပ္ပမာဏတရားကိုအာရုံပြုခိုက်မနောဒွါရာဝင်္ဂန်း။

နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသော ဝေါဋ္ဌဗ္ဗဝေါဒန်ကိစ္စတည်သော မဟာကုသိုလ်ပဌမနှင့် တတိယနှင့် ဖလသမာပတ္တိဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရေ။

ဒုတိယော ဒုတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား ရဟန္တာတို့စုတိ ကြည့်သော မဟဂ္ဂတာရမ္မဏကန် ရှေးရှေးသော ဝိညာဏာဗ္ဗာယတန စိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ်သုံးခု။ မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် ရှေးရှေးသော အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်းတရားရေ။သမ္မဒါန်ကား ရဟန္တာတို့စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော ဝိညာဏာဗ္ဗာယတန စိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ်သုံးခု။ မဟဂ္ဂုတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် နောက်နောက်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အဘိညာဏ်ခွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရေ။ ။အဘိညာဏ်မှာ ပစ္စည်းမရ ပစ္စယုပ္ပန်သာရသည်။အဘိညာဏ်နှင့်ဘဝင်သည် ပဋ္ဌဝေါကာရ တိဟိတ်ဘဝင်ဖြစ်၍ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ ဖြစ်သောကြောင့်မရ။

ဒုတိယော ပဌမသင်္ခ် ကတ္တားကား ကာမတိဟိတ် ပဋိသန္ဓေလေးခုအားတည်သော ဝိညာဏာဗ္ဗာတန နေဝသညာ နာသညာယတနစုတိ။ပရိတ္တာရမ္မဏဖြစ်သော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအား တည်သော ဝိညာဏာဗ္ဗာယန နေဝသညာ နာသညာယတန။ ဘဝဂ်ုပဏ္ဍိတ ကာမဘဝင်စုတိတဆယ်အားတည်သော မဟဂ္ဂုတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ အဆုံးဇော။အဘိညာဏ်ခွေး ဝိညာဏာဗ္ဗာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာအဆုံးဇောပစ္စည်းတရားရေ။ ။သမ္မဒါန်ကား မဟဂ္ဂုတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမ ပဋိသန္ဓေဘဝင် စုတိတဆယ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရေ။ ဒုတိယော တတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအားတည်သော ဝိညာဏာဗ္ဗာယတန နေဝသညာ နာသညာယတန ဘဝဂ်ုပဏ္ဍိတ။

ပိဋကတ် (၈) ၃၀၃-၂၉

(၂၂၆) ပဌာန်းပါဠိဟော်နိသယ

နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဝေါတြဘူဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမနှေး တတိယနှေးအားတပ်သော မဟဂ္ဂုတ် တရားလျှင် အဆုံးရှိသော အနုလုံ ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမနှေး တတိယနှေး။ ဖလသမာပတ် လေးခုအား တပ်သော အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဌမနှေး တတိယနှေး။ နိုရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတန. ကုသိုလ်ကြိယာ အဆုံးဇော ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း။ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဝေါတြဘူ ဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမနှေးတတိယနှေး ဖလသမာပတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော တတိပဿဒ္ဓိ ကတ္တားကား မဂ်လေးခုအား တပ်သော ဝေါတြဘူဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမနှေး တတိယနှေး။ဖိုလ်လေးခုအားတပ်သောမဂ်လေးခုနောက်နောက်သော ဖိုလ်လေးခုအား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဖိုလ်လေးခု။ အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် နောက်နောက်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု အဘိညာဏ်နှေးအားတပ်သော အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေးသောမဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မနောဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်းပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အပ္ပမာဏာရမ္မဏကေန် လောကုတ္တရာရှစ်ခု။ အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် နောက်နောက်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုအဘိညာဏ်နှေး ပစ္စယုပ္ပန်ဘရားရ၏။

တတိယော ပဌမသဒ္ဒ ကတ္တားကား ကာမတိဟိတ်ဘဝင် လေးခုအားတပ်သောဖိုလ်လေးခုအဆုံးဇောအပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် အဆုံးဇောအဘိညာဏ်နှေး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ကာမ

တိဟိတ်ဘဝင်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။တတိယော တတိ ယသ္ဒ ကတ္တားကား ဝိညာဏဿာယတနဘဝင် နေဝသညာ နာသညာယတနဘဝင်အား တပ်သော ဖိုလ်လေးခု အဆုံးဧော။ အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်အဆုံးဧော ပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဝိညာဏဿာယတနဘွင် နေဝသညာ နာသညာယတနဘွင် ပစ္စ ယုပ္ပန်။၏။ အနုန္တရပြီး၏။ ။သမနန္တရလည်းနည်းတူ။

သဟဇာတ ပစ္စည်းဌ။ ။ပဌမ တချက်။ ။ဒုတိယ တချက်။ တတိယ တချက်။ ။ပေါင်းသုံးချက်။ ။အညမည နိဿယပစ္စည်း တို့လည်း သုံးချက်စီထွက်၏။ ။လွယ်ပြီ။ ။ဥပနိဿယ ပစ္စည်းဌ ပဌမသုံးချက်။ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းကိုးချက်။ (ပဌမမော ပဌမသဿ။ ။ပကတူပနိဿယ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော ပရိတ္တာရမ္မဏတရားကို အကုန်ကောက်။ ။သမ္ပ ဒါန်ကိုလည်း အကုန်ကောက်။နောက်နှစ်ချက်လည်း ပုဒ်အရကို အကုန်ကောက်။ ။ဒုတိယပဒ သုံးချက်လည်း အကုန်ချည်းပင်။ တတိယော တတိယသဿ ကတ္တားကား သမ္ပဒါန် အကုန်။ တတိယော ပဌမသ။ တတိယောဒုတိယသဿကား အကုသိုလ် သမ္ပဒါန်မှာမကောက်နှင့်)။ ။ဥပနိဿယပြီး၏။

အာသေဝနပစ္စည်းဌ။ ။ပဌမနှစ်ချက်။ဒုတိယနှစ်ချက်။ တတိယ တချက်။ ပေါင်းငါးချက်။ ။ပဌမမော ပဌမသဿ ကတ္တားကား ပရိတ္တာရမ္မဏ ဧကန် အဆုံးဧောကြဉ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ်။ ပရိတ္တ တရားကို အာရုံပြုခိုက် အဆုံးဧောကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒ္ဓါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္ပ ဒါန်ကားပဌမဧောကြဉ်သောနောက်နောက်သောဟသိတုပ္ပါဒ်။ ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် ပဌမဧောကြဉ်သော နောက်နောက် သော အကုသိုလ်ဒ္ဓါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု အဘိညာဏ်ခွေး ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမော တတိယသဿ ကတ္တား ကား ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာ

ကုသိုလ် ပဌမဇ္ဈာနတတိယဇ္ဈာန် ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မာဒါန်ကား နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဝေါဿဟု ဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား မဟဂ္ဂတာရမ္မဏ ကောန် အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသောဝိညာဏာဒိဿာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ နောဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ် ဒွါဒသ. မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မာဒါန်ကား နောက်နောက်သော ဝိညာဏာဒိဿာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ နောဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။ မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ရှစ်ခု အဘိညာဏ်ဌေး ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ဒုတိယော တတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဇ္ဈာနတတိယဇ္ဈာန် ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မာဒါန်ကား နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဝေါဿဟု ဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန်။၏။

တတိယော တတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား မဂ်လေးခုအား တပ်သော နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဝေါဿဟု ဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဇ္ဈာန် တတိယဇ္ဈာန်။ အပ္ပမာဏတရားကိုအာရုံပြုခိုက် အဆုံးဇောကြဉ်သောရှေးရှေးသောမဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မာဒါန်ကားမဂ်လေးခု။အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု။ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု အဘိညာဏ်ဌေး ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။အာသေဝန ပစ္စည်းပြီး၏။

ကမ္မပစ္စည်းဌ။ ။ပဌမတချက်။ ။ဒုတိယနှစ်ချက်။ ။တတိယနှစ်ချက်။ ။ပဌမော ပဌမသော်ဌ သဟဇာတ ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော တိက်ပုဒ်အရ စေတနာအကုန်ကောက်။ ။သမ္မဒါန်ကား စေတနာကြဉ်သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ။နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပရိတ္တာရမ္မဏဇဝကန် ကာမဝိပါက် တေဝိသအားတပ်သော ပရိတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု စေတနာပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ကာမ ဝိပါက် တေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ။(ဒုတိယော ဒုတိယသော်ဌ သဟဇာတကို ကောက်မြ)။ ။နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဝိညာဏဌာယတန ကုသိုလ် နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ် စေတနာပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဝိညာဏဌာယတန ဝိပါက် နေသညာ နာသညာယတန ဝိပါက် ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ။ဒုတိယော ပဌမသော်ဌ ကတ္တားကား ကာမဝိပါက် တေဝိသအားတပ်သော မဟဂ္ဂုတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် စေတနာ ပစ္စည်းတရား၏။ သမ္မဒါန်ကား ကာမဝိပါက် တေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ (တတိယော တတိယသော်ဌ သဟဇာတ ကမ္မ ကောက်မြ)။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဖိုလ်လေးခုအား တပ်သော မဂ်လေးခုစေတနာ ပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။

တတိယော ပဌမသော်ဌ ကတ္တားကား အဟိတ် ကုသလဝိပါက်ရှစ်ခု။ မဟာဝိပါက်အားတပ်သော အပ္ပမာဏတရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုဌာ်ရှိသော စေတနာ ပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အဟိတ် ကုသလဝိပါက်ရှစ်ခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ।ကမ္မပြီး၏။ ။(ဝိပါက ပစ္စည်းဌ်သုံးချက်။ ဝိပါက်ကိုကောက်)။ ။အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ သမ္မယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတတို့လည်း သုံးချက်စီ။ ။နတ္ထိဝိဂတ

ကိုးချက်။ ။နဟေတုယာနဝ။ နာဝရမ္မဏောနဝ။လ။နနိ သ္သယေနဝ။ နဥပနိ သ္သယေသတ္တ။ ။သမ္ပတ္တေနဝ။ ။ပရိတ္တာဝရမ္မဏတိက်ပြီး၏။ ဟိနတိက်လည်း သံကိလိဋ္ဌတိက်နှင့်တူပြီ။

ဟိနတိက် ပြီး၏။

ဒိဆိတ္တိက

မိဆ္ဆတ္တနိယတတိက်၌ ပဋ္ဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။ ပဋ္ဌမ တတိယတချက်။ ဒုတိယ တတိယတချက်။ ။ပေါင်းကိုးချက်။ ။ကုသလတိက်နှင့်တူ၏။ ။ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၌ ကတ္တားကား နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံဖြစ်ခိုက် ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု သတ္တမဇော။ ပဠာနန္ဒရိယကံ ဖြစ်ခိုက် ဒေါသမူဒွေး သတ္တမဇော။ မာနဝိစိကိစ္ဆာကြည်သော စေတသိက် ပဠုဝိသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ပဋ္ဌမေန တတိယံ၌ စိတ္တဇရူပ်ကိုကော၀်။ ။ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမ တတိယံ၌ နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇ ရူပ်ကိုကော၀်။ ။ဒုတိယမှာ မဂ်စိတ် လေးခုကိုကော၀်)။ သုံးချက်။ ။တတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဋ္ဌမပုဒ်၏အရမ္မ တပါး သဟိတ် လောကိစိတ် တေသဋ္ဌိခြောက်ဆဲ့သုံးခု ဖိုလ်စိတ် လေးခု စေတသိက်ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြည်သော။လ။နာမကွန္ဓာ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ သဟိတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ ကဋ္ဌတ္တာရူပ်ကိုကော၀်။ ။ပဋ္ဌမ တတိယေန တတိယံ။ ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ။ကော၀်မြ)။ ။ဟေတုပစ္စည်းကိုးချက်ပြီးပြီ။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမတချက်။ ဒုတိယတချက်။ တတိယတချက်။ပေါင်းသုံးချက်။ (တိက်ပုဒ်အရကိုအကုန်ကော၀်)။ အမိ ပတိပစ္စည်း၌ ဟေတုပစ္စည်းအတိုင်း ကိုးချက်ထွက်၏။ ။ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၌ ကတ္တားကား နိယတ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ ဖြစ်ခိုက် ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု သတ္တမဇော။ ပဠာနန္ဒရိယကံ ဖြစ်ခိုက် ဒေါသမူဒွေး

သတ္တမဇော။မာနဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက်ပဋ္ဌိဝိသအစိတ် အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အမိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော ။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမပုဒ် ဒုတိယပုဒ်၌ အမိပတိ ဧကန် ရသောကြောင့် ရသောအခါဟု ဆိုဘွယ်မရှိပြီ။ ။(ကိုးချက်အကုန် ကောက်။လွယ်ပြီ)။ ။အနုန္တရ သမနန္တရသုံးချက်။ သဟဇာတ ကိုးချက်။ အညမညသုံးချက်။ နိဿယကိုးချက်။ ဥပနိဿယ သုံး ချက်။ ပုရေဇာတ အာသေဝနသုံးချက်။ ကမ္မကိုးချက်။ ဝိပါက တချက်။ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂကိုးချက်။ သမ္မယုတ္တ နတ္ထိ ဝိဂတသုံးချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတကိုးချက်။ နဟေတုယာ ဧကံ။ နာရမ္မဏောပဋ္ဌာ။နာမိပတိယာတိဏိ။ ။ပဌမတချက်။ ဒုတိယ တချက်။ တတိယတချက်။ ။နာနန္တရ နသမနန္တရ နအညမည နဥပနိဿယပစ္စည်းချည်း။ ။နပုရေဇာတမှာဆ။ ပဌမေန ပဌမံ။ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဧကန်ဖြစ်၍မရ။ ။နောက်၌ ကုသလတိက် သန်ရှာ အတိုင်းပင်။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။ ။ပေါင်း ခုနစ်ချက်။ ။အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမော တတိယ။ ဒုတိယော တတိယ။ တတိယော တတိယ။ တတိယော ပဌမ။ တတိယော ဒုတိယ။ ပေါင်း ငါးချက်။ (ပဌမော တတိယသ၌ ကတ္တားကား အကုန်ကောက်)။ ။သမ္ပ ဒါန်ကား ပဌမပုဒ် အရမ္ဘတပါး မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ အဘိညာဏ်ခွေး ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ဒုတိယော တတိယသ၌ ကတ္တားကား မဂ်လေးခုပစ္စည်း။ ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မနော ဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အဘိညာဏ်ခွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(တတိ ယော တတိယသ၌ ကတ္တားကား အကုန်ကောက်)။ ။သမ္ပ ဒါန်ကား ပဌမပုဒ်၏အရမ္ဘတပါး ကာမစိတ်စတုပညာသ ဝိညာ ဏဋ္ဌာယတနစိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ်သုံးခု အဘိညာဏ်ခွေး ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော

(၂၃၂) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ပဌမသည်၌ ကတ္တားကား ပဌမပုဒ်အရမှတပါး လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု လောကီစိတ်ကောသီတိ ရုပ်အဌဝိသပစ္စည်းတရားရ၏။ (သမ္မဒါန်**ကား** အကုန်ကောက်)။ ။တတိယော ဒုတိယသည်၌ **ကတ္တားကား** နိုဗ္ဗာန်။ ။သမ္မဒါန်မဂ်လေးခု။ ။အာရမ္မဏပြီး၏။

အဓိပတိပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယနှစ်ချက်။ ပေါင်းရှစ်ချက်။ ။ပဌမသုံးချက်မှာ သဟဇာတာဓိပတိသာ။ ။ဒုတိယသုံးချက်၌ ဒုတိယချင်း သဟဇာတာဓိပတိသာ။ ဒုတိယော တတိယသည်၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ သဟဇာတာဓိပတိနှစ်ပါး။ ။ဒုတိယောဒုတိယ တတိယသည်၌ သဟဇာတာဓိပတိသာ။ ။အဓိပတိပြီး၏။ ။အနန္တရပစ္စည်း၌ ပဌမော တတိယသ။ ဒုတိယော တတိယသ။ တတိယော တတိယသ။ တတိယော ပဌမသ။ တတိယော ဒုတိယသ။ ပေါင်းငါးချက်။ ။(ပဌမော တတိယသည်၌ ကတ္တားကား သတ္တမဇော ကောက်မြ)။ ။သမ္မဒါန်ကား တဒါရုံကာမဘဝင်ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ဒုတိယော တတိယသည်၌ ကတ္တားကား မဂ်လေးခုပစ္စည်း။ ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဖိုလ်လေးခုပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။တတိယော တတိယသည်၌ကတ္တားကား ရဟန္တာတို့ စုတိကြ၌သော ပဌမပုဒ်အရမှတပါး ရှေးရှေးသော လောကီစိတ်ကောသီတိ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စည်း၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ရဟန္တာတို့စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော။ လ။ ၏။ ။တတိယော ပဌမသည်၌ ကတ္တားကား ဒိဋ္ဌဂတသမ္ပယုတ်လေးခု ဒေါသမူဌေး ဆဌဇော ပစ္စည်း။ ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ ဖြစ်ခိုက် ဒိဋ္ဌဂတသမ္ပယုတ်လေးခု သတ္တမဇော ပဠာနန္တရိယ ကံဖြစ်ခိုက် ဒေါသမူဌေး သတ္တမဇော ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော ဒုတိယသည်၌ ကတ္တားကား ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဌမဌေးတတိယဌေး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ အနန္တရပြီး၏။ ။သမနန္တရနည်းတူ။ သဟဇာတပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။ ပဌမတတိယတချက်။

ဒုတိယတတိယတချက်။ ပေါင်းကိုးချက် လွယ်ပြီ။ ။အညမညသုံးချက်။ နိဿယတဆဲ့သုံးချက်။ ဥပနိဿယ၌ ပဌမနှစ်ချက်။ ဒုတိယနှစ်ချက်။တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းခုနှစ်ချက်။ ။(ပဌမော ပဌမသ၌ ပကတူပပစ္စည်းသာ ကတ္တားသမ္ပဒါန်အကုန်ကောက်။ ပဌမောတတိယသ၌ ပကတူပဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အကုန်ကောက်)။ ။သမ္ပဒါန် ပဌမပုဒ်၏အရမ္မတပါး လောကိစိတ်ကောသိတိ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား အထက်မဂ်သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ ပကတူပဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား မဂ်လေးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အဟိတ်စိတ် အဌာရသ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆဲ့လေးခု မဟဂ္ဂုတ်စိတ် သတ္တာဝီသ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော တတိယသ၌ ကတ္တားကား ပဌမပုဒ်၏ အရမ္မတပါး ဗလဝဖြစ်သော လောကိစိတ်ကောသိတိ ဖိုလ်လေးခု ရုပ်အဌာဝီသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပဌမပုဒ်၏အရမ္မတပါး လောကိစိတ် ကောသိတိ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား ပဌမပုဒ်၏အရမ္မတပါး ဗလဝဖြစ်သော လောကိစိတ် ကောသိတိ ရုပ်အဌာဝီသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပုဒ်အရကိုကောက်။ တတိယော ဒုတိယသ၌ ကတ္တားကား ကောက်မြ။ သမ္ပဒါန်ကား မဂ်လေးခုပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဥပနိဿယပြီးပြီ။

ပုရေဇာတပစ္စည်း၌ တတိယော တတိယသ။ တတိယော ပဌမသ။ တတိယော ဒုတိယသ။ ပေါင်းသုံးချက်။ ။တတိယောတတိယသ၌ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်နိုပ္ဓန္နရုပ် အဌာရသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပဌမပုဒ်၏ အရမ္မတပါး ကာမစိတ် စတုပညာသ ဒိဋ္ဌစက္ခုဒိဋ္ဌသောတ အာဘိညာဏ်ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတလွယ်ပြီ။

ပိဋ္ဌကတ် (၈) ၃၀၃-၃၀

တတိယောပဌမသည်၌ အာရမ္မဏပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန် ဗီဝိတိန္ဒြေပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပဋ္ဌာနန္တရိယကံပစ္စယုန်။ ၏။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဆဋ္ဌေဝေနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်း။ ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပဋ္ဌာနန္တရိယကံ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသတ္တမဇော်ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။

တတိယော ဒုတိယသည်၌ ဝတ္ထုပုရေဇာတသာ။ကတ္တားကား ဂေါတြဘူဝေါဒါန်နှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်း။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ။ပဋ္ဌာဇာတ်၌ ပဌမောတတိယသ။ ဒုတိယော တတိယသ။ တတိယောတတိယသ။ သုံးချက်။ အကောက်လွယ်ပြီ။ ။အာသေဝနာ်၌ တတိယောတတိယသ။ တတိယောပဌမသ။ တတိယောဒုတိယသ။ ပေါင်းသုံးချက်။ ။တတိယောတတိယသည်၌ ကတ္တားကား အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောကီဇော သတ္တစတ္တာလိသ ပစ္စည်း။ ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ပဌမပုဒ်အရမ္မတပါး ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော လောကီဇော သတ္တစတ္တာလိသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။တတိယောပဌမသည်၌ ကတ္တားကား နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံဖြစ်ခိုက် ဆဋ္ဌေဝေ ပဋ္ဌာနန္တရိယကံဖြစ်ခိုက် ဆဋ္ဌေဝေ ပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ၏။

တတိယောဒုတိယသည်၌ ကတ္တားကားဂေါတြဘူဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဌမဇော်း တတိယဇော်းပစ္စည်းတရား၏။ သမ္ပဒါန်ကား မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ။အာသေဝနပြီး၏။

ကမ္မပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယတချက်။ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။ပဌမော ပဌမသည်၌ သဟဇာတ ကမ္မသ။ ပဌမောတတိယသည်၌သဟဇာတနာနာကွဏိကနှစ်ပါး၊နာနာကွ

ဏိကကမ္မဖြစ်အံ့ကတ္တားကားအကုသလဝိပါက်ခုနစ်ခုနာမကၠန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အားတပ်သော နိယတမိန္ဆာဒိဋ္ဌိကံဖြစ်ခိုက် ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု သတ္တမဇော စေတနာ။ ပဋ္ဌာနနည်းရိယကံဖြစ်ခိုက် ဒေါသမူဌေးသတ္တမဇော စေတနာပစ္စည်း တရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အကုသလ ဝိပါက်ခုနစ်ခု နာမကၠန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမော ပဌမတတိယသ္သ ဆဟဇာတသာ။ ဒုတိယောဒုတိယသ္သ ဆဟဇာတကမ္မသာ။ ဒုတိယော တတိယသ္သ နာနာက္ခဏိကကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား မဂ်လေးခုဟု၎်သော စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဖိုလ်လေးခုပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဆဟဇာတလွယ်ပြီ။ ၊ဒုတိယော ဒုတိယသ္သ ဆဟဇာတသာလွယ်ပြီ။ ။တတိယောတတိယသ္သ ဆဟဇာတလွယ်ပြီ။ ။နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား ပဌမပုဒ်၏အရမှတပါး အကုသိုလ်စေတနာ လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ္သ်ရှိသောစေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိ$^{\circ}$သ နာမကၠန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ကမ္မပြီး၏။

ဝိပါကမှာတချက်။ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂတို့မှာခုနစ်ချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တ သုံးချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တ ၈ါးချက်။ (အကောက်လွယ်ပြီ)။ ။အတ္ထိတဆဲသုံးချက်။ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ပဌမတတိယနှစ်ချက်။ ဒုတိယနှစ်ချက်။ ပေါင်းတဆဲသုံးချက်။ ။ပဌမတတိယော တတိယသ္သ ဆဟဇာတ ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရမိသက ပစ္ဆာဇာတ ဣန္ဒြိယ မိသက အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရမိသကဖြစ်အံ့ကတ္တားကားအနိယတမိန္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်သော ဆဋ္ဌဇော အနိယတ ဒေါမနဿ ဖြစ်သော ဆဋ္ဌဇော နာမကၠန္ဓာ နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌိသ္ထိရောက်သော စတုဇကာယအားကာလဘူတ တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော နိယတ မိန္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်သော သတ္တမဇော နိယတ ဒေါမနဿ သဟဂတ် ဖြစ်သော

(၂၃၆) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

သတ္တမဇော နာမကွန္ဓာ၊အနိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အနိယတ ဒေါမနဿ နာမကွန္ဓာနှင့် အတူဥပါဒ်၍ ရပ်၏ ဋ္ဌိသို့ ရောက်သော သြဇော ပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဆဋ္ဌဇော နာမကွန္ဓာနှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရပ်၏ ဋ္ဌိသို့ရောက်သော စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ။ပဋ္ဌာဇောတ ဣန္ဒြိယ မိဿကဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အနိယတ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်သော ဆဋ္ဌဇော အနိယတ ဒေါမနဿ ဖြစ်သော ဆဋ္ဌဇော နာမကွန္ဓာနှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရပ်၏ဋ္ဌိသို့ရောက်သော ရူပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြဉ်သော ကလာပ်တူ ကမ္မဇရူပ် ကိုးခုအား ကာလ ဘူတတဖြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သတ္တမဇော နိယတ ဒေါမနဿသဟဂတ် သတ္တမဇော နာမကွန္ဓာနှင့် အတူ ဥပါဒ်၍ ရပ်၏ဋ္ဌိသို့ ရောက်သော ရူပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ သမ္မဒါန်ကား ဆဋ္ဌဇော နာမကွန္ဓာနှင့် အတူဥပါဒ်၍ ရပ်၏ ဋ္ဌိသို့ ရောက်သော ရူပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော ကလာပ်ဟူ ကမ္မဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ဒုတိယ တတိယော တတိယသဒ္ဒါလည်း နည်းတူမှီ၍ကောက်။ ။မိစ္ဆတ္တ နိယတ တိက်ပြီး၏။

မဂ္ဂါ ရမ္မဏတ္တိက

မဂ္ဂါ ရမ္မဏတိက်၌။ ။ပဌမေန ပဌမံ။ ပဌမေန တတိယံ။ ပဌမေန ပဌမ တတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ တတိယေန တတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။ ။တတိယေန တတိယံ။ တတိယေန ပဌမံ။ တတိယေန ဒုတိယံ။တတိယေန ပဌမ တတိယံ။တတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။ ။ပဌမ တတိယေန ပဌမံ။ ပဌမ တတိယေန တတိယံ။ ပဌမ တတိယေန ပဌမ တတိယံ။ ။ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယ တတိယေန် တတိယံ။ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယ တတိယံ။ ။ပေါင်းတဆဲ့ ခုနစ်ချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တား ကား မဂ်ကို အာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု အဘိညာဏ်ခွေး ဝိရတိ

အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိ ံသ အစိတ် အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ပဌမေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား မိမိမဂ်မှ အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု မဟာ ကြိယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု ဝိရတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိ ံသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ (ပဌမေန ပဌမ တတိယံ၌လည်း နည်းတူကောက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ အစရှိသော သုံးချက်၌ မဂ် စိတ်လေးခု စေတသိက် ဆတ္တိ ံသကိုကောက်)။ ။တတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား မိမိမဂ်မှ အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု ဝိရိယဝိမံသဟုဆိုအပ်သော သဟဇာတာဓိပတိ တရားနှစ်ပါးရှိသော မဂ်စိတ်လေးခု စေတသိက်ဆတ္တိ ံသ အစိတ် အစိတ်နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(တတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား မိမိမဂ်မှ အာရမ္မဏာ ဓိပတိပစ္စည်းကိုရခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုကိုကောက်။ တတိ ယေန ဒုတိယံ၌ မဂ်စိတ်လေးခုကိုကောက်။ ။ပဌမေန ပဌမ တတိ ယံ၌ အာရမ္မဏာ ဓိပတိကိုကောက်။ ။တတိယေန ဒုတိယ တတိ ယံ၌ မဂ်စိတ်လေးခုကိုကောက်။ ။ပဌမ တတိယေန ပဌမံ အစရှိ သော သုံးချက်၌ အာရမ္မဏာ ဓိပတိကိုကောက်။ ။ဒုတိယ တတိယသုံးချက်၌ မဂ်စိတ် လေးခုကိုကောက်)။ ။အာရမ္မဏာ ၌လည်း တဆဲ့ခုနစ်ချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား မဂ်ကို အာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အဘိညာဏ်ခွေး စေတသိက် ဆတ္တိ ံသ အစိတ်အစိတ်။လ။ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ (မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပါသည်သာ ထူးသည်။ဟေတုပစ္စည်းအတိုင်း ကောက်)။ ။အဓိပတိ၌လည်း တဆဲ့ခုနစ်ချက်။

(၂၃၀) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား အမိပတိ ပစ္စည်းကိုရသော အခါ မဂ်ကိုအာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု အမိပတိပစ္စည်းကို ကေန်ရသော မဂ်ကိုအာရုံပြုခိုက် အဘိညာဏ်ခွေး စေတသိက်ဆယ်တို့သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အမိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယေနဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား မဂ်လေးခု စေတသိက် ဆယ်တို့သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အမိပတိ တရားကိုယ်ကြဉ်သော။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ဒုတိယသုံးချက်အတူ။ ။တတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား မိမိမဂ်မှ အာရမ္မဏာဓိပတိကို ရခိုက် အမိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု ကေန်ရသော မဂ်လေးခု စေတသိက် ဆယ်တို့သအစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အမိပတိတရား ကိုယ်ကြဉ်သော။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။နောက်ပုဒ်၌လည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ။ ။အနန္တရ သမနန္တရ သဟဇာတ အညမညနိဿယ ဥပနိဿယတို့၌ အာရမ္မဏနှင့် အတူကောက်လေ။ ။ပုရေဇာတမှာ ပဋ္ဌေါဝါကာရဘုံ၌ကောက်။ ။အာသေဝနမှာ ဒုတိယာဒိဇောကိုကောက်။ ।ကမ္မမှာ စေတနာကိုကြဉ်။ ဝိပါကမရ။ ။(အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာနတို့မှာ အကုန်ကောက်။ မဂ္ဂမှာ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းကိုချ။ ။သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ နတ္ထိ ဝိဂတ အဝိဂတတို့မှာ အကုန်ကောက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တမှာ ပဋ္ဌေါဝါကာရ ဘုံ၌ကောက်)။ ။အလုံးစုံ သတ္တရသ တဆဲ့ခုနစ်ချက်။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

ပစ္စနိက်၌ ဟေတုပစ္စည်းမှာ ပဌမေနပဌမံ၌ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကိုကောက်လေ။ ။ကေန်တချက်သာ။ ။နာရမ္မဏ အစရှိသည်မရှိ။ နာမိပတိ၌ သတ္တရသ တဆဲ့ခုနစ်ချက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ မဂ်လေးခု စေတသိက်ဆယ်တို့သ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အမိပတိတရားကိုယ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ဒုတိယ

သုံးချက်လုံး၌ ဤကဲ့သို့ကောက်လေ။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ အကြင်းကို ကောက်လေ)။ ။နာဓိပတိပြုံ၏။

နပုရေဇာတ၌ တဆဲ့ခုနစ်ချက်။ (အရှုပဲ့ဘုံမှာကောက်လေ)။ ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား အရှုပဘုံ၌မဂ်ကို အာရုံပြုနိုက် မဟာ ကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း စေတသိက် တေတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ဤနည်းကို မှီ၍ ပဌမသုံးချက်ကိုကောက်။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ အရှုပဘုံ၌ အထက် မဂ်သုံးခုကိုကောက်။။နောက်နှစ်ချက်နည်းတူ။ ။အကြင်းကိုလည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ကောက်။ ။နာသေဝနဉ် ပဌမသုံးချက်။ တတိယ သုံးချက်။ပဌမ တတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမဇောနှင့် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းကိုကောက်။ ။နကမ္မ နဝိပါက သတ္တရသချည်း ပင်။ ။နုမဂ္ဂေဇော် နဝိပ္ပယုတ္တ သတ္တရသ အရှုပဘုံ၌ကောက်)။ ပဋ္ဌာဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်းသတ္တရသတဆဲ့ခုနစ်ချက်။(အာရမ္မဏ၌။ ပဌမပဒ မရ။ အဘယ့်ကြောင့် မရသနည်း ဟူမူကား မဂ္ဂါရမ္ဘဏ တရားသည် ပရိတ္တ မဟဂ္ဂတကို အာရုံပြုသော ပရိတ္တာရမ္ဘဏ မဟဂ္ဂတာရမ္ဘဏ တရားဖြစ်ခဲ့သောကြောင့် မဂ္ဂါရမ္ဘဏသဟ မဖြစ်သင့်ဖြစ်၍ မရသတည်း)။

ဒုတိယော ပဌမသ။ ဒုတိယော တတိယသ။ ဒုတိယော ပဌမ တတိယသုံးချက်။ ။တတိယော တတိယသ။ တတိယော ပဌမသ။ တတိယော ပဌမ တတိယသ။ သုံးချက်။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမသ။ ဒုတိယ တတိယော တတိယသ။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမ တတိယသ သုံးချက်။ ။ပေါင်းကိုးချက်။ ।ဒုတိ ယော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား မဂ်လေးခုပစ္စည်း။။သမ္ပဒါန်ကား မဂ်ကို အာရုံပြုနိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာ ကြိယာဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အဘိညာဏ် ဌေး။ဝိရတိအပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

(၂၄၀) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ဒုတိယော တတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော မဂ်လေးခုပစ္စည်း တရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မိမိမဂ်မှ အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရခိုက် မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္မယုတ်လေးခု **မဟာ**ကြိယာ ဉာဏသမ္မယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ဒုတိ**ယော** ပဌမ တတိယသဒ္ဒလည်းနည်းတူ။ ။(တတိယော တတိယ။ တတိ**ယော** ပဌမ တတိယနှစ်ချက်။ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်တို့ဒ္ဒလည်း အာရမ္မဏာဓိပတိကိုကောက်လေ)။ တတိ**ယော** ပဌမသမ္မာ ဒုတိ**ယော** ပဌမသမ္ပယုတ္တာ။ အာရမ္မဏ ပြုး၏။

အဓိပတိပစ္စည်းဒ္ဒ။ ။ပဌမောပဌမသ။ ပဌမောတတိယသ။ ပဌမော ပဌမတတိယသ။ သုံးချက်။ ။ဒုတိ**ယော** ဒုတိယသ။ ဒုတိ**ယော**ပဌမသ။ဒုတိ**ယော**တတိယသ။ ဒုတိ**ယော** ပဌမတတိယသ။ဒုတိ**ယော**ဒုတိယတတိယသ။။ငါးချက်။။တတိ**ယော**တတိယသ။။တတိ**ယော** ပဌမသ။ တတိ**ယော**ဒုတိယသ။ တတိ**ယော** ပဌမတတိယသ။ တတိ**ယော**ဒုတိယတတိယသ။ ။ငါးချက်။ ပဌမတတိ**ယော** ပဌမသ။ ပဌမတတိ**ယော** တတိယသ။ ပဌမ တတိ**ယော** ပဌမတတိယသ။ ။သုံးချက်။ ။ဒုတိယတတိ**ယော** ပဌမသ။ ဒုတိယတတိ**ယော** ဒုတိယသ။ ဒုတိယတတိ**ယော** တတိယသ။ ဒုတိယတတိ**ယော** ပဌမတတိယသ။ ဒုတိယတတိ**ယော** ဒုတိယတတိယသ။ ။ငါးချက်။ ။ပေါင်း ၈ကိုသနှစ်ဆဲ့တချက်။

ပဌမော ပဌမသဒ္ဒ ကတ္တားကား မဂ်ကိုအာရုံပြုခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကိုအာရုံပြုသောအခါ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္မယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏ သမ္မယုတ် လေးခု ၈ကန် ရသော အဘိညာဏ်ခွေး စိတ္တက္ခဏ တခုဘခုဒ္ဒ ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြဉ်သော သမ္မယုတ္တာခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ။ပဌမောတတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား မိမိမဂ်မှအာရမ္မ

ဏာဓိပတိ ပစ္စည်းကိုးခုကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ဝိရတိအပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်း တရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမောပဌမတတိယ။ ဤနည်း အတူကောက်။ သဟဇာတာ ဓိပတိသာ။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ္မိံ ကတ္တားကား မဂ်လေးခု စေတသိက်ဆတ္တိံသ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော ပဌမသ္မိံ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော မဂ်လေးခု ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ဒုတိယော တတိယသ္မိံ အာရမ္မဏာဓိပတိကောက်မြ။ ။သဟဇာတာဓိပတိကိုလည်းကောက်မြ။ ဒုတိယော ပဌမတတိယသ္မိံ အာရမ္မဏာဓိပတိကောက်မြ)။

ဒုတိယော ဒုတိယတတိယသ္မိံ သဟဇာတာဓိပတိသာ။ ။ တတိယောတတိယသ္မိံ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား မဂ်လေးခု ပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စည်းတရား၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား မိမိမဂ်မှအာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းကိုရခိုက် သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ဧကန်ရသော မဂ်လေးခု စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား

ရ၏။တတိယော တတိယသည် အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော မဂ်လေးခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား မိမိမဂ်မှ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းကိုရခိုက် သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရသော အခါ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုစိတ္တကွဏတခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏

(တတိယော ဒုတိယသည် သဟဇာတာဓိပတိသာ။ မဂ်လေးခု၌ အဓိပတိကိုကောက်။ ။တတိယော ပဌမတတိယသည် အာရမ္မဏာဓိပတိ သဟဇာတာဓိပတိ နှစ်ပါးကို ကောက်။ ။တတိယော ဒုတိယ တတိယသည် သဟဇာတာ ဓိပတိကို ကောက်)။ မဂ်လေးခု၌ သဟဇာတာ ဓိပတိ ပဌမတတိယသုံးချက်။ သဟဇာတာဓိပတိသာ။ ။ဒုတိယတတိယော ပဌမသည် အာရမ္မဏာဓိပတိသာ။ ဒုတိယတတိယော ဒုတိယသည် သဟဇာတာဓိပတိသာ။ ။ဒုတိယတတိယော တတိယသည် အာရမ္မဏာ ဓိပတိ သဟဇာတာဓိပတိနှစ်ပါးသာ။ ဒုတိယ တတိယော ပဌမတတိယသည် အာရမ္မဏာ ဓိပတိသာ။ ။ဒုတိယတတိယော ဒုတိယ တတိယသည် သဟဇာတာဓိပတိသာ။ ။အဓိပတိပြီး၏။

အနန္တရပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမသည်။ ပဌမော တတိယသည်။ ပဌမော ပဌမတတိယသည်။ ။သုံးချက်။ ။တတိယော တတိယသည်။ တတိယော ပဌမသည်။ တတိယော ပဌမတတိယသည်။ ။သုံးချက်။ ။ပဌမတတိယော ပဌမသည်။ ပဌမတတိယော တတိယသည်။ ပဌမတတိယော ပဌမတတိယသည်။ ။သုံးချက်။ ။ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသည် ကတ္တားကား မဂ်ကိုအာရုံပြုခိုက် အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပ

ယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဥဏာသမ္ပယုတ် လေးခု မနောဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း၏။။သမ္ပဒါန်ကားမဂ်ကိုအာရုံပြုခိုက် နောက်နောက် သော မဟာကုသိုလ် ဥဏာသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဥဏာ သမ္ပယုတ်လေးခု အာဘိညာဏ်ဌေး ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဌမော တတိ ယသမ္ပယုတ် ကတ္တားကား မိမိမုဂ်မှအာရမ္မဏာမိပတိ ပစ္စည်းကိုရခိုက် အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော မဟာကုသိုလ် ဥဏာသမ္ပ ယုတ်လေးခု မဟာကြိယာဥဏာသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စည်း။၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော မဟာ ကုသိုလ် ဥဏာသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဥဏာသမ္ပယုတ် လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမော ပဌမတတိယသမလည်း နည်းတူ။ တတိယသုံးချက်။ ပဌမတတိယသုံးချက်လည်း နည်းတူ ပတိ။ ။အနန္တရပြီးပြီ။

သမနန္တရလည်းနည်းတူ။ ။သဟဇာတ အညမညနိဿယ ပစ္စည်းတို့မှာ ပဋ္ဌိစ္စဝါရအတိုင်း သတ္တရသတဆဲ့ခုနစ်ချက်ထွက်၏။ (အကောက်လွယ်ပြီ)။ ။ဥပနိဿယပစ္စည်း၌ အာမိပတိအတိုင်း ဧကဝိသနှစ်ဆဲ့တချက်ထွက်၏။ ။(ပဌမော ပဌမသည် အနန္တရ ဥ နိဿယကောက်မြို။ ။ပကတူပ၌ ပစ္စဝေက္ခဏာပစ္စဝေက္ခဏာယ ဟောတော်မူသည်။ မဂ်ကို အာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ်ဥဏာသမ္ပ ယုတ်လေးခု မဟာကြိယာဥဏာသမ္ပယုတ်လေးခုကိုကောက်။ ။ သမ္ပဒါန်မှာလည်း နောက်ပစ္စဝေက္ခဏာဝိထိမှာ မဟာကုသိုလ် ဥဏာသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဥဏာသမ္ပယုတ် လေးခုကို ကောက်။ ။အကောက်လွယ်ပြီ)။ ။အာသေဝနမှာ အနန္တရ အတိုင်းကိုးချက်ထွက်၏။ ။ပဌမော ပဌမသည် ကတ္တားကား မဂ်ကိုအာရုံပြုခိုက် အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော မဟာ ကုသိုလ် ဥဏာသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဥဏာသမ္ပယုတ် လေးခုပစ္စည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား မဂ်ကိုအာရုံပြုခိုက် နောက် နောက်သော မဟာကုသိုလ် ဥဏာသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာ ဥဏာသမ္ပယုတ်လေးခု အာဘိညာဏ်ဌေးပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပစ္စည်းမှာ

(၂၄၄) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

မနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းကိုကြဉ်၊သမ္မဒါန်မှာပဋ္ဌမဇောကိုကြဉ်သည်သာ ထူးသည်။ အနန္တရပစ္စည်းနှင့် တူသည်။ နောက်ပုဒ်တို့၌ အနန္တရ ပစ္စည်းနှင့်အတူ။။ကမ္မသဟဇာတရသတဆဲ့ခုနစ်။ဝိပါကမရ။။အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ သမ္မယုတ္တတို့လည်း သတ္တရသ တဆဲ့ခုနစ်ချက်။ ။ အတ္ထိအဝိဂတသတ္တရသ။ နတ္ထိဝိဂတ အနန္တရ အတိုင်းနဝ။ ။ အနုလုံပြီးပြီ။ ။နဟေတုယာ ကေဝိသ။ နာဝရမ္မဏောသတ္တရသ။ (နာမိပတိမှစ၍ ပစ္စည်းအကုန် ကေဝိသချည်းပင်)။ ။မဂ္ဂါရမ္မဏာ တိက်ပြီး၏။

ဥပ္ပန္နတိက

အမှာ ဥပ္ပန္နတိက်၌ ပဋ္ဌိစ္စဝါရမရှိ အဘယ့်ကြောင့် နည်း ဟူမူကား ဆဝါရပစ္စယုပ္ပန္နမှကို ပဋ္ဌာန်အားဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ပစ္စယုပ္ပန္နမမူလည်းပစ္စုပ္ပန်သာ၊အတိတ်အနာ ဂါတ်မဖြစ်သင့်။ ပစ္စုပ္ပန်လည်း ဥပ္ပန္နသာ အနုပ္ပန္နဥပ္ပါဒိ တရားမဟုတ် ဥပ္ပန္နတပုဒ်ကိုသာရည်၍ ဟောတော်မမူဟုမှတ်အပ်၏။ ဤမှတပါးလည်း စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။

ပဠာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿသာတည်း။ ။ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားလည်း ကောင်း သမ္မယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရူပ်အားရင်းတပ်သော သဟိတ် စိတ်ကသတ္တတိ။စေ။ ဒွေပညာသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘမောဟ။ဒေါသမူဖြစ်အံ့ဒေါသမောဟ။ မောဟမူဖြစ်အံ့မောဟ။ ဒိဋ္ဌိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသအမောဟ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ် သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေ သတ္တရသကိုကောက်)။ ။အာရမ္ဘ ဏ၌ ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမဿ။ ဒုတိယောပဋ္ဌမဿ။ တတိယော ပဋ္ဌမဿ

သုံးချက်။ ။ပဌမေ၀ပဌမသည်၌ ကတ္တားကား ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ရုပ်အင်္ဂဝိသပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ကာမစိတ်စတု ပညာသ ဒိဋ္ဌစက္ခု ဒိဋ္ဌသောတ ဣဋ္ဌိဝိဓ အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။

ဒုတိယောပဌမသည်၌ ကတ္တားကား အနာဂတ်ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကုသိုလ်ကေဝိသ ကြိယာဝိသ စိတ္တဇရုပ် သတ္တရသ ဇရတာ၀ဘင်ပစ္စည်းတရား၏။ သမ္မဒါန်ကား မနောဒ္ဓါရာ၀ဇ္ဇန်း ကာမဇော၀ဘခုယှတ် သုံးဆယ် ဘဒါရုံကောဒသ ဣဋ္ဌိဝိဓ စေ တောပရိယ ပုဗ္ဗေနိ၀ါသာနုသတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ အဘိညာဏ်ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ။တတိယောပဌမသည်၌ကတ္တား ကား အနာဂတ်ဖြစ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ် ပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မနောဒ္ဓါရာ၀ဇ္ဇန်း ကာမ ဇော၀ဘခုယှတ် သုံးဆယ် ဘဒါရုံကောဒသ ဣဋ္ဌိဝိဓ စေတော ပရိယ ပုဗ္ဗနိ၀ါသာ နုသတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ အဘိညာဏ်ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ။အာရမ္မဏပြီး၏။

အဓိပတိပစ္စည်း၌ ပဌမေ၀ပဌမသ။ ဒုတိယော ပဌမသ။ တတိယော ပဌမသ။ ဟေါင်းသုံးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသည်၌ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားပုဒ်၏အရကား အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိုပ္ပန္နရုပ်အင်္ဂါရသပစ္စည်းတရား ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ စိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တား ကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားလည်းကောင်း သမ္မယုတ္တခန္ဓာစိတ္တဇရုပ် အားလည်းကောင်းတပ်သော သာဓိပတိဇော၀ါးဆဲ့နှစ်ခု စိတ္တက္ခဏ ဇရတခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်းတရား၏။။သမ္မဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ၏။ ဒုတိယောပဌမသည်၌ ကတ္တားကား အနာဂတ်ဣဋ္ဌဖြစ်သော

အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော တိဇနိပ္ပန္နရုပ်ကိုးခုပစ္စည်းတရားရ၏။။ သမ္မဒါန်ကား အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဘာဘိယောပဋ္ဌမသည်၌ ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော အနာဂတ်ဇုဋ္ဌမြစ်သော ကမ္မဇနိပ္ပန္နရုပ် သတ္တရသပစ္စည်းတရားရ၏။။သမ္မဒါန်ကားအလေးအမြတ်ပြုတတ်သောလောဘမူရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(အဲနန္တရသမနန္တရပစ္စည်းမရ။ ။ သဟဇာတ အညမညဉ် ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမသတ်ချက်။ နိဿယပစ္စည်းဌ်လည်းတချက်သ်ား။ သဟဇာတနိဿယလွယ်ပြီ)။ ။ပုရေဇာတနိဿယဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေးအား တပ်သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတ်ိတဘဝင်နှင့် အတူဥပါဒ်ပြုင်သောဧက္ခဝတ္ထု။လ။ ကာယဝိညာဏ်ဒွေးအား တပ်သော မဇ္ဈိမာယုက်ဖြစ်၍ အတ်ိတဘဝင်နှင့်ဥပါဒ်ပြုင်သော ကာယဝတ္ထု။ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ဒွေပဋ္ဌဝိညာဏ်ကြဉ်သော နောက်နောက်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကုသိုလ်ကေဝိသ ဝိပါက်ဗာတ္တိ်သ ကြိယာဝိသအား တပ်သော ပဋ္ဌိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်အားတပ်သော ရှေးဖြစ်သောဟဒယဝတ္ထု။မရဏာသန္နအခါ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝင်တဆယ် အာဝဇ္ဇန်းဒွေးသမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေးသန္တီးရဏသုံးခု မရဏာသန္နဇော ငါးချက်။ တဒါရုံ စုတိအား တပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္မဒါန်ကား အရူပ ဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော သတ္တဝိညာဏဝတ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။နိဿယပြီး၏။

ဥပနိဿယပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ။ ‘ဒုတိယောပဋ္ဌမသ။ တတိယောပဋ္ဌမသ။ ပေါင်းသုံးချက်။။ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမသည်အာရမ္မဏူပကောက်ပြီ။ ပကတူပနိဿယဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်

ဗလဝဖြစ်သော ရုပ်အင္ဒရိယပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော ပဌမဃဋ္ဋ ကတ္တားကား ဗလဝအနာဂတ်ဖြစ်သော အကသိုလ် ဒွါဒသ ကုသိုလ်ကေရိယ ကြိယာရိယ တိဇရုပ်သတ္တရသ ဇရတာ ဘင်ရ၏။သမ္မဒါန်ကား ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယော ပဌမဃဋ္ဋ ကတ္တားကား ဗလဝအနာဂတ်ဖြစ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိုသ ကမ္မဇရုပ်နှစ်ဆယ် ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပုရေဇာတ္ဌ ပဌမောပဌမဃတချက်သာ။ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်နိဗ္ဗာန်ရုပ်အင္ဒရသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ကာမစိတ်စတုပညာသ ဒိဋ္ဌစက္ခု ဒိဋ္ဌသောတ အဘိညာဏ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ဝတ္ထု ပုရေဇာတမှာ ပုံရေဇာတနိဿယ အတိုင်းကောက်။ ။ပစ္ဆာဇာတ္ဌ ပဌမော ပဌမဃသာ အကုန်ကောက်)။ ။ကမ္မပစ္စည်း ပဌမောပဌမ သဟဇာတကမ္မသာ။ ။ဝိပါကလည်း တချက်သာ။ ။အာဟာရလည်း ရုပ်အာဟာရ နာမ်အာဟာရ နှစ်ပါးကောက်ပြ။ ။ဣန္ဒြိယလည်းတချက်။ သဟဇာတိန္ဒြိယ ပုံရေဇာတိန္ဒြိယ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ သုံးပါးအကောက်လွယ်ပြီ။ ဈာနမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတ တချက်စီသာထွက်၏။ ။အကောက်မှာ လွယ်ပြီ။ ။ပစ္စနိက်မှာ နဟေတုယာတိ၏ အစရှိသည်သုံးချက်သာ။ ။နောနတ္ထိနောဝိဂတမှာဌေ။ ပဌမောပဌမဃ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်၍ကျသည်။ ။ဥပ္ပန္နတိက်ပြီး၏။

အတိတ္တိက

အဟိတတိက်၌ ပဋ္ဌိစ္စဝါရမရှိ ဥပ္ပန္နတိက်ကဲ့သို့ပင် ယူလေ။ ။ ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌။ ။တတိယော တတိယဃတပါးသာ။အကောက်လွယ်ပြီ။ ။အာရမ္မဏပစ္စည်း၌။ ။ပဌမော ပဌမ တတိယဃ။ ဒုတိယော တတိယဃ။ တတိယော တတိယဃ။

ပေါင်းသုံးချက်။ ။ပဋ္ဌမော တတိယသည်၌ ကတ္တားကား အတိတ်ဖြစ်သောစိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက်ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်းကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ ဝိညာဏဿ ယတနစိတ် သုံးခု နေဝသညာ နာသညာ ယတန စိတ် သုံးခု အဘိညာဏ်ဒွေးပစ္စယုပ္ပန်ကရားရ၏။

ဒုတိယော တတိယသည်၌ ကတ္တားကား အနာဂတ်ဖြစ်သော စိတ်ဘခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက် ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ အဘိညာဏ်ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော တတိယသည်၌ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရုပ်အဋ္ဌဝိသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ကာမစိတ်စတုပညာသ ဒိဋ္ဌစက္ခု ဒိဋ္ဌသောတ ဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိညာဏ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အာဝရမ္မဏပြိုး၏။

အမိပတိပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမော တတိယသ။ ဒုတိယော တတိယသ။ တတိယော တတိယသ။ ။ပေါင်းသုံးချက်။ ။ပဋ္ဌမော တတိယသည်၌ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အတိတ်ဇုဋ္ဌဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ ဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး ဒုက္ခသဟဂတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့လေးခု ဒေါသဇုသော မဆ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက်လေးဆဲ့ခုနစ်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော တတိယသည်၌ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အနာဂတ်ဇုဋ္ဌဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ်အဋ္ဌာရသ ဒေါသမူဒွေး ဒုက္ခသဟဂတ် ကာယဝိညာဏ် ကြဉ်သောစိတ် ခုနစ်ဆဲ့ခြောက်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော တတိယသမ္ဘ အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဗုဒ္ဓဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိုပ္ပန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အလေး အမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာအားလည်းကောင်း သမ္မယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားလည်းကောင်း တပ်သောအဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။။သမ္မဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အဓိပတိပြီး၏။

အနန္တရပစ္စည်းဌ။ ။ပဌမော တတိယသတချက်သာ ထွက်၏။ ကတ္တားကား ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက် ဒွေပညာသပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွနောက်နောက်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက်ဒွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ သမနန္တရလည်း နည်းတူ။ ။(သဟဇာတ အညမည နိဿယ ပစ္စည်းတို့လည်း တချက်စီသာ ထွက်သည်။ ။အကောက်မှာ ဥပ္ပဇ္ဇော ဥပ္ပဇ္ဇသ အတိုင်းကောက်လေ)။ ။ဥပနိဿယပစ္စည်းဌ ပဌမော တတိယသ။ ဒုတိယော တတိယသ။တတိယော တတိယသ။ ။ပေါင်းသုံးချက်။ ။ပဌမော တတိယသမ္ဘ ပကတူပ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဗလဝအတိတ်ဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ် စေတသိက် ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္မဒါန်ကား စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော တတိယသမ္ဘ ပကတူပ ပစ္စည်းဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဗလဝ အနာဂတ်ဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက် ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယော တတိယသမ္ဘ ပကတူပ နိဿယဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်

ဖြစ်သော ရုပ်အဋ္ဌဝိသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။(ပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတဋ္ဌ။ ။တတိယောတတိယသတချက်သာ ဥပ္ပန္နတိက်အတိုင်းကောက်။ ။အာသေဝနမှာ ပဌမော တတိယသတချက်သာ)။ ကတ္တားကား အဆုံးဇော်ကြဉ်သောရှေးရှေးသောလောကိဇော သတ္တစတ္တာလိသ ပစ္စည်း။၏။ သမ္မဒါန်ကား ပဌမဇော ဖိုလ်ဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဇော ဇကပညာသ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ကမ္မပစ္စည်းဌ။ ။ပဌမော တတိယ သ။တတိယော တတိယ သ။ နှစ်ချက်။ ။ပဌမော တတိယသ ဌ ကတ္တားကား အတိတ်ဖြစ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဝိပါက် ဆတ္တိ ံသ နာမက္ခန္ဓာ ကဋ္ဌတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ (တတိယော တတိယသ ဌ သဟဇာတ ကမ္မသာ။ အကောက်လွယ်ပြီ။ ။ဝိပါက အာဟာရ ဣန္ဒြေယ ဈာန မဂ္ဂ သမ္မယုတ္တတို့မှာ တတိယော တတိယသတချက်သာ ဥပ္ပန္နော ဥပ္ပန္နသန္တာ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတတို့လည်းတချက်သာ ဥပ္ပန္နတိက်နှင့်တူပြီ။ နတ္ထိ ဝိဂတတို့လည်း အနုန္တရနှင့်တူပြီ)။ ။နဟေတုယာတိ။ သမ္ဘတ္ထတိ။ နောအတ္ထိ နော်အဝိဂတော ဌ။

အတိတတိက် ပြီး၏။

အတီတာရမ္မဏတ္ထိက

(အတီတာ ရမ္မဏတိက်ဌ။ ။ပဌမတချက်။ ဒုတိယတချက်။ တတိယတချက်။ ။ပေါင်းသုံးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ ဌ ကတ္တားကား အတီတာရမ္မဏ ကေန်ဝိညာဏဿ ယတန စိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ်သုံးခု။ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော ကာမဇော၄စ်ဆဲ့ရှစ်ခု အတိညာဏ်

ဒွေး ဝိရတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိညာဏဠာယတနစိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ်သုံးခု။ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော ကာမဇောနှစ်ဆဲ့ရှစ်ခု အဘိညာဏ်ဒွေး မောဟမူဒွေးဌ် မောဟ ဝိရတိ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံဌ် ကတ္တားကား အနာဂတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော ကာမဇောနှစ်ဆဲ့ရှစ်ခု အဘိညာဏ်ဒွေး အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။မောဟမူဒွေးဌ် မောဟအပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယေန တတိယံဌ် ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော ကာမဇောနှစ်ဆဲ့ရှစ်ခု အဘိညာဏ်ဒွေး အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။မောဟမူဒွေးဌ် မောဟကြဉ်သော ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဟေတုဗြိုး၏။

(အာရမ္မဏ ပစ္စည်းမှာ တိက်ပုဒ်အရကို အကုန်ကောက်)။ အဓိပတိပစ္စည်းဌ်။ ။အတိတာရမ္မဏကေန် အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ကေန်ရသောအခါ ဝိညာဏဠာယတန ကုသိုလ်ကြီယာ နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြီယာ။အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု ဒေါသမူဒွေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြီယာရှစ်ခု ကေန်ရသော အဘိညာဏ်ဒွေး ဝိစိကိစ္ဆာ ဝိရတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိ တရားကိုယ် ကြဉ်သော။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမ့ကွန္ဓာကို။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံဌ် ကတ္တားကား အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ

လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု ဒေါသမူစိတ် နှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ကေန်ရသော အဘိညာဏ်ဒွေး အပ္ပမညာ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသော အခါ လောဘမူရှစ်ခု ဒေါသမူဒွေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကေန်ရသော အဘိညာဏ်ဒွေးဝိစိကိစ္ဆာအပ္ပမညာကြဉ်သောစေတသိက် ကျေနပညာသ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အဓိပတိပြီး၏။

(အနန္တရ သမနန္တရ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ပစ္စည်းတို့၌ တိက်ပုဒ်ကို အကုန်ကောက်)။။ပုရေဇာတ ပစ္စည်း၌ ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား အတိတာရမ္မဏကေန် ပဋ္ဌေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဝိညာဏဋ္ဌာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ကောဒသအဘိညာဏ်ဒွေးဝိရတိအပ္ပမညာကြဉ်သောစေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသအစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဋ္ဌေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတခုယုတ် သုံးဆယ် တဒါရုံ ကောဒသ အဘိညာဏ်ဒွေးအပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ ကေန် ဒွေပဋ္ဌာဝိညာဏ် တဆယ် မနောဓာတ်သုံးခု။ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် ပဋ္ဌေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းကာမဇောတခုယုတ် သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ အဘိညာဏ်ဒွေးအပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပုရေဇာတပြီး၏။

အာသေဝနဒ္ဓ။ ။ပဌမေနုပဌမံဒ္ဓ ကတ္တားကား အတိတာရမ္မဏ ဧကန် ဝိညာဏဇ္ဈာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ နေဝသညာနာသညာ ယတန ကုသိုလ် ကြိယာ။အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက်အကုသိုလ် ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော အာဘိညာဏ်ဒွေး ဝိရတိ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တ စတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ်။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံဒ္ဓ ကတ္တားကား အနာဂတ် တရားကို အာရုံ ပြုခိုက် အကုသိုလ် ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာ့ကြိယာ ရှစ်ခု ဒုတိယာဒိဇော အာဘိညာဏ်ဒွေး ဝိရတိအပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာ လီသ။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယေန တတိယံဒ္ဓ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန် တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ရှစ်ခု ဒုတိယာဒိဇော အာဘိညာဏ်ဒွေး အပ္ပ မညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ အစိတ်အစ်တ်၊လ။ ပစ္စ ယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ကမ္မဒ္ဓ ကုသိုလ် အကုသိုလ် စေတနာကိုကြဉ်။ တိက်ပုဒ်အရကိုအကုန်ကောက်။ ။ဝိပါကပစ္စည်းဒ္ဓလည်းသုံးချက်။ ပဌမေန ပဌမံဒ္ဓ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား အကုသိုလ် ဧကန် ဝိညာဏဇ္ဈာယတန ဝိပါက် နေဝသညာနာသညာယတနဝိပါက်။ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် သန္ဓိရဏသုံးခု မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု စေတသိက်တေတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်။လ။ ပစ္စယုပ္ပန် တရား၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား ဝိညာဏဇ္ဈာယတန ပဋိသန္ဓေ နေဝ သညာ နာသညာယတန ပဋိသန္ဓေ။အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် ကာမပဋိသန္ဓေတဆယ်စေတသိက်တေတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံဒ္ဓ ကတ္တားကား အနာဂတ်တရားကို အာရုံ ပြုခိုက် တဒါရုံကောဒဿ စေတသိက်တေတ္တိံသအစိတ်အစိတ်။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ တတိယေန တတိယံဒ္ဓ ပဝတ္တိ**အခါ ကတ္တား**

ကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏကေန် ဒွေပဋ္ဌာဝိညာဏ်တဆယ် သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း ဒွေးပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် တဒါရုံကောဒ္ဒသ စေတသိက် တော်တို့သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို။လ။ပစ္ခယုပ္ပန်တရားရ၏။ ပဋ္ဌိသန္ဓေ**အခါ**ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် **ကာမ**ပဋ္ဌိ**သန္ဓေ**တဆယ်စေတသိက်တော်တို့သ-အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာကို။လ။ပစ္ခယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဝိပါကပြီး၏။

(အာဟာရ ဣန္ဒြိယပစ္စည်းတို့မှာ အကုန်ကောက်။ဈာနပစ္စည်းမှာ ဒွေပဋ္ဌာဝိညာဏ်တဆယ်ကိုကြဉ်မဂ္ဂမှာသဟိတ်စိတ်ကိုကောက်။ သမ္ပယုတ္တမှာ အကုန်ကောက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တမှာ ပဋ္ဌေဝါကာရဘုံ၌ ကောက်။ ။အတ္ထိ နတ္ထိ ဝိဂတ အဝိဂတ၏ပစ္စည်းတို့မှာ အကုန်ကောက်)ဟေတုယာတိကိ။သမ္ပယုတ္တတိကိ။ ။အနုလုံပြီး၏။

ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၌ ကတ္တားကား အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းဟသိတုပ္ပါဒ်သန္တီရဏသုံးခု ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်းဒ္ဓါဒသ် အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ။လ။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စေတသိက်စုဒ္ဒသအစိတ် အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ရှိသော မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အဟိတ်ပဋ္ဌိသန္ဓေနှစ်ခု ဆန္ဒပိတိ ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်းစေတသိက်တဆယ် အစိတ်အစိတ် ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ဟသိတုပ္ပါဒ် သန္တီရဏသုံးခု ဆန္ဒ ကြဉ်သော အညသမာန်း ဒ္ဓါဒသ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍။လ။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်။လ။ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ တတိယေန တတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏကေန် ဒွေပဋ္ဌာဝိညာဏ် တဆယ် မနောဓာတ်သုံးခု။ ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက်မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ဟသိတုပ္ပါဒ် သန္တီရဏသုံးခု ဆန္ဒကြဉ်

သော အညသမာန်း ဒွါဒသ အစိတ်အစိတ်။လ။နာမကွန္ဓာ ၀ိစိ ကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စေတသိက် စုဒ္ဒသ။လ။ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။။ပဋိသန္ဓေအခါကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်တရား ကို အာရုံပြုခိုက် အတိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု ဆန္ဒပိတိ ၀ိရိယကြဉ်သော အညသမာန်းတဆယ် အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို။လ။ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ဒုတိယပုဒ်မှာ ပဋိသန္ဓေအခါမရ၊ပဋိသန္ဓေသည် အနာဂတ်ကို အာရုံပြုသောကြောင့်တည်း။ နာဝရမ္ဘဏမရ။ ။နာမိပတ်၌ ပဝတ္တိ အခါ ကတ္တားကား အတိတာဝရမ္ဘဏ ကေန် အမိပတိပစ္စည်းကို ဧကန်ရသော ၀ိညာဏဗျာယတန ကုသိုလ်ကြိယာနေ၀သညာနာ သညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အမိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါလောဘမူရှစ်ခုဒေါသမူဒွေးမဟာ ကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု အဘိညာဏ်ဒွေး အပ္ပမညာ ၀ိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက်ကျေနပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သောအမိပတိတရားကိုမရသောအခါ အတိ တာဝရမ္ဘဏကေန်၀ိညာဏဗျာယတနနိ၀ပါက်နေ၀သညာနာသညာ ယတနနိ၀ပါက် အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အမိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ မနောဒွါရာ၀ဇ္ဇန်း အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာ ကုသိုလ် ရှစ်ခု ကာမကြိယာ ဧာဝကိုးခု တဒါရုံ ကောဒသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာကို။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယေန် ဒုဘိယံ၌ ကတ္တားကား အနာဂတ်တရားကို အာရုံ ပြုခိုက် အမိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု ဒေါသမူ ဒွေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ကေန်ရသော အဘိ ညာဏ်ဒွေး အပ္ပမညာ ၀ိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနှ ပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမကွန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အမိပတိ တရားကို မရသောအခါ အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကာမကြိယာဧာ ကိုးခု

အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။တတိယေန တတိယံ၌ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ၊လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု ဒေါသမူနှေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊မဟာကြိယာရှစ်ခု ကေန်ရသော အဘိညာဏ်နှေး အပ္ပမညာ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ကျွန်ပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ ပစ္စုပ္ပန္နာရုံကား ကေန် ဒွေပဋ္ဌဝိညာဉ်တဆယ် မနောဓာတ်သုံးခု ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ကောဒသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။နာဓိပတိပြီး၏။

(နပုရေဇာတပစ္စည်း၌ အရူပဘုံ၌လောကီ။ ။နပစ္ဆာဇာတ အကုန်)။ ။နာသေဝနာ၌ ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား အတိတာရမ္မဏ ကေန် ဝိညာဏဇ္ဈာယတန ဝိပါက် နေဝသညာ နာသညာယတနဝိပါက် အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အကုသိုလ်ဒ္ဓါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဌမဇော။ တဒါရုံ ကေဒသ အပ္ပမညာ ဝိရတိကြဉ်သောစေတသိက်သတ္တစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား အတိတာရမ္မဏ ကေန်ဝိညာဏဇ္ဈာယတန ပဋ္ဌိသန္ဓေ နေဝသညာ နာသညာယတန ပဋ္ဌိသန္ဓေ အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် ကာမ ပဋ္ဌိသန္ဓေတဆယ် စေတသိက် ဆတ္တိံသ။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း အကုသိုလ် ဒ္ဓါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဌမဇော တဒါရုံကောဒသ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယေန တတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ ကေန်

ဒွေပဠုဝိညာဏ်တဆယ် မနောဓာတ်သုံးခု၊ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဟဲသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဌမဇောအပ္ပမညာကြဉ်သောစေတသိက်ပညာသ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။နာသေဝနုပြီး၏။ -။(နကမ္မမှာ ကုသိုလ် အကုသိုလ် စေတနာကိုကောက်။ ။နဝိပါကမှာ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာကိုကောက်။ ။နစျာနမှာ ဒွေပဠုဝိညာဏ်တဆယ်ကိုကောက်။ ။နဝိပ္ပယုတ္တမှာ အရူပဘုံကိုကောက်)။ ။ပစ္စနိုက်ပြီး၏။ ။ဆဝါရ အတူတူပင်။ ။ဆဝါရပြီး၏။

ပဠာဝါရ ဟေတုပစ္စည်းခု။ ။ပဌမော ပဌမသ။ ဒုတိယော ဒုတိယသ။တတိယော တတိယသသုံးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသ်ခု ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အတိတာဝရမ္ဘဏကန် ဝိညာဏဗျာယတ်နှ စိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနှ စိတ်သုံးခု အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု အဘိညာဏ်ခွေး စိတ္တကွဏတခုတခု၌ ရှိသော လောဘမူ ဖြစ်အံ့ လောဘ မော်ဟ။ဒေါသမူဖြစ်အံ့ ဒေါသ မောဟ။မောဟမူဖြစ်အံ့ မောဟ။ ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အဲလောဘအဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ။ ဤဟိတ်တပါး နှစ်ပါးသုံးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား မောဟမူခွေးခု မောဟကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကားသမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သောအတိတာဝရမ္ဘဏကန် ဝိညာဏဗျာယတ်နှ ပဋိသန္ဓေ နေဝသညာ နာသညာယတနှ ပဋိသန္ဓေ၊ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခု စိတ္တကွဏ တခုတ်ခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဝိဘင်္ဂကတ် (၈) ၃၀၃-၃၃

(၂၅၇)　　ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ဒုတိယော ဒုတိယသည်၌ ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သော အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ် ဒွါဒသ မဟာ ကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ရှစ်ခု မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု အဘိညာဏ်ခွေး စိတ္တကွဏ တခုတခု၌ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘမေဟာ။ ဒေါသမူဖြစ်အံ့ ဒေါသမေဟာ။ မောဟမူဖြစ်အံ့ မောဟာ။ ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသအမောဟာ။ ဤဟိတ်တပါးနှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မောဟမူခွေး၌ မောဟ ကြ၌သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော တတိယသည်၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ရှစ်ခု မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု အဘိညာဏ်ခွေး စိတ္တကွဏ တခုတခု၌ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘမေဟာ။ ဒေါသမူဖြစ်အံ့ ဒေါသမေဟာ။ မောဟမူဖြစ်အံ့ မောဟာ။ ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသအမောဟာ။ ဤဟိတ်တပါး နှစ်ပါးသုံးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မောဟမူခွေး၌ မောဟကြ၌ သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေရှစ်ခု စေတသိက်ဆယ်တို့သ စိတ္တကွဏတခုတခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသအမောဟာ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဟေတုပစ္စည်းပြီး၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်။ ဒုတိယသုံးချက်။ တတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်းကိုးချက်။ ။အတီတာရမ္မဏ တရားသည် အတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ။ထိုသုံးပါးတို့တွင် အတိတ်ကိုအာရုံပြုသော တရားသည် အတီတာ ရမ္မဏော

အတိတာရမ္မဏသဖြစ်သတည်း။ ။အနာဂတ်ကို အာရုံပြုသော တရားသည် အတိတာ ရမ္မဏော အနာဂတာရမ္မဏသ ဖြစ်သတည်း။ ။ပစ္စုပ္ပန်ကိုအာရုံပြု၍ဖြစ်သော တရားသည် အတိတာ ရမ္မဏော ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏသ ဖြစ်သတည်း။ ။ဤသို့ အတိတာ ရမ္မဏတရားသည် အတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောကြောင့် ပဋ္ဌမပဒ၌သုံးချက်ထွက်သတည်း။

ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသင်္ခ် ကတ္တားကား အတိတာရမ္မဏ ဧကန် အတိတ် ဖြစ်သော ဝိညာဏဟု ယတန စိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ်သုံးခု၊အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အတိတ် ဖြစ်သော မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ ဇုန်ဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုသတိ ယထာ ကမ္မုပဂ အာဘိညာဏ် ဝိရတိအပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ ပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အတိတာရမ္မဏဖြစ်သော အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနော ဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ကောဒသ ဇုဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုသတိ ယထာကမ္မုပဂ အာဘိညာဏ် စေတသိက်သတ္တစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန် တရား၏။ ပဋ္ဌမော ဒုတိယသင်္ခ် ကတ္တားကား အတိတာရမ္မဏကေန် အနာ ဂတ်ဖြစ်သော ဝိညာဏဟု ယတန စိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ်သုံးခု။ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အနာ ဂတ်ဖြစ်သော မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ ဇုဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုသတိ ယထာကမ္မုပဂအာဘိညာဏ် စေတသိက်သတ္တစတ္တာလီသ ပစ္စည်း တရား၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အတိတာရမ္မဏ ဖြစ်သော အနာ ဂတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက်မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတခုယုတ် သုံးဆယ် စေတောပရိယ. အနာဂတံသအာဘိညာဏ် အပ္ပမညာ ကြဉ်သောစေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋ္ဌမော တတိ ယသင်္ခ် ကတ္တားကား အတိတာရမ္မဏကေန် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော

ဝိညာဏဗျာယတနစိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ်သုံးခု အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ ဣဋ္ဌိဝိဓ စေတောပရိယပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂအဘိညာဏ် စေတသိက်သတ္တစတ္တာလီသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အတိတာရမ္မဏ ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း စေတောပရိယ အဘိညာဏ် စေတသိက်တို့သပစ္စည်ယူပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယပုဒ်၏အရလည်း အတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်သုံးပါးဖြစ်သောကြောင့် သုံးချက်ထွက်သတည်း။

ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား အနာဂတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် အနာဂတ်ဖြစ်သော မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသဣဋ္ဌိဝိဓ စေတောပရိယ အနာဂတံသအဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အနာဂတာရမ္မဏဖြစ်သော အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် စေတောပရိယ်အနာဂတံသ အဘိညာဏ်အပ္ပမညာကြင်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ ဒုတိယော ပဌမသဒ္ဒ ကတ္တားကား အနာဂတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် အတိတ်ဖြစ်သော မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသစေတောပရိယ အနာဂတံသ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အနာဂတာရမ္မဏ ဖြစ်သော အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂအဘိညာဏ် ဝိရတိအပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တ စတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ ဒုတိယော တတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား အနာဂတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတခု

ယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ စေတောပရိယ အနာဂတံသ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စည်း တရားရ၏။ သမ္မဒါန်ကား အနာဂတဘဝရမ္မဏဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန် တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်း စေတော ပရိယ အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ တတိယပုဒ်၏ အရလည်း အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်သုံးပါး ၎င်းဖြစ်သောကြောင့် သုံးချက်သာ ထွက်သတည်း။

တတိယော တတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏကန် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် မနောဓာတ်သုံးခု ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော မနောဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ ဒိဋ္ဌစက္ခု ဒိဋ္ဌသောတ ဤဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း စေတောပရိယ အဘိညာဏ်စေတသိက်တို့သ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော ပဌမသဒ္ဒ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ ကေန်အတိတ်ဖြစ်သော ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် မနောဓာတ်သုံးခု ပစ္စုပ္ပန်တရားကိုအာရုံပြုခိုက်အတိတ်ဖြစ်သော မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇောတခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ ဒိဋ္ဌစက္ခု ဒိဋ္ဌသောတ ဤဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏဖြစ်သော အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အဘိညာဏ် ဝိရတိအပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာ လိသပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယောဒုတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ ကေန် အနာဂတ်ဖြစ်သောဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အနာဂတ်ဖြစ်သော မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း **ကာမဇော**တခု

ယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ ဒိဋ္ဌစက္ခု ဒိဋ္ဌသောတ ဣဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ အာဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ ဖြစ်သော အနာဂတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တဒုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ စေတောပရိယ အနာဂတံသ အာဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အာဝရမ္မဏပြီး၏။

အဓိပတိပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမသ။ ပဌမော ဒုတိယသ။ ပဌမနှစ်ချက်။ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယော ပဌမသ။ ဒုတိယနှစ်ချက်။ တတိယော တတိယသ။ တတိယော ပဌမသ။ တတိယော ဒုတိယသ။ တတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်းခုနှစ်ချက်။ ။(တတိယပုဒ်မှာ အာဝရမ္မဏိကသည် စေတောပရိယအာဘိညာဏ် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းသာ ဖြစ်သောကြောင့် အာဝရမ္မဏာဓိပတိမဖြစ်သင့်၍ ပဌမပုဒ် ဒုတိယပုဒ်တို့မှာ နှစ်ချက်သာထွက်သောကြောင့် သတ္တသာဖြစ်သတည်း)။ ။ပဌမော ပဌမသ၌ အာဝရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အတိတာရမ္မဏ ကေန် အတိတ်ဖြစ်သော ဝိညာဏဗ္ဗာယတနစိတ်သုံးခုနေ့ဝသည် နာသည်ယတနစိတ်သုံးခု၊ အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အတိတ်ဖြစ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခုမဟာကုသိုလ်စိတ်ရှစ်ခုကာမကြ်ိယာ ဇောကိုးခု မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း တဒါရုံကောဒသ ဣဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂအာဘိညာဏ်ဝိရတိ အပ္ပမညာ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော ။စေ။ ဒွေစတ္တာလီသ ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော အတိတာရမ္မဏဖြစ်သော အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အတိတာရမ္မဏ ကေန် အဓိပတိပစ္စည်းကို ကေန်ရသော ဝိညာဏဗ္ဗာယတန ကုသိုလ်ကြ်ိယာ နေ့ဝသည် နာသည်ယတန ကုသိုလ်ကြ်ိယာ။ အတိတ်

တရားကို အာရုံပြုခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘမူ ရှစ်ခုဒေါသမူနှင်း မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ကေန်ရသော အဘိညာဏ်နှင်း စိတ္တက္ခဏတခုတခုဟု ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါး လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သမ္မယုတ္တ ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ပဌမော ဒုတိယသဒ္ဒ အာရမ္မဏာ ဓိပတိသာတည်း။ ။ ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော အတိတာရမ္မဏကေန် အနာဂတ်ဖြစ်သော ဝိညာဏဗျာယတန စိတ်သုံးခု နေဝသညာနာသညာယတနစိတ် သုံးခု။ အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အနာဂတ်ဖြစ်သောအလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောဘမူ ရှစ်ခု ကာမကြိယာဇောကိုးခု မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း တဒါရုံ့ကာဒသ ဇုဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အာဘိညာဏ် ပစ္စည်းတရား၏။ သမ္မဒါန်ကား အတိတာရမ္မဏဖြစ်သော အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ အာရမ္မဏာ ဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားပုဒ်၏အရကား အနာဂတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ အနာဂတ် ဖြစ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကာမကြိယာဇော်ကိုးခု မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း တဒါရုံ ကာဒသ ဇုဒ္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ အနာ ဂတံသ အာဘိညာဏ်ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အနာဂတာ ရမ္မဏ ဖြစ်သော အနာဂတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ။ သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ကတ္တားကား အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသော အခါ အနာဂတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် လောဘမူရှစ်ခု ဒေါသမူ နှင်း မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကေန်ရသောအာဘိညာဏ်နှင်းစိတ္တက္ခဏ

တခုတခုဌာန်ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါး လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်း။၏။ သမ္မဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သမ္မယုတ္တာခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယော ပဌမသဒ္ဒါကတ္တားကား အနာဂတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အတိတ်ဖြစ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကာမကြိယာဇောကိုးခု မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း တဒါရုံကောဒသ ဇုန္ဓိဝိဓ စေတောပရိယ အနာဂတံသ အာဘိညာဏ်ပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အနာဂတာ ရမ္မဏာ ဖြစ်သော အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ တတိယော တတိယသဒ္ဒါ ကတ္တားကား အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် လောဘမူရှစ်ခု ဒေါသမူနှင့် မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ကေန်ရသော အာဘိညာဏ်နှင့် စိတ္တဇာ ဟုတ်ကြ၏ ဟုတ်ခုဌာန်ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္မဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သမ္မယုတ္တာခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော ပဌမသဒ္ဒါ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာကေန် အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အတိတ်ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဏ်နှင့် သောတဝိညာဏ်နှင့် ဃာနဝိညာဏ်နှင့် ဇိဝှါဝိညာဏ်နှင့် သုခသဟဂတ် ကာယဝိညာဏ် ကြဉ်သော မနောဓာတ်သုံးခု၊ ပစ္စုပ္ပန် တရားကို အာရုံပြုခိုက် အတိတ် ဖြစ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ကာမကြိယာဇော ကိုးခု မနောဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်း တဒါရုံ ကောဒသ အာဘိညာဏ်နှင့် ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပစ္စုပ္ပန္နာ ရမ္မဏာဖြစ်သော အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။တတိယော ဒုတိယသဒ္ဒါ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ

ကေန် အလေး အမြတ်ပြုအပ်သော အနာဂတ် ဖြစ်သော စက္ခု ဝိညာဏ်ခွေး သောတဝိညာဏ်ခွေး ဃာနဝိညာဏ်ခွေး ဇိဝှါ ဝိညာဏ်ခွေး သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အနာဂတ်ဖြစ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု မဟာတုသိုလ်ရှစ်ခု ကာမကြိယာဇောကိုးခု အဘိညာဏ်ခွေး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပစ္စုပ္ပန္နာ ရမ္မဏဖြစ်သော အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ် ပြုတပ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။အဓိပတိပြုး၏။

အနန္တရပစ္စည်းဌ် ပဌမော ပဌမဿ။ ပဌမော ဒုတိယဿ။ ပဌမော တတိယဿ။ သုံးချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယော ပဌမဿ။ နှစ်ချက်။ ။တတိယော တတိယဿ။ တတိယော ပဌမဿ။ နှစ်ချက်။ ။ဗဟုမောပဌမဿဌ် ကတ္တားကား အတိတာရမ္မဏကေန် ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဝိညာဏ်ဟူသည်တန် စိတ်သုံးခု နေ၀သည်လည်း နာသည်လည်းယတန် စိတ်သုံးခု။ အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် ရှေးရှေးသော မနောဒ္ဓါရာ၀ဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ကောဒသ အဘိညာဏ်ခွေးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ရဟန္တာတို့ စုဘိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော အတိတာရမ္မဏကေန် ဝိညာဏ်ဟူသည်တန်စိတ်သုံးခု နေ၀သည်လည်း နာသည်လည်းယတန်စိတ် သုံးခု။ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် နောက်နောက်သော မနောဒ္ဓါရာ၀ဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ကောဒသ အဘိညာဏ်ခွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဌမော ဒုတိယဿဌ် ကတ္တားကား အနာဂတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာ၀ဇ္ဇန်းအားတပ်သော အတိတာရမ္မဏ ကေန် ဝိညာဏ်ဟူသည်တန် ဘ၀ရုံပဋ္ဌာန နေ၀သည်လည်း နာသည်လည်း ယတန် ဘ၀ရုံပဋ္ဌာန။ အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် ကာမဘ၀ရုံ

ပစ္စေဒတဆယ် ပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အနာဂတ် တရားကိုအာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စယုပ္ပန် တရား၏။ ပဌမောတတိယသင်္ခ်ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် ကာမပဋိသန္ဓေတဆယ်အား၊ တပ်သော အတိတာ ရမ္မဏကေန် ဝိညာဏဇွာယတနစုတိ နေဝသညာ နာသညာယတနစုတိ အတိ တာရမ္မဏဖြစ်သော ကာမစုတိ တဆယ်။ ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံ ပြုခိုက် အာဝဇ္ဇန်းဌေးအား၊ တပ်သော အတိတာရမ္မဏ ဖြစ်သော ဝိညာဏဇွာယတန နေဝသညာ နာသညာယတန ကာမဘဝ၌ ပစ္စေဒတဆယ် ပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပစ္စုပ္ပန် တရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမပဋိသန္ဓေတဆယ် အာဝဇ္ဇန်းဌေး ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသင်္ခ်ကတ္တားကား အနာဂတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် အဝိဘူတာရုံ ဝိထိ၌ အဆုံးဇော[illegible]ကြည်သော ရှေးရှေး သော ကာမဇောတခုယုတ်သုံးဆယ် မနောဒ္ဓါ[illegible]ဝဇ္ဇန်း ဒုတိယ တဒါရုံ ကြည်သော တဒါရုံ ကောဒသပစ္စည်း[illegible]။ သမ္မဒါန်ကား အနာဂတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် နောက်နောက်[illegible]သော ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ကောဒသ အဘိညာဏ်ဌေး ပစ္စယုပ္ပန် တရား၏။ (မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းကို ပစ္စည်းသာရ၍ ပစ္စယုပ္ပန်မရ။ အဘိညာဏ်ဌေးကို ပစ္စယုပ္ပန်သာရ၍ ပစ္စည်းမရ။ မနောဒ္ဓါရာ ဝဇ္ဇန်း ရှေးဘဝင် အဘိညာဏ် နောက်ဘဝင် ဖြစ်သောကြောင့် မရသတည်း)။

တတိယောတတိယသင်္ခ်ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ ကေန် ရှေးရှေးသော ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် မနောဓာတ်သုံးခု။ ပစ္စုပ္ပန် တရားကိုအာရုံပြုခိုက်ရှေးရှေးသော မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ကောဒသ ကာမ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် ပစ္စည်းတရား၏။ သမ္မဒါန်ကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏကေန် နောက် နောက်သော ဒွေးပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဌေး၊ ပစ္စုပ္ပန် တရားကိုအာရုံပြုခိုက် ကာမဇောတခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ကော

ဒသကာမဘဝင် တဆယ်အာဘိညာဏ်ခွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ တတိယောပဌမသည်ဌာနတွင်းကားအတိတာရမ္မဏဖြစ်သောပဌမ ဘဝင်အားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန္နာ ရမ္မဏဖြစ်သော ကာမ ပဋိသန္ဓေ တဆယ် အတိတာရမ္မဏဖြစ်သော ကာမဘဝင်အား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ ဖြစ်သော ကာမဘဝင်တဆယ်။ အတိတာရမ္မဏ ဖြစ်သော ကာမဘဝင် စုတိတဆယ် အတိတာရမ္မဏ ကေန် ဝိညာဏဗျာယတနဘဝင် နေဝသညာ နာသညာယတန ဘဝင်။ အတိတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက်ကာမဘဝင်တဆယ်အားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် အဆုံးဇော ဒုတိယဝုဋ္ဌော ပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဝိညာဏဗျာယတနဘဝင် နေဝသညာ နာသညာယတန ဘဝင် ကာမစုတိတဆယ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ မနောဒ္ဓါရ မရဏာသန္နဝိထိဌ် ပဋိသန္ဓေဘဝင် ပစ္စုပ္ပန် အာရုံချဉ်သောကြောင့် ပဌမဘဝင်သည် အတိတာရမ္မဏ ဖြစ်သတည်း။ ။မနောဒ္ဓါရ မရဏာသန္န အဝိဘူ တာရုံ ဝိထိဌ် ဘဝင်လေးကြိမ်မြောက်ဘဝင် ပစ္စုပ္ပန် အာရုံချဉ်၍ ပဌမဘဝင်သည် အတိတာရမ္မဏ ဖြစ်သတည်း။ ။အနန္တရပြီးပြီ။

(သမနန္တရလည်းနည်းတူ။ ။သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဤသုံးပစ္စည်းအတူတူ သုံးချက်စီအကောက်လွယ်ပြီ)။ ဥပနိဿယ ပစ္စည်းဌ်။ ။ပဌမသုံးချက်။ ။ဒုတိယသုံးချက်။ ။တတိယသုံးချက်။ ပေါင်းကိုးချက်။ ။အာရမ္မဏူပ နိဿယ အနန္တရူပနိဿယမှာ အောက်ကအတိုင်း။ (ပကတူပ နိဿယမှာ အနုပဿနာကို ပဓာနပြု၍ ဟောတော်မူသည် အကောက်မှာတိုက်ပုဒ်အရအကုန် ကောက်)။ အာသေဝန ပစ္စည်းဌ်သုံးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသည်ဌာနတွင်းကား အတိတာရမ္မဏ ကေန်အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဝိညာဏဗျာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ် ဒ္ဓါဒသ ဟသိ တုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ နာမက္ခန္ဓာပစ္စည်းတရား၏။

သမ္မဒါန်ကား နောက်နောက်သော ဝိညာဏာဠာယတန ကုသိုလ်ကြီယာ နေဝသညာ နာသညာယတနကုသိုလ်ကြီယာ။ အကုသိုလ် ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြီယာ ဒုတိယဒိဋ္ဌောအာဘိညာဏ်ခွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသည်၌ ကတ္တားကား အနာဂတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက်အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ် ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြီယာ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္မဒါန်ကား အနာဂတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် နောက်နောက်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြီယာ ဒုတိယာဒိဋ္ဌောအာဘိညာဏ်ခွေးပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ တတိယော တတိယသည်၌ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ် ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြီယာ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် နောက်နောက်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြီယာ ဒုတိယာဒိဋ္ဌော အာဘိညာဏ်ခွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အာသေဝနပြုံး၏။

ကမ္မပစ္စည်း၌။ ။ပဌမော ပဌမသော။ ပဌမော ဒုတိယသော။ ပဌမော တတိယသသုံးချက်။ ။ဒုတိယလည်းသုံးချက်။ ။တတိယလည်းသုံးချက်။ ။ပေါင်းကိုးချက်။ ပဌမော ပဌမသော်၌ သဟဇာတ ကမ္မလွယ်ပြီ။ ။နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကားအတိတ်ဘဝရမ္မဏာ ဝိညာဏာဠာယတန ဝိပါက်အားတပ်သော ဝိညာဏာဠာယတန ကုသိုလ်စေတနာ။ နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါက်အားတပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်စေတနာ။ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် သန္တိရဏသုံးခု မဟာဝိပါက် ရှစ်ခုအားတပ်သော အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ် အကုသိုလ်စေတနာ ပစ္စည်း၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အတိတ်ဘဝရမ္မဏာ ဝိညာဏာဠာယတန ဝိပါက် နေဝသညာ နာသညာ

ယတန ဝိပါက်။ အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် သန္တီရဏသုံးခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခုပစ္စယုပ္ပန်။၏။ပဌမမောဒုတိယသဒ္ဒါကတ္တားကား အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိလ် ရှစ်ခုဒ္ဒရှိသော စေတနာပစ္စည်း။၏။ သမ္မဒါန်ကား အနာဂတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် သန္တီရဏသုံးခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမမော တတိယသဒ္ဒါ ကတ္တားကား အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိလ်ရှစ်ခုဒ္ဒ ရှိသော စေတနာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္မဒါန်ကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ ကေန် ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေး။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် သန္တီရဏသုံးခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဒါ နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အုံ့ ကတ္တားကား အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိလ် ရှစ်ခုဒ္ဒရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကားအနာဂတ်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် သန္တီရဏသုံးခုမဟာဝိပါက်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဒုတိယော တတိယသဒ္ဒါ ကတ္တားကား အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိလ်ရှစ်ခုဒ္ဒရှိသောစေတနာပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကားအတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် သန္တီရဏသုံးခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ။ဒုတိယော တတိယသဒ္ဒါ ကတ္တားကား အနာဂတ် တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိလ်ရှစ်ခု စေတနာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏကေန် ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ် သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေး။ ပစ္စုပ္ပန်တရားကိုအာရုံပြုခိုက် သန္တီရဏသုံးခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ။တတိယော တတိယသဒ္ဒါ နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အုံ့ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိလ် ဒွါဒသ မဟာကုသိလ်စေတနာပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏကေန် ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေး။

ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် သန္တီရဏသုံးခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တတိယော ပဋ္ဌမသဒ္ဒါ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုဟူ၍သော စေတနာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား အတိတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် သန္တီရဏသုံးခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။တတိယော ဒုတိယသဒ္ဒါကတ္တားကားပစ္စုပ္ပန်တရားကိုအာရုံပြုခိုက်အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုဟူ၍သော စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား အနာဂတ်တရားကို အာရုံပြုခိုက် သန္တီရဏသုံးခု မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ကမ္မပြီး၏။ ။ဝိပါက အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတသုံးချက်စီ နတ္ထိဝိဂတ အနန္တရနှင့်တူ၏။ ဟေတုယာနဝ သမ္ပတ္တနဝ။ ။အတိ တာရမ္မဏ တိက်ပြီး၏။

အဋ္ဌတ္တိက

အဋ္ဌတ္တတိက်၌။ ။ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံတချက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ တချက်သာ။ ။ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား အဋ္ဌတ္တဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိစေတသိက် ဒွေပညာသ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ်ကေသတ္တတိ မောဟမူဌေး၌ မောဟကြဉ်သောစေတ သိက်ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား အဋ္ဌတ္ထ ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေသတ္တရသ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ် သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေသတ္တရသ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ အစိတ် အစိတ် အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ဖြစ် သောအခါအရူပဝိပါက်လေးခုရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သောကုသိုလ်

အကုသိုလ် သဟိတ်ဝိပါက် သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော် သဟိတ်စိတ္တဇ မဟာဘုတ် သဟိတ် ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋ္ဌာန်းသော် တေရသ နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော သဟိတ်ပဋ္ဌာန်းသော် ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော သဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါရုပ် သဟိတ် ပဋ္ဌာန်းကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရေ။

အမှာ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌လည်း နည်းတူ ကောက်။ ။ ပဌမပုဒ်မှာအဋ္ဌတ္ထ ဒုတိယပုဒ်မှာ ဗဟိဒ္ဓ ဤမျှသာ ထူးသည်။ ။အဋ္ဌတ္ထ လေးပါးတွင် နိယကဋ္ဌတ္ထ တည်း။ နိယကဋ္ဌတ္ထ ဟူသော်လည်း ပါဠိ ပုဂ္ဂလိက အသီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ဥစ္စာ။ တယောက်သော သူကိုယောက်၍ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သောတရားသည် အဋ္ဌတ္ထတည်း။ ။သူတပါးတို့၏ သန္တာန် တောတောင် အစရှိသည်၌ဖြစ်သော တရားသည် ဗဟိဒ္ဓတည်း။ ဤသို့အထူးကိုမှတ်အပ်၏။ ။အာရမ္မဏမှာ စိတ်စေတသိက် အကုန် ကောက်။ ။အဓိပတိမှာ သာဓိပတိဧာနာမက္ခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်။ ။အနန္တရ သမနန္တရမှာလည်းစိတ်စေတ သိက်ကိုအကုန်ကောက်။ ။သဟဇာတပစ္စည်း၌ ပဌမပုဒ်မှာ ရုပ် သက်သက်၌ ဗာဟိရရုပ်ကိုမကောက်နှင့် ဝိဘင်းမရှိ။ ။ဒုတိယ ပုဒ်၌ရုပ်သက်သက်မှာ ဗာဟိရရုပ်ကိုကောက် ဝိဘင်းလည်းရှိ၏။ အညမညနိဿယတို့၌လည်း နည်းတူ။ ဥပနိဿယမှာ အာရမ္မဏ နှင့်အတူ။ စိတ်စေတသိက်ကိုကောက်။ ။ပုရေဇာတမှာ ပဝတ္ထိ အခါ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ကောက်။ ။အာသေဝနမှာ ပဌမဇော ဖိုလ်ဇောကြဉ်သော ဇောကေပညာသကိုကောက်။ ။ကမ္မမှာကုသိုလ် အကုသိုလ်ကြိယာ စေတနာကို ကြဉ်၍ကောက်။။ဝိပါကမှာ ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ဝိပါက်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပဋ္ဌာန်းကမ္မဇ ရုပ်ကိုကောက်။ ।အာဟာရမှာ ရုပ်သက်သက်၌ အာဟာရဇ ရုပ်ကိုလည်း ကောက်။ ။ဣန္ဒြိယ၌ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်ကိုလည်းကောက်။ဈာနမှာ၌ဝိပဋ္ဌဝိညာဏ်

တဆယ်ကိုကြဉ်၍ကောက်။ ။မဂ္ဂမှာ သုဟိတ်နာမက္ခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကိုကောက်။ ။သမ္မယုတ္တမှာ **နာမက္ခန္ဓာ**ကိုကောက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တမှာ ပဋ္ဌေါကာရ ဘုံ၌ကောက်။ ။**အ**တ္ထိအဝိဂတသည် သဟဇာတနှင့်တူ၏။ ။နတ္ထိဝိဂတတို့မှာ အာရမ္မဏနှင့်တူ၏။ ။ဟေတုယာဒေ့။လ။ အဝိဂတေဒေ့။ သဗ္ဗတ္ထ ဒွေ။ ။ပစ္စနိက်၌ နဟေတုမှာ အဟိတ်ကိုကောက်။ ။နာရမ္မဏမှာ ရုပ်ကိုကောက်။ ။နာဓိပတိမှာ နိရာမိပတိ နာမက္ခန္ဓာ ရုပ်ကိုကောက်။ ။လွယ်ပြီ။

နဟေတုယာဒေ့ နာရမ္မဏော နာဓိပတိယာ နာနန္တရေ နာသမနန္တရေဒေ့။ နအာညမညေ နဥပနိဿယေ နပုရေဇာတေ နပစ္ဆာဇာတေ နာသေဝနေ နကမ္မေ နဝိပါကေ နအာဟာရေ နဣန္ဒြိယေ နဈာနေ နမဂ္ဂေ နသမ္မယုတ္တေနဝိပ္ပယုတ္တေနောနတ္ထိယာ နောဝိဂတေဒေ့။ ။အကောက် လွယ်ပြီ။ ။ဆဝါရ သင်္ချာတူ သည်ချည်း။

ပဋ္ဌာဝါရဟေတုပစ္စည်း၌ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ၊ ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာအားလည်းကောင်းသမ္မယုတ္တခန္ဓာစိတ္တဇရုပ်အားလည်းကောင်း တပ်သော အဖျတ္တဖြစ်သော သဟိတ်စိတ်ကေသတ္တတို့ စိတ္တကွဏ တခုတခု၌ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့ လောဘမောဟ။ဒေါသမူဖြစ်အံ့။ ဒေါသမောဟ။မောဟမူဖြစ်အံ့။ မောဟ။ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘအဒေါသအမောဟ။ဤဟိတ်တပါးနှစ်ပါးသုံးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အား လည်းကောင်း တပ်သောအဖျတ္တ ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ စေတသိက်ပဋ္ဌတိ်သ စိတ္တကွဏ တခုတခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘအဒေါသ၊တိဟိတ်ဖြစ်အံ့အလောဘအဒေါသအမောဟ၊ ဤဟိတ်နှစ်ပါးသုံးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သမ္မ

ယုတ္တခန္ဓာကဋ္ဌာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရေ။ (ဒုတိယပုဒ်ဌာလည်း ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သောဟုဆိုရ်ကောက်)။

အာရမ္မဏပစ္စည်းဌ ပဌမော ပဌမသ္ဌ ကတ္တားကား အဋ္ဌတ္ထ ဖြစ်သော စိတ်တဇုယုတ်ကိုးဆယ်။ စေ။ ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ ရေ။ ။သမ္ပဒါန်ကား အဋ္ဌတ္ထဖြစ်သောကာမစိတ်စတုပညာသ ဝိညာဏဇ္ဈာယတနစိတ် သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတန် စိတ်သုံးခု ဒိဋ္ဌစက္ခု ဒိဋ္ဌသောတ ဇုဋ္ဌိဝိဓ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရေ။ ။ပဌမောဒုတိယသ္ဌ ကတ္တားကား အကုန်ကောက်ဖြ။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော ကာမစိတ်စတုပညာသ ဒိဋ္ဌစက္ခု ဒိဋ္ဌသောတ ဇုဋ္ဌိဝိဓ စေတောဝရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသပစ္စယုပ္ပန်။ ရေ။ ။ဒုတိယောဒုတိယသ္ဌ ကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သောစိတ်တဇုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက် ဒွေပညာသ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်းတရားရေ။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော ကာမစိတ်စတုပညာသ ဝိညာဏဇ္ဈာယတနစိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု ဒိဋ္ဌစက္ခု ဒိဋ္ဌသောတ ဇုဋ္ဌိဝိဓ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရေ။ (ဒုတိယောပဌမသ္ဌ ကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော။ လ။ အကုန်ကောက်)။ သမ္ပဒါန်ကား အဋ္ဌတ္ထဖြစ်သော ကာမစိတ်စတုပညာသ ဒိဋ္ဌစက္ခု ဒိဋ္ဌသောတ ဇုဋ္ဌိဝိဓ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရေ။ အာရမ္မဏပစ္စည်းပြီး၏။

အဓိပတိပစ္စည်းဌ လည်းကောင်း လေးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသ္ဌ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အဋ္ဌတ္ထဖြစ်သော ဇုဋ္ဌဖြစ်သော နိ,ပ္ဖန္နရုပ်အဋ္ဌာရသ

(၂၇၄) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့လေးခု ဒေါသ ဇုသာ မဆ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက်လေးဆဲ့ခုနှစ်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္မာဒါန်ကား အဋ္ဌတ္တဖြစ်သော အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ဒေါသ ဇုသာ မဆ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆဲ့ခုနှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားပုဒ်၏အရကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော အဋ္ဌတ္တဖြစ်သော သာဓိပတိ ဇောင်းဆဲ့ခုနှစ်ခု နာမကွန်ရှာ စိတ္တကွဏ တခုတခုဌာနရှိသော အဓိပတိဘရားကိုယ်သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မာဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဌမော ဒုတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော အဋ္ဌတ္တဖြစ်သော ဇုဌဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ် အဌာရသ ဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ကြဉ်သော လောဘိစိတ် ခုနှစ်ဆဲ့ခြောက်ခု ဒေါသ ဇုသာ မဆ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော။စေ။ လေးဆဲ့ခုနှစ်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္မာဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သောဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခုပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ တို့သည် နိဗ္ဗာန်မှတပါး သန္တာန်ပြားကို အလေးမပြုသောကြောင့် လောဘမူသာ ရသတည်း)။

ဒုတိယောဒုတိယသဒ္ဒ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော ဇုဌနိပ္ဖန္နရုပ် အဌာရသဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ကြဉ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့လေးခု ဒေါသ ဇုသာ မဆ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆဲ့ခုနှစ်ခု နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မာဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော ဗဟိဒ္ဓ

ဖြစ်သောလောဘမူစိတ်ရှစ်ခုမဟာကုသိုလ်စိတ်ရှစ်ခုမဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်လေးဆဲ့ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရေ။ ။သဟဇာတာ ဓိပတိကို ကောက်မြ။ ဗဟိဒ္ဓသာ ထူးသည်။

ဒုတိယောပဌမသ္မိံ ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဗဟိဒ္ဓဣဋ္ဌမြစ်သောနိပ္ဖန္နရုပ်အဌာရသ ဒေါသမူဌေးမောဟ မူဌေး ဒုက္ခသဟဂတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော လောဘိစိတ် ခုနစ်ဆဲ့ခြောက်ခု ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက်လေးဆဲ့ခုနစ်ခု နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရားရေ။ ။ သမ္ပဒါန်ကား အလေားအမြတ် ပြုတတ်သော အဋ္ဌတ္တမြစ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက်လေးဆဲ့ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရေ။ ။(ဤ ပစ္စည်းဌ် လောကုတ္တရာစိတ်ကို သန္တာန်ပြားသောကြောင့် အလေးအမြတ် ပြုအပ်သောကြောင့်မရ။ ။ပစ္စုပ္ပန်ဌ် မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ်ကိုလည်း သန္တာန်ပြားသောကြောင့် မရ)။ ။အဓိပတိပြီးရေ။

(အနန္တရပစ္စည်းဌ် ။ပဌမောပဌမသ။ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ နှစ်ချက်သာ ရသတည်း။ ။အကောက်မှာ ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်၍ အကုန်ကောက်လွယ်ပြီ။ ။သမနန္တရလည်းနည်းတူပြီ။ ။သဟဇာတဌ်လည်း နှစ်ချက်။ ။ပဌမောပဌမသ္မိံ ဗာဟိရရူပ်ကို ချ၍ ကောက်။ ။ဒုတိယောဒုတိယသ္မာ ဗာဟိရရူပ်ကိုလည်းကောက်။ အညမညနိဿယတို့လည်း နှစ်ချက် အကောက်လွယ်ပြီ။ ။ဥပနိဿယပစ္စည်းဌ်။ ။ပဌမနှစ်ချက်။ ။ဒုတိယနှစ်ချက်။ ။ပဌမောပဌမသ္မိံ အာရမ္မဏူပအနန္တရူပနိဿယနည်းတူ)။ ။ပကဋူပနိဿယဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အဋ္ဌတ္တမလဝဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက်ဒွေပညာသ ရုပ်အဌဝိသပစ္စည်းတရား

ရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အဋ္ဌတ္တဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက်ဒွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(အကြင်းသုံးချက် လည်း အဋ္ဌတ္တဗဟိဒ္ဓဆိုသည်သာ ထူးသည်။ အကောက်လွယ်ပြီ)။ ဥပနိဿယပြီး၏။

ပုရေဇာတဉ္စ။ ။ပဌမောပဌမသ။ ပဌမောဒုတိယသ။ ။ နှစ်ချက်။ ။ဒုတိယောဒုတိယသ။ ။ဒုတိယောပဌမသ။ ။နှစ်ချက်။ ပဌမဒုတိယောပဌမသ။ ။ပဌမဒုတိယောဒုတိယသ။ ။နှစ်ချက်။ ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။ပဌမောပဌမသဉ္စ အာရမ္မဏပုရေဇာတ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အဋ္ဌတ္တဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရူပ်အဋ္ဌာရသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အဋ္ဌတ္တဖြစ်သော ကာမစိတ် စတုပညာသ ဒိဋ္ဌစကွေ့ဒိဋ္ဌသောတအတိညာဏ် အပ္ပမညာဝိရတိ ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ (ပဌမောဒုတိယသဉ္စလည်း နည်းတူကောက်။ ။သမ္မဒါန်မှာ ဗဟိဒ္ဓကိုကောက်။ ။အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသကို ကောက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စလည်း နည်းတူကောက်။ ဗဟိဒ္ဓကိုကောက်သည်သာ ထူးသည်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်အဋ္ဌတ္တသာ ထူးသည်)။

ပဌမဒုတိယော ပဌမသဉ္စ အဋ္ဌတ္တဖြစ်သော စကွေ့ဝိညာဏ် ဒွေးအားကပ်သော ဗဟိဒ္ဓပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံမဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတ ဘဝင်နှင့်အတူဥပါဒ်သော စကွေ့ဝတ္ထု။လ။အဋ္ဌတ္တကာယဝိညာဏ် ဒွေးအား တပ်သော ဗဟိဒ္ဓပစ္စုပ္ပန်ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံမဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော အဋ္ဌတ္တကာယဝတ္ထု ပဋ္ဌဝေါ ကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ဒွေပဋ္ဌဝိညာဏ် တဆယ်ကြဉ်သော အဋ္ဌတ္တ ကာမစိတ်စတုစတ္တာလီသအားတပ်သော ဗဟိဒ္ဓပစ္စုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရူပ်အဋ္ဌာရသ ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သောအဋ္ဌတ္တဟဒယဝတ္ထုမရဏာသန္နအခါစုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။အဋ္ဌတ္တဒိဋ္ဌစကွေ့ အဘိညာဏ်အားတပ်သော

ဒုရပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမဟိဒ္ဓရူပါရုံ အဋ္ဌကထာဖြစ်သော ဂေါတြဘုန်းအတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ အဋ္ဌကထာဒိဋ္ဌသောတ အဘိညာဏ်အား တပ်သောဒုရ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမဟိဒ္ဓသဒ္ဒါရုံ။အဋ္ဌကထာဖြစ်သော ဂေါတြဘုန်းအတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပဠေဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကာမစိတ်စတုပညာသ ဒိဋ္ဌစကွဲ့ဒိဋ္ဌသောတအဘိညာဏ် အပွမညာကြဉ်သောစေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ပဌမဒုတိယော ဒုတိယသ္မိ လည်းနည်းတူ။ အဋ္ဌကထာမဟိဒ္ဓလည်းသည်သာထူးသည်)။ ။ပုရေ ဇာတပြီး၏။

ပဏ္ဍာဇာတ်နှစ်ချက်။။ပဌမော ပဌမသ္မိ။ဒုတိယော ဒုတိယသ္မိ အာသေဝနကမ္မ ဝိပါကတို့လည်းနှစ်ချက်စီ။ ။အာဟာရပစ္စည်း။ ပဌမော ပဌမသ္မိ။ပဌမော ဒုတိယသ္မိ။ ဒုတိယော ဒုတိယသ္မိ။ ဒုတိ ယော ပဌမသ္မိ။ ။ပဌမဒုတိယော ပဌမသ္မိ။ ပဌမဒုတိယော ဒုတိ ယသ္မိ။ ။ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။ပဌမော ပဌမသ္မိ ကတ္တားကား သဟဇာတလွယ်ပြီ။ ။ရုပ်အာဟာရဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အဋ္ဌကထာဖြစ်သော စတုဇကာယအားတပ်သော အဋ္ဌကထာသြဇာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အဋ္ဌကထာစတုဇကာယပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။(ဤနည်းအတူ သြဇာ့ကိုလည်း၍ကောက်)။

အမှာ အဋ္ဌကထာသြဇာသည် အဋ္ဌကထာကာယဟူရာ၌ မိမိတံထွေး ကို မိမိမျိုသောကာလ၌ရသင့်၏။ ။အဋ္ဌကထာသြဇာသည် ဗဟိဒ္ဓကာယအားဟူရာ၌ ဖားကိုအဋ္ဌကထာယူ၍ မြွေမျိုသောအခါ ဖားကိုထောက်၍မြွေသည် ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သင့်၏။ ။ဗဟိဒ္ဓသြဇာသည် ဗဟိဒ္ဓကာယအားဟူရာ၌ ဆွမ်းခဲဘွယ်စားဘွယ်ကို မျိုသောအခါ သူတယောက် အဋ္ဌကထာကိုထောက်၍ မျိုသောသူ ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သင့်၏။ ဗဟိဒ္ဓသြဇာသည် အဋ္ဌကထာကာယဟူရာ၌ မြွေကိုအဋ္ဌကထာယူ၍ ဖား ကိုမြွေမျိုသောအခါ ဖားသည် ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သင့်၏။ ။ထမင်းခဲဘွယ် စားဘွယ်ကိုမျိုသောအခါ ခဲဘွယ်စားဘွယ်သည်ဗဟိဒ္ဓ စားသော သူ အဋ္ဌကထာ။ ဤလည်း မုကျွေပင် ရသင့်၏။ ။အဋ္ဌကထာဗဟိဒ္ဓကာရ

(၂၇၈) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

အာဟာရ ဗဟိဒ္ဓ ကမဋ္ဌိကာရ အာဟာရသည် အဋ္ဌတ္တကာယ အား ကျေးဇူးပြု၏ဟူရာ၌ မြွေကိုအဋ္ဌတ္တယူ၍ ဖားကိုဗဟိဒ္ဓယူ၍ ဖားကိုမျိုသော်အခါ မြွေတံထွေးနှင့် ဖားကိုလုံးထွေး၍ မျိုသော အခါ ရသင့်၏။ ။အဋ္ဌတ္တ ကမဋ္ဌိကာရအာဟာရ ဗဟိဒ္ဓ ကမဋ္ဌိ ကာရအာဟာရသည် ဗဟိဒ္ဓကာယအားဟူရာ၌ ထမင်းခဲဘွယ်ကို မျိုသောအခါမျိုသောသူကို အဋ္ဌတ္တယူ၍ မျိုသောသူတံထွေးရော၍ ခဲဘွယ်ကိုမျိုသောအခါ ရသင့်၏။ တနည်း ဖားကိုအဋ္ဌတ္တယူ၍ ဖားမှထောက်၍မြွေကိုဗဟိဒ္ဓယူ၍ဖားကိုမျိုသောအခါဖား၌ရှိစေး အလူးလူးမျိုသောကာလ၌ ရသင့်၏။ ။ဤမှတပါးလည်း ရသင့် ကြောင်းကို ကြံကြပါကုန်။ ။ဤတိုက်၌ အဋ္ဌတ္တဗဟိဒ္ဓသည် သတ္တဝါတို့ကာယ၌ အမြဲမရှိ။ ။တဦးနှင့်တဦးကို ထောက်၍သာ အဋ္ဌတ္တဗဟိဒ္ဓဟု ဆိုအပ်၏။ ။တောတောင်သစ်ပင် မြေအစရှိ သည်ကား ဗဟိဒ္ဓကေန်သာတည်း။

ဣန္ဒြေယ ဈာန် မဂ္ဂ သမ္မယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တတို့မှာ နှစ်ချက်စီလွယ်၏။ ။အတ္ထိပစ္စည်း အဝိဂတပစ္စည်းတို့၌ ခြောက်ချက်ထွက်၏။ ။ သဟဇာတတ္ထိ ပုရေဇာတတ္ထိ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ ရုပ်အာဟာရတ္ထိ ရူပဇီဝိတိန္ဒြေယတ္ထိ အတ္ထိငါးပါးပင်ရသည်။ ။အောက်ကနှင့်တူပြီ။ ဟေတုယာ၌။အာရမ္မဏောအဓိပတိယာစတ္တာရိ။ အနန္တရေ သမနန္တရေ သဟဇာတေ အညမညေ နိဿယေ၌။ ဥပနိဿယေ စတ္တာရိ။ ပုရေဇာတေဆ။ ပစ္ဆာဇာတေ၌။ အာသေဝနေ၌။ ကမ္မေ၌။ ဝိပါကေ၌။ အာဟာရေဆ။ ဣန္ဒြေယေ ဈာနေ မဂ္ဂေ သမ္မယုတ္တေ ဝိပ္ပယုတ္တေ၌။ အတ္ထိယာဆ။ နတ္ထိယာ ဝိဂတေ၌။အဝိဂတေဆ။ ။ပစ္စနိက်၌နဟေတုယာဆ။ သဗ္ဗတ္ထဆ။ နောနတ္ထိယာ စတ္တာရိ။ နောအဝိဂတေစတ္တာရိ။ ။အဋ္ဌတ္ထိကတိက်ပြီး၏။

အဋ္ဌတ္ထာရမ္မဏတ္ထိက

အဋ္ဌတ္ထာ ရမ္မဏတိက်၌။ ။ပဌမေနပဌမံ၌ ပဝတ္တိ အခါ ကတ္တားကား အဋ္ဌတ္ထာရမ္မဏကေန် ဝိညာဏဿ ယတ်နှစ်သုံးခု

နေဝသညာနာသညာယတနစိတ်သုံးခု။ အဋ္ဌကထာတရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကာမာဝစရသောဘဝဏစိတ် နှစ်ဆဲ့လေးခု အဘိညာဏ်ခွေးဇုဿ အပ္ပမညာ ကြည်သောစေတသိက် ကေနပညာသ အစိတ်အစိတ်။လ။ မောဟမူခွေးခ် မောဟကြည်သော စေတသိက် ကေနပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား အဋ္ဌကထာရမ္မဏကေန် ဝိညာဏဠာယတနပဋ္ဌိသန္ဓေ နေဝသညာနာသညာယတန ပဋ္ဌိသန္ဓေ အဋ္ဌကထာတရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာဝိပါက်ပဋ္ဌိသန္ဓေ ရှစ်ခု စေတသိက်တော်ကို။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယနှ ဒုတိယံခ်ိုကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏကေန် ရူပစိတ်တဆဲ့ငါးခု အာကာသာနဉ္စာယတနစိတ်သုံးခု လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု ဗဟိဒ္ဓတရားကိုအာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကာမာဝစရသောဘဝဏစိတ်နှစ်ဆဲ့လေးခု အဘိညာဏ်ခွေး မဇ္ဈရိယကြည်သော စေတသိက် ဧကပညာသ။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေ အခါကတ္တားကားဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏကေန်ရူပပဋ္ဌိသန္ဓေငါးခု အာကာသာနဉ္စာယတန ပဋ္ဌိသန္ဓေတခု ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက်မဟာဝိပါက်ပဋ္ဌိသန္ဓေရှစ်ခု စေတသိက်တော်။သ အစိတ်အစိတ်။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(အာရမ္မဏမှာ အကုန်ကောက်)။ ။အဓိပတိပစ္စည်း။

ပဌမေနပဌမံ ကတ္တားကား အဋ္ဌကထာရမ္မဏကေန် အဓိပတိပစ္စည်းကို ကေန်ရသောဝိညာဏဠာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်ကြိယာ၊ အဋ္ဌကထာတရားကိုအာရုံပြုခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခုဒေါသမူခွေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ကေန်ရသောအဘိညာဏ်ခွေးဇုဿ အပ္ပမညာ ဝိစိကိစ္ဆာကြည်သော စေတသိက်အဋ္ဌစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ်။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယောဒုတိယဿ်ိုကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏကေန် အဓိပတိပစ္စည်းကို ကေန်ရသောရူပါဝစရ ကုသိုလ်ကြိယာ အာကာသာနဉ္စာယတန

ကုသိုလ်ကြိယာ လောဘကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု ဒေါသမူနှေးမှုဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု ကေန်ရသော အာဘိညာဏ်ခုနှင်းမဆ္ဆရိယဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သောစေတသိက်ပညာသ ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အဓိပတိပြီး၏။

(အနန္တရ သမနန္တရ သဟဇာတ အညမညနိဿယ ဥပနိဿယ ပစ္စည်းတို့၌ တိက်အရကို အကုန်ကောက်။ အံတူတူပင်။ ပုရေဇာတပစ္စည်းတို့၌ ဝိညာဏဓာတုယတနဝိပါက် နေဝသညာနာသညာယတနဝိပါက်ကိုချ၍ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကောက်)။

အာသေဝနပစ္စည်း၌။ ။ပဌမေနပဌမံ၌ကတ္တားကား အဏ္ဏတ္တာ ရမ္မဏကေန် ဝိညာဏဓာတုယတန ကုသိုလ်ကြိယာ နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။ အဏ္ဏတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဒုတိယာ ဒိဋ္ဌော အာဘိညာဏ် နှေး ဇုဿာ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနပညာသ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ကတ္တားကားဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏကေန်ရူပါဝစရ ကြိယာ အာကာသာနဓာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ မဂ်စိတ်လေးခု။ ဗဟိဒ္ဓတရားကိုအာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ်။မဟာ ကုသိုလ်မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဋ္ဌော အာဘိညာဏ်နှေးမဆ္ဆရိယ ကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသအစိတ်အစိတ်။ လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ကမ္မမှာကုသိုလ် အကုသိုလ်ကြိယာ စေတနာကို ကြဉ်။ ။ဝိပါကမှာဝိပါက်ကိုကောက်။ ။အာဟာရ ဣန္ဒြေယမှာ တိက်ပုဒ်အရ အကုန်ကောက်။ ။ဈာနမှာနှေးပဌ ဝိညာဏ်တဆယ် ကိုကြဉ်။ ။မဂ္ဂမှာသဟိတ်ကိုကောက်။ ။သမ္မယုတ္တမှာ အကုန် ကောက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တမှာ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ကောက်။ ။အတ္ထိ နတ္ထိဝိဂတမှာ အကုန်ကောက်)။ ။ဟေတုယာ၌။လ။ အဝိဂ

တေဒ္ဓေ။ ။နဟေတုယာဒ္ဓေ။ နာဓိပတိယာဒ္ဓေ။ နပုရေဇာတေ နပစ္ဆာဇာတေ နာသေဝနေ နကမ္မေ နဝိပါကေ နစျာနေ နမဂ္ဂေ နဝိပ္ပယုတ္တဒ္ဓေ။ ။ပစ္စနိုက်။

ပဋ္ဌာဝါရဟေတုပစ္စည်းခ်ဉ်။ ။ပဌမောပဌမသ်ဉ် ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော အဋ္ဌတ္တာရမ္ဘကေန် ဝိညာဏဓာတ်ယတန စိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ်သုံးခု။အဋ္ဌတ္တတရားကိုအာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကာမာဝစရသောဘဝကစိတ် နှစ်ဆဲ့လေးခု အဘိညာဏ်ဌေး စိတ္တကွဏတခုတခု၌ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့လောဘမဟုတ်သမူဖြစ်အံ့ ဒေါသမဟုတ်။မဟုတ်မူဖြစ်အံ့ မဟုတ်။ဒိဋ္ဌိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။တိဟိတ်ဖြစ်အံ့အလောဘအဒေါသအမဟုတ်။ဤဟိတ် နှစ်ပါးသုံးပါးပစ္စည်း။၏။။သမ္ပဒါန်ကား မဟုတ်မူဌေးခ်ဉ် မဟုတ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ပဋ္ဌိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အဋ္ဌတ္တာရမ္ဘကေန်ဝိညာဏဓာတ်ယတန ပဋ္ဌိသန္ဓေ နေဝသညာနာသညာယတန ပဋ္ဌိသန္ဓေ။အဋ္ဌတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် မဟာဝိပါက် ပဋ္ဌိသန္ဓေ ရှစ်ခု စေတသိက်တေတို့သ စိတ္တကွဏတခုတခု၌ရှိသော ဒိဋ္ဌိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘ အဒေါသ။တိဟိတ်ဖြစ်အံ့ အလောဘအဒေါသ အမဟုတ်။ ဤဟိတ်နှစ်ပါးသုံးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဟေတုပြီး၏။

အာဝရမ္ဘကပစ္စည်းခ်ဉ် ပဌမောပဌမသ။ ပဌမောဒုတိယသ။ ။ နှစ်ချက်။ ။ဒုဘိယောဒုတိယသ။ ဒုတိယောပဌမသ။ ။နှစ်ချက်။ ။ ပေါင်းလေးချက်။ ။အဋ္ဌတ္တာရမ္ဘကတရားသည် အဋ္ဌတ္တဗဟိဒ္ဓဟု နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အဋ္ဌတ္တကို အာရုံပြုသော တရားသည် ပဌမောပဌမသမဖြစ်သတည်း။ ။ဗဟိဒ္ဓကို အာရုံပြု သောတရားသည် ပဌမောဒုတိယသမဖြစ်သတည်း။ ။ဗဟိဒ္ဓကို အာရုံပြုသောတရားသည်လည်း အဋ္ဌတ္တဗဟိဒ္ဓဟု နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဗဟိဒ္ဓကို အာရုံပြုသော တရားသည်

ဒုတိယောဒုတိယသမ္ဗန္ဓတည်း။ ။(အစ္စတ္တကို အာရုံပြုသော တရားသည် ဒုတိယောပဋ္ဌမသမ္ဗန္ဓတည်း။ ။ဤသို့ကြပ်ကြပ် မှတ်ပါလေ)။

ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမသမ္ဗန္ဓ ကတ္တားကား အစ္စတ္တာရမ္မဏ ကေန် အစ္စတ္တဖြစ်သော ဝိညာဏဟူယတန စိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ်သုံးခု။အစ္စတ္တတရားကိုအာရုံပြုခိုက် အစ္စတ္ထ ဖြစ်သော ကာမစိတ်စတုပညာသ အဘိညာဏ်ခွေး ဇုသာ အပ္ပ မညာကြဉ်သော စေတသိက်ကျေနပညာသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္မဒါန်ကား အစ္စတ္တာရမ္မဏဖြစ်သော အစ္စတ္တတရားကို အာရုံ ပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ကောဒသ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ ကုသိလ်ကြိယာ အဘိညာဏ် ဇုသာအပ္ပမညာကြဉ်သော စေတ သိက် ကျေနပညာသပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ပဋ္ဌမောဒုတိယသမ္ဗန္ဓ ကတ္တားကား အစ္စတ္တာရမ္မဏ ကေန် ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော ဝိညာဏဟူယတန စိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ်သုံးခု။ အစ္စတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် ဗဟိဒ္ဓ ဖြစ်သောကာမစိတ် စတုပညာသ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ ဇုဒ္ဓိဝိဓ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ ကုသိလ် ကြိယာ အဘိညာဏ် ဇုသာ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနပညာသပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အစ္စတ္တာရမ္မဏဖြစ် သော ဗဟိဒ္ဓတရားကိုအာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါ သာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ ကုသိလ်ကြိယာ အဘိညာဏ် မဏ္ဍရိယကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယောဒုတိယသမ္ဗန္ဓကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏကေန်ဗဟိဒ္ဓ ဖြစ်သော ရူပစိတ်တဆဲငါးခု အာကာသာနဉ္စာယတန စိတ်သုံးခု လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။ ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် ဗဟိဒ္ဓ ဖြစ်

သောကာမစိတ် စတုပညာသ ဒိဋ္ဌစက္ခု ဒိဋ္ဌသောတ ဇုဠ္ဍိဝိဓ စေတောပရိယပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိယထာကမ္မုပဂအနာဂတံသ ကုသိုလ်ကြီယာ အာဘိညာဏ်မ ဆ္ဆရိယကြဉ်သော စေတသိက် ကေ ပညာသပစ္ဆည်း။၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္ဘဏ ဖြစ်သော ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခု ယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ စေတောပရိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ ကုသိုလ်ကြီယာ အာဘိ ညာဏ်မ ဆ္ဆရိယကြဉ်သော စေတသိက်ကေပညာသပစ္ဆယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယောပဌမသဒ္ဒါကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္ဘဏကေန်အဋ္ဌဂ္ဂ ဖြစ်သော ရူပစိတ်တဝါးခု အာကာသာနဉ္စာယတနစိတ် သုံးခု လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်မှ။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္ဘဏကို အာရုံပြုခိုက် အဋ္ဌဂ္ဂဖြစ် သော ကာမစိတ်စတုပညာသ ဒိဋ္ဌစက္ခု ဒိဋ္ဌသောတ ဇုဠ္ဍိဝိဓ စေတောပရိယပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိယထာကမ္မုပဂအနာဂတံသ ကုသိုလ်ကြီယာ အာဘိညာဏ် ဇုသောကြဉ်သော စေတသိက်ကေ ပညာသပစ္ဆည်း။၏။။သမ္ပဒါန်ကားဗဟိဒ္ဓါရမ္ဘဏဖြစ်သောအဋ္ဌဂ္ဂ တရားကို အာရုံပြုခိုက် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ ဇုဠ္ဍိဝိဓ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ယထာ ကမ္မုပဂ အနာဂတံသ အာဘိညာဏ်ဇုသော အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနပညာသပစ္ဆယုပ္ပန်။၏။ (ဤတိုက်၌ ဤအာရမ္ဘဏ ပစ္ဆည်းသဘောခက်၏။ အာဘိညာဏ်များကိုလည်း မှန်အောင်ဆို နိုင်ခဲ၏။ ။မပြောတ်နှလုံးသွင်းကြ ဆင်ခြင်ကြပါကုန်ဘုရား)။ ။ အာရမ္ဘဏပြီး၏။

အဓိပတိပစ္ဆည်း၌။ ။ပဌမောပဌမသဟဇာတ်။ ဒုတိယော ဒုတိ ယသ။ ဒုတိယော ပဌမသ။ နှစ်ချက်။ ။ပေါင်းသုံးချက်။ ။ ပဌမော ဒုတိယသ၌ သန္တာန်ပြားနာမ်တရားကို အလေးအမြတ် မပြုသောကြောင့် မထွက်သတည်း။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ၌ လည်း သန္တာန်ပြားသောကြောင့် မထွက်သတည်း။ ။ပဌမော ပဌမသ၌ အာရမ္ဘဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်

(၂၁၄) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

ပြိုတတ်သော အဋ္ဌတ္တာရမ္မဏကေန် အဋ္ဌတ္တဖြစ်သောဝိညာဏ်ဟူ၍ ယတနစိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာတ်တနစိတ်သုံးခု။အဋ္ဌတ္တ တရားကိုအာရုံပြုခိုက်အဋ္ဌတ္တဖြစ်သောဒေါသမူဌေး မောဟမူဌေး ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော ကာမစိတ် လေးဆဲ့ကိုးခု ဒိဋ္ဌစက္ခု ဒိဋ္ဌသောတ ဇုန္ဓိ၀ိဓ ပုဗ္ဗေနိ၀ါသာနုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာဂတံသ အဘိညာဏ် ဒေါသ ဇုဿာ မဏ္ဍ၊ရှိယ ကုက္ကုစ္စ ၀ိစိကိစ္ဆာ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာ လီသ.ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္မဒါန်ကား အဋ္ဌတ္တာ ရမ္မဏ အဋ္ဌတ္ထ တရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ် ပြိုတတ်သော လောဘမူ စိတ်ရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ ပစ္စ ယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။သဟဇာတာ ဓိပတိဖြစ်အုံ့ ကတ္တားကား အဋ္ဌတ္တာရမ္မဏကေန် အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ကေန်ရသော ဝိညာ ဏဟူသောယတန ကုသိုလ်ကြိယာ နေဝသညာ နာသညာယတန် ကုသိုလ်ကြိယာ။အဋ္ဌတ္ထတရားကို အာရုံပြုခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူစိတ်ရှစ်ခုဒေါသမူဌေးမဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ကေန်ရသော ဒိဋ္ဌစက္ခု ဒိဋ္ဌ သောတ ဇုန္ဓိ၀ိဓ ပုဗ္ဗေနိ၀ါသာ နုဿတိ ယထာကမ္မုပဂ အနာ ဂတံသ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ်စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်း တရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အဓိပတိ တရားကိုယ် ကြဉ်သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ် ကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ ကေန် အဓိပတိပစ္စည်းကို ကေန်ရသော ရူပါ၀စရကုသိုလ် ကြိယာ အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံ ပြုခိုက် အဓိပတိပစ္စည်းကိုရခိုက် လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု ဒေါသမူဌေး မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာရှစ်ခု အဓိပတိပစ္စည်းကို ကေန် ရသောအခါ ဒိဋ္ဌစက္ခုဒိဋ္ဌသောတ ဇုန္ဓိ၀ိဓ စေတောပရိယ.ယထာ ကမ္မုပဂ အနာဂတံသ အဘိညာဏ် စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော

အမိပတိတရားကိုယ်သုံးပါး လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်း တရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အမိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သမ္မယုတ္တခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယောပဌမသဒ္ဒါကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္ဘဏကေန် အဋ္ဌဟာ ဖြစ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သောရူပစိတ်တဆင့်ငါးခု အာကာ သာနဉ္စာယတနစိတ်သုံးခုလောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် အဋ္ဌဟာဖြစ်သော ဒေါသမူဠေး မောဟမူဠေး ဒုက္ခ သဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ် ကြဉ်သော့ ကာမစိတ် လေးဆဲ့ကိုးခု အဘိညာဏ်ခွေး မဇ္ဈရိယကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္ဘဏ အဋ္ဌဟာတရားကို အာရုံပြုခိုက် အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္မယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။အမိပတိပြီး၏။

အနန္တရပစ္စည်းဌ။ ။ပဌမော ပဌမသ။ ပဌမော ဒုတိယသ။ နှစ်ချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယောပဌမသ။ ။နှစ်ချက်။ ပေါင်းလေးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသဒ္ဒ ကတ္တားကား အဋ္ဌဟာ ရမ္ဘဏကေန် ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သောရှေးရှေးသောဝိညာဏဉ္စာ ယတနစိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ်သုံးခု အဋ္ဌဟာ တရားကို အာရုံပြုခိုက် ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ကာမစိတ် စတုပညာသ အဘိညာဏ်ခွေး ပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္မဒါန်ကား ရဟန္တာတို့စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဌမော ဒုတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္ဘဏကေန် ရူပ ပဋိသန္ဓေ ငါးခု အာကာသာနဉ္စာ ယတန ပဋိသန္ဓေ ဗဟိဒ္ဓ တရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမ ပဋိသန္ဓေ တဆယ်အား တပ် သော အဋ္ဌဟာရမ္ဘဏ ဖြစ်သော ဝိညာဏဉ္စာယတန နေဝ သညာ နာသညာယတန စုတိ အဋ္ဌဟာတရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမစုတိတဆယ် ဗဟိဒ္ဓါရမ္ဘဏဖြစ်သောမနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းအား

(၂၀၆) ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

တပ်သော အဋ္ဌတ္တာရမ္မဏာ ဖြစ်သော ဝိညာဏဇ္ဈာယတန နေဝ သညာ နာသညာယတန ဘဝဂ်ိပဋ္ဌေဒ ကာမဘဝဂ်ိပဋ္ဌေဒ တဆယ် ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာဖြစ်သော ရူပဘဝင်ငါးခု အာကာသာနဇ္ဈာ ယတနဘဝင်အားတပ်သော အဋ္ဌတ္တာရမ္မဏာဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒုါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ အဆုံးဇော ဒုတိယဝုဋ္ဌော အဘိညာဏ်ခွေး နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဂေါတြ ဘူဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမခွေး တတိယခွေး အားတပ်သော အဋ္ဌတ္တတရားလျှင်အာရုံရှိသော အနုလုံကိစ္စတပ် သော မဟာကုသိုလ် ပဌမခွေး တတိယခွေး။ ဖိုလ်လေးခုအား တပ်သော အဋ္ဌတ္တတရားလျှင်အာရုံရှိသော အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဌမခွေး တတိယခွေးပစ္စည်း၏။ သမ္မဒါန်ကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏကေန်ရူပပဋိသန္ဓေဘဝင်အာကာသာ နဇ္ဈာယတန ပဋိသန္ဓေဘဝင်။ ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမခွေး တတိယခွေး ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ ကေန် ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ရူပစိတ် တဆဲ့ငါးခု အာကာသာနဇ္ဈာယတနစိတ်သုံးခု လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု ဗဟိဒ္ဓ တရားကို အာရုံပြုခိုက် ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ကာမစိတ် စတုပညာသ အဘိညာဏ်ခွေး မဆ္ဆရိယ ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ။လ။ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ဒုတိယော ပဌမသဒ္ဒ်ကတ္တားကားအဋ္ဌတ္တာရမ္မဏ ကေန် ဝိညာဏဇ္ဈာယတန နေဝသညာ နာသညာယတန ပဋိသန္ဓေ။အဋ္ဌတ္တတရားကို အာရုံ ပြုခိုက် ကာမပဋိသန္ဓေတဆယ်အားတပ်သောဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ ကေန် ရူပစုတိငါးခု အာကာသာနဇ္ဈာယတနစုတိ။ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံ ပြုခိုက် ကာမစုတိတဆယ်။ အဋ္ဌတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် မနော

ဒွါရာဝဇ္ဇနီးအားတပ်သော၊ မဟိဒ္ဓါရမ္မဏကေန် ရူပဘဝဂုံပ္ဆေဒ ငါးခု အာကာသာနဉ္စာယတန ဘဝဂုံပ္ဆေဒ။ မဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမဘဝဂုံပ္ဆေဒတဆယ်။ အဋ္ဌတ္တာရမ္မဏ ကေန် ဝိညာဏဉ္စာယတန နေဝသညာ နာသညာယတနဘဝင် အဋ္ဌတ္ထ တရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမဘဝင် တဆယ်အား တပ်သော မဟိဒ္ဓါရမ္မဏကေန် ရူပါဝစရ ကုသိုလ်ကြီးယာ အာကာသာနဉ္စာ ယတန ကုသိုလ်ကြီးယာ ဖိုလ်အဆုံးဧာ။ မဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံ ပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကြီးယာ အဆုံးဧာ ဒုတိယဝုဋ္ဌော အာဘိညာဏ်ခွေးပစ္စည်းတုရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အဋ္ဌတ္တာရမ္မဏကေန် ဝိညာဏဉ္စာယတန နေဝသညာနာသညာ ယတန ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်။ အဋ္ဌတ္ထတရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမ ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် အဋ္ဌတ္ထတရားကိုအာရုံပြုခိုက် မနောဒွါရာဝဇ္ဇနီး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အနန္တရပြိုး၏။

သမနန္တရလည်းနည်းတူ။ ။သဟဇာတ၌။ ။ပဌမော ပဌမသ။ ဒုတိယော ဒုတိယသ။နှစ်ချက်။ ။အညမညနိဿယအတူ။ ။နှစ် ချက်စီသာ။ ။ဥပနိဿယပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမသ။ ပဌမော ဒုတိယသ။ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ဒုတိယော ပဌမသ။ ပေါင်း လေးချက်။ ။အာရမ္မဏူ အနန္တရမ္ပာ နောက်ကအတိုင်း။ပကတူမ္ပာ အနုပသဿနာကို ပခဝနပြု၍ ဟောတော်မူသည်။ အရမ္ပာ အကုန် ကောက်။ ။အာသေဝနမ္ပာ ပဌမော ပဌမသ။ ပဌမော ဒုတိ ယသ။ ဒုတိယော ဒုတိယသ။ ။ပေါင်းသုံးချက်။ ။ပဌမော ပဌမသ၌ ကတ္တားကား အဋ္ဌတ္တာရမ္မဏ ကေန် ရှေးရှေးသော ဝိညာဏဉ္စာယတနကုသိုလ်ကြီးယာ နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ်ကြီးယာ အဋ္ဌတ္ထတရားကို အာရုံပြုခိုက် အဆုံးဧာကြဉ် သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ် ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာ ကုသိုလ် မဟာကြီးယာပစ္စည်းတရားရ၏။။သမ္မဒါန်ကား အဋ္ဌတ္တာ ရမ္မဏကေန် နောက်နောက်သော ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ် ကြီးယာ နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြီးယာ။ အဋ္ဌတ္ထ

တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ် ဒွါဒသ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာ ကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော အာဘိညာဏ်ခွေးပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ပဋ္ဌမော ဒုတိယသဒ္ဒ် ကတ္တားကား နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော **ဝေါတြဘူ**ဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဋ္ဌမခွေး တတိယခွေးအား တပ်သော အဋ္ဌတ္တတရားလျှင် အာရုံရှိသော အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဋ္ဌမခွေးတတိယခွေးပစ္စည်း တရား၏။ ။သမ္ပယုတ္တဒါန်ကား နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသော ဝေါတြဘူ ဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဋ္ဌမခွေး တတိယခွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ဒုတိယောဒုတိယသဒ္ဒ်ကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါ ရမ္မဏဇော်ကန် ရှေးရှေးသော ရူပါဝစရ ကုသိုလ်ကြိယာ အာကာ သာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ။ ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဟသိ တုပ္ပါဒ်မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပစ္စည်းတရား၏။ ။သမ္ပ ဒါန်ကားနောက်နောက်သောရူပါဝစရကုသိုလ်ကြိယာ အာကာ သာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ မဂ်လေးခု။ ဗဟိဒ္ဓတရားကိုအာရုံ ပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကုသိုလ်မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော အာဘိညာဏ်ခွေး ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏။ ။အာသေ ဝနပြီး၏။

ကမ္မပစ္စည်းဌ။ ။ပဋ္ဌမောပဋ္ဌမသ။ ပဋ္ဌမောဒုတိယသ။ ။ ဒုတိယောဒုတိယသ။ ဒုတိယောပဋ္ဌမသ။ ။ပေါင်းလေးချက်။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမသ**ဒ္ဒ်** သဟဇာတလွယ်ပြီ။ ။နာနာက္ခဏိကကမ္ မ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အဋ္ဌတ္တာရမ္မဏ ဇော်ကန် ဝိညာဏ်ဌာယတန ဝိပါက်အားတပ်သော ဝိညာဏဌာယတန ကုသိုလ် စေတနာ။ နေဝသညာ နာသညာယတန် ဝိပါက်အား တပ်သော နေဝ သညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်စေတနာ။ အဋ္ဌတ္တတရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဝိပါက်ခုနစ်ခုအား တပ်သော အဋ္ဌတ္ တရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ် ဒွါဒသ စေတနာ အဋ္ဌတ္ တ

တရားကို အာရုံပြုခိုက် အဟိတ်ကုသလစိတ်ရှစ်ခု မဟာစိတ်ရှစ်ခုအားတစ်ဆယ် အဋ္ဌဟာတရားကိုအာရုံပြုခိုက် မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုဖြစ်ရှိသော စေတနာ ပစ္စည်း တရားရ၏။ ။သမ္မာဒါန်ကား အဋ္ဌဟာရမ္မဏကေန် ဝိညာဏဠာယတန ဝိပါက် နေဝသညာနာသညာယတနဝိပါက် အဋ္ဌဟာတရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမဝိပါက်တေဝိဿ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဌမမေဒုတိယဿ၌ နာနာက္ခဏိကသာ။ ကတ္တားပုဒ်၏အရ ကားဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမဝိပါက် တေဝိဿအားတစ်သော အဋ္ဌဟာတရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။သမ္မာဒါန်ကား ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမဝိပါက်တေဝိဿ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ သဟဇာတလွယ်ပြီ။ ။နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏကေန် ရူပဝိပါက်ငါးခုအားတစ်သော ရူပကုသိုလ်စေတနာ။ အာကာသာနဉ္စာယတနဝိပါက်အားတစ်သော အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ် စေတနာ။ဖိုလ်လေးခုအားတစ်သော မဂ်လေးခုစေတနာ။ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် ကာမဝိပါက် တေဝိဿအား တစ်သော ဗဟိဒ္ဓတရားကို အာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်စေတနာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မာဒါန်ကား ရူပဝိပါက်ငါးခု ဗဟိဒ္ဓတရားကိုအာရုံပြုခိုက် ကာမဝိပါက်တေဝိဿ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယော ပဌမဿ၌ကတ္တားကားဗဟိဒ္ဓတရားကိုအာရုံပြုခိုက် အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ်စေတနာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္မာဒါန်ကား အဋ္ဌဟာတရားကိုအာရုံပြုခိုက်ကာမဝိပါက်တေဝိဿ ပစ္စယုပ္ပန်ဘရားရ၏။ ။ကမ္မပြီး၏။

ဝိပါက အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဈာန မဂ္ဂ သမ္မယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတနှစ်ချက်စီလွယ်ပြီ။ ။နတ္ထိ ဝိဂတ အနန္တရနှင့်တူပြီ။ ။ဟေတု

ယာ့ဒွေ။ အာရမ္မဏောစတ္တာရှိ။ အဓိပတိယာ တိဏိ။ အနန္တရေ သမနန္တရေ စတ္တာရှိ။ သဟဇာတေ အညမညေ နိဿယေ ဒွေ။ ဥပနိဿယေ စတ္တာရှိ။ အာသေဝနေ ' တိဏိ။ ကမ္မေ စတ္တာရှိ။ ဝိပါကေ အာဟာရေ ဣန္ဒြိယေ ဈာနေ မဂ္ဂေ သမ္ပယုတ္တေ အတ္ထိယာ အဝိဂတေ ဒွေ။ နတ္ထိယာ ဝိဂတေ စတ္တာရှိ။ နဟေတုယာ စတ္တာရှိ။ သမ္ပယုတ္တ စတ္တာရှိ။ ။အဋ္ဌတ္တာရမ္မဏတိက်ပြီး၏။

သနိဒဿနတ္တိက

သနိဒဿန သပ္ပဋိဃတိက်ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမပဒမရ။ဒုတိယ ခုနစ်ချက်။ တတိယခုနစ်ချက်။ ဒုတိယတတိယခုနစ်ချက်။ ဖေါင်း ဧကဝီသ နှစ်ဆဲ့တချက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား ပဠုဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် သဟိတ်ဝိပါက် သဟိတ် ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော အာပေါ ဓာတ်ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ် သဟိတ်ပဠုဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့် ယထာရဟအတူဥပါဒ်သောအာပေါ ဓာတ်ကြဉ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော သနိဒဿန သပ္ပဋိဃ သဟိတ် စိတ္တဇဥပါဒါသဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ဒုတိယေနပဌမံ၌ အကျယ်ဆိုမြဲ။ အာပေါဓာတ်ကြဉ် သော ဘုတ်သုံးခုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သနိဒဿန သပ္ပဋိဃစိတ္တဇ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား အကျယ်ဆိုမြဲ။ အာပေါ ဓာတ်ကြဉ်သော ဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အာပေါဓာတ်နှင့်တကွ အနိဒဿနအပ္ပဋိဃစိတ္တဇဥပါဒါ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ဤနည်းကိုမှီ၍ ဒုတိယပဒ အကြင်းလေးချက်ကို

ကောက်လေ။ ။တတိယေန တတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ စေတသိက် ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ်ဧကသတ္တတိ မောဟမူဌေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ အနိဒဿန အပ္ပဋိဃစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သဟိတ်ပဋိသန္ဓေသတ္တရသ။ စေတသိက်ပဋ္ဌတိ်သ။အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ စေတသိက်ပဋ္ဌတိ်သ အစိတ်အစိတ် နာမကွန္ဓာ အနိဒဿနအပ္ပဋိဃ ကဋ္ဌတ္ထာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် သဟိတ်ဝိပါက် သဟိတ်ကြိယာ နာမကွန္ဓာ တို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော အာဝေါမဟာဘုတ်သဟိတ်ပဋ္ဌဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမကွန္ဓာနှင့် အတူဥပါဒ်သော အာဝေါမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် အနိဒ္ဒဿန အပ္ပဋိဃစိတ္တဇဥပါဒါ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဤတတိယပဒ၌ အကြင်းခြောက်ချက်လည်း လွယ်ပြီ။ ဤနည်းကိုမှီ၍ကောက်လေ။

ဒုတိယတတိယေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော သဟိတ်စိတ်သတ္တတိ်သ စေတသိက်ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ် အစိတ်အပေါင်းနာမကွန္ဓာ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သနိ့ဒဿနသပ္ပဋိဃစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ (ပဋိသန္ဓေအခါ ဤနည်းကိုမှီ၍ကောက်။ ။ရုပ်သက်သက်၌လည်း လွယ်ပြီ။အကြင်းခြောက်ချက်၌လည်းလွယ်ပြီ)။။အာရမ္မဏတချက်၊ အမိပတိနှစ်ဆဲ့တချက်၊အနန္တရသမနန္တရတ်ချက်။သဟဇာတနှစ်ဆဲ့တချက်။ အညမညဉ် ဒုတိယေန ဒုတိယံ။ ဒုတိယေန တတိယံ။ ဒုတိယေန ဒုတိယတတိယံ။ ဒုတိယသုံးချက်။ ။တတိယေနတတိ

ယံ။ တတိယေန ဒုတိယံ။ နှစ်ချက်။ ဒုတိယတတိယေန ဒုတ္ထိယံ။ တချက်။ ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား အာဝေါဓတ် ကြဉ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်။ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ် ဗာဟိရမဟာဘုတ် အာဟာရဇ မဟာဘုတ် အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ် ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အာဝေါဓတ် ကြဉ်သောမဟာဘုတ် သုံးခုလည်းကောင်း ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယေနတတိယံ၌ ကတ္တားကားအာဝေါဓတ်ကြဉ်သော ဘုတ်သုံးခုကို စွဲ၍ဖြစ်သော အာဝေါဓတ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယတတိယံ၌ ကတ္တားကားအာဝေါဓတ်ကြဉ်သော ဘုတ်သုံးခုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်သုံးခု အာဝေါဓတ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယေန တတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်ကိုကော၊ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေစိတ်ကျေနဝီသ စေတသိက်ပဏ္ဍိတ်သ အစိတ်အစိတ်နာမကွန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။။တတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား အာဝေါဓတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သောမဟာဘုတ် သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။။ဒုတိယတတိယေနဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား အာဝေါဓတ်ကြဉ်သော အစိတ်အစိတ်သော မဟာဘုတ် အာဝေါဓတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်သောအာဝေါဓတ်ကြဉ်သော ဘုတ်သုံးပါးပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။နိဿယေကဝိသ။ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ် အာသေဝနတချက်စီ။ ။ကမ္မ ဝိပါက အာဟာရ ဣန္ဒြေယ ဈာန မဂ္ဂ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတတို့မှာ ကေဝိသနှစ်ဆဲ့တချက်စီ။ ။သမ္ပယုတ္တ နတ္ထိ ဝိဂတတို့မှာတချက်စီ။ အကောက်လွယ်ပြီ။ ။ပစ္ဆာနိက်သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတပစ္စည်းမှတပါး ကေဝိသချည်းထွက်၏။ ။ပဋ္ဌာန်ဝါရပြီး၏။

သဟဇာတဝါရ ပစ္စယဝါရ နိဿယဝါရတို့လည်းတူပြီ။ ။ သံသဋ္ဌသမ္ပယုတ္တဝါရမှာ တတိယေန တတိယံ တချက်သာ။ ။

ပဌာဝါရဟေတုပစ္စည်းဌ်တတိယပဒနှစ်ချက်ထွက်၏။ (လွယ်ပြီ)။ အာရမ္မဏပစ္စည်းဌ် ပဌမော တတိယသ။ဒုတိယောတတိယသ။ တတိယော တတိယသ။ ။သုံးချက်ထွက်၏။ ။ပဌမောတတိယသ်ဌ်ကတ္တားကား ရူပါရုံပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပယုတ္တဓါန်ကား စက္ခုဝိညာဏ်ဌေး သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဌေး သန္တီရဏသုံးခု ဝုဋ္ဌေါမနော ဌါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဣဒ္ဓိဝိဓ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အနာဂတံသ အာဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယောတတိယသ်ဌ်ကတ္တားကား ရူပါရုံကြဉ်သော သြဠာရိကရုပ်ကောဒသပစ္စည်းတရားရ၏။ သမ္ပယုတ္တဓါန်ကား စက္ခုဝိညာဏ်ဌေးကြဉ်သော ကာမစိတ် ဌေပညာသ ဒိဗ္ဗသောက ဣဒ္ဓိဝိဓ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ အနာဂတံသ အာဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။။တတိယော တတိယသ်ဌ် ကတ္တားကား စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက်ဌေပညာသ သုခုမရူပ် သောဠသ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။ မနောဌါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ ဝိညာဏဇ္ဈာယတနစိတ်သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ်သုံးခုအာဘိညာဏ်ဌေးလောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခုအပွမညာကြဉ်သောစေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ အာရမ္မဏပြီး၏။

အဓိပတိဌ်။ ။ပဌမောတတိယသ။ ဒုတိယောတတိယသ။ တတိယောတတိယသ။အစရှိသောခုနှစ်ချက်။ ။ပေါင်းကိုးချက်။ ပဌမော တတိယသ်ဌ် ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ရူပါရုံပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပယုတ္တဓါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော တတိယသ်ဌ် ကတ္တားကား အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ရူပါရုံကြဉ်သော သြဠာရိကရုပ်တဆဲ့တခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ သမ္ပယုတ္တဓါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

(၂၉၄) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

တတိယော တတိယသည်၌ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဂုဏ်ဖြစ်သော သုခုမနိပ္ဖန္နရူပ်ခြောက်ခု။ ဒေါသမူဌေး မောဟမူဌေး ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့လေးခု။ ဒေါသ ဂုဏ်သာ မဆ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက်သတ္တစတ္တာဝ်လီသ နိဗ္ဗာန် ပဲစ္ဆည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု။ ဒေါသ ဂုဏ်သာ မဆ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်လေးဆဲ့ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာ သာဓိပတိ သုခုမစိတ္တဇရူပ်အား တပ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့ခုနစ်ခုဌိသော အဓိပတိ တရားကိုယ် သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်း တရား၏။ သမ္ဒဒါန်ကား အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာ သာဓိပတိသုခုမစိတ္တဇရူပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အကြင်းခြောက်ချက်မှာ သဟဇာတာ ဓိပတိသာ အဇကာက်လွယ်ပြီ။ ။အနန္တရတချက်။ ။သမနန္တရလည်းတချက်။ ။သဟဇာတမှာ ပဋ္ဌိစ္စဝါရ အတိုင်းဇကဝိသ။ ။အညမညမှာခြောက်ချက်။ ။နိဿယဇကဝိသ။ ။ဥပနိဿယ၌။ ။ပဌမော တတိယသ။ ဒုတိယော တတိယသ။ တတိယော တတိယသ။ သုံးချက်။

ပဌမော တတိယသည်၌ ပကတူပဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ရူပါရုံ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ဒဒါန်ကား စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက်ဒွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော တတိယသည်၌ ပကတူပကတ္တားကား ရူပါရုံကြဉ်သော သြဋ္ဌာရိကရူပ်ဇကာဒသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ဒဒါန်ကား စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက်ဒွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော တတိယသည်၌ ပကတူပဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော

စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ် စေတသိက် ဒွေပညာသ သုခုမရုပ် သောဌာန ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ် စေတသိက်ဒွေပ်ညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပုရေ ဇာတပစ္စည်း၌။ ။ပဌမော တတိယသ။ဒုတိယောတတိယသ။ တတိယောတတိယသ။ ပဌမတတိယော တ်တိယသ။ ဒုတိယ တတိယော တတိယ်သ။ ပဌမဒုတိယော တတိယသ။ ပေါင်း ခြောက်ချက်။

ပဌမောတတိယသ၌ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ ပစ္စည်း တရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား စက္ခု ဝိညာဏ်ဒွေး သမ္ပ ဋိစ္ဆိုင်းဒွေး သန္တီရဏသုံးခု ဝုဋ္ဌောမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံကောဒသ ဒိဋ္ဌစက္ခု ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဒုတိယော တတိယသ၌ အာရမ္မဏ ပုရေဇာ်တဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ရူပါရုံ ကြဉ်သော ပစ္စုပ္ပန်သြဠာရိကရုပ်ကောဒသပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေးကြဉ်သော ကာမစိတ်ဒွေပညာသ ဒိဋ္ဌသောတ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တား ကား စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေး အားတပ်သော -မဇ္ဈိမာယုက ဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထု။လ။ ကာမဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

တတိယော တတိယသ၌ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု ဇုတ္ထိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေ ဇီဝိတိန္ဒြေ အာပေါဓာတ် ကဗဠိကာရ အာဟာရဟု ဆိုအပ် သော သုခုမရုပ် နိပ္ဖန္နရုပ်ခြောက်ခု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပ ဒါန်ကား မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ်

(၂၉၆) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

တဒါရုံကောဒသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သောဟဒယဝတ္ထုနိရောဓသမာပတ်မှထသောအခါရှေးဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရသော်တဆဲခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပဋ္ဌာဝေါကာရဘုံ၌ အရူပဝိပါက်လေးခု ဒွေပဋ္ဌာဝိညာဏ် တဆယ်ကြဉ်သော ပဌမဘဝင် အစရှိသော နောက်နောက်သော စိတ်ခုနစ်ဆဲငါးခု စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ပဌမတတိယော တတိယသည်၌ ကတ္တားကား သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေး သန္တီရဏသုံးခု ဥဒ္ဒေါမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကာမဇော တရုယုတ်သုံးဆယ် တဒါရုံ ဧကာဒသအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ ပဋ္ဌဝိညာဏ်အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရသော်တဆဲခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဏ်အား တပ်သော ဒုရူပဋ္ဌိဆန္နသဏ္ဌာ သုခုမ ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ ဂေါ၀ိတြဘူနှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ဗန္ဓာန်ကား ဒွေပဋ္ဌဝိညာဏ်ကြဉ်သော ကာမစိတ် စတုစတ္တာလီသ ဒိဗ္ဗစက္ခု ကုသိုလ်ကြီယာ အဘိညာဏ် အပ္ပမညာကြဉ်သော။စေ။ ပညာသပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

ဒုတိယဘတိယော တတိယသည်၌ ကတ္တားကား စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေးကြဉ်သော ကာမစိတ် ငါးဆဲခုနစ်ခုအားတပ်သော ရူပါရုံကြဉ်သော ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သြဠာရိကရုပ် ဧကာဒသ ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဏ်အားတပ်သော ဒုရူပဋ္ဌိဆန္နသဏ္ဌာ သုခုမ ပစ္စုပ္ပန်သဒ္ဒါရုံ ဂေါ၀ိတြဘူနှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယ

ဝတ္ထုပစ္စည်း။၏။ ။သမ္မာဒါန်ကား စက္ခုဝိညာဏ်ဌေး ကြဉ်သော ကာ,မစိတ်ငါးဆဲ့နှစ်ခု ဒိဋ္ဌသောတ ကုသိုလ်ကြိယာ အဘိညာဏ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဌမဒုတိယော တတိယသည်၌ ကတ္တားကား စက္ခုဝိညာဏ်ဌေးအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထုပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မာဒါန်ကား စက္ခုဝိညာဏ်ဌေး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ပုရေဇာတပြီး၏။

ပစ္ဆာဇာတ၌။ ။တတိယပဒခုနစ်ချက်လွယ်ပြီ။ ။အာသေဝနတချက်။ ။ကမ္မပစ္စည်း၌။ ။တတိယခုနစ်ချက်။ ။တတိယော တတိယသည်၌ ကတ္တားကား သဟဇာတလွယ်ပြီ။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား အတိတ်ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကုသိုလ်ဧကဝီသ စေတနာပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္မာဒါန်ကား ဝိပါက်ဆတ္တိံသ အနိဒဿန အပ္ပဋိဃ ကဋ္ဌတ္ထာရုပ် ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု ဇီဝိတိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေ ဇီဝိတိန္ဒြေ ကဗဠိကာရ အာဟာရ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။တတိယော ပဌမသည်၌သဟဇာတလွယ်ပြီ။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ကမ္မဇရူပါရုံအား တပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် ရူပါဝစရ ကုသိုလ် စေတနာပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္မာဒါန်ကား ကမ္မဇရူပါရုံ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။တတိယော တတိယသည်၌ သဟဇာတလွယ်ပြီ။ ။နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့ ကတ္တားကား ရူပါရုံကြဉ်သော ကမ္မဇသြဠာရိကရုပ်အား တပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ မဟာကုသိုလ် ရူပါဝစရ ကုသိုလ်စေတနာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ သမ္မာဒါန်ကား ရူပါရုံကြဉ်သော သြဠာရိက ကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။အကြင်း လေးချက်လွယ်ပြီ။ ။ကမ္မပြီး၏။

ဝိပါကခုနစ်ချက်။အာဟာရလည်း ခုနစ်ချက်။ ။ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၌ ဒုတိယော တတိယသ။ ။တတိယော တတိယသ အစရှိသော ခုနစ်ချက်။ ဒုတိယ တတိယော တတိယသ။တချက်။ ။ပေါင်းရှစ်ချက်။ ဒုတိယော တတိယသည်၌ ကတ္တားကား ပဋ္ဌာဝိညာဏ်

(၂၉၇) ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

အားတပ်သော ပဋ္ဌာဝတ္ထု၊ ပစ္စည်းတရားရှု၏။ ။သမ္မဒါန်ကား ပဋ္ဌာဝိညာဏဓာတ်ပစ္စည်းတရားရှု၏။ ။တတိယော တတိယသ္ဒ သဟဇာတိန္ဒြေယ ရူပဇီဝိတိန္ဒြေယနှစ်ပါး အကောက် လွယ်၏။ တတိယ ခုနစ်ချက်။ သဟဇာတိန္ဒြေယ ရူပဇီဝိတိန္ဒြေယနှင့်ချည်း။ ဒုတိယ တတိယော တတိယသ္ဒ ကတ္တားကား စက္ခုဝိညာဏ်နှင့် သမ္မယုတ်ဖြစ်သော သဒ္ဒစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက်ခုနစ်ခုအား တပ်သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထု၊ သမ္မယုတ် စက္ခုဝိညာဏ်။လ။ ကာယဝိညာဏ်နှင့် သမ္မယုတ်ဖြစ်သော သဒ္ဒစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခုအား တပ်သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော ကာယဝတ္ထု။ သမ္မယုတ်ကာယဝိညာဏ် ပစ္စည်းတရားရှု၏။ ။သမ္မဒါန်ကား သဒ္ဒစိတ္တသာဓာရဏစေတသိက်ခုနစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရှု၏။ ။ဇုန္ဒြေယပြီး၏။

ဗျာနမဂ္ဂခုနစ်ချက်။ သမ္မယုတ္တတချက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တသ္ဒ ဒုတိယော တတိယသ္ဓတချက်။ ။တတိယော တတိယသ္ဓ အစရှိသော ခုနစ်ချက်။ ပေါင်းရှစ်ချက်။ ။ဒုတိယော တတိယသ္ဓ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ်သာ။ ။တတိယော တတိယသ္ဓ သဟဇာတ ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတသုံးချက်။ ။တတိယော ပဌမသ္ဓ အစရှိသော ခြောက်ချက်သ္ဒ သဟဇာတ ပစ္ဆာဇာတနှစ်ပါး။ ။(အကောက်လွယ်ပြီ)။ ဝိပ္ပယုတ္တပြီး၏။

အတ္ထိပစ္စည်းသ္ဒ။ ။ပဌမော တတိယသ္ဓ တချက်။ ။ဒုတိယနှစ်ချက်။ ။တတိယခုနစ်ချက်။ ပဌမော တတိယသ္ဓ ပုရေဇာတ ကောက်ခဲ့ပြီ။ ။ဒုတိယော တတိယသ္ဓ သဟဇာတ ပုရေဇာတ နှစ်ပါး အကြင်းသဟဇာတသာ။ ။တတိယော တတိယသ္ဓ သဟဇာတ ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ ဇုန္ဒြေယငါးပါး တည်း။ ။အကြင်းသဟဇာတ ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရသုံးပါးစီ ထုတ်။ ။ပဌမ တတိယော တတိယသ္ဓ ပုရေဇာတက အတိုင်း

ကောက်။ ။ဒုတိယတတိယော တတိယသဿ ပုရေဇာတ မိဿက နှင့် သဟဇာတသက်သက်ကိုကောက်။ ။အကြင်းသဟဇာတသာ တည်း။ ။ပဌမဒုတိယော တတိယသဿ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဝတ္ထုပုရေဇာတတို့၌ ပုရေဇာတက ကောက်ခဲ့ပြီ။ ။ပဌမ ဒုတိယ တတိယော တတိယသဿ သဟဇာတ ပုရေဇာတရော။ ကတ္တားကား စက္ခုဝိညာဏ်ဒွေးနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော သဗ္ဗစိတ္တသာ ဓာရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခုအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ မဇ္ဈိမဘယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထု စက္ခုဝိညာဏ် ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပယုတ် သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ အတ္ထိပြီး၏။

နတ္ထိဝိဂတ အနန္တရအတိုင်း တချက်စီသာ။ ။အဝိဂတ အတ္ထိ အတိုင်း ပဋ္ဌာဝိသ နှစ်ဆဲ့ငါးချက်ထွက်၏။ ။ဟေတုယာ သတ္တ။ အာရမ္မဏောတိဏိ။ ။အဓိပတိယာနဝ။ အနန္တရေကေ။ သမနန္တရေကေ။ သဟဇာတေကေဝိသ။ အညမညေ ဆ။ နိဿယေကေ ဝိသ။ ဥပနိဿယေတိဏိ။ ပုရေဇာတေနဝ။ ပစ္ဆာဇာတေသတ္တ။ အာသေဝနေကေ။ကမ္မေသတ္တ။ဝိပါကေသတ္တ။ အာဟာရေသတ္တ။ ဣန္ဒြိယေနဝ။ဈာနေမဂ္ဂေသတ္တ။ ဝိပါကေသတ္တ။ အာဟာရေသတ္တ။ ဣန္ဒြိယေနဝ။ ဈာနေမဂ္ဂေသတ္ထ။သမ္ပယုတ္တေကေ။ ဝိပ္ပယုတ္တေအဋ္ဌ။ အတ္ထိယာ ပဋ္ဌာဝိသ။နတ္ထိယာ ဝိဂတေကေ။ အဝိဂတေ ပဋ္ဌာဝိသ။

နဟေတုယာ ပဋ္ဌာဝိသ။ နာရမ္မဏောဒ္ဓါဝိသ။ နာဓိပတိယာ ပဋ္ဌာ ဝိသ။ နာနန္တရေ ပဋ္ဌာဝိသ။ နသမနန္တရေ ပဋ္ဌာဝိသ။ နသဟဇာတေ ဒ္ဓါဒသ။ နအညမညေ စတုဝိသ။နနိဿယေ ဝိသ။ နဥပနိဿယေ ပဋ္ဌာဝိသ။နပုရေဇာတေ ဗာဝိသ။နပစ္ဆာဇာတေ ပဋ္ဌာဝိသ။နအာသေ ဝနေ ပဋ္ဌာဝိသ။နကမ္မေ ပဋ္ဌာဝိသ။နဝိပါကေ စတုဝိသ။ နအာဟာရေ ပဋ္ဌာဝိသ။ နဣန္ဒြိယေ ဆဝိသ။ နဈာနေ ပဋ္ဌာဝိသ။ နမဂ္ဂေ ပဋ္ဌာဝိသ။ နသမ္ပယုတ္တေ စတုဝိသ။ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဗာဝိသ။ နောအတ္ထိယာနဝ။

နောနတ္ထိယာ ပဋ္ဌာဝိသ။ နောဝိဂတေပဋ္ဌာဝိသ။နောအဝိဂတေနဝ။ သနိဒဿန သပ္ပဋိဃတိက် ပြီး၏။ ။တိကပဋ္ဌာန်းပြီး၏။

နောက်နောက်သော ပညာရှိသူမြတ်အပေါင်းတို့၏သင်ကြား လေ့ကျက် ဆောင်ရွက်စေခြင်း အကျိုးငှါ ထန်းတပင် အရပ်၌ သီတင်းသုံးနေသော နန္ဒမေဓာ အမည်ရှိသော မထေရ်သည် အဆက်ဆက်သော ဆရာတို့၏ အထံမှ ဆောင်အပ် ဆုံးဖြတ်အပ် သော အဆုံးအဖြတ်ကိုသိတော်မူသော တောင်ဘီလူးဆရာတော် အနန္တဇ မဟာရာဇဂုရု အထံမှ ရအပ်သော တိကပဋ္ဌာန်း အနက် အဓိပ္ပါယ် အကောက်ကို စိရင်အပ်သည် ပြီးပြည့်စုံပြီ။ နောက်နောက်သော ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့သည် ကြည့်ရှု သင်ကြား မှတ်သား ဆောင်ရွက်စေကုန်သတည်း။

တိကပဋ္ဌာန်းပြီးပြီ။